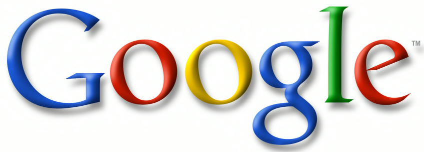

ARCHER TAYLOR

NEDERLANDSCH LIEDERBOEK

Uitgave van het Willems-Fonds, te Gent
Nr 123

Gent, drukkerij C. Annoot-Braeckman, Ad. Hoste, opvr

NEDERLANDSCH

LIEDERBOEK

UITGEGEVEN DOOR HET

WILLEMS-FONDS

1e DEEL

VADERLANDSCHE EN PLAATSELIJKE LIEDEREN

GENT

BOEKHANDEL J. VUYLSTEKE

Koestraat, 15

—

1891

EEN WOORD VOORAF

In 1852 heeft het Willems-Fonds, als nr 4 zijner uitgaven, eenen bundel *Oude en nieuwe Liedjes*, bijeen verzameld door Dr F. A. Snellaert, in het licht gezonden. Daarin vond men 93 liederen afgedrukt en achteraan stond de melodie (zonder begeleiding) van een zeventigtal.

In 1862 gaf het Willems-Fonds eene tweede, vermeerderde uitgave van die *Oude en nieuwe Liedjes* uit, nogmaals verzameld door Snellaert. Zij bevatte 125 liederen, schier alle voorzien van den zang met eene begeleiding van L. Hemelsoet.

Sedert lang zijn beide uitgaven uitverkocht en werd in Noord en Zuid de wensch uitgedrukt, dat een nieuw Nederlandsch Liederboek mocht verschijnen.

In den zomer 1886 werd door de heeren Julius Sabbe en Paul Fredericq eene lijst opgemaakt van liederen, die in eene dergelijke verzameling konden opgenomen worden.

Op de jaarlijksche Algemeene Vergadering van het Willems-Fonds, te Gent den 31 October van hetzelfde jaar gehouden, legde de heer Arthur Cornette een voorstel der Antwerpsche Afdeeling neer, strekkende om eene vernieuwde en verbeterde uitgave van Snellaert's bundel door onze vereeniging te laten bezorgen.

In Juli 1887 nam het Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds het grondbeginsel dier uitgave aan en verzocht de heeren Sabbe en Fredericq hun ontwerp te willen mededeelen, waaraan zij gaarne voldeden.

In April 1888 werd de zaak in handen gesteld van het Comiteit ter bevordering van den Nederlandschen Zang, dat door de zorgen van het Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds was tot stand gekomen.

Er werd besloten niets dan coupletliederen in de ontworpene verzameling op te nemen. Eene voorloopige lijst van zulkdanige liederen werd opgemaakt en diende tot grondslag voor de besprekingen eener commissie, die te Antwerpen in de Vlaamsche Muziekschool op 11 November 1888 vergaderde.

Die commissie bestond uit de heeren R. Hol, W. F. G. Nicolaï en Jhr. J. C. M. van Riemsdijk voor Noord-Nederland; Peter Benoit, A. Cornette, P. Fredericq, J. Sabbe en Fl. Van Duyse voor Vlaamsch België, welke na rijp overleg een honderdtal oude en nieuwe Nederlandsche liederen aanduidden als geschikt om in het *Liederboek* opgenomen te worden.

De samenstelling van het handschrift was het werk van den heer Fl. Van Duyse, aan wiens volhardende zorgen het eindelijk verschijnen van den bundel te danken is.

Langdurige onderhandelingen moesten aangeknoopt worden met de eigenaars der moderne melodieën.

Dankbaar wordt hier vermeld, dat de heeren G. ANTHEUNIS (Elsene), PETER BENOIT (Antwerpen), EDW. BLAES (Ledeberg), J. BLOCKX (Antwerpen), BRIX VON WAHLBERG (Amsterdam), TH. COOPMAN (Schaarbeek), JUL. DE GEYTER (Antwerpen), S. J. DU TOIT (Transvaal), F. A. GEVAERT (Brussel), W. HAANSTRA (Leiden), H. A. L. HAMELBERG (Arnhem), EM. HIEL (Schaarbeek), L. HINDERYCKX (Brugge), K. MESTDAGH (Brugge), wijlen K. MIRY (Gent), J. F. A. MUZERIE, firma F. J. WEYGAND EN C° ('s Gravenhage), W. F. G. NICOLAÏ ('s Gravenhage), H. J. OTTO (Haarlem), H. POSSOZ (Antwerpen), ALBERT ROOTHAAN (Nijmegen), J. SABBE (Brugge), Gebroeders SCHOTT (Brussel), TH. SEVENS (Kortrijk), J. VAN DROOGENBROECK (Schaarbeek), FL. VAN

DUYSE (Gent), L. VAN GHELUWE (Brugge), P. N. VAN KAMPEN EN ZN (Amsterdam), EUG. VAN OYE (Oostende), J. F. VOLCKERICK (Antwerpen), J. VUYLSTEKE (Gent) en W. C. WANSLEVEN (Zutphen), de erven W. DE MOL (Brussel), NAP. DESTANBERG (Gent) en H. VAN PEENE (Gent), de *Uitgevers-maatschappij « Elsevier »* (Amsterdam), de *Vereeniging voor Nederlandsche Muziekgeschiedenis* (Amsterdam) en de *Maatschappij der Vlaamsche Bibliophilen* (Gent) ons als dichters, componisten, uitgevers of eigenaars bereidwillig en kosteloos de hun gevraagde toestemming tot het opnemen van liederen verleenden.

Van éénen der dichters ontvingen wij geen antwoord, terwijl een drietal uitgevers eischen stelden, die volgens het opgevatte plan niet konden ingewilligd worden; zoodat men hier, tot ieders spijt, sommige liederen moet missen.

In Maart 1890 kon ten slotte met den druk een aanvang gemaakt worden, en nu verschijnt de eerste helft van ons *Nederlandsch Liederboek*, bevattende 43 oude en nieuwe vaderlandsche en historische zangen.

In het tweede deel, dat spoedig volgt, zal eene keus uit onze oude en nieuwe balladen, verhalende liederen, minneliederen, studentenliederen, kinderliederen en luimige liederen te vinden zijn.

Reeds in 1551 schreef de Antwerpsche muziekuitgever Tielman Susato in de voorrede van zijn eerste *Musyckboexken* : « Het is altoos myn sunderlinge voernemen geweest de edele hemelsche konst der musycken in onser Nederlantscher moedertalen oock in 't licht te brengene, gelyck deselve in de latynsche, walsche ende italiaensche sprake seere bekendt ende in allen landen vutgebreydt is geworden. Ende om dit so eer so liever int werk te brengene, hebbic met grooter neersticheit tsamen ghebrocht de beste, constighste, vutgelesenste liedekens, by constighe

meesters in onser moederspraken gecomponeert, die my mogelyck syn geweest te gecrygene; biddende hieromme allen ende eenen iegelycken van u, o ghy constighe geesten tot musicale compositie lust hebbende, dat ghy u somtyts begeven wilt uwe konste te thoonene in liedekens oft andere gelycken stucken in rime oft prose, geestelyck oft weerlycke, op onze vorsz. Nederlandsche moedertalen.

« Want musica is een sunderlinge hemelsche gave van God geordineert ende den menschen gegeven, niet tot oneerlycke oft lichtverdigen misbruycken, maar om hem voer al danckelyck te lovene, ledicheit te schouwene, tyt te winnene, melancolie te veriagene, onlust te verdrivene, sware geesten te verlichtene, beroerde herten te verhuegene. En waarom en soude men dat vortane niet also wel met gelycker konst ende soeticheit in onser moederspraken connen gedaen als men tot nu toe in latynsche, walsche ende italiaensche sprake gedaen heeft?

« Laet ons dan voortane alle neersticheyt doen om onse vaderlandsche musycke, die niet van minder konst ende soeticheit en is dan andere, allomme int openbaer ende gemeyn gebruyck te brengene. »

Susato's wenken komen nog van pas bij het nageslacht; want wij bezitten eenen rijken liederenschat, die niet genoeg door ons volk wordt gewaardeerd, alhoewel hij zeker verdient in eere te worden gehouden als een kostbaar nationaal gemeengoed van allen, wier moedertaal het Nederlandsch is.

Wellicht kan deze verzameling tot het bereiken van dat vaderlandsche doel eenigszins medehelpen.
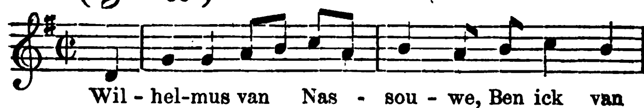
Mocht dit nieuw *Nederlandsch Liederboek* in Noord en Zuid door zangers en zangeressen, oud en jong, klein en groot, arm en rijk, goed onthaald worden!
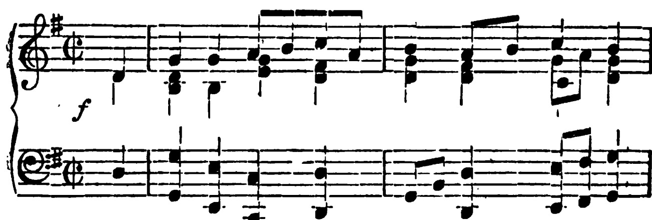
1. — WILHELMUS VAN NASSOUWE.

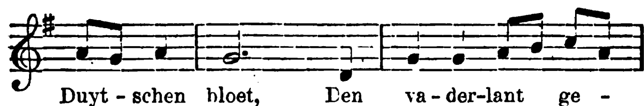
(Oude wijs.)
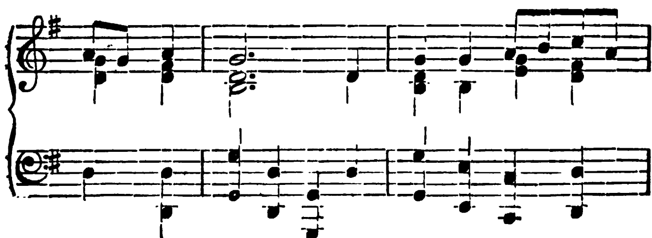
Begeleiding van Dr A. D. LOMAN.

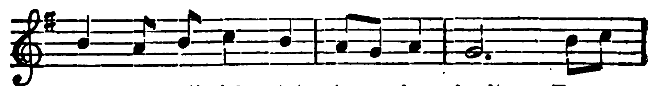
(𝅗𝅥 = 60)
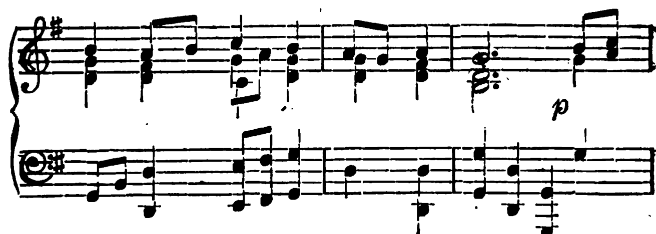

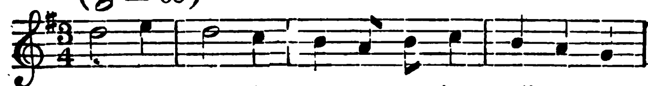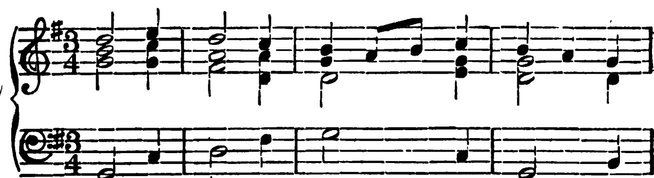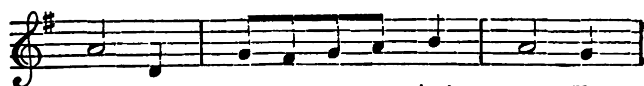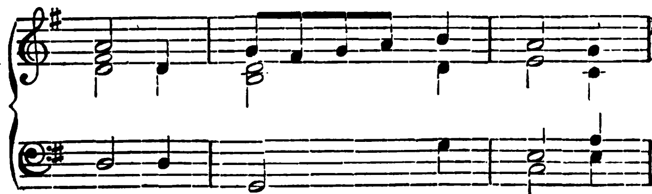

trou - we Blijf ick tot in - den doedt. Een
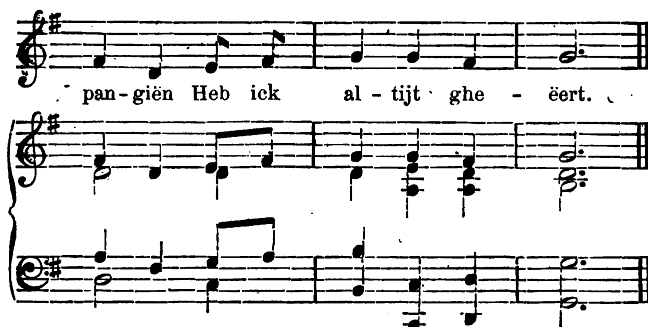

p

(𝅗𝅥. = 60)
3/4
prin - ce van O - ran-giën Ben ick vrij on - ver-

veert, Den co - ninck van His -

1.

Wilhelmus van Nassouwe,
Ben ick van Duytschen bloet,
Den vaderlant ghetrouwe
Blijf ick tot inden doedt.
Een prince van Orangiën
Ben ick vrij onverveert,
Den coninck van Hispangiën
Heb ick altijt gheëert.

2.

In Godes vrèes te leven
Heb ick altijt betracht,
Daerom ben ick verdreven,
Om landt, om luyd' ghebracht:
Maer Godt zal mij regeren
Als een goet instrument,
Dat ick sal wederkeeren
In mijnen regiment.

3.

Lijdt u, mijn ondersaten,
Die oprecht zijn van aert,
Godt sal u niet verlaten,
Al zijt ghy nu beswaert;
Die vroom begheert te leven,
Bidt Godt, nacht ende dach,
Dat hy my cracht wil gheven,
Dat ick u helpen mach.

4.

Lijf en goet al te samen,
Heb ick u niet verschoont,
Mijn broeders, hooch van namen,
Hebbent u oock vertoont:
Graef Adolff is ghebleven
In Vrieslandt, in den slach;
Sijn siel, in 't eeuwich leven,
Verwacht den jongsten dach.

5.

Edel- en Hooch-gheboren,
Van Keyserlicken stam,
Een Vorst des Rijcks vercoren,
Als een vroom christen-man,
Voor Godes woort ghepreesen,
Heb ick, vrij onversaecht,
Als een helt sonder vreesen,
Mijn edel bloet ghewaecht.

6.

Mijn schilt ende betrouwen
Sijt ghy, o Godt mijn Heer,
Op u soo wil ick bouwen,
Verlaet my nemmermeer;
Dat ick doch vroom mag blijven,
U dienaer taller stondt,
Die tyranny verdrijven,
Die my mijn hert doorw ndt.

7.

Van al die my beswaren
En mijn vervolghers zijn,
Mijn Godt! wilt doch bewaren
Den trouwen dienaer dijn:
Dat sy my niet verrasschen
In haren boosen moet,
Haer handen niet en wasschen
In mijn onschuldich bloet.

8.

Als David moeste vluchten
Voor Saul den tyran,
Zoo heb ick moeten suchten
Met menich edelman;
Maer Godt heeft hem verheven,
Verlost uyt aller noot,
Een conincrijck ghegheven
In Israël, seer groot.

9.

Na tsuer sal ik ontfanghen
Van Godt, mijn Heer, dat soet;
Daer na so doet verlanghen
Mijn vorstelick ghemoet;
Dat is, dat ick mach sterven
Met eeren, in het velt,
Een eewich rijck verwerven,
Als een ghetrouwe helt.

10

Niet doet my meer erbarmen
In mijnen wederspoet,
Dan datmen siet verarmen
Des conincks landen goet.
Dat u de Spaengiaerts crencken,
O edel Neerlandt soet!
Als ick daer aen ghedencke,
Mijn edel hert, dat bloet.

11.

Als een prins opgheseten,
Met mijnes heyres cracht,
Van den tyran vermeten
Heb ick den slach verwacht,
Die, by Maestricht begraven,
Bevreesde mijn ghewelt; —
Mijn ruyters sachmen draven
Seer moedich door dat velt.

12.

Soo het den wil des Heeren
Op die tijt had gheweest,
Had ick gheern willen keeren
Van u dit swaer tempeest:
Maar de Heer van hier boven,
Die alle dinck regeert,
Diemen altijt moet loven,
En heeftet niet begheert.

13.

Seer prinslick was ghedreven
Mijn princelick ghemoet:
Standvastich is ghebleven
Mijn hert in teghenspoet;
Den Heer heb ick ghebeden,
Van mijnes herten gront,
Dat hy myn saeck wil reden,
Mijn onschult doen oircont.

14.

Oorlof, mijn arme schapen,
Die zijt in grooten noit,
Uw herder zal niet slapen,
Al zijt ghy nu verstroit:
Tot Godt wilt u begheven,
Sijn heylsaem woort neemt aen,
Als vrome christen leven,
tSal hier haest zijn ghedaen.

15.

Voor Godt wil ik belijden
En zijner grooter macht,
Dat ick tot gheenen tijden
Den coninck heb veracht:
Dan dat ick Godt den Heere,
Der hoogster Majesteyt,
Heb moeten obediëren
In der gherechticheyt.

---

2. — HELPT NU U ZELF (De tiende Penning, 1570).

(Oude wijs.)
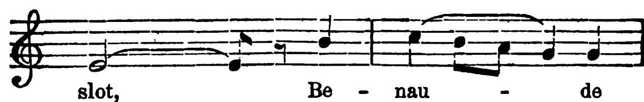
Begeleiding van Fl. Van Duyse.
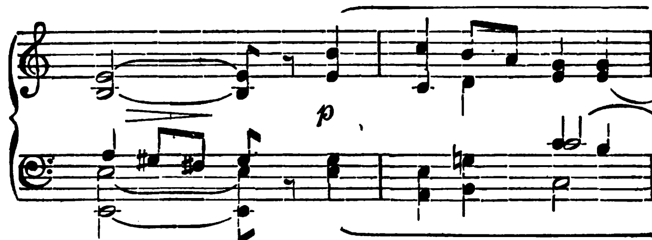
Breed.
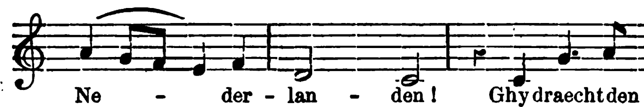
Helpt nu u selfs, soo helpt u
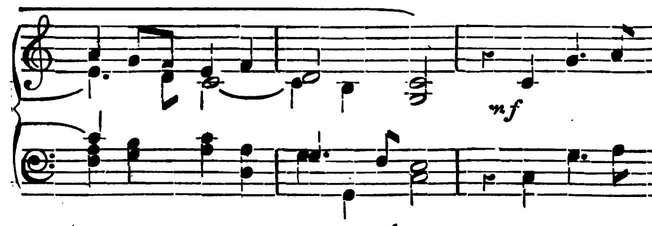
f
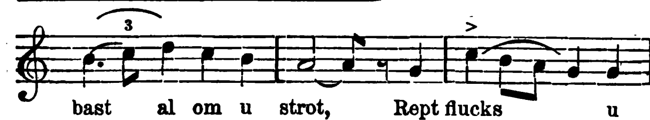
Godt, Uyt der ty - ran-nen bandt en
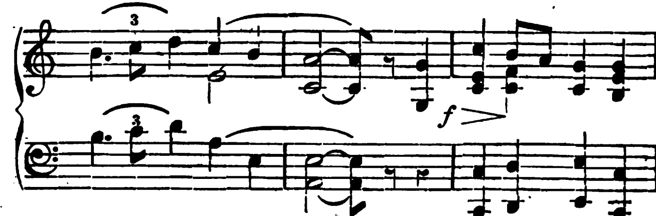

slot, Be - nau - de
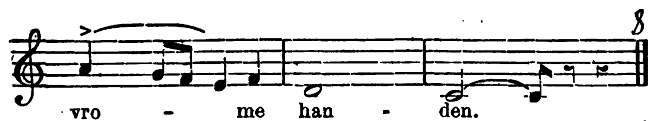

p
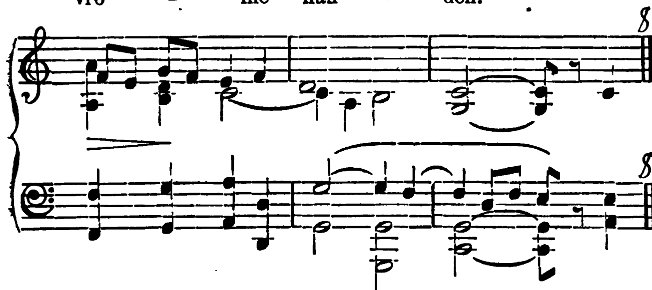

Ne - der - lan - den! Ghy draecht den
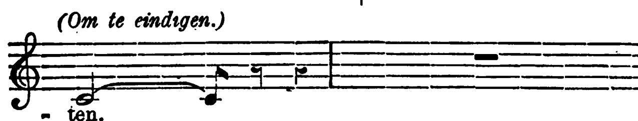

mf
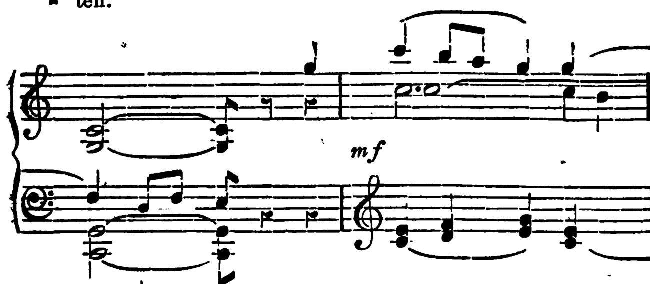

3
bast al om u strot, Rept flucks u
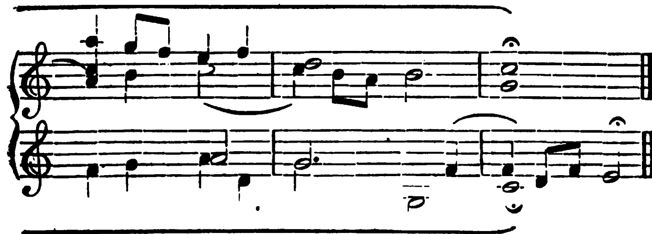

3
f
3

vro - me han - den.

(Om te eindigen.)
- ten.

mf

1. Helpt nu u selfs, soo helpt u Godt,
Uyt der tyrannen bandt en slot,
Benaude Nederlanden !
Ghy draecht den bast al om u strot,
Rept flucks u vrome handen.

2. O Nederlandt, ghy zijt belaen,
Doodt ende leven voor u staen :
Dient den tyran van Spaengiën,
Of volgt, om hem te wederstaen,
Den prince van Oraengiën.

3. Helpt den herder, die voor u strijdt,
Of helpt den wolf, die u verbijt,
Weest niet meer neutralisten,
Verbijt den tyran, tis nu den tijt,
Met al sijn tyrannisten.

---

3. — STRIJDZANG DER GEUZEN.

De tiende Penning — Wilhelmus van Nassouwen.
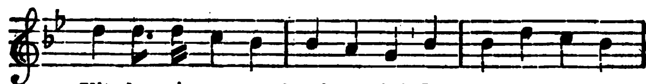
1570.
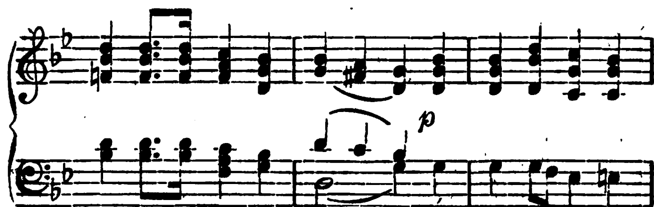
Begeleiding van F.-A. Gevaert.

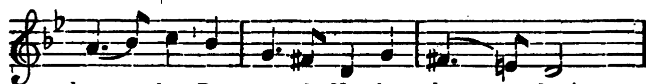
All° maestoso.
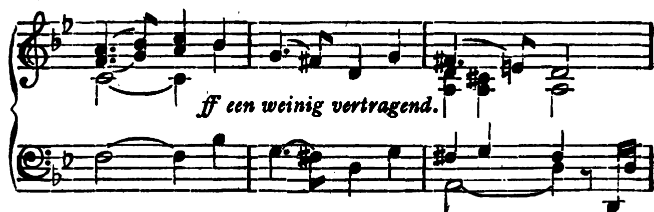
Helpt nu u zelf, zoo helpt u God,
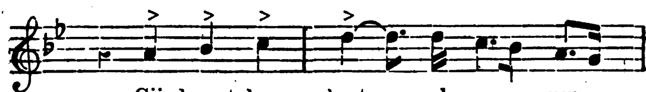
ff

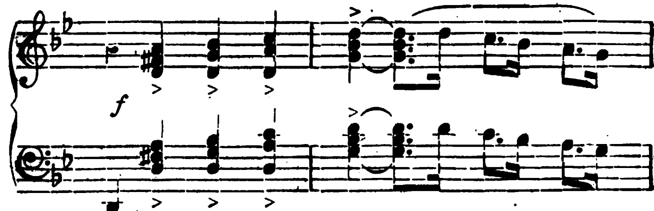

Uit der ti-ran-nen band en slot, Be-nauw-de Ne-der-
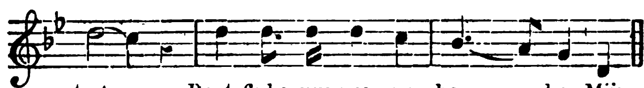

p
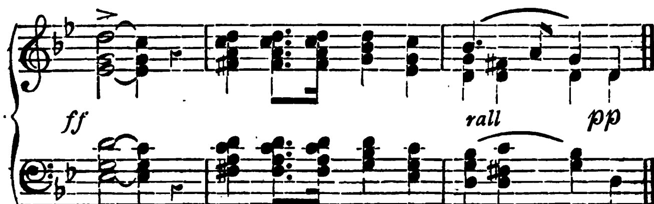

lan - den, Be-nauw-de Ne-der - lan - den!

ff een weinig vertragend.
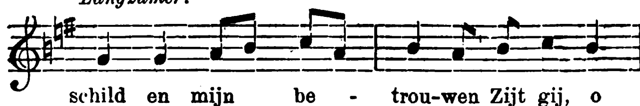

Gij draagt den bast al om uw
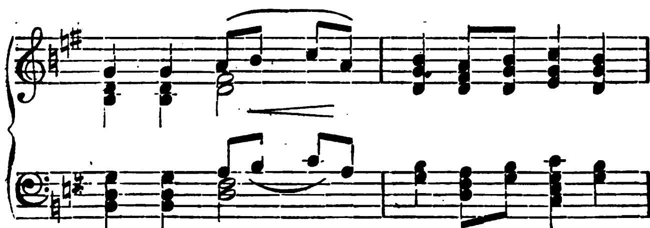

f
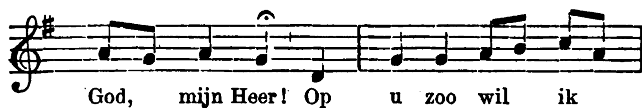

strot, Rept fluks uw vro-me han - - den. Mijn
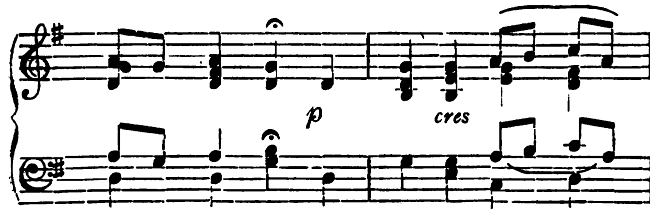

ff
rall
pp
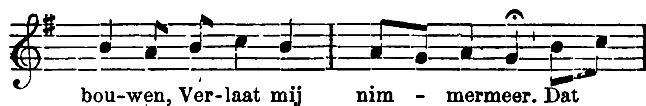
Langzamer.
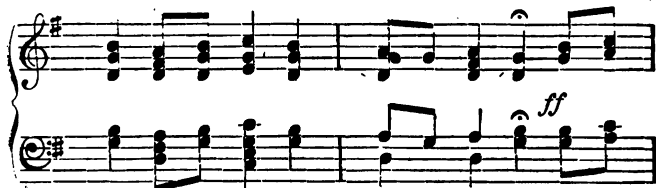

schild en mijn be - trou-wen Zijt gij, o
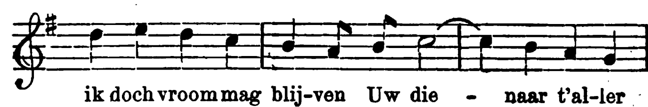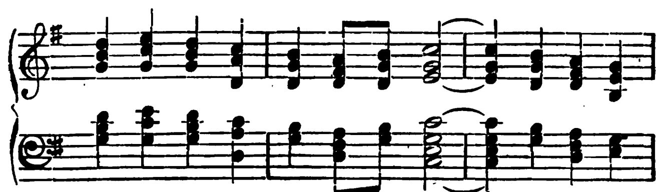

God, mijn Heer! Op u zoo wil ik
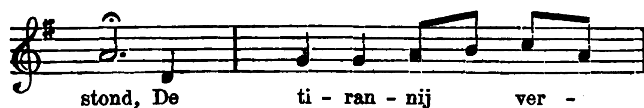

p
cres

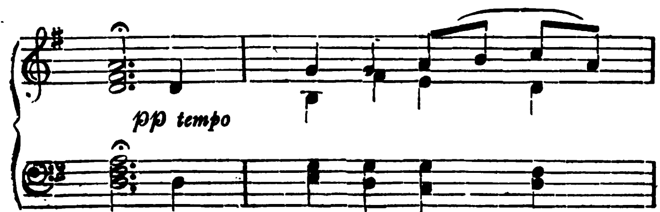

bou-wen, Ver-laat mij nim - mermeer. Dat
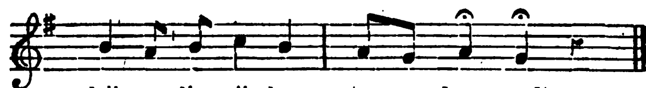

ff
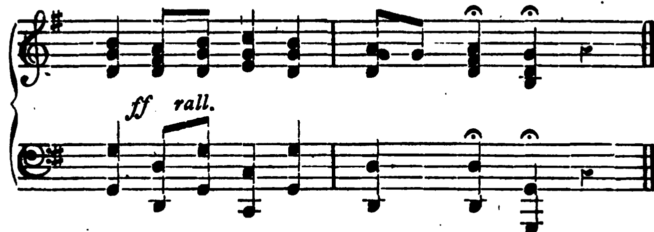

ik doch vroom mag blij-ven Uw die - naar t'al-ler
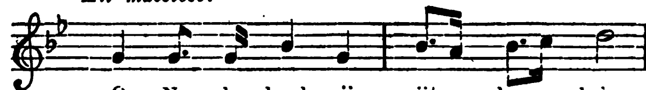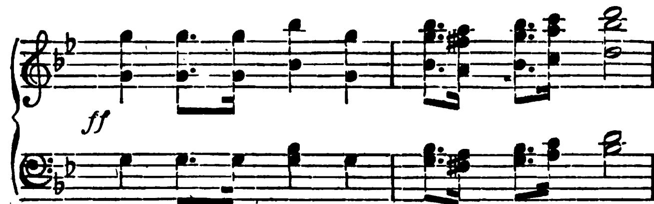

stond, De ti - ran - nij ver -
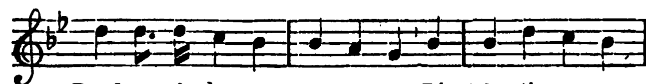

pp tempo
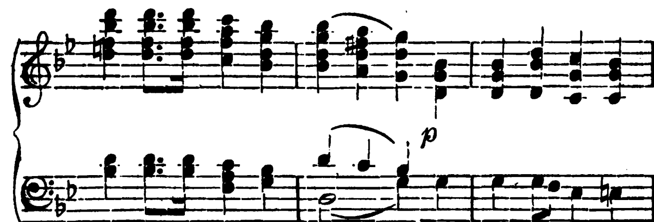

drij-ven, die mijn her - te door-wondt.

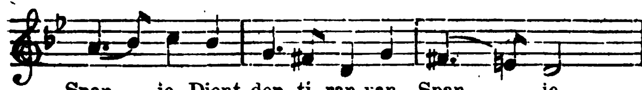

ff rall.

All° maestoso.
O Ne - der- land, gij zijt be - laàn,

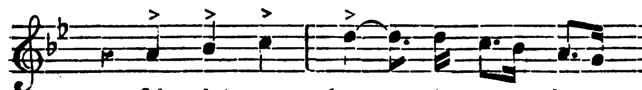

ff
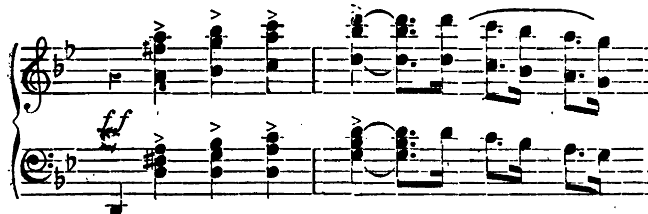

Dood en - de le-ven voor u staan: Dient den ti - ran van
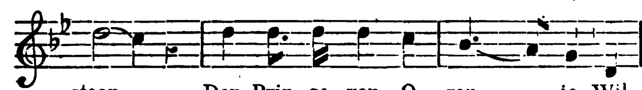

p
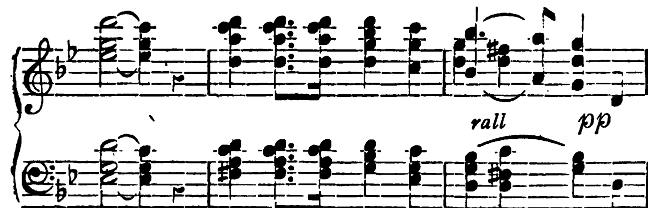

Span - je, Dient den ti-ran van Span - je,
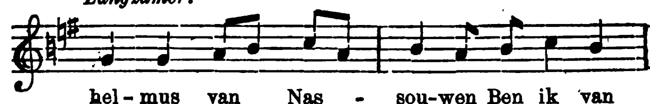

ff een weinig vertragend.
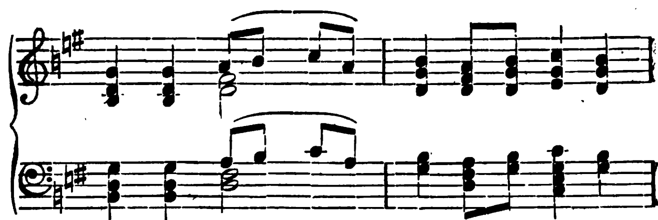

Of volgt om hem te we - der -
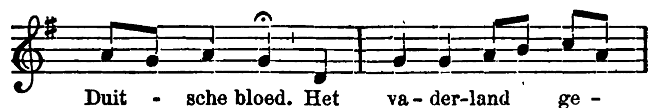

ff
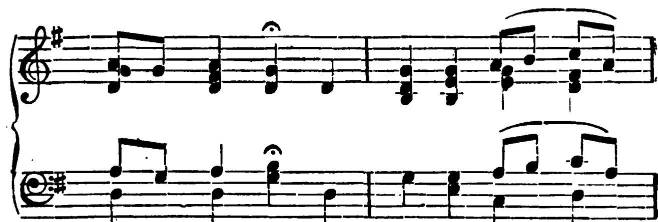

staan, Den Prin-se van O - ran - je. Wil-

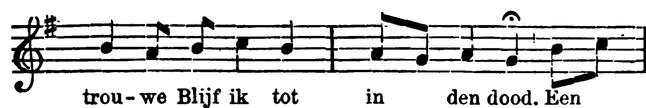

rall
pp
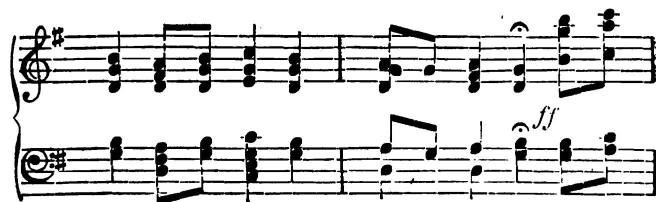

Langzamer.
hel-mus van Nas - sou-wen Ben ik van

Duit - sche bloed. Het va-der-land ge -

trou-we Blijf ik tot in den dood. Een

ff

prin - se van O - ran - je ben ik vrij on-ver-

veerd, Den Ko - ning van His -

pp

pan - je heb ik al - tijd ge - ëerd.

ff *vall*
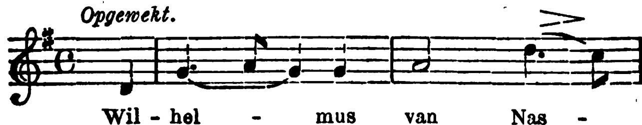
8a
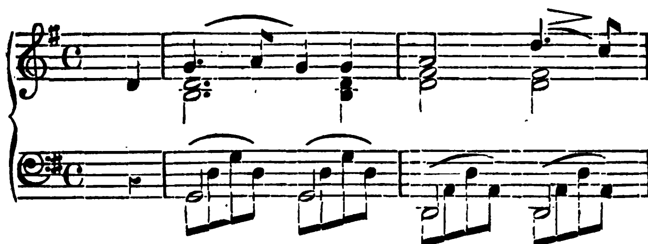
4. — WILHELMUS VAN NASSOUWEN.
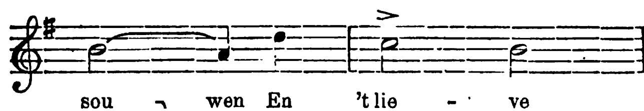
(Nieuwe wijs.)
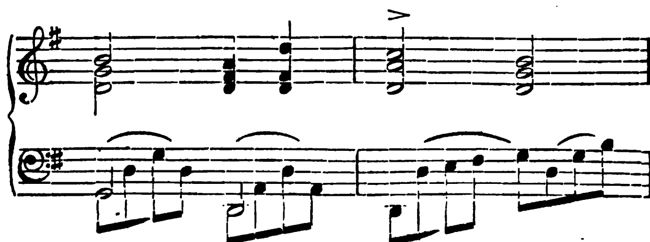
W. HAANSTRA.

Opgewekt.

Va - der - land Blijf

ik al - tijd ge -

trou - we Met hoofd en

mf

hart en hand. Ja,

mf

goed en bloed en le - ven Heb

cresc. *f*

ik voor 't land ge - reed, Zal

cresc. *f*

ik ge - wil - lig

ge - ven, Zoo - als Wil -

hel - mus deed.

1.

Wilhelmus van Nassouwen
En 't lieve Vaderland
Blijf ik altijd getrouwe
Met hoofd en hart en hand.
Ja, goed en bloed en leven
Heb ik voor 't land gereed,
Zal ik gewillig geven,
Zooals Wilhelmus deed.

2.

Wilhelmus, hoog verheven,
Prins Maurits, sterk en groot,
En Fredrik Hendrik bleven
Getrouw tot in den dood.
De Prinsen van Oranje,
Zij maakten Neerland vrij,
Zij redden ons van Spanje
En Frankrijks tirannij.

3.

Wilhelmus van Nassouwen
Weerklinkt uit volle borst;
Met God is ons vertrouwen
Op hem, de Oranjevorst.
En komen droeve tijden,
Wij zullen, kloek van hand,
Eendrachtig met hem strijden
Voor 't lieve Vaderland.
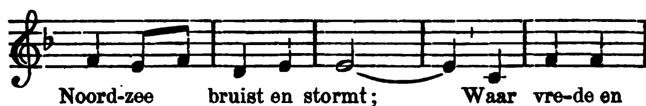
---

5. — HET LIED DER VLAMINGEN.
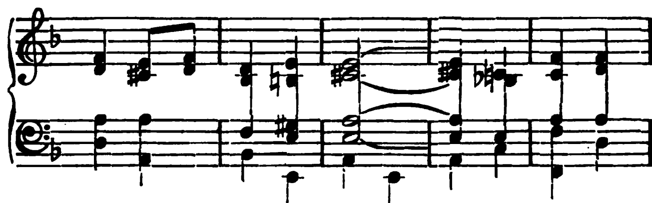
Em. Hiel. Peter Benoit.
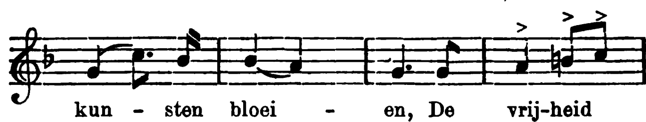
Met kracht en verhevenheid.
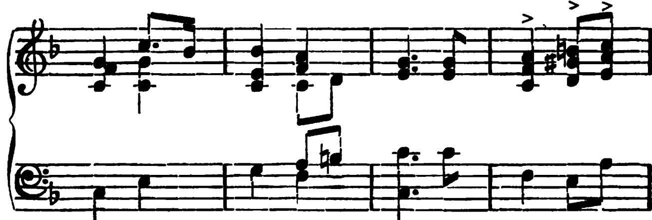
Waar Maas en Schel - de vloei - en, De

p
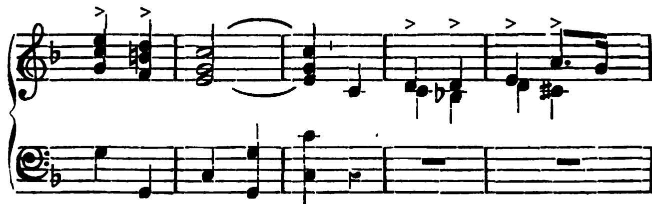

Noord-zee bruist en stormt; Waar vre-de en
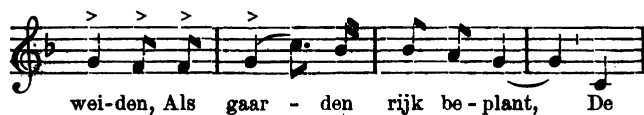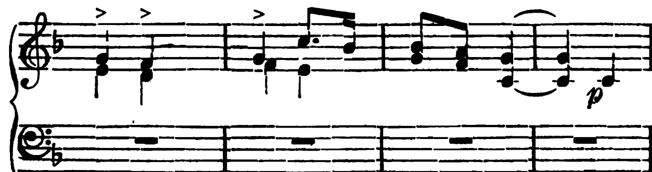

kun - sten bloei - en, De vrij-heid
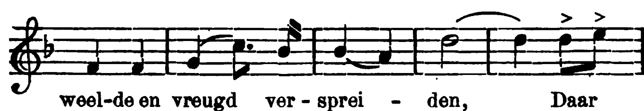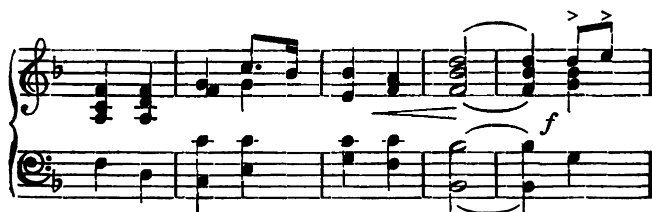

man-nen vormt; Waar vel-den, wou - den,
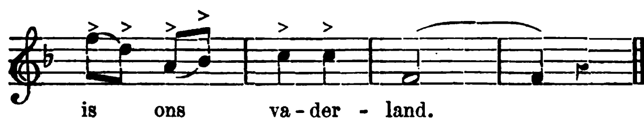

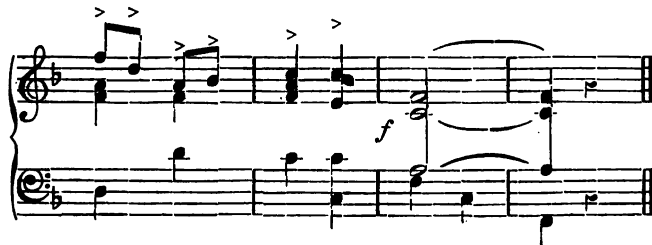

wei-den, Als gaar - den rijk be - plant, De

p

weel-de en vreugd ver - sprei - den, Daar

f

is ons va - der - land.

f

1. Waar Maas en Schelde vloeien,
De Noordzee bruist en stormt;
Waar vrede en kunsten bloeien,
De vrijheid mannen vormt;
Waar velden, wouden, weiden,
Als gaarden rijk beplant,
De weelde en vreugd verspreiden,
Daar is ons vaderland.

2. Daar stijgen uit 't verleden
De Karl en Clauwaert op;
Zij hebben stout gestreden,
Verplet der vreemden kop;
Hun goed, hun bloed, hun leven
Met mildheid steeds verpand,
Om ons te kunnen geven
Het vrije vaderland.

3. O Nederland, o vrijheid,
Gij adelt ons gevoel;
Wij zweren ook met blijheid,
Uw toekomst is ons doel;
Wij zullen, jonge scharen,
Steeds onzen plicht gestand,
Met hand en hart bewaren
Het heilig vaderland.

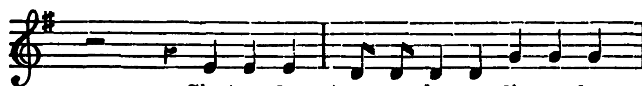
6. — SLAET OP DEN TROMMELE VAN DIRREDOMDEYNE (1570).
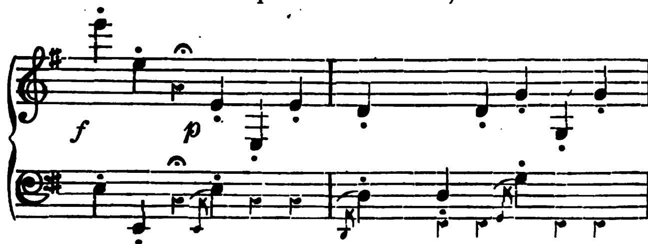
(Oude wijs.)
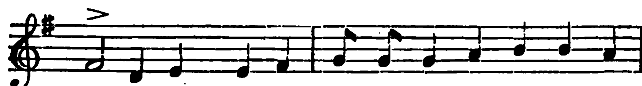
Begeleiding van Fl. Van Duyse.
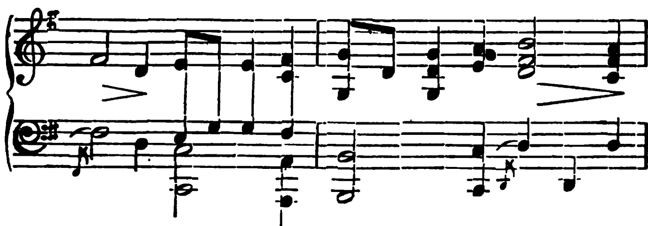
Levendig.
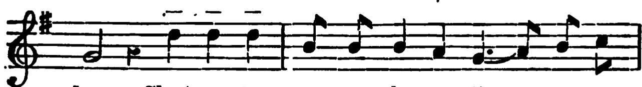
mf
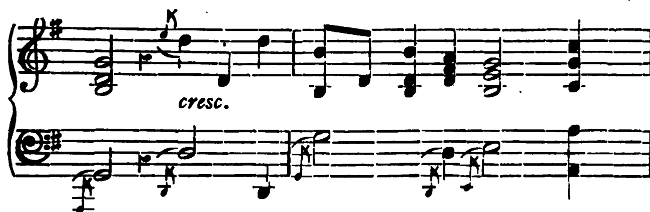

Slaet op den trom-me-le, van dir-re-dom-

f
p

dey-ne, Slaet op den trom-me-le, van dir-re.-dom-

does, Slaet op den trom-me-le, van dir - re-dom-

cresc.

Breeder.

dey-ne, Vi-ve le Geus, is nu de leus.

f *f* *f Tempo*

8ve

1. Slaet opten trommele, van dirredomdeyne,
Slaet opten trommele, van dirredomdoes,
Slaet opten trommele, van dirredomdeyne,
Vive le Geus, is nu de leus.

2. De Spaensche inquisiti, voor Godt maliti,
De Spaensche inquisiti, als draecx-bloet fel,
De Spaensche inquisiti gevoelt puniti,
De Spaensche inquisiti ontvalt haer spel.

3. De paus en papisten, Gods hand doet beven,
De paus en papisten zijn t' eynden haer raet :
De paus en papisten, wreet boven schreven,
Ghy paus en papisten, soect nu aflaet.
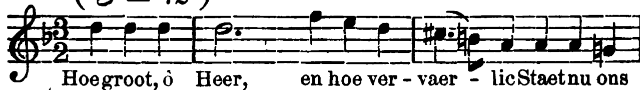
4. tOnschuldich bloet, dat gij hebt vergoten,
tOnschuldich bloet roept u over wraeck :
tOnschuldich bloet en heeft u niet verdroten,
tOnschuldich bloet dronct gij metten draeck.
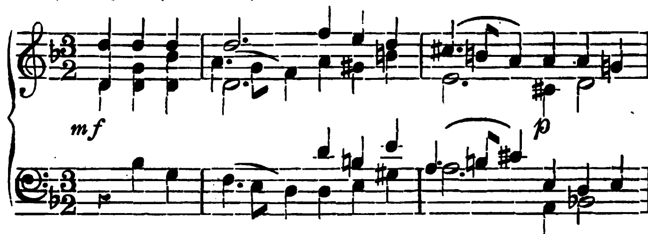
5. Vive le Geus, wilt christelick leven;
Vive le Geus, houdt fraeyen moet;
Vive le Geus, Godt hoed u voor sneven;
Vive le Geus, edel christen bloet.
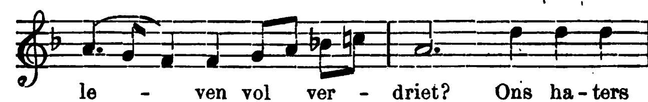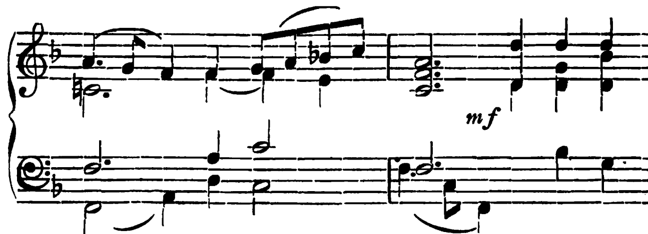
---

7. — HOE GROOT, O HEER.
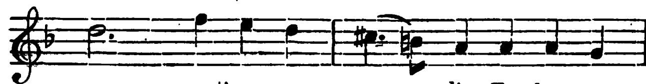
ADRIANUS VALERIUS. *Begeleiding van* Dr A. D. LOMAN.
Nederlantschen Gedenck-clanck, 1626.
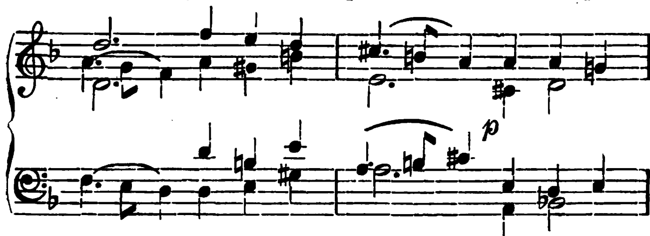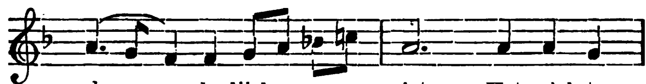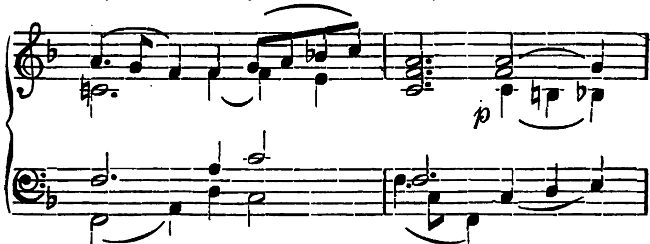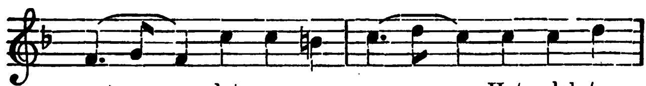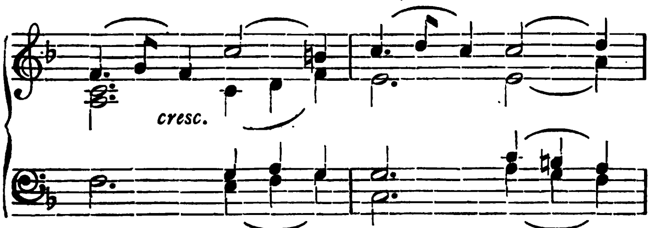

poo - gen t'saem een - paer - lic Te dem-pen
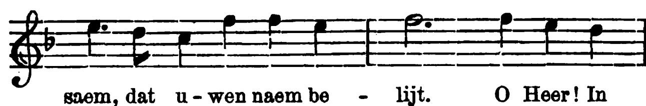

p
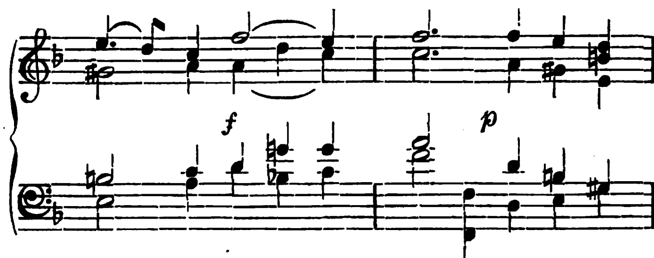

al, ghe-lijck men siet, Het volck te
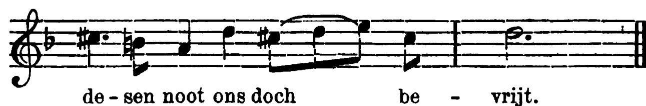

p
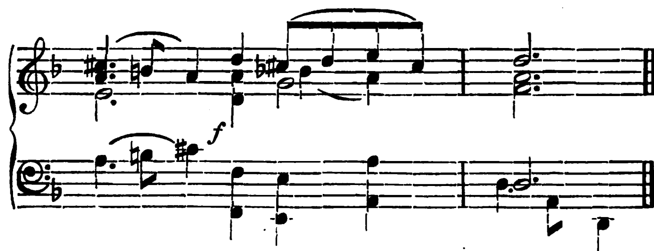

saem, dat u - wen naem, Het volck te

cresc.

1. Hoe groot, ô Heer, en hoe vervaerlic
Staet nu ons leven vol verdriet?
Ons haters poogen t' saem eenpaerlic
Te dempen al, gelijck men siet,
Het volck te saem, dat uwen naem,
Het volck te saem, dat uwen naem belijt.
O Heer! In desen noot ons doch bevrijt.

2. 'sLants sleutels en haer stale grendels
Smijt nu den Speck met groot gewelt
Aen tween, en met soldaet en vendels
Sy 'tLand schier maken dattet helt
Tot ondergangh, in Spanjaerts dwangh;
Tot ondergang, soo daér niet haest verschijnt
Een Hemels heyr dat haer te saem verdwijnt.

3. Ghy zijt ons schilt, en hebt dijn ooghe,
Heer, tot dijns naems eer, prijs en lof,
Op dijne schapen, die gh'om hooghe
Noch sult verheffen uyt den stof;
Daerom wil ick, vry sonder schrick,
Daerom wil ick, op u steeds mijne sorgh
Vast setten; ô mijn heil, mijn sterckt, mijn borgh!

8. — MAXIMILJANUS DE BOSSU.

ADRIANUS VALERIUS. *Begeleiding van* Dr A. D. LOMAN.
Nederlantschen Gedenck-clanck, 1626.

(𝅗𝅥 = 100)

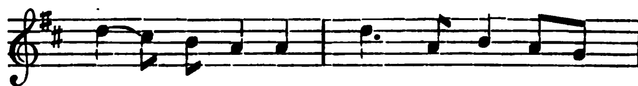
Max - i - mil - ja - nus de Bos - su Ben

f

ick een Graef ge - hee - ten, Duc

d'Alf, dien ick trou diend', heeft nu My schoon en gantsch ver-

ge - ten. Ick heb ge-weest syn

prin - ci-pael Hadd' ick my hoog ver-me - ten.

1. Maximiljanus de Bossu
Ben ick een Graef geheeten,
Duc d'Alf, dien ick trou diend', heeft nu
My schoon en gantsch vergeten.
Ick heb geweest syn Admirael,
De Geus te dooden principael
Hadd' ick my hoog vermeten.

2. Maer doen ick quam voor't Hoorner hop,
Ick werd wel anders ware;
Dat sal noch steken in myn krop,
Al leefd' ick vijftig jaren.
Geus leerde my op 't selve pas,
Wat een genuchte dattet was
Op de Zuyr'-zee te varen.

3. Och! daer ick placht een Heer te zijn,
Daer lig ick nu gevangen!
Na Amsterdam (och't is mij pijn!)
Waer beter myn verlangen.
Ey Geus! laet mij doch uyt dit quaet;
Ick sal u loonen dese daet
Met moorden en met hangen.
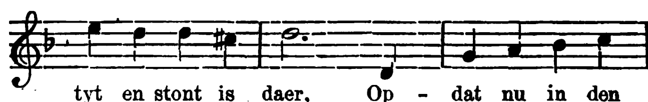
---

9. — O NEDERLAND LET OP U SAECK.
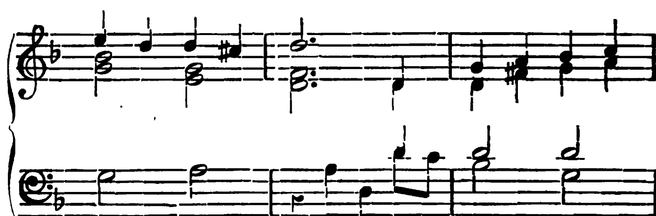
ADRIANUS VALERIUS. *Begeleiding van* Dr A. D. LOMAN.
Nederlantschen Gedenck-clanck, 1626.
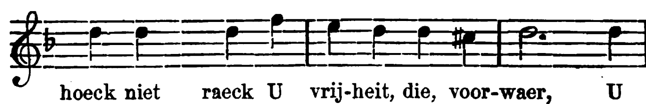
(𝅗𝅥 = 72)
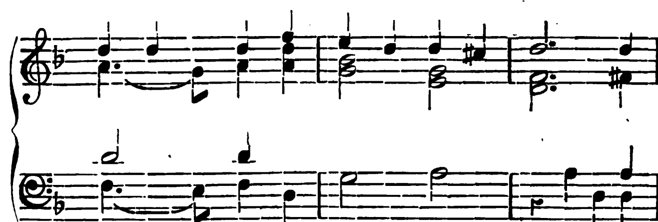
O Ne-der-land! let op u saeck, De
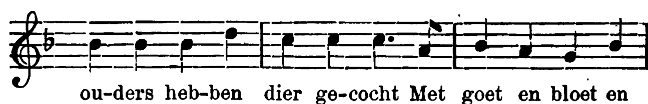
mf
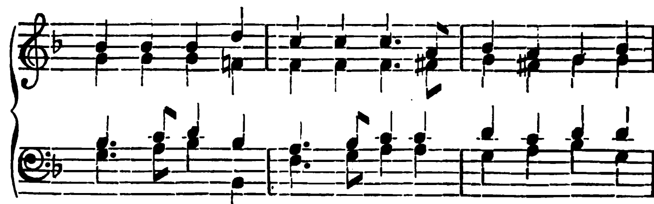

tyt en stont is daer, Op - dat nu in den
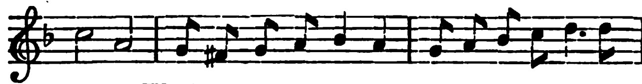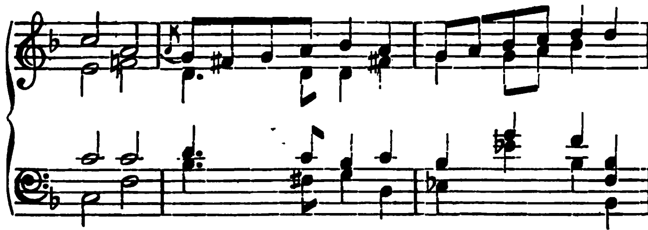

hoeck niet raeck U vrij-heit, die, voor-waer, U
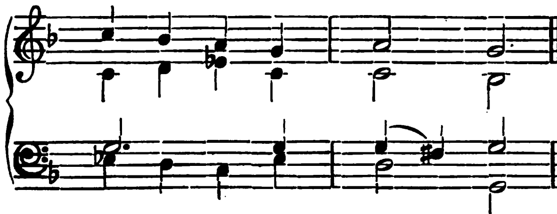

ou-ders heb-ben dier ge-cocht Met goet en bloet en

1. O Nederland! let op u saeck!
De tyt en stont is daer,
Opdat nu in den hoeck niet raeck
U vryheyt, die, voorwaer,
U ouders hebben dier gecocht,
Met goed en bloet en leven;
Want sy werd nu gansch en 't eenemael gesocht
Tot niet te zyn verdreven.

2. Neemt acht op uwer landen staet;
U volck end' steden meest
Sijn sterck, end' daer is raet en daet
Van outs altijt geweest.
U adel is manhaftich vroom,
Men vind niet haers gelijcken;
Houd den Spanjaert doch, ick bid u, in den thoom,
Dat hy van ons mach wycken.
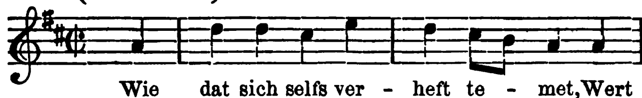
3. Beschut, beschermt, bewaerd u land;
Let op het Spaensch bedrog;
Ey! laet niet nemen uyt u hant
U previlegien toch;
Maer thoont u elck een man vol moet
In 't houden van u wetten;
Boven al dient God en valt hem steets te voet,
Dat hy op u mach letten.
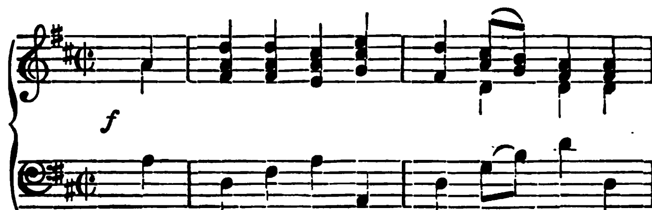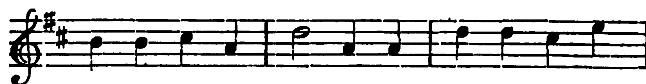
---

10. — HET STANDBEELD VAN ALVA.
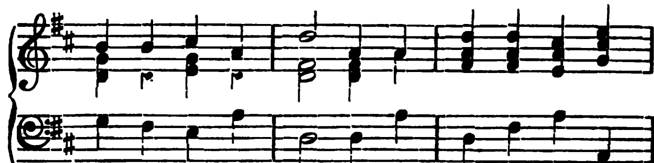
1569.
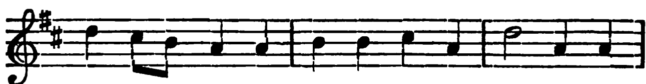
ADRIANUS VALERIUS, *Nederlantschen Gedenck-clanck, 1626.* *Begeleiding van* D[r] A. D. LOMAN.
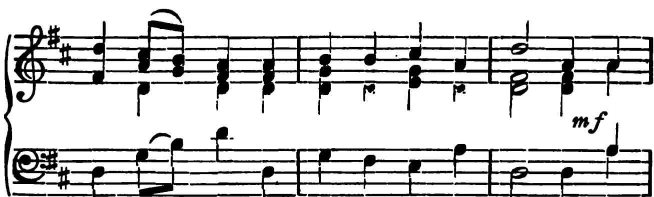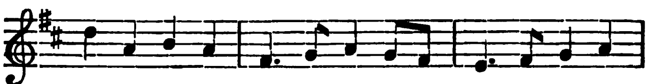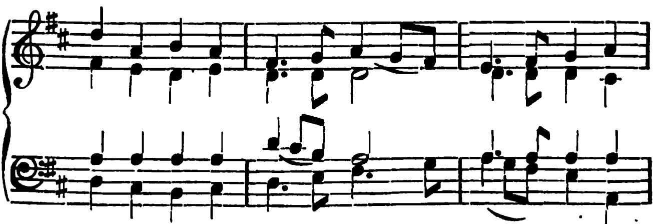

wel een ar - me sle - ter. Duc d'Alf, u beeld, tot
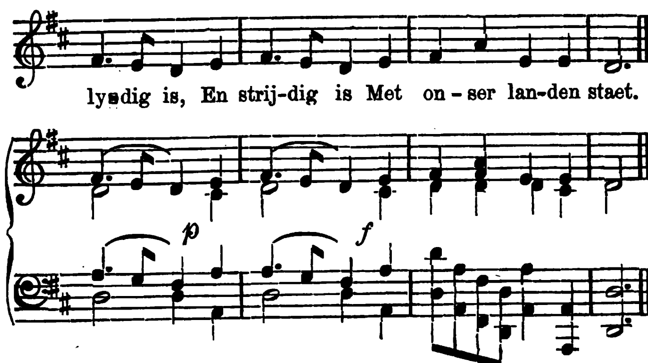

spyt ge - set, Waer af - ge-bro-ken be-ter; U

mf

boo-se daed, die ghy be-gaet, By al - len toch on-

1. Wie dat sich selfs verheft temet,
Wert wel een arme sleter.
Duc d'Alf, u beeld, tot spyt geset,
Waer afgebroken beter;
U boose daed, die ghy begaet,
By allen toch onlydig is,
En strydig is
Met onser landen staet.

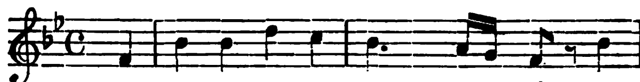
2. Doch 't schijnt, dat nergens ghy nae vraegt;
Ghy wilt het al verscheuren;
Maer die daer doet wat God mishaegt,
Sal 't eynde noch betreuren,
Als hy, vol noot, sal naeckt en bloot
Voor Godes oordeel schuldig staen,
Onduldig gaen,
Verwesen totter doot.

3. De Godloos groeyt een wyl seer wel,
Doch 't eynde staet te vreesen;
Siet, Lucifer quam in de hel
Door zijn hooveerdig wesen;
Daer 't volck sich al aen spieg'len sal,
Indien se soecken goeden spoet;
Want hogen moet
Gaet altydt voor den val.

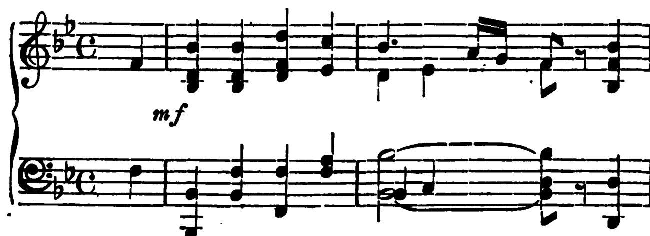
11. — NEDERLANDSCH VOLKSLIED.

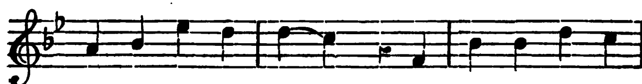
1814.

H. Tollens. G. W. Wilms.
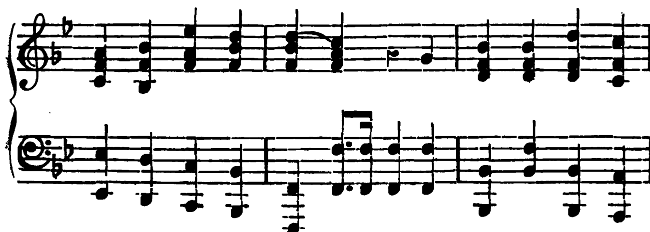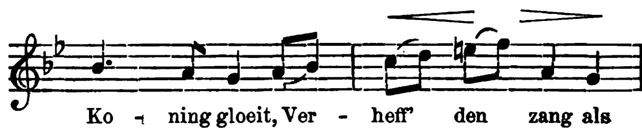

Wien Nêerlandsch bloed door de aad - ren vloeit, Van
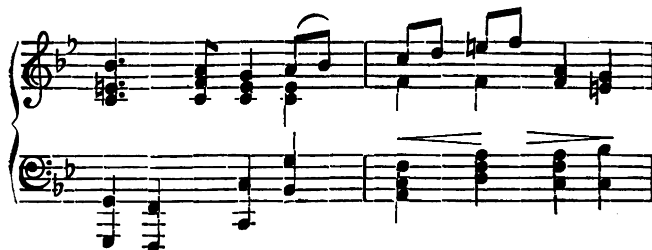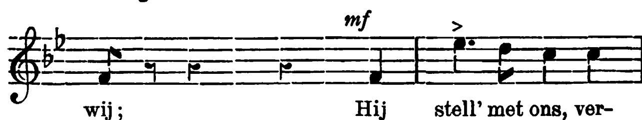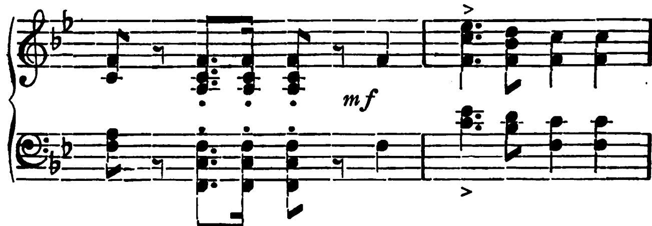

vreem-de smet-ten vrij, Wiens hart voor land en
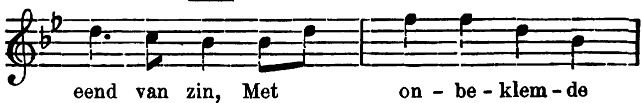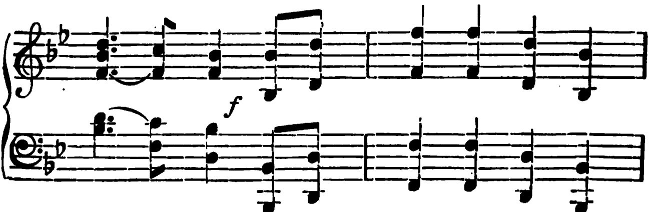

Ko - ning gloeit, Ver - heff' den zang als

mf
wij; Hij stell' met ons, ver-

mf

eend van zin, Met on - be - klem - de

f

borst, Het God - ge - val - lig

feest - lied in Voor Va - der - land en

cresc.

Vorst, Voor Va - der land en Vorst.

ff

ff

1. Wien Neerlandsch bloed in de aadren vloeit,
Van vreemde smetten vrij,
Wiens hart voor land en koning gloeit,
Verheff' den zang als wij;
Hij stell' met ons, vereend van zin,
Met ombeklemde borst,
Het Godgevallig feestlied in
Voor Vaderland en Vorst.

2. Bescherm, o God! bewaak den grond,
Waarop onze adem gaat,
De plek, waar onze wieg op stond,
Waar eens ons graf op staat.
Wij smeeken van uw' vaderhand,
Met diepgeroerde borst,
Behoud voor 't lieve Vaderland,
Voor Vaderland en Vorst.

3. Dring' luid, van uit ons feestgedruisch,
Die beê uw' hemel in :
Bewaar den Vorst, bewaar zijn huis,
En ons, zijn huisgezin.
Doe nog ons laatst, ons jongst gezang
Dien eigen wensch gestand :
Bewaar, o God! den Koning lang
En 't lieve Vaderland.
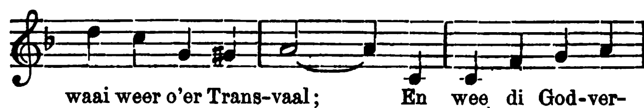
---

12. — TRANSVAALSCH VOLKSLIED. 1880.
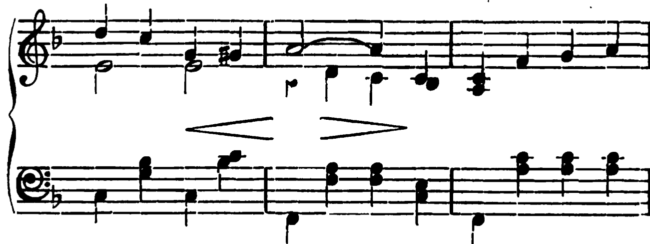
S. J. du Toit. J. S. de Villiers.
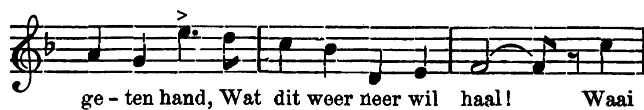
Matig.

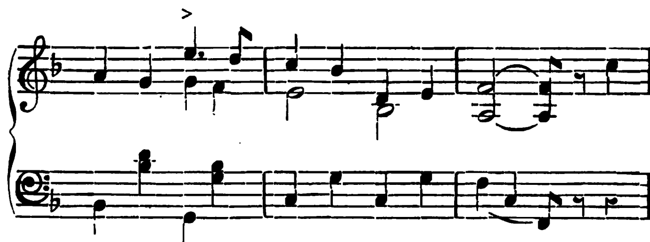
Di vier-kleur van ons dier-baar land, Di
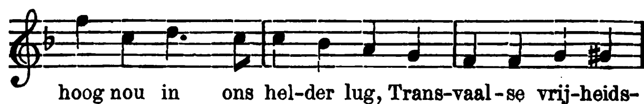
mf

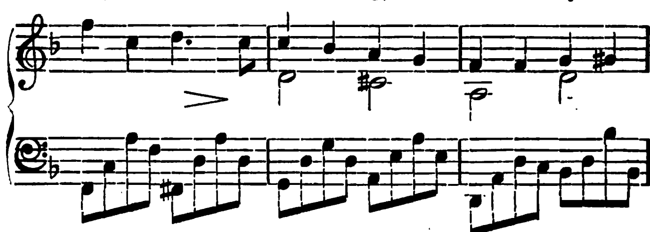

waai weer o'er Trans-vaal; En wee di God-ver-
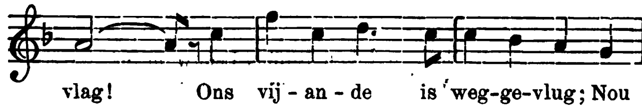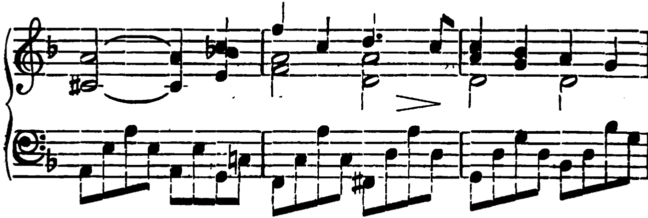

ge - ten hand, Wat dit weer neer wil haal! Waai
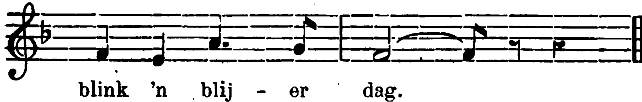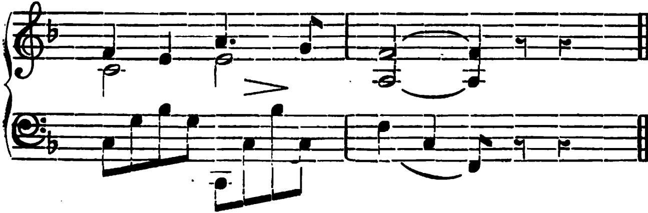

hoog nou in ons hel-der lug, Trans-vaal-se vrij-heids-

1. Di vierkleur van ons dierbaar land,
Di waai weer o'er Transvaal;
En wee di Godvergeten hand,
Wat dit weer neer wil haal!
Waai hoog nou in ons helder lug,
Transvaalse vrijheidsvlag!
Ons vijande is weggevlug;
Nou blink 'n blijer dag.

2. Veul storme het jij deurgestaan,
Mar ons was jou getrou;
En nou di storm is o'ergegaan,
Wijk ons nooit weer van jou.

Bestormd deur Kaffer, Leeuw en Brit,
Waai jij steeds o'er hul kop;
En tot hul spijt anskou hul dit,
Ons hijs jou hoger op!

3. Met lage lis haal Albion
Ons vlag verraadlik neer,
En doet toen net al wat hul kon
Dat ons hul vlag moes eer:
« Ons sou dan alles daarbij wen,
« 'n telegraaf en spoor,
« As ons di Rooivlag wil erken » —
Mar dit wou ons ni hoor.

4. Vier jaar lank het ons mooi gepraat,
Om weer ons land te krij;
« Ons vraag jou, Brit, gen goed of kwaad;
Gaat weg, en laat ons blij! » —
Mar toen di Brit ons nog vererg,
Toen vat ons di geweer;
Ons was al lank genoeg geterg;
Nou kan ons tog ni meer.

5. En met Gods hulp het ons di juk
Van England afgegooi;
Ons is weer vrij; geluk, geluk!
Nou waai ons vlag weer mooi!
Dit het ons heldebloed gekos,
Mar England nog veul meer;
So het di Heer ons weer verlos;
Ons geef Hem al di eer.

6. Waai hoog nou in ons heldre lug,
Transvaalse vrijheidsvlag!
Ons vijande is weggevlug,
Ons blink 'n blijer dag.
Waai hoog nou o'er ons dierbaar land,
Waai, Vierkleur van Transvaal!
En wee di Godvergeten hand,
Wat jou ooit neer wil haal!

13. — IN TRANSVAAL.

JULIUS DE GEYTER. PETER BENOIT.

Matig, breed en plechtig, maar met gloed.

sf

Daar is een zucht die gloeit in ie - der

sf

her - te; Daar is een kreet die dreunt door ie - der

sf

sf
land; 't Waait uit de vlag die wap-pert in de
sf
sf
ver - te; 't Vliegt met het schip dat ste - vent van het
sf
f
f
sf
strand....
f
Vrij zijn! Vrij zijn!
tr
ff

Dreu - ne 't ook uit on - zen mond, Daar op A - fri -

sf sf

kaan - schen grond, Daar geen volk op

sf

sf sf

sf

't wæ-reld-rond Vrij - er is dan wij zijn!

sf sf

sf sf

fff terughouden

sf sf

1. Daar is een zucht die gloeit in ieder herte;
Daar is een kreet die dreunt door ieder land;
't Waait uit de vlag die wappert in de verte;
't Vliegt met het schip dat stevent van het strand....
Vrij zijn! Vrij zijn!
Dreune 't ook uit onzen mond,
Daar op Afrikaanschen grond,
Daar geen volk op 't wæreldrond
Vrijer is dan wij zijn!

2. Wie kent ze niet, de Huguenots en Geuzen?
Ze zeilden uit, op wilde volken af.
Elk wærelddeel bracht schatting aan die reuzen.
Wij zijn hun zoons, en zwaaien hier den staf.
Vrij zijn! Vrij zijn!
Dreune 't ook uit onzen mond,
Daar op Afrikaanschen grond,
Daar geen volk op 't wæreldrond
Vrijer is dan wij zijn!

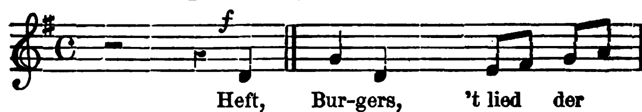
3. De vijand kwam.... Ons wilde hij tot slaven....
Te pærd! Te pærd! met buksen en met lood!
Waar bleef hij, waar? Men vrage 't aan de raven:
Langs elken weg zijn nog de rotsen rood.
Vrij zijn! Vrij zijn!
Dreune 't ook uit onzen mond,
Daar op Afrikaanschen grond,
Daar geen volk op 't wæreldrond
Vrijer is dan wij zijn!
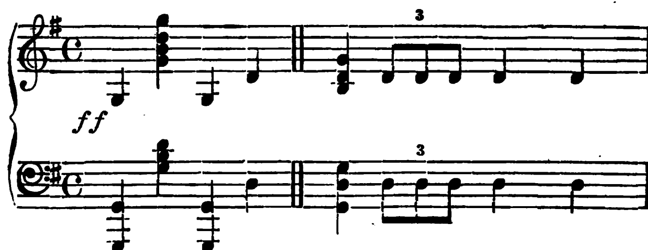
4. Jong is de Staat; maar eikels worden boomen.
's Lands moed, 's lands eer. O God, verlaat ons nooit;
Laat op Transvaal uw zegen nederstroomen;
Wees Afrika met steden eens bestrooid!
Vrij zijn! Vrij zijn!
Dreune 't ook uit onzen mond,
Daar op Afrikaanschen grond,
Daar geen volk op 't wæreldrond
Vrijer is dan wij zijn!
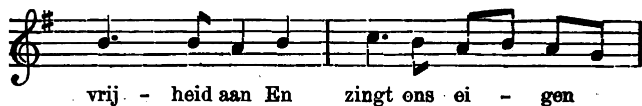
14. — VOLKSLIED VAN DEN ORANJEVRIJSTAAT.
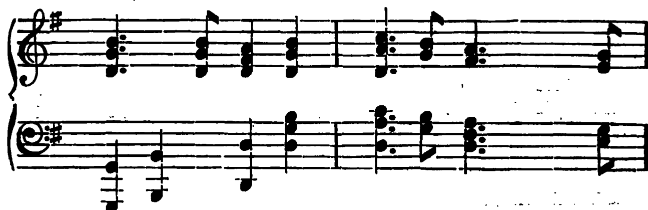
H. A. L. Hamelberg. W. F. G. Nicolaï.

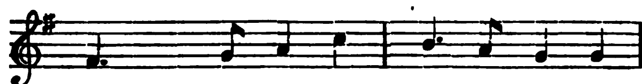
Marsch tempo. Krachtig.
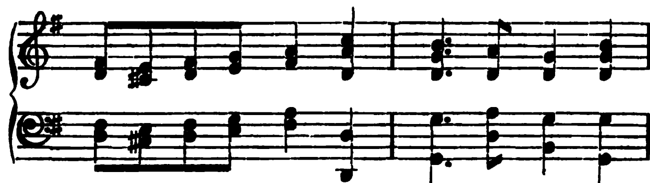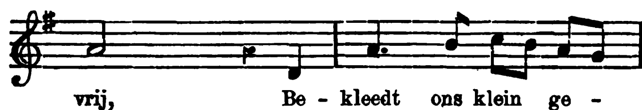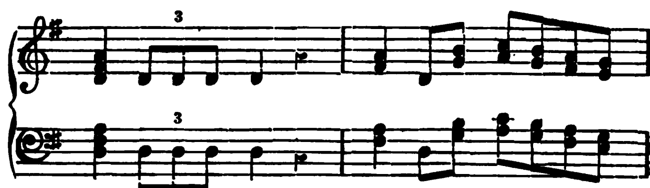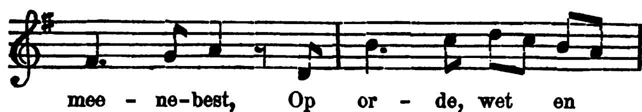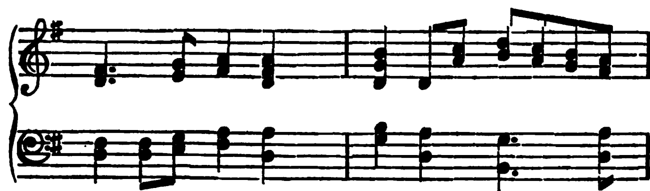

volks - be-staan! Van vreem-de ban-den

vrij, Be - kleedt ons klein ge -

3
3

mee - ne-best, Op or - de, wet en

recht ge-vest, Rang in der sta - ten

rei, Rang in der Sta - ten rei.

1. Heft, Burgers, 't lied der vrijheid aan
En zingt ons eigen volksbestaan!
Van vreemde banden vrij,
Bekleedt ons klein gemeenebest,
Op orde, wet en recht gevest,
Rang in der Staten rei.

2. Al heeft ons land een klein begin,
Wij gaan met moed de toekomst in,
Het oog op God gericht,
Die nooit beschaamt, wie op hem bouwt,
Op hem als op een burcht vertrouwt,
Die voor geen stormen zwicht.

3. Vervuld met liefde tot ons land,
Gaan wij eendrachtig hand aan hand
In voorspoed en in druk;
Als broeders staan we elkaar ter zij
In eer en trouw : zoo stichten wij
Het zekerst volksgeluk.

4. Bescherm, o God, den Raad van 't land,
Geleid hem aan uw vaderhand,
Verlicht hem van omhoog,
Opdat zijn werk geheiligd zij
En vaderland en burgerij
Tot zegen strekken moog!

5. Zie in gena en liefde neer
Op onzen President, o Heer!
Wees gij zijn toeverlaat!
De taak, die op zijn' schouders rust,
Vervulle hij met trouw en lust
Tot heil van volk en staat!

6. Een warme, reine godsdienstzin
Dring' in ons aller harten in
En maak' ons hier op aard,
Het worstelperk voor d'eeuwigheid,
In 't Koninkrijk, der deugd bereid,
Een zaal'ger leven waard!

7. Brengt woest geweld ons tot den strijd,
Geschonden eer of waardigheid
Tot 't grijpen van het zwaard,
Dan trekken we op met leeuwenmoed
En off'ren gaarne goed en bloed
Voor 't land, ons lief en waard.

8. *Met God voor volk en vaderland!*
Die leus doen w'altijd trouw gestand,
Zelfs in den heetsten strijd.
Voor hem, die zoo te wapen snelt,
Die zoo zijn' God tot schild zich stelt,
Is zegepraal bereid.

9. Heil, driewerf heil den dierb'ren Staat,
Het volk, den President, den Raad!
Ja, bloei' naar ons gezang
De Vrijstaat en zijn' burgerij,
In deugden groot, van smetten vrij,
Nog vele eeuwen lang!

---

15. — EEN TRIOMFANTELIJK LIED

VAN DE ZILVERVLOOT.

J. P. HEYE. J. J. VIOTTA.
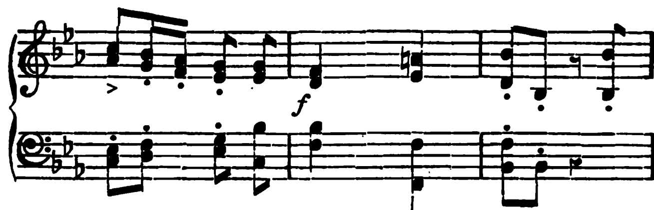
Levendig.

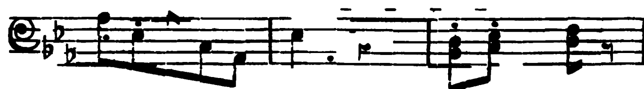
Heb je van de Zil-ve-ren Vloot wel gehoord, De
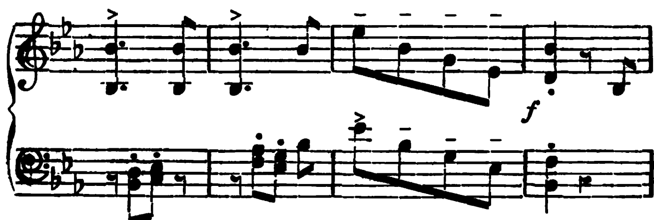
f

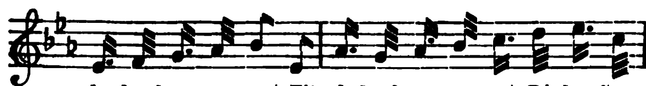
Zilveren Vloot van Spanje? Die had er veel Spaansche
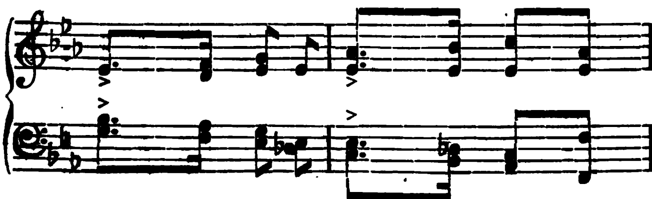

matten aan boord En appeltjes van O - ran-je! Piet

f
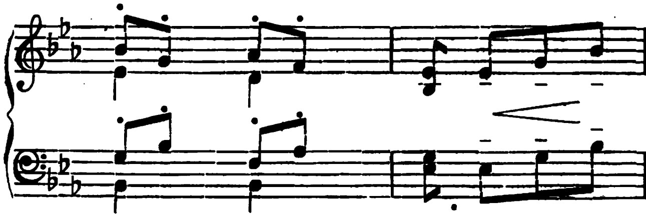

Hein, Piet Hein, Piet Hein, Zijn naam is klein, Zijn

f

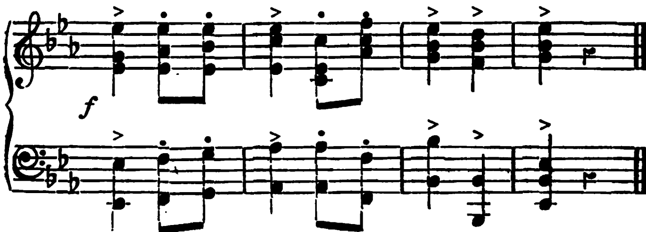

da-den bennen groot, Zijn daden bennen groot; Die heeft ge-

1. Heb je van de Zilveren Vloot wel gehoord,
   De Zilveren Vloot van Spanje?
Die had er veel Spaansche matten aan boord
   En appeltjes van Oranje!
   Piet Hein, (3 *maal*)
   Zijn naam is klein,
   Zijn daden bennen groot; (2 *maal*)
Die heeft gewonnen de Zilveren Vloot,
Die heeft gewonnen, gewonnen de Zilver Vloot.

2. Zei toen niet Piet Hein, met een aalwarig [1] woord :
« Wel, jongetjes van Oranje,
Kom klim' reis aan dìt en dàt Spaansche boord,
En rol me de matten van Spanje ! »
Piet Hein, enz.

3. Klommen niet de jongens als katten in 't want
En vochten ze niet als leeuwen?
Ze maakten de Spanjers duchtig te schand,
Tot in Spanje klonk hun schreeuwen :
Piet Hein, enz.

4. Kwam er nu nog eenmaal zoo'n Zilveren Vloot,
Zeg', zou jelui nòg zoo kloppen?
Of zoudt gij u veilig en buiten schoot
Maar stil in je hangmat stoppen?
« Wel! Nêerlands bloed,
Dat bloed heeft nog wel moed!
Al bennen we niet groot, (2 *maal*)
We zoûen winnen een Zilveren Vloot,
We zoûen winnen, nòg winnen een Zilver Vloot! »

---

16. — AL IS ONS LANDJE NOG ZOO KLEIN.

W. Haanstra.

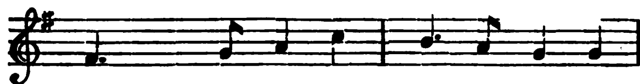
Nog al levendig.
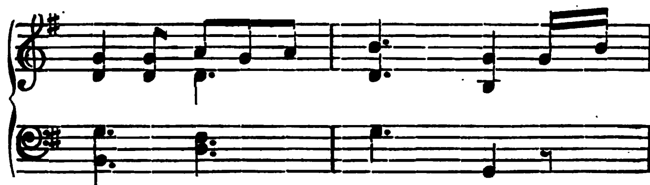
Al is ons land-je nog zoo klein, Toch
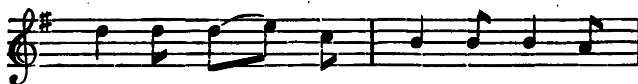
mf
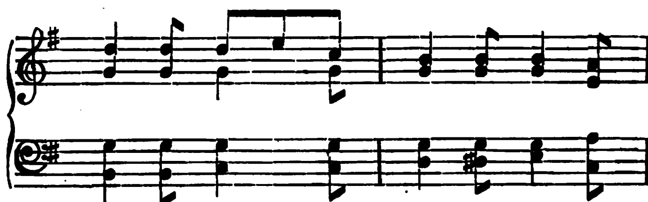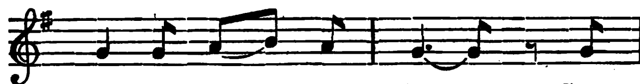
---

[1] Aalwarig, in zijn oudste beteekenis = *ernstig* en *eenvoudig*.

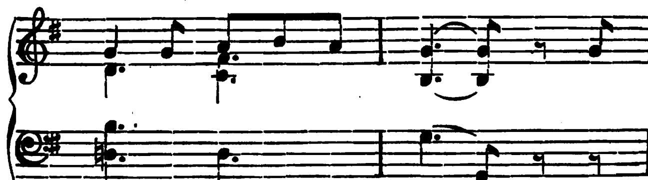

zal 't ons ei - gen Hol - land zijn, En al

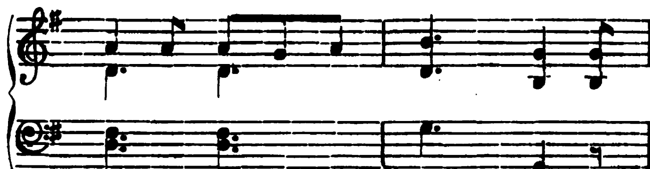

is ons land - je nog zoo klein, Toch
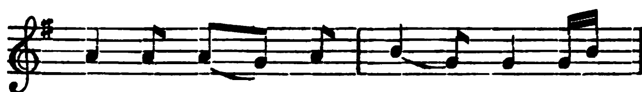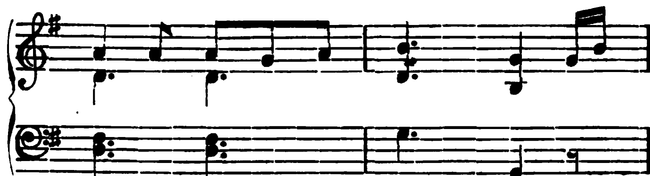

zal 't ons Hol - land zijn. Geen

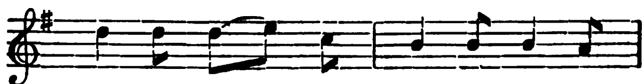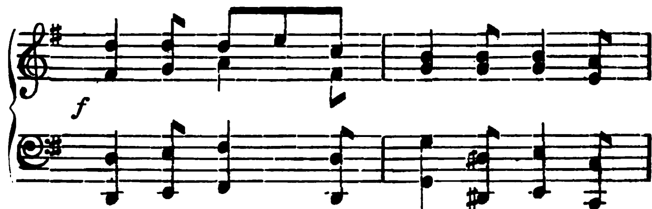

Pruis zal 't an - nex - ee - ren, Geen
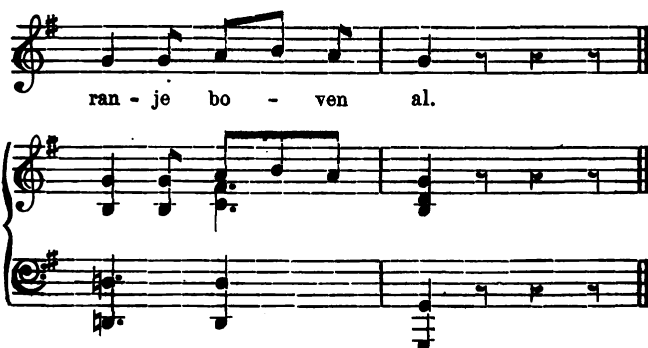

sa - bel hier re - gee - ren! O -

ran - je is 't die hier we - zen zal, O -

f

1. Al is ons landje nog zoo klein,
Toch zal 't ons eigen Holland zijn,
En al is ons landje nog zoo klein,
Toch zal 't ons Holland zijn.
Geen Pruis zal 't annexeeren,
Geen sabel hier regeeren!
Oranje is 't die hier wezen zal,
Oranje boven al!

2. Al is ons landje nog zoo klein,
Toch zal 't ons eigen Holland zijn,
En al is ons landje nog zoo klein,
Toch zal 't ons Holland zijn.
Geen Franschman 't binnen rukken,
Ons plundren of verdrukken!
Oranje is 't die regeeren zal,
Oranje boven al!

3. Al is ons landje nog zoo klein,
Toch zal het altoos roemrijk zijn,
En al is ons landje nog zoo klein,
Toch zal het roemrijk zijn!
Gij vindt in zijn historie
Zoo menige victorie!
Oranje is 't die er wezen zal,
Oranje boven al!

4. Al is ons landje nog zoo klein,
Toch zal het altoos roemrijk zijn,
En al is ons landje nog zoo klein,
Toch zal het roemrijk zijn!
De daden zullen 't leeren,
De vreemden moeten 't eeren!
Oranje is 't die regeeren zal,
Oranje boven al!
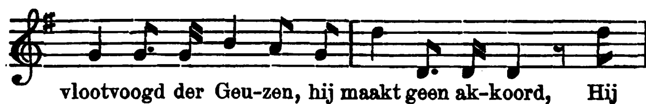
---

17. — EEN LIEDJE VAN KOPPELSTOK DEN VEERMAN.
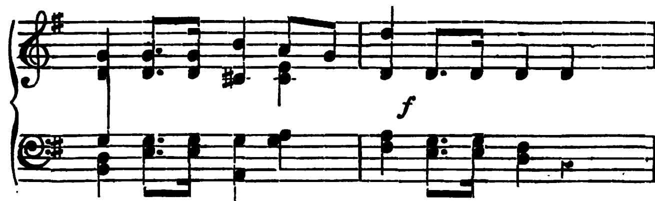
Door A. J. Schooleman *gedicht en gecomponeerd.*
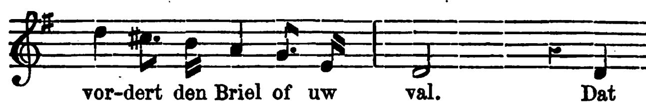
Marschmatig.
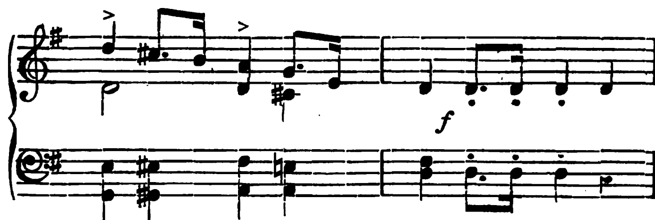
In naam van O-ran-je, doet o-pen de poort! De
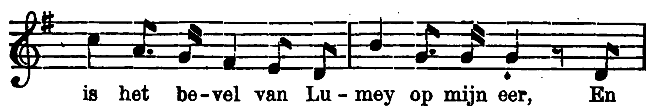
Wa-ter-geus ligt aan den wal; De
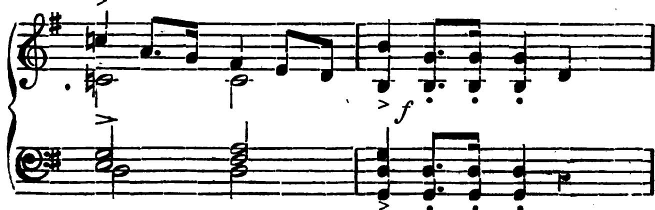

vlootvoogd der Geu-zen, hij maakt geen ak-koord, Hij

f
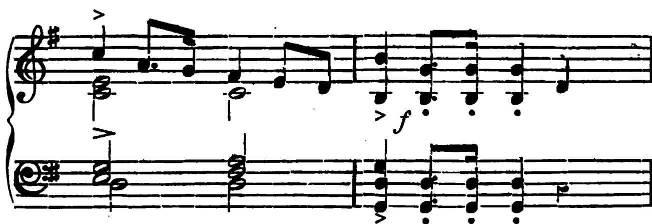

vor-dert den Briel of uw val. Dat
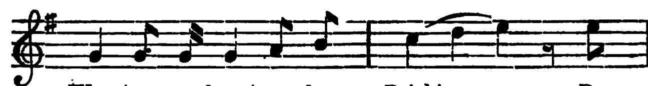

f
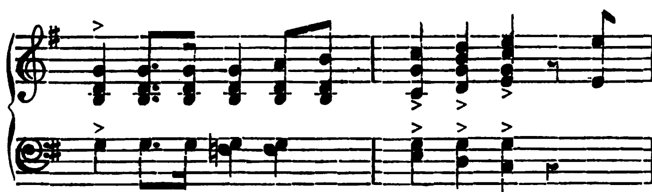

is het be-vel van Lu - mey op mijn eer, En
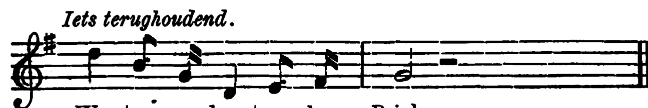

f
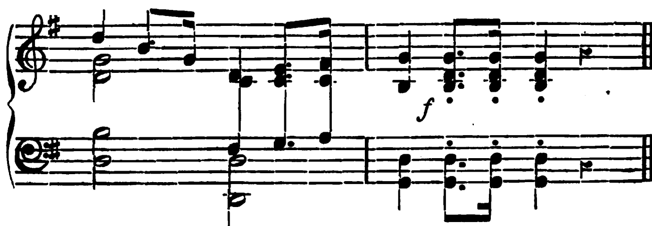

bur-gers, hier baat nu geen te-gen-stand meer, De

f

Wa-ter-geus komt om den Briel! De

Iets terughoudend.
Wa-ter-geus komt om den Briel.

f

1. In naam van Oranje, doet open de poort!
De Watergeus ligt aan den wal;
De vlootvoogd der Geuzen, hij maakt geen akkoord,
Hij vordert den Briel of uw val.
Dat is het bevel van Lumey, op mijn eer,
En burgers, hier baat nu geen tegenstand meer,
De Watergeus komt om den Briel! (2 *maal*)

2. De vloot is met vijf duizend koppen bemand,
De mannen zijn kloek en vol vuur.
Een oogenblik nog en zij stappen aan land,
Zij wachten bericht binnen 't uur:
Gij moogt dus niet dralen, doet open de poort!
Dan nemen de Geuzen terstond zonder moord
Bezit van de vesting den Briel! (2 *maal*)

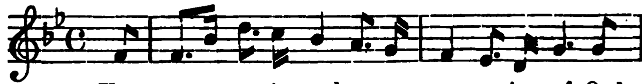
3. Komt, geeft de verzeekring, 'k móet spoedig terug,
De klok heeft het uur reeds gemeld.
Ik zeg 't u, geeft gij mij de sleutels niet vlug,
Dan is reeds uw vonnis geveld.
De wakkere Geuzen staan tandknersend daar,
Zij wetten hun zwaarden en maken zich klaar;
En zweren: « den dood of den Briel! » (2 *maal*)
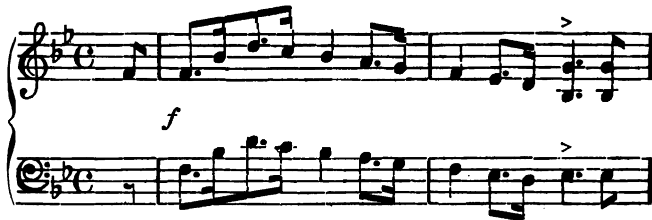
4. Hier dringt men naar buiten, daar schoolt men bijeen,
En spreekt over Koppelstoks last:
« De stad in hun handen of anders den dood.... »
't Besluit tot het eerste staat vast!
Maar nauwlijks is daarmee de veerman gevleid,
Of Simons de Rijk heeft de poort gerammeid,
En zoo kwam de Geus in den Briel! (2 *maal*)
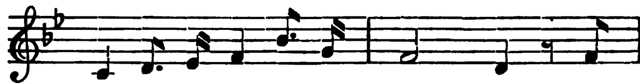
18. — IN OORLOG EN VREÊ.
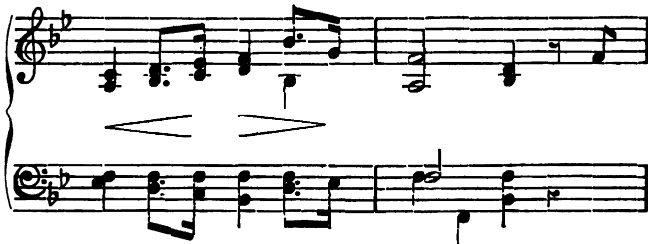
J. P. HEYE. J. J. VIOTTA.
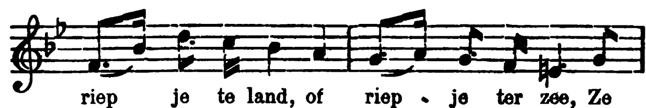
Krijgshaftig.
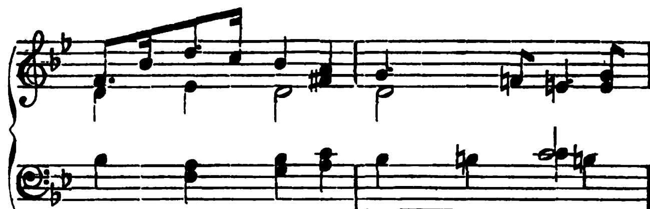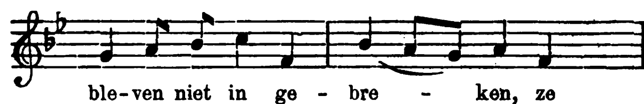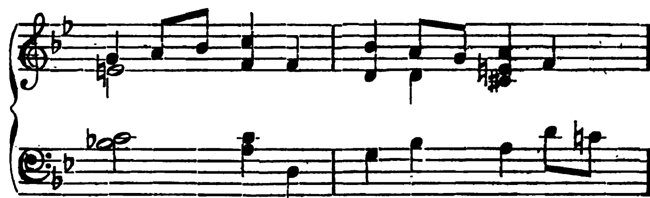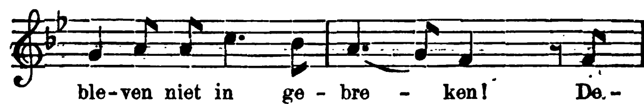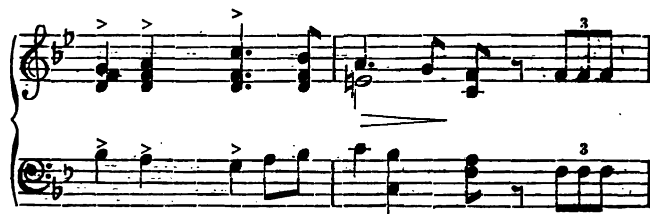

riep je te land, of riep je ter zee, Ze
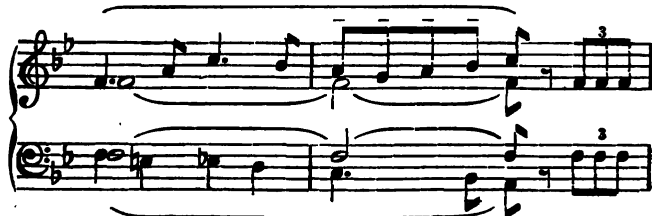

ble-ven niet in ge - bre - ken, ze

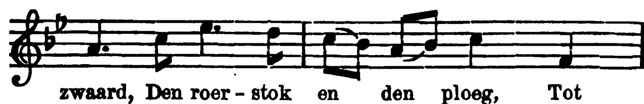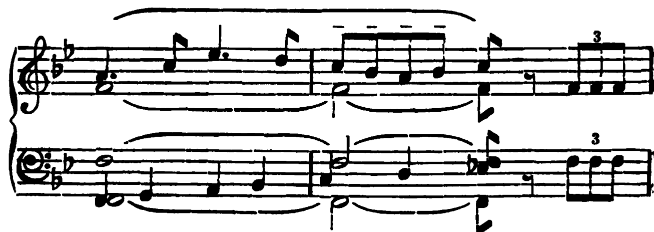

ble-ven niet in ge - bre - ken! De.-
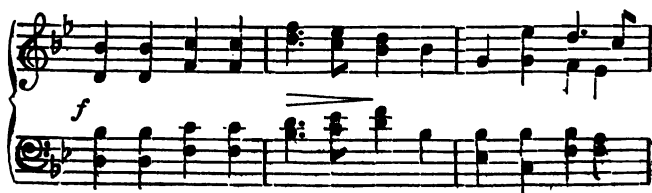

zelf - de hand greep fiksch ge - noeg het

zwaard, Den roer - stok en den ploeg, Tot

heil van 't lie-ve va - derland, van 't lie - ve va - der-

f

Koor.

land, Tot heil van 't lie-ve va - der-land, van

ff

't lie - ve va - der - land!

1. Van mannen in oorlog, van mannen in vreê,
Oud Holland! daar mocht je van spreken;
En riep je te land, of riep je ter zee,
Ze bleven niet in gebreken! (2 *maal*)
Dezelfde hand greep fiksch genoeg het zwaard,
Den roerstok en den ploeg,
Tot heil van 't lieve vaderland, van 't lieve vaderland! (2 *maal*)
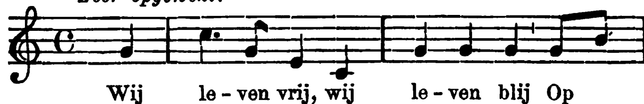
2. Wat suf je, jong Neêrland! Wat sluimer je dan?
Waarachtig, 't is zonde, 't is schande. —
Net of je geen tien nu tellen meer kan
Te water en ook te lande? (2 *maal*)
Kom sla uw hand en fiksch genoeg, om zwaard,
Om roerstok en om ploeg,
Tot heil van 't lieve vaderland, van 't lieve vaderland! (2 *maal*)
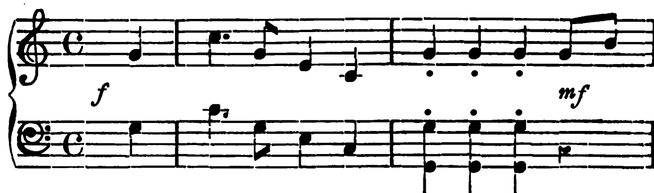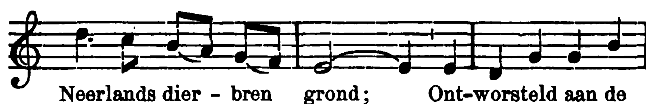
---

19. — WIJ LEVEN VRIJ.
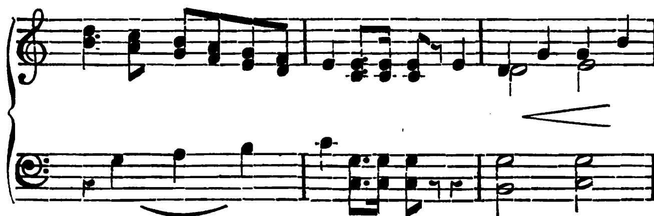
J. J. Brandt. J. W. Wilms.
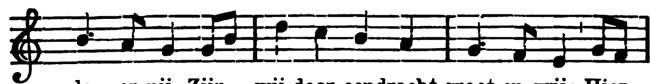
Zeer opgewekt.
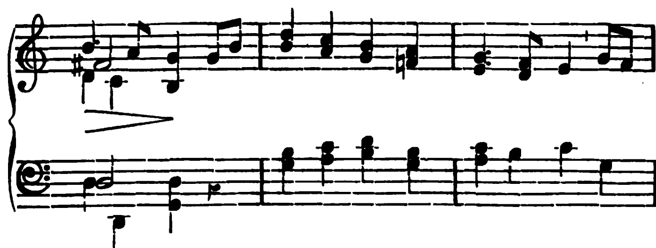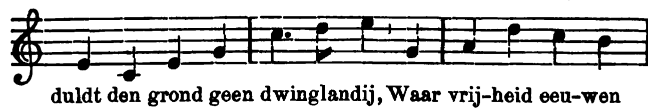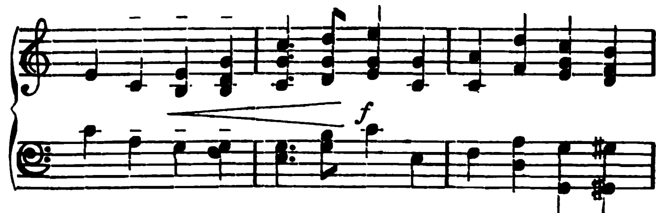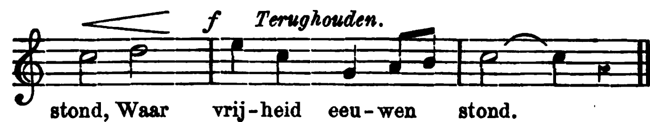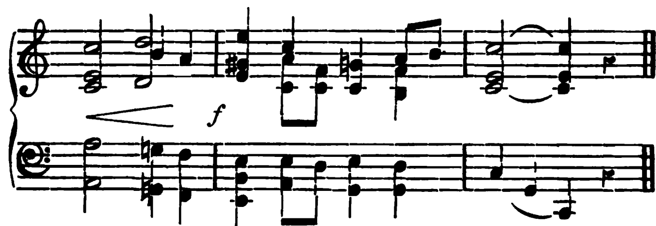

sla-ver-nij, Zijn wij door eendracht groot en vrij; Hier

duldt den grond geen dwinglandij, Waar vrij-heid eeu-wen

f

f Terughouden.
stond, Waar vrij-heid eeu-wen stond.

f

1.

Wij leven vrij, wij leven blij
Op Neerlands dierbren grond;
Ontworsteld aan de slavernij,
Zijn wij door eendracht groot en vrij;
Hier duldt de grond geen dwinglandij,
Waar vrijheid eeuwen stond. (2 *maal*)

2.

Hoe dierbaar is ons 't vaderland,
Der helden bakermat,
Der kunsten wieg, 't gezegend strand,
Waar 't heilig recht zijn zetel plant
En deugd, met een fluweelen band,
Den vorst en 't volk omvat. (2 *maal*)

3.

Wij leven vrij, wij leven blij;
Wij dienen éénen God.
Wat ook 't verschil in dienen zij,
De wet laat allen godsdienst vrij;
Vereend als broeders juichen wij:
Gezegend is ons lot. (2 *maal*)
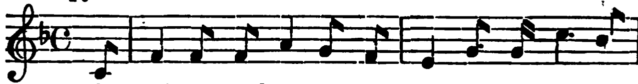
4.
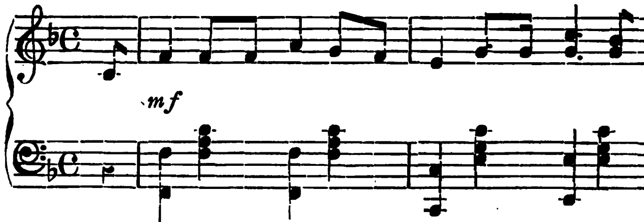
Zoo leven we altijd vrij en blij
Op Neerlands dierbren grond;
Door trouw aan eigen wetten vrij,
Praalt Neerland in der volkren rij
En 't Vaderland blijft groot en vrij,
Tot 's werels avondstond. (2 *maal*)
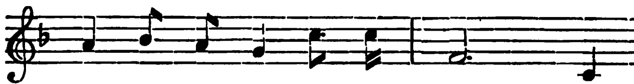
20. — VLAGGELIED.
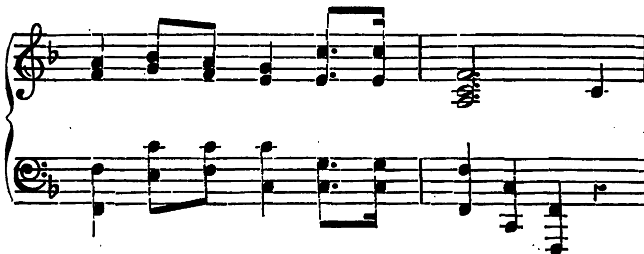
J. P. Heije. W. Smits.

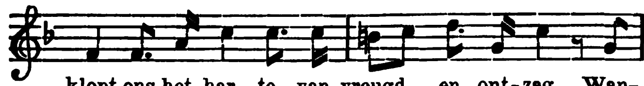
Opgewekt.
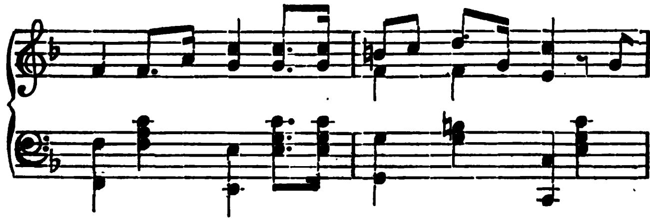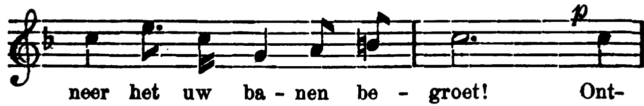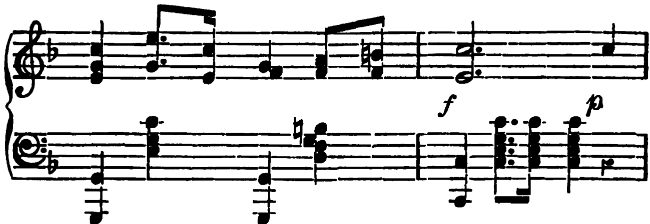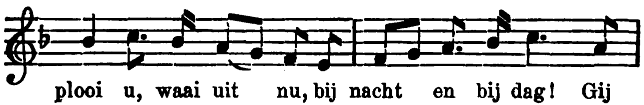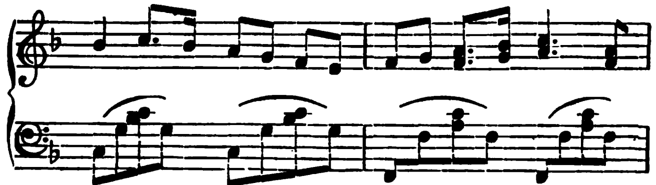

klopt ons het har - te van vreugd en ont-zag, Wan-
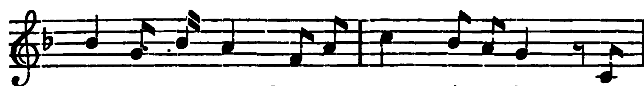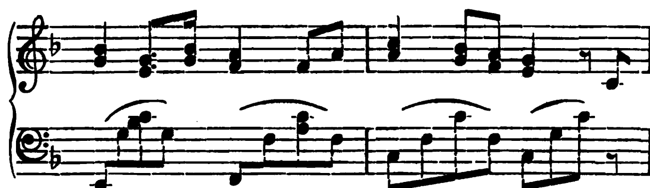

p
neer het uw ba - nen be - groet! Ont-

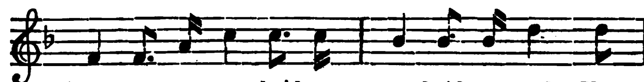

f
p
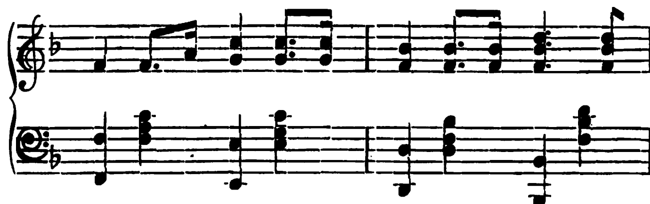

plooi u, waai uit nu, bij nacht en bij dag! Gij

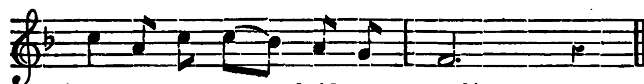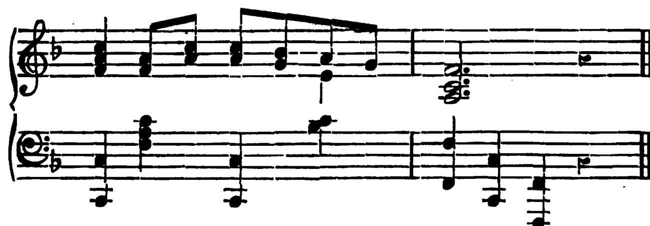

blijft ons het tee - ken, o hei - li-ge vlag, Van

trouw en van vroomheid, van vroomheid en moed, Van

trouw en van vroom - heid en moed!

1.

O schitterende kleuren van Nederlands vlag,
Wat wappert gij fier langs den vloed!
Hoe klopt ons het harte van vreugd en ontzag,
Wanneer het uw banen begroet!
Ontplooi u, waai uit nu, bij nacht en bij dag!
Gij blijft ons het teeken, o heilige vlag,
Van trouw en van vroomheid, van vroomheid en moed,
Van trouw en van vroomheid en moed!

2.

Of is niet dat *blauw* in zijn smetlooze pracht,
Der *trouw* onzer vaadren gewijd?
Of tuigt niet dat *rood* van hun manlijke kracht,
En moed in zoo menigen strijd?
Of wijst niet die *blankheid* zoo rein en zoo zacht,
Op *vroomheid*, die zegen van Gode verwacht,
Den zegen, die eenig, die eenig gedijt,
Den zegen, die eenig gedijt.

3.

Waai uit dan, o vlag: — zij een tolk onzer beê,
Om trouw en om vroomheid en moed.
De wereld ontzie u op golven en ree;
Maar — daaldet gij ooit op den vloed —
Wij heffen uw *wit* uit de schuimende zee,
En voeren naar 't *blauw* van den hemel u mee....
Al kleurt zich, al kleurt zich uw *rood* met ons bloed,
Al kleurt zich uw *rood* met ons bloed.

---

21. — DE VLAAMSCHE LEEUW.

H. VAN PEENE. KAREL MIRY.
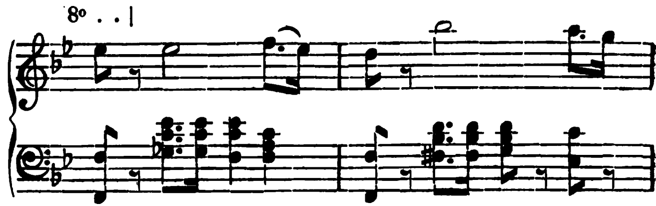
Krijgshaftig.
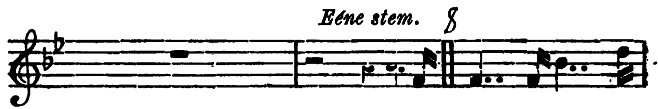
ff *pp*
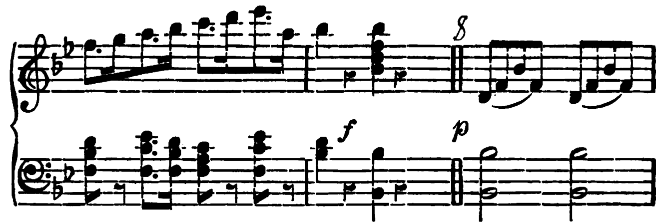
en 8° . . . .
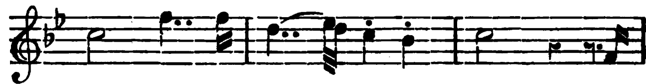
f
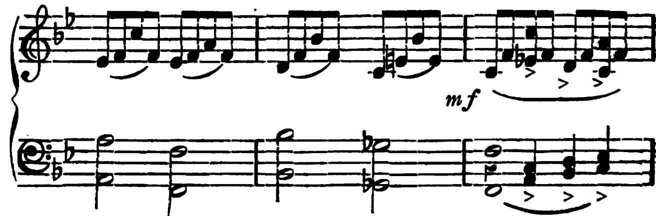
8° . . . .

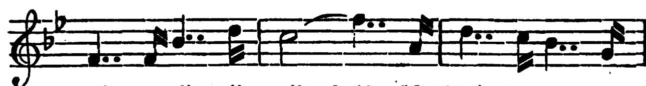

8ª . . |
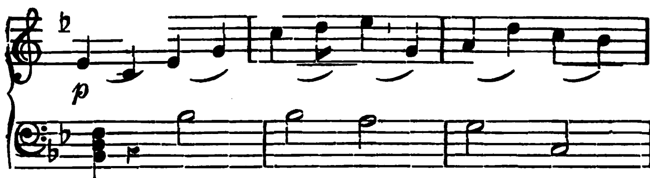

Eéne stem.
Zij zul - len hem niet

f
p
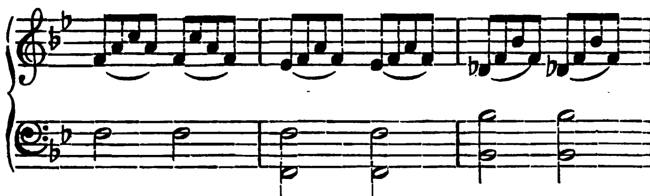

tem - men, Den fie - ren Vlaamschen Leeuw, Al

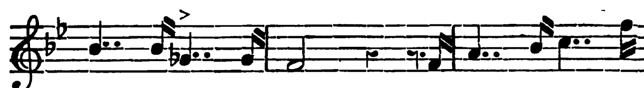

mf
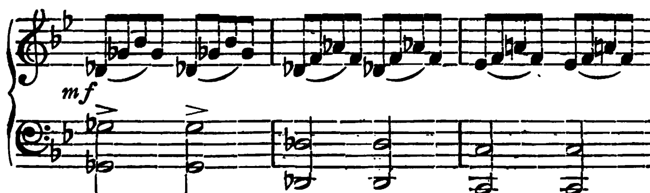

drei - gen zij zijn vrij - heid Met kluis-ters en ge-

p

schreeuw. Zij zul - len hem niet tem - men Zoo-

lang één Vla-ming leeft, Zoo-lang de Leeuw kan

mf

KOOR.
Tenors.

f *ff*

klau - wen, Zoo-lang hij tan - den heeft. Zij

Bassen.

ff

Zij

f

zul - len hem niet tem - men, Zoo -

zul - len hem niet tem - men, Zoo -

en 8°

ff

lang één Vla - ming leeft, Zoo -

lang één Vla - ming leeft, Zoo -

8°

lang de Leeuw kan klau - wen, Zoo-

lang de Leeuw kan klau - wen, Zoo-

lang hij tan - den heeft, Zoo -

lang hij tan - den heeft, Zoo -

ff

lang de Leeuw kan klau - wen, Zoo -

ff

lang de Leeuw kan klau - wen, Zoo -

ff

Eéne stem.

lang hij tan - den heeft. De

lang hij tan - den heeft.

1. Zij zullen hem niet temmen,
Den fieren Vlaamschen Leeuw,
Al dreigen zij zijn vrijheid
Met kluisters en geschreeuw.
Zij zullen hem niet temmen,
Zoolang één Vlaming leeft,
Zoolang de Leeuw kan klauwen,
Zoolang hij tanden heeft.

Zij zullen hem niet temmen,
Zoolang één Vlaming leeft,
Zoolang de Leeuw kan klauwen,
Zoolang hij tanden heeft.

2. De tijd verslindt de steden,
Geen tronen blijven staan,
De legerbenden sneven :
Een volk zal niet vergaan.
De vijand trekt te velde,
Omringd van doodsgevaar
Wij lachen met zijn woede,
De Vlaamsche Leeuw is daar.

Zij zullen hem niet temmen, enz.

3. Hij strijdt nu duizend jaren
Voor vrijheid, land en God,
En nog zijn zijne krachten
In al haar jeugdgenot.
Als zij hem machtloos denken
En tergen met een schop,
Dan recht hij zich bedreigend
En vreeslijk voor hen op.

Zij zullen hem niet temmen, enz.

4. Wee hem! den onbezonnen,
Die valsch en vol verraad,
Den Vlaamschen Leeuw komt streelen
En trouweloos hem slaat.
Geen enkle handbeweging
Die hij uit 't oog verliest,
En, voelt hij zich getroffen,
Hij stelt zijn mane en briescht.

Zij zullen hem niet temmen, enz.

5. Het wraaksein is gegeven,
Hij is hun tergen moê;
Met vuur in 't oog, met woede
Springt hij den vijand toe.
Hij scheurt, vernielt, verplettert,
Bedekt met bloed en slijk,
En zegepralend grijnst hij
Op 's vijands trillend lijk.

Zij zullen hem niet temmen, enz.

---

22. — ARTEVELDELIED.

(*Uit de Cantate :* Jacob van Artevelde.)

N. Destanberg. F. A. Gevaert.

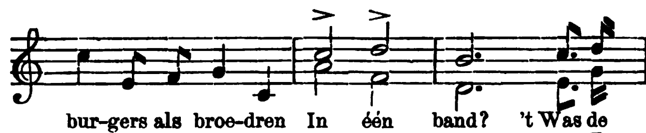
Marschbeweging.
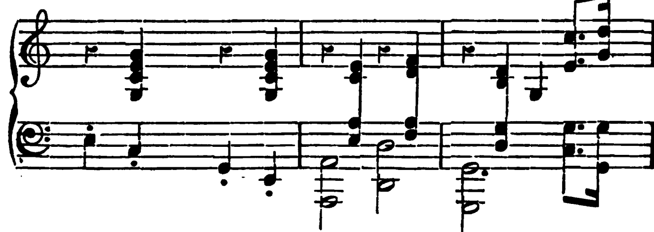
Wie herbracht hier de rust, op een tee-ken
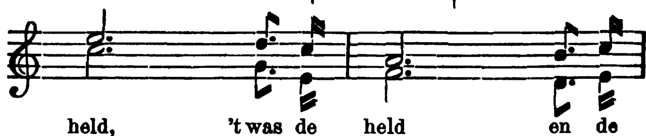
p
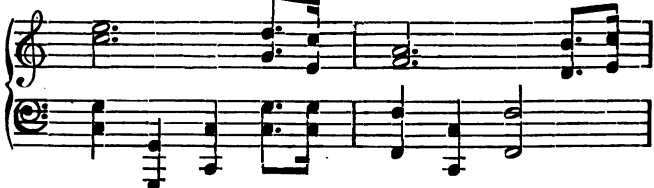
Van zijn hand? Wie ver-bond al de
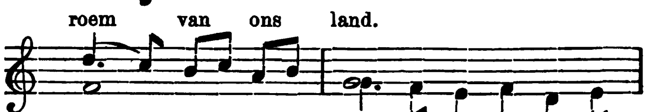
p

bur-gers als broe-dren In één band? 't Was de
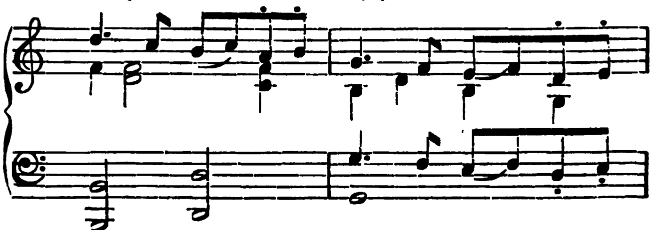

held, 't was de held en de

roem van ons land.

roem, ja, de roem van ons

Hij herbracht hier de rust, op een tee-ken Van zijn

land herbracht hier de rust, op een tee - ken Van zijn

sf sf f p

1e en 2e strophe (1). 3e strophe.

hand. band.

sf

1. Wie herbracht hier de rust, op een teeken
Van zijn hand?
Wie verbond al de burgers als broedren
In één band?
't Was de held, 't was de held en de roem van ons land.
Hij herbracht hier de rust, op een teeken
Van zijn hand.

---

(1) De 2de en 3de strophe steeds breeder en aangroeiend in kracht.

2. Wie vond werk voor het volk door het lijden
Overmand?
Wie verbond aan het nijvrige Vlaanderen
't Britsche strand?
't Was de held, 't was de held en de roem van ons land.
Hij vond werk voor het volk door het lijden
Overmand.

3. Wie stond recht als ons Vlaandren verraden
Lag aan band?
En wie sloeg op hun beurt de tirannen
Neer in 't zand?
't Was de held, 't was de held en de roem van ons land.
Hij stond recht als ons Vlaandren verraden
Lag aan band.

---

23. — VLAANDEREN (1).
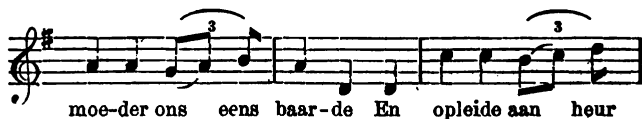
TH. VAN RIJSWIJCK. R. HOL.

Zeer opgewekt.
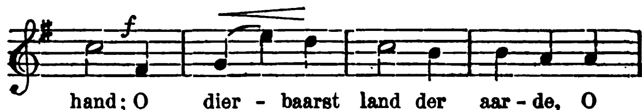
Voor Vlaan-drens gou - den kus-ten, Klinke al-ler lof - ge-schal; Daar waar ons vaa-dren rus-ten En 't nakroost wo - nen zal: Waar

---

(1) Opgenomen met toestemming van den tegenwoordigen eigenaar, den heer Albert Roothaan, te Nijmegen, die echter niet heeft toegelaten de begeleiding er bij te voegen.
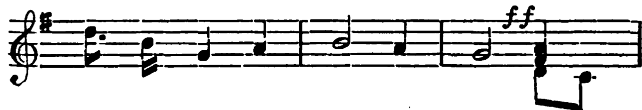

moe-der ons eens baar-de En opleide aan heur
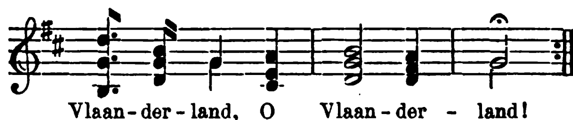

hand; O dier - baarst land der aar - de, O

KOOR (ad lib.).

Vlaan-der-land, O Vlaan-der - land! O

Vlaan-der-land, O Vlaan-der - land!

1.

Voor Vlaandrens gouden kusten,
Klinke aller lofgeschal;
Daar waar ons vaadren rusten
En 't nakroost wonen zal:
Waar moeder ons eens baarde
En opleidde aan heur hand;
O dierbaarst land der aarde,
O Vlaanderland!

2.

Hier rooken geen vulkanen,
Uit bergen hoog van kruin;
Slechts heffen de eiken lanen
Zich boven veld en tuin.
Dat geeft er vaster waarde
Dan kolk en klippig strand;
O schoonste land der aarde,
O Vlaanderland!

3.

Beroemd vóór duizend jaren
De heele wereld rond,
Om uwe vrome scharen
En vruchtbren akkergrond;
Geen nabuur evenaarde
In kunstmin en verstand,
Het roemrijkst land der aarde,
Ons Vlaanderland!

4.

Geen vijand overheerde
Hier ooit het voorgeslacht;
Der oudren koenheid weerde
Steeds list en overmacht;
En 't kroost dat nooit ontaarde,
Gedenkt der vaadren trant.
O dierbaarst ons op aarde,
O Vlaanderland!

5.

Wel lijdzaam zijn 's lands kindren,
Maar geene dwinglandij
Mag hunne rechten hindren;
O dat bezweren zij!
Wat m'eens zoo duur vergaarde,
Blijft steeds het waardigst pand
Van 't vrijste volk der aarde,
In Vlaanderland!
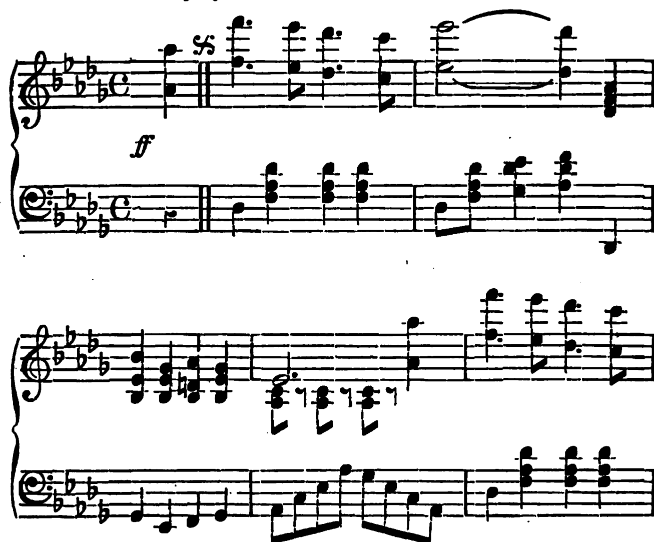
6.
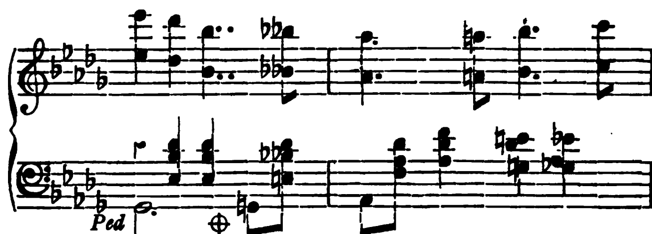
Gij, Vader aller volken,
Verhoor ons hartebeê,
En deel ons uit de wolken
Uw milden zegen meê!
Gij, die ons immer spaarde,
Trek nooit uw vaderhand
Van 't vroomste volk der aarde,
Van Vlaanderland
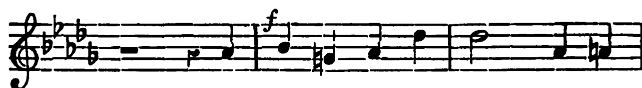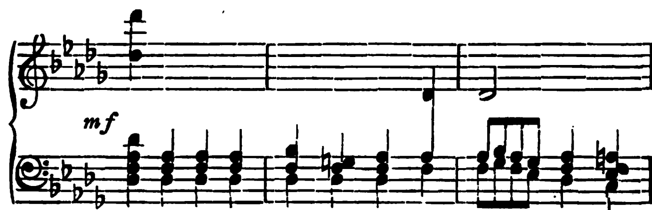
---

24. — GEUZENLIED.

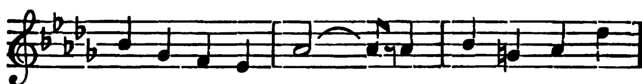
JULIUS DE GEYTER. ALEXANDER FERNAU.
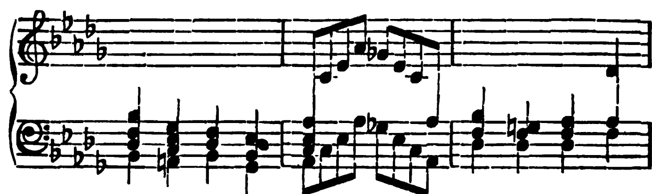

Ped

f
Zij brullen « Leeuw van Vlaan-dren! » En

mf

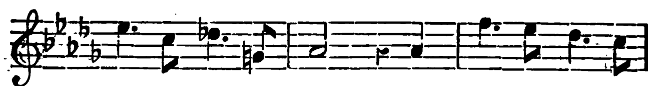

hui-len te-gen ons, Zij die den Leeuw doen
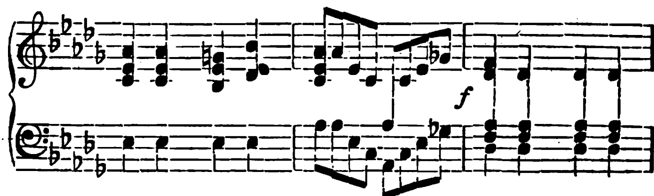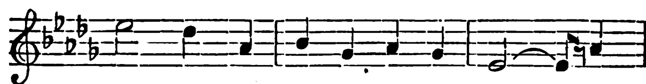

krui - pen, Doen kruipen voor Bour-bons! O

Brey - del en De Co-ninck, Gent, Brugge van wel-

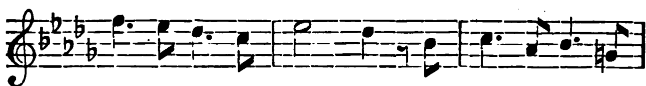
eer, Heeft Vlaan-dren dan geen Kæ - rels, Hebt
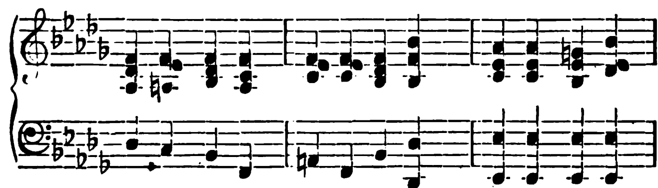

gij geen Klauwaarts meer? Op, Geuzen! wreekt uw

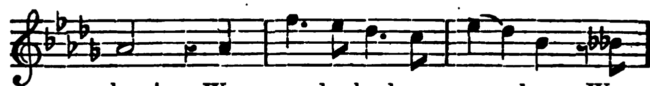

f
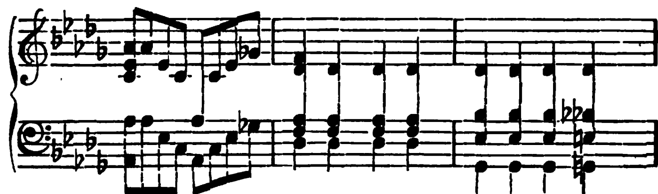

vaa - dren; Zwaait gij de Leeu-wen-vaan! Wee,
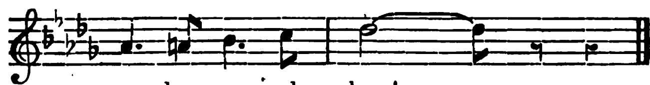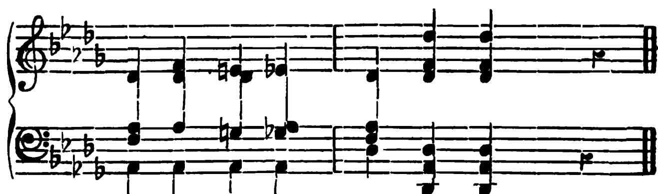

wee den land-ver - raa - dren, Wan-neer hun uur zal

1. Zij brullen : « Leeuw van Vlaandren! »
En huilen tegen ons,
Zij die den Leeuw doen kruipen,
Doen kruipen voor Bourbons!
O Breydel en De Coninck,
Gent, Brugge van weleer,
Heeft Vlaandren dan geen Kærels,
Hebt gij geen Klauwaarts meer?
Op, Geuzen! wreekt uw vaadren;
Zwaait gij de Leeuwenvaan!
Wee, wee den landverraadren,
Wanneer hun uur zal slaan!

2. Blikt om u heen, o Broedren!
Trekt gansch de wæreld rond :
Weer rijzen als paleizen
De kloosters uit den grond.
Het glansend licht der rede,
Het licht moet uitgedoofd,
Voor bedevaart, mirakels,
En spoken in het hoofd...
Ach! over Leie en Schelde
Hangt zulk een sombre nacht...
Moed, land van Artevelde,
De Geuzen houden wacht!

3. Jezuieten zaaien tweedracht,
Zij blazen haat en twist;
Wij juichen : « Recht en rede! »
Zij grijnzen : « Laag en list! »
Hoort! Rome smeedt ons ketens
Voor 't lijf en voor de ziel;
Het zwart gespuis zal 't menschdom
Verplettren met den hiel.
Dan, Geuzen, dan te wapen,
De Vrijheidsvlag ter hand :
Van 't ongediert der papen
Verlost ons Vaderland!

4. Wanneer rijst eens het daglicht
In d' aardsche rampwoestijn,
Dat elk zijn eigen koning,
Zijn eigen Paus zal zijn?
Geen slaven meer aan ketens,
Geen ziel aan boei of band,
Voor 't menschdom, gansch het menschdom,
Eén enkel Broederland!
Dat willen wij, o Geuzen!
Al kost het goed en bloed;
Wij gaan vooruit als reuzen,
Vooruit met leeuwenmoed!

25. — BEIAARDLIED.

(*Uit de* RUBENSCANTATE.)

JULIUS DE GEYTER. PETER BENOIT.

Matig.

mf

Dan mocht de bei-aard

f *mf*

spe - len Van al uw to-ren-tran - - sen, Dan

mocht de grijs-heid kwee - len, Dan mocht de jonk-heid

dan - sen. Dan

ff

mocht de jonk - heid dan - sen.

ff

1. Dan mocht de beiaard spelen
Van al uw torentransen,
Dan mocht de grijsheid kweelen,
Dan mocht de jonkheid dansen. (2 *maal*)

2. Dan schiept gij opgetogen
Tot Prinsen, Vlaamsche steden,
Wie onder zegebogen
Op zegewagens reden. (2 *maal*)

3. Dan liet gij uw rondeelen
En kanten gevels glansen;
Dan hieldt gij landjuweelen,
Dan vlocht gij lauwerkransen. (2 *maal*)

4. Dan spreiddet gij voor d'oogen
Uw Vrijheid, Kunst en Zeden :
Op allen mocht gij bogen,
Om allen werdt g'aanbeden. (2 *maal*)
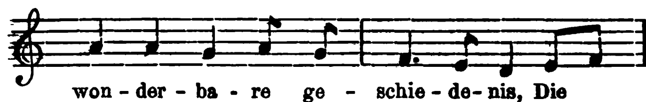
---

26. — LIED DER KLOKKE ROELANDT.
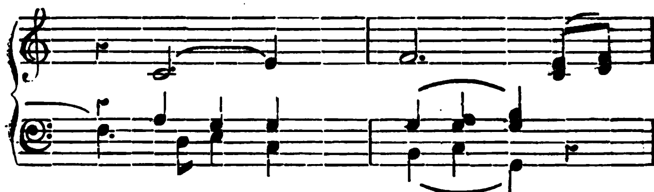
TH. COOPMAN. EDW. BLAES.

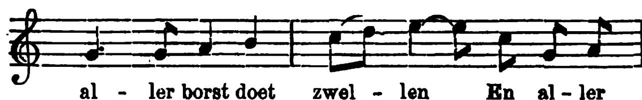
Majestatisch, niet te langzaam.
Halve klankkracht.
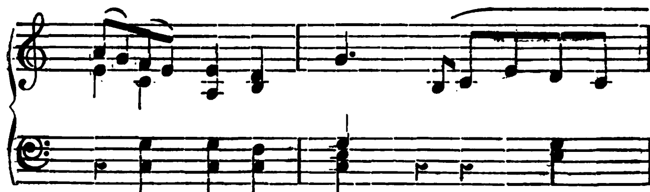
O laat mij U ver - tel - len De
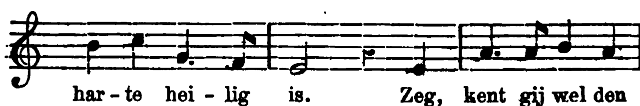
Kloek maar zacht.
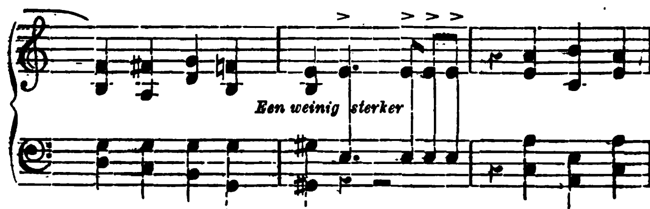

won - der - ba - re ge - schie - de - nis, Die
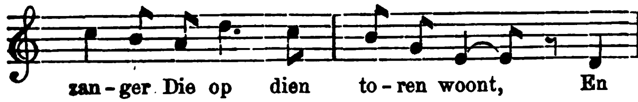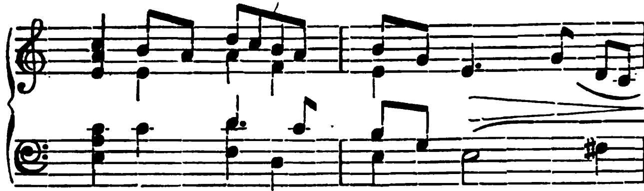

al - ler borst doet zwel - len En al - ler
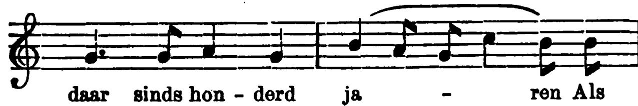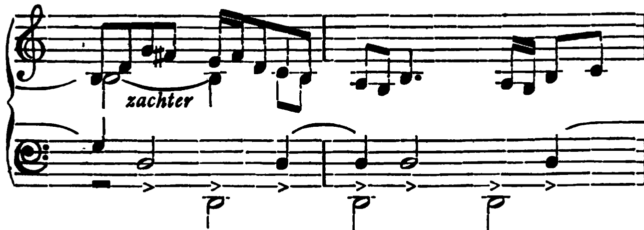

har - te hei - lig is. Zeg, kent gij wel den

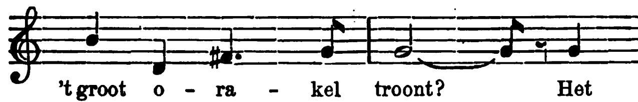

Een weinig sterker
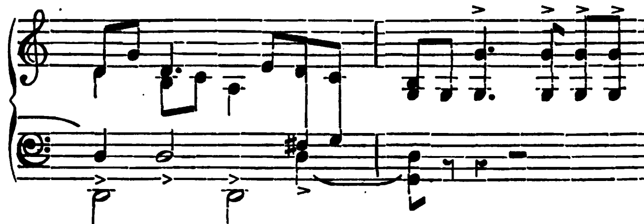

zan - ger Die op dien to - ren woont, En
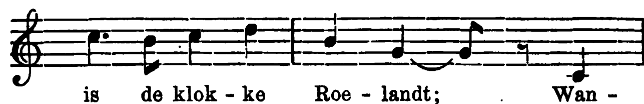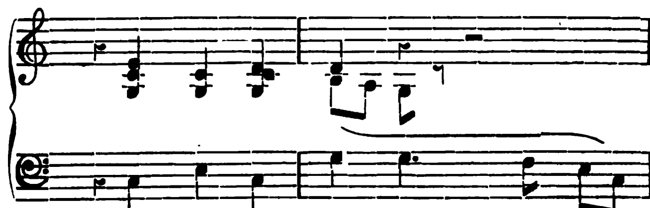

daar sinds hon - derd ja - ren Als

zachter
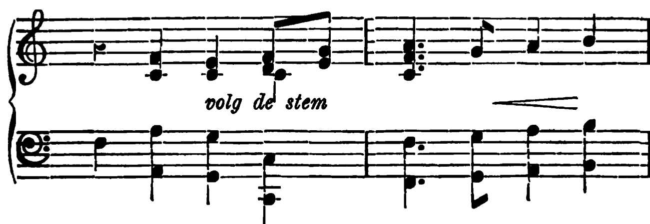

't groot o - ra - kel troont? Het
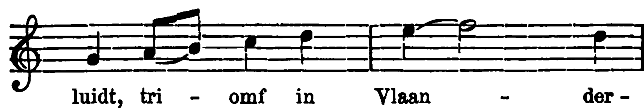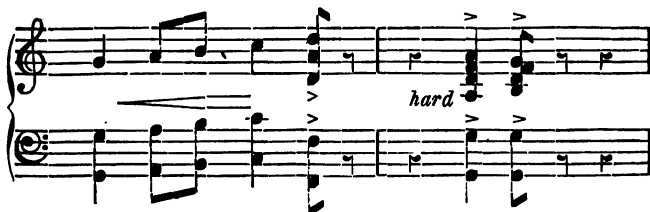

is de klok - ke Roe - landt; Wan -

vertraagd
neer zij klept, is 't brand; Wan-neer zij

volg de stem

luidt, tri - omf in Vlaan - der -

hard

land!

krachtig

1e beweging

1e maal

einde

zacht

1. O laat mij u vertellen
De wonderbare geschiedenis,
Die aller borst doet zwellen
En aller harte heilig is.
Zeg, kent gij wel den zanger
Die op dien toren woont,
En daar sinds honderd jaren
Als 't groot orakel troont?
Het is de klokke Roelandt;
Wanneer zij klept, is 't brand;
Wanneer zij luidt, triomf in Vlaanderland!

2. In bange winternachten,
Wanneer ik droomend te luistren stond,
Dan klonken droeve klachten
Uit zijnen wijden bronzen mond.
En zwarte kraaien krasten,
En spotten met zijn woord;
Maar wilde winden zwaaiden
Zijn reuzentonen voort:
« Mijn naam, mijn naam is Roelandt!
Wanneer ik klep, is 't brand; »
Wanneer ik luid: triomf in Vlaanderland! »

3. Als 't klokje klingelt « Amen, »
Miljoenen sterren te glinstren staan;
Miljoenen helden kwamen,
Miljoenen helden zijn vergaan.
Zij hoorden zijne klanken
In vrede en oorlogstijd;
O, eeuwengrijze zanger,
Blijf ons gebenedijd.
Zijn naam, zijn naam is Roelandt;
Wanneer hij klept, is 't brand;
Wanneer hij luidt: triomf in Vlaanderland!

4. O, komt de graven dekken,
Gij, lentebloemekens geurend zoet;
Want niemand hem zal wekken,
Den glorierijken reuzenstoet.
Maar Roelandt zal ons blijven
Tot 't verste nageslacht;
En eeuw tot eeuw getuigen
Van Vlaandrens roem en macht.
Zijn naam, zijn naam is Roelandt;
Wanneer hij klept, is 't brand;
Wanneer hij luidt: triomf in Vlaanderland!

---

27. — HET LIED VAN HET WILLEMS-FONDS.

J. Sabbe. G. Antheunis.

Opgewekt en niet te traag.
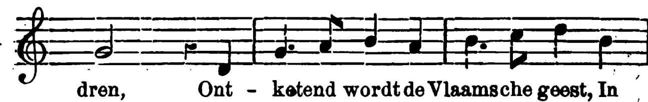
f
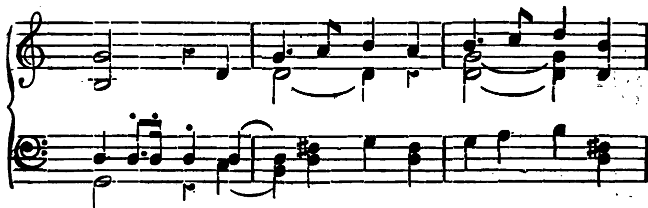
Wie

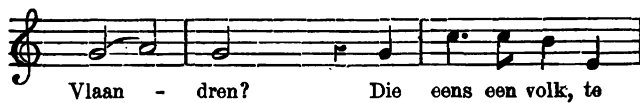
f
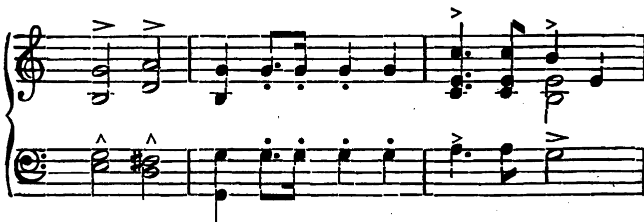
kent den Kring, waar on - bevreesd, In Vlaan -
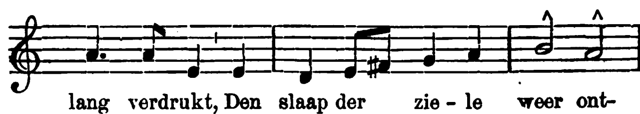
mf

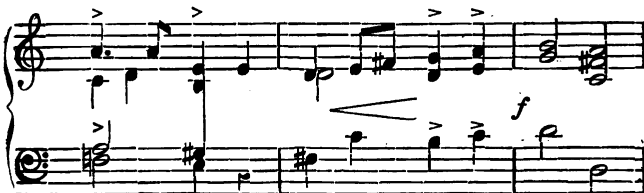

dren, Ont - ketend wordt de Vlaamsche geest, In
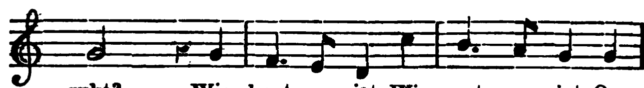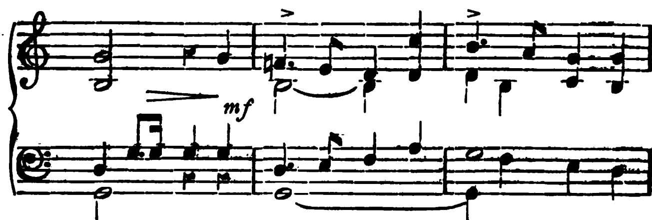

Vlaan - dren? Die eens een volk, te

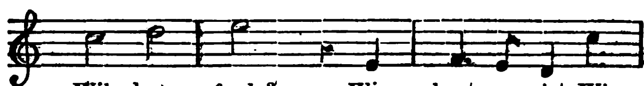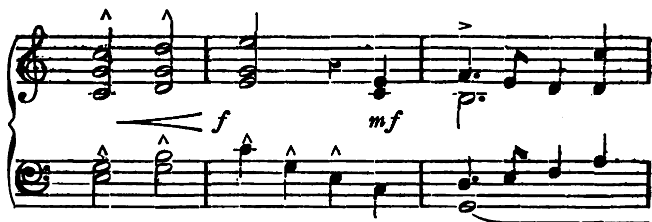

lang verdrukt, Den slaap der zie - le weer ont-

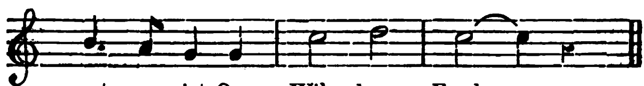

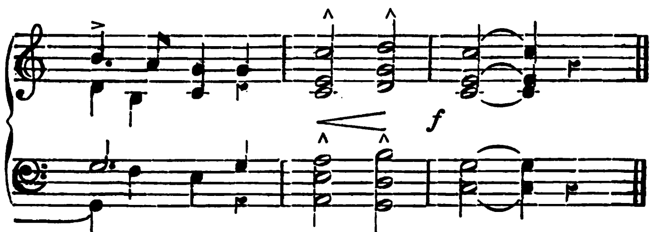

rukt? Wie kent er niet, Wie eert er niet Ons

mf

Wil - lems - fonds? Wie kent er niet, Wie

f
mf

eert er niet Ons Wil - lems - Fonds.

f

1. Wie kent den Kring, waar onbevreesd,
In Vlaanderen,
Ontketend wordt de Vlaamsche geest,
In Vlaanderen?
Die eens een volk, te lang verdrukt,
Den slaap der ziele weer ontrukt!
Wie kent er niet,
Wie eert er niet
Ons Willems-Fonds!

2. Wie kent den Kring, waar men niet wil,
Dat Vlaanderen
Zich langer plooi' naar vreemde gril!
O Vlaanderen!
Maar dat ons volk zijn lessen zoek'
In Neerlands grootsch historieboek!
Wie kent er niet,
Wie eert er niet
Ons Willems-Fonds!

3. Wie kent den Kring, wiens grondbegin,
In Vlaanderen,
Is: Vlaamsch van taal, van kunst en zin
In Vlaanderen,
En die door taal en kunsten zal
Weer licht verspreiden overal!
Wie kent er niet,
Wie eert er niet
Ons Willems-Fonds!

4. Wie kent den Kring, die 't woord begreep
In Vlaanderen:
Strooi kennis uit bij volle greep
Voor Vlaanderen!
Kweek mannentrots in 't Vlaamsche brein:
Het Vaderland is nooit te klein!
Wie kent er niet,
Wie eert er niet
Ons Willems-Fonds!

5. Nu, allen éêns naar 't hooge doel,
In Vlaanderen!
Dat elk zich een apostel voel',
Voor Vlaanderen!
Zoo streven wij als broeders voort,
Tot weer het licht in 't Oosten gloort!
Dan roemt men eens
En zegent eens
Ons Willems-Fonds!

---

28. — CLAUWAART EN GEUS.
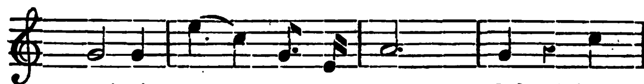
JULIUS VUYLSTEKE. L. HINDERYCKX.
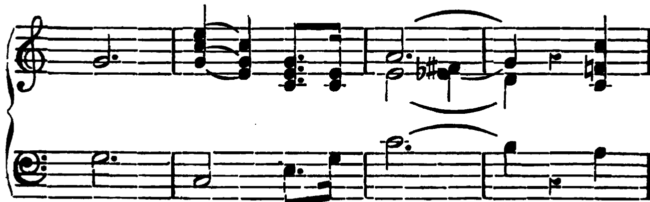
Matig en breed.

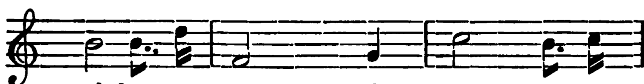
f
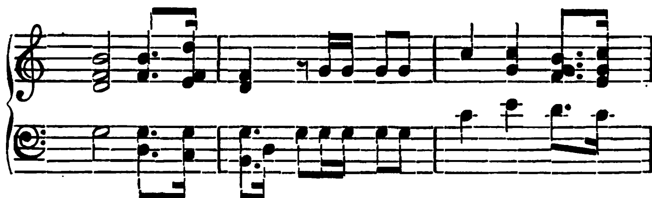
Clau-waart en Geus! Clau-waart en Geus! Zie - daar on - ze leus. Wel -
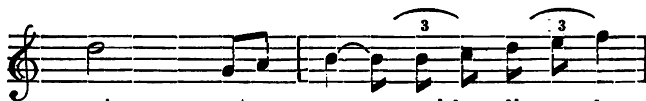
mf

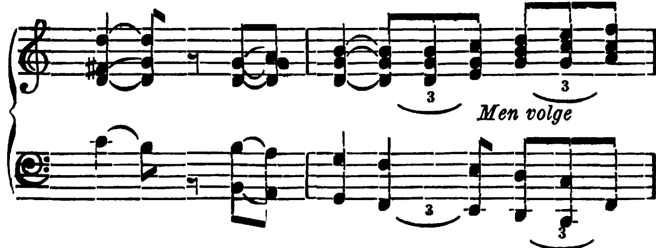

aan! wie doet er nu me - de? We ont-

rol-len de vaan: wie waagt er, wel-

3
3
aan! met ons een' be-slis-sen-de

3
3
Men volge
3
3

ff

schre - de? Clau - waart en Geus!

ff

Clau - waart en Geus! Zie -

daar on - ze leus.

1. Clauwaart en Geus! (2 *maal*)
Ziedaar onze leus.
Welaan! wie doet er nu mede?
We ontrollen de vaan:
Wie waagt er, welaan!
Met ons een beslissende schrede?
Clauwaart en Geus! (2 *maal*)
Ziedaar onze leus.

2. Clauwaart, uw schreeuw (2 *maal*)
« Vlaandren den Leeuw! »
Verjaagde de vreemde horden.
« Wat Walsch is, is valsch! »
Sa, weg met het Walsch!
« In Vlaanderen Vlaamsch » moet het worden!
Clauwaart en Geus! (2 *maal*)
Ziedaar onze leus.

3. Geuzen, ontwaakt! (2 *maal*)
't Woord, dat gij spraakt,
Is weer op ons lippen verrezen.
Komt, leert aan uw kroost,
Wat gij eens verkoost,
« Eer Turksch dan paapsch » te wezen!
Clauwaart en Geus! (2 *maal*)
Ziedaar onze leus.

4. Wie mensch is, veracht (2 *maal*)
Die duistere macht,
Die tracht de geesten te ketenen!
Wie Vlaming is, haat
Het basterdgelaat
Der Franschdolle eerevergetenen!
Clauwaart en Geus! (2 *maal*)
Ziedaar onze leus.

5. Sa, zonen van 't land, (2 *maal*)
Staat op, en verbant

De plagen die knagen uw leden:
Weest Vlaming en mensch...
En 't Walsch naar de grens!
En 't paapsch naar het donker verleden!
Clauwaart en Geus! (2 *maal*)
Ziedaar onze leus.
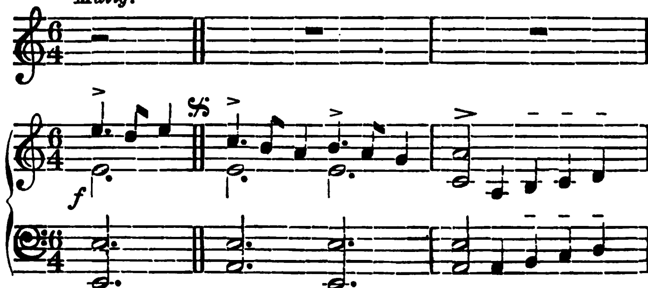
6. Weest Clauwaart en Geus, (2 *maal*)
En volgt deze leus
Den dag van de kiezing met klem flus!
Verlost uwen hals
Van 't paapsch en van 't Walsch;
Slaat ze alle beî dood — met de stembus!
Clauwaart en Geus! (2 *maal*)
Ziedaar onze leus.

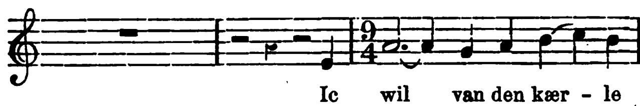
7. We ontrollen de vaan: (2 *maal*)
Wie waagt er, welaan!
Met ons een beslissende schrede!
Clauwaart en Geus!
Ziedaar onze leus:
Welaan! wie doet er nu mede?
Clauwaart en Geus! (2 *maal*)
Ziedaar onze leus.

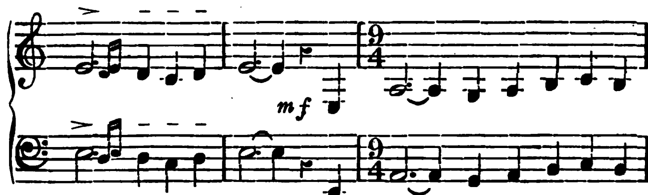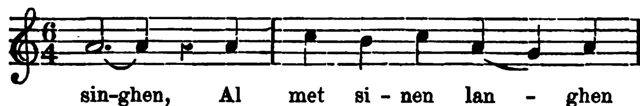
---

29. — HET KÆRELSLIED.
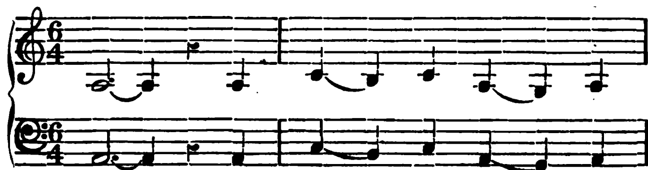
JULIUS DE GEYTER. FL. VAN DUYSE.
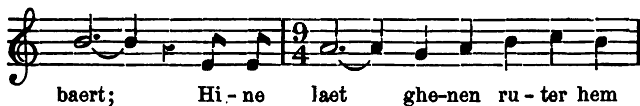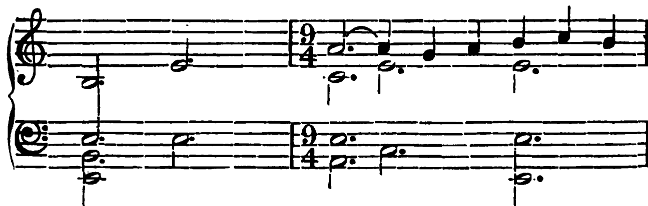

Ic wil van den kærle

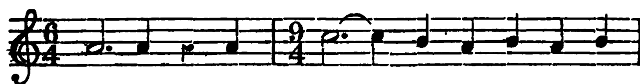

mf
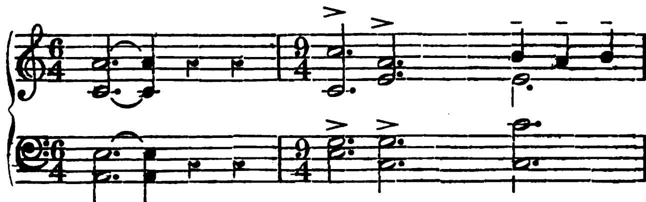

sin-ghen, Al met si-nen lan-ghen
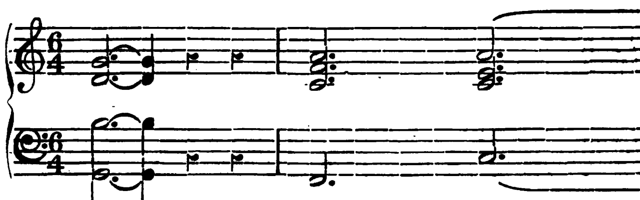

baert; Hi-ne laet ghe-nen ru-ter hem
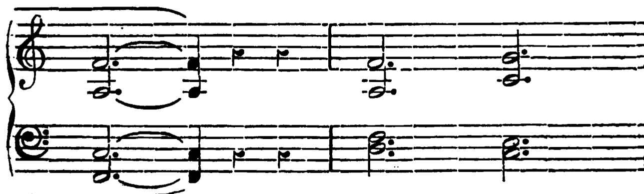

dwin-ghen; On - tem - baer so es hi van

aert. Ende of si - ne clee - der ont -

nait sijn, Sin hooft met een hoet-kin ghe-

capt; En-de mach sin ca-proen ooc ver-

draeit sijn, Sin scoen en-de cou-sen ghe-

lapt; Al e-ti maar wron-ge-len, caes en-de

broot; Al slaept-i up stro en-de cruut; Vri al-set

fz

veu-len, en kent-i gheen noot, En-de

fz

lacht die ru-ters uut.

Om te eindigen.

f f

1. Ic wil van den kærle singhen,
Al met sinen langhen baert;
Hine laet ghenen ruter hem dwinghen;
Ontembaer so es hi van aert.
Ende of sine cleeder ontnaeit sijn,
Sin hooft met een hoetkin ghecapt;
Ende mach sin caproen ooc verdraeit sijn,
Sin scoen ende cousen ghelapt;
Al eti maer wronghelen, caes ende broot;
Al slaepti up stro ende cruut;
Vri alset veulen, en kenti gheen noot,
Ende lacht die ruters uut.

2. Hi esser een vriman gheboren,
Ter see, upt velt of int bos.
Waerom sou gheen plec hem behoren,
Gheen plec vor een pært ofteen os?
Die ruter heeft alles ghenomen :
Men crupet, als hi ghebiet.
Bi dunen, bi vlacten, bi stromen,
Dat en doet die kærel niet!
Al eti maer wronghelen, caes ende broot;
Al slaepti up stro ende cruut;
Vri alset veulen, en kenti gheen noot,
Ende lacht die ruters uut.

3. Hine wert niet den ruter een slave.
Ter kermesse blijfti gaen,
Met ghespen, knijf ende stave;
Sin wijf met een mantelkin aen.
Daer pijpen die cornemusen;
Daer springhen ende dansen si ront;
Daer swieren si lanx die husen;
Daer singhen suut luder mont :
« Al etic maer wronghelen, caes ende broot;
Al slaepic up stro ende cruut;
Vri alset veulen, en kenic gheen noot,
Ende lach die ruters uut. »

4. Sin wijf es een vroudighe dærne;
Hi ploeght, ende si, si spint;
Hi cust ende blust se so gærne :
So winnen si kint up kint.
Ter kermesse drinken si wine,
Want wine verhoghet verstant;
Nu esser die wærelt de sine,
Met steden, casteel ende lant.
Al eti maer wronghelen, caes ende broot;
Al slaepti up stro ende cruut;
Vri alset veulen, en kenti gheen noot,
Ende lacht die ruters uut.

5. Si willen den kærel doen greinsen,
Al dravende over tvelt;
Hies coener dan si wael peinsen;
Hine bevet voor gheen ghewelt.
Si willen hem sleepen ende hangen;
Te lanc es haer sin baert.
O ruters, als *hi* u moet vanghen,
Wie weter hoe *ghi* dan vaert!
Al eti maer wronghelen, caes ende broot;
Al slaepti up stro ende cruut;
Vri alset veulen, en kenti gheen noot,
Ende lacht die ruters uut.

---

30. — KERLINGALAND.

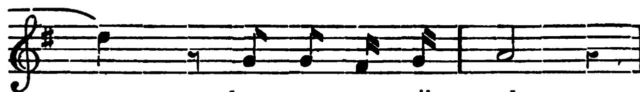
TH. SEVENS. KAREL MESTDAGH.
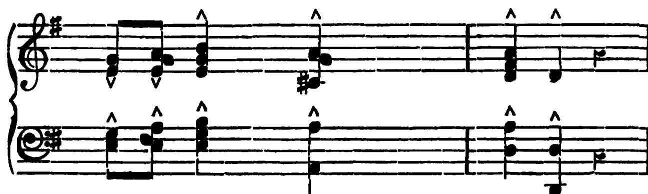
Kloek en breed.
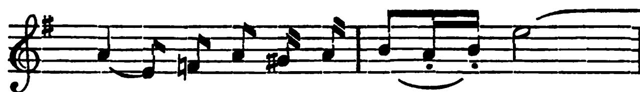
f
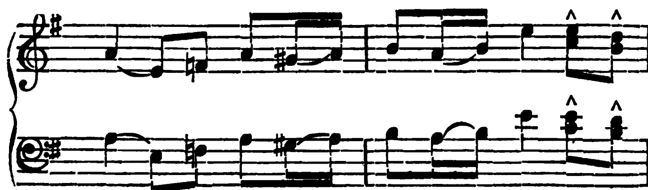
Waar de ke-re-len woon - den,
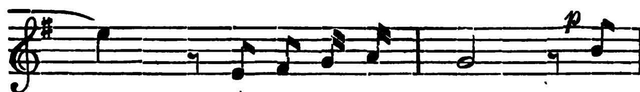
f

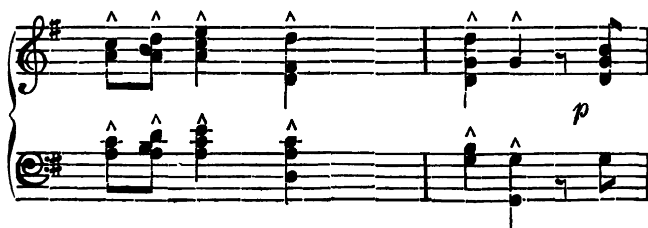

daar wo - nen wij goed;
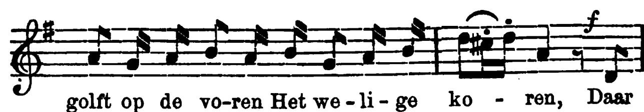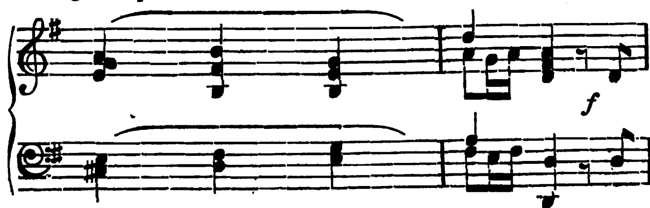

Waar de ke - re - len woon - den,
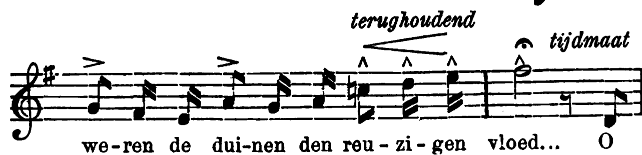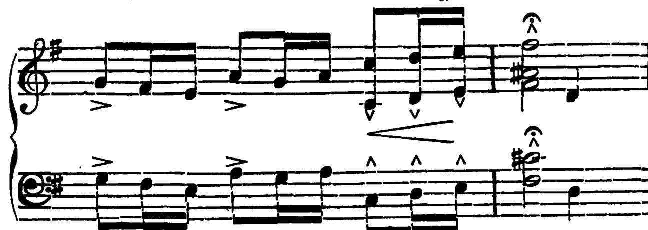

p
daar wo-nen wij goed. Daar
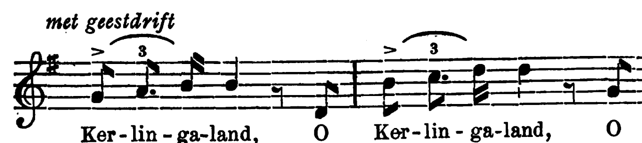

p

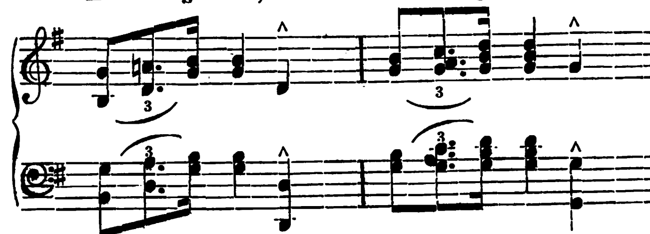

f
golft op de vo-ren Het we-li-ge ko - ren, Daar

f

terughoudend
tijdmaat
we-ren de dui-nen den reu-zi-gen vloed... O

met geestdrift
3
3
Ker-lin-ga-land, O Ker-lin-ga-land, O

3
3
3
3

1e en 2de strophe | Laatste strophe

Ker-lin-ga-land, ge-groet! -groet!

1. Waar de kerelen woonden, daar wonen wij goed; (*2 maal*)
Daar golft op de voren
Het welige koren,
Daar weren de duinen den reuzigen vloed...
O Kerlingaland (*3 maal*), gegroet!

2. Want de kerelen minden, bevrijdden dit land; (*2 maal*)
Zij steunden den standaard
En redden den landaard,
Al leefden ze bij eenen roggenen kant...
O Kerlingaland (*3 maal*), gegroet!

3. Wat de kerelen wonnen, bewaren wij vrij; (*2 maal*)
Wij haten wat valsch is,
Bestrijden wat walsch is,
Verschoppen den waan en de dwingelandij...
O Kerlingaland (*3 maal*), gegroet!

31. — VLAENDEREN BOVEN AL.

HOFFMANN VON FALLERSLEBEN. FL. VAN DUYSE.

Breed.

tr

f

tr

tr

Vlaen - de - ren, dach en nacht

p

denc ic aen u. Waer ic ooc

p

ben en vaer, Ghi sijt mi al - tijt naer,

cres - cen - do

3

Waer ic ooc ben en vaer, Ghi sijt mi al - tijt

cresc.

f

naer. Vlaen - de-ren, dach en

f *f*

vertragend

3

nacht denc ic aen u.

vertragend

f

8va

𝄋 *tijdmaat*

Beem - den en vel - den staen o - ver - al

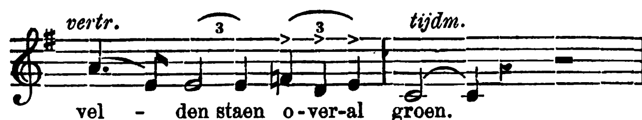
𝄋 *p* *tijdmaat*

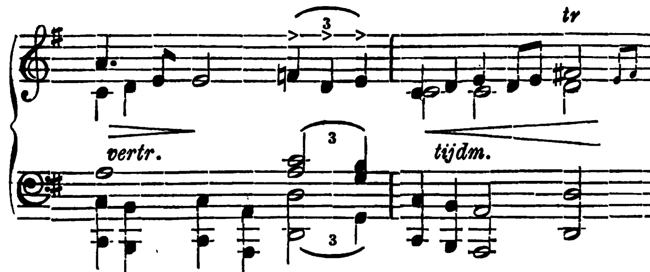
groen. Schoon is ons lant ge-heel,
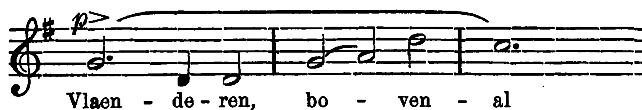
mf

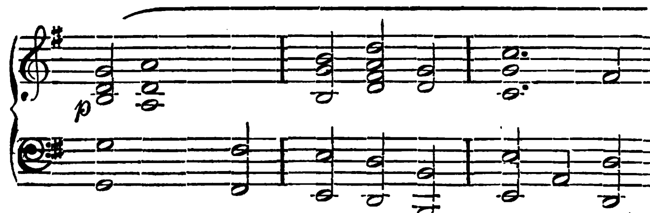
Schoon als een lust - pri - eel. Beem-den en
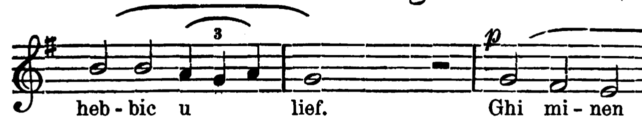
p
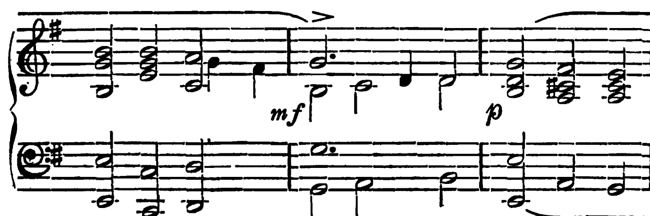

vertr.
3
3
tijdm.
vel - den staen o-ver-al groen.
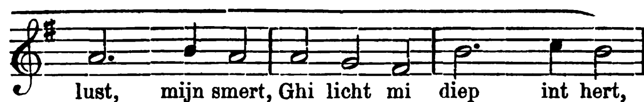

3
tr
vertr.
3
tijdm.
3

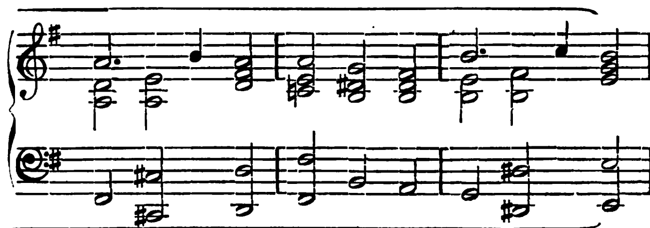

p
Vlaen - de-ren, bo - ven - al
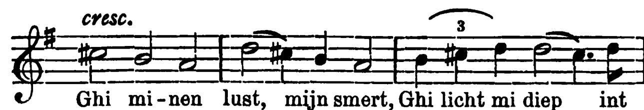

p
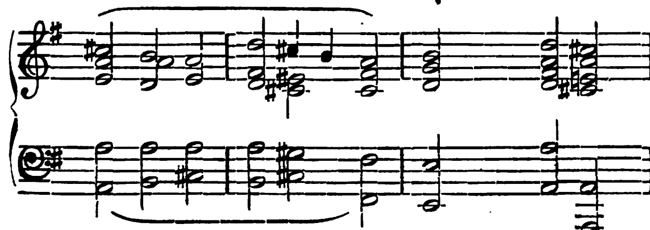

3
p
heb-bic u lief. Ghi mi-nen
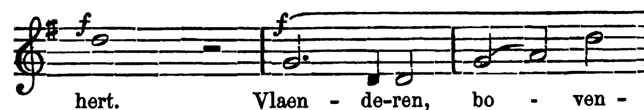

mf
p
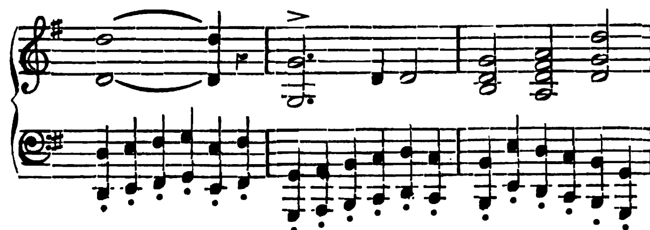

lust, mijn smert, Ghi licht mi diep int hert,

cresc.
3
Ghi mi-nen lust, mijn smert, Ghi licht mi diep int

f
f
hert. Vlaen - de-ren, bo - ven -

al heb - bic u

lief.

f

8va

4e en 5e strophe.

einde.

8va

1.

Vlaenderen, dach en nacht
Denc ic aen u.
Waer ic ooc ben en vaer, } *2 maal*
Ghi sijt mi altijt naer. }
Vlaenderen, dach en nacht
Denc ic aen u.

2.

Beemden en velden staen
Overal groen.
Schoon is ons lant geheel,
Schoon als een lustprieel.
Beemden en velden staen
Overal groen.

3.

Vlaenderen, boven al,
Hebbic u lief.
Ghi minen lust, mijn smert, } *2 maal*
Ghi licht mi diep int hert. }
Vlaenderen boven al
Hebbic u lief.

4.

Overal vrolicheit,
Overal lust.
Maechden van fier gelaet,
Cnapen so vrom en draet.
Overal vrolichheit,
Overal lust.

5.

Vlaenderen, allen tijt
Blijfdi mijn lief.
Neemt van mi hert en hant, } *2 maal*
Neemt mine trou te pant! }
Vlaenderen, allen tijt
Blijfdi mijn lief.

---

32. — ONS VADERLAND.

TH. SEVENS. JAN BLOCKX.

Breed en met geestdrift.

mf *p*

Waar de Maas en Schel-de vloei - en, En de

mf *p*

fris - sche wei - den bloei - en,

f

f
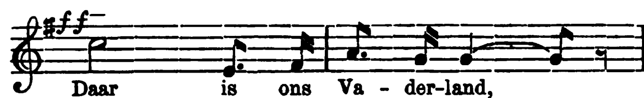
Waar nog ei - ken sterk en trotsch
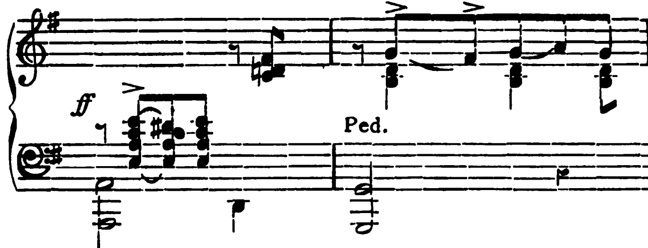
3
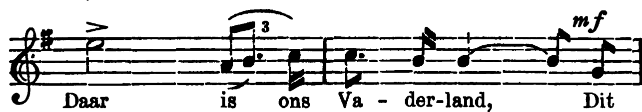
tr
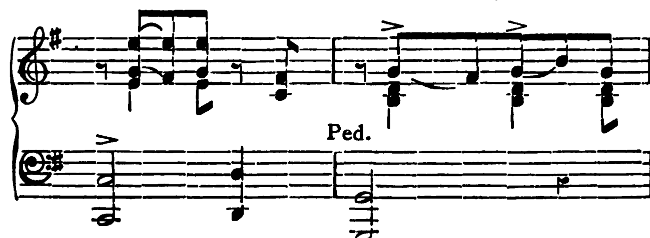
Rui-schen in het dich - te bosch :
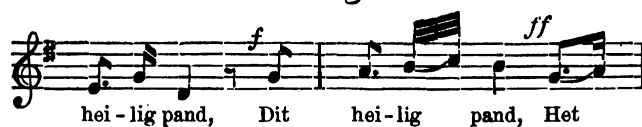
Ped Ped
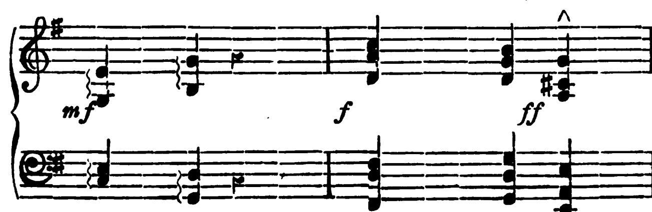

Daar is ons Va - der-land,

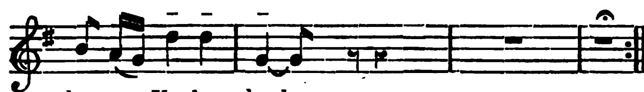

Ped.
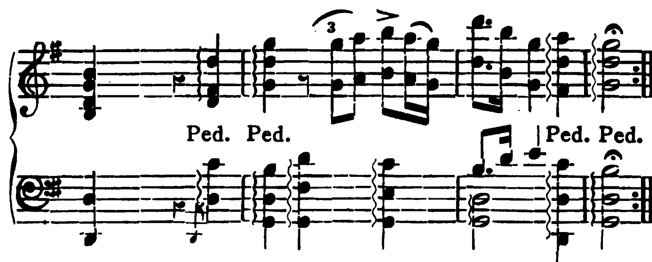

Daar is ons Va - der-land, Dit

Ped.

hei - lig pand, Dit hei - lig pand, Het

1. Waar de Maas en Schelde vloeien,
En de frissche weiden bloeien,
Waar nog eiken sterk en trotsch
Ruischen in het dichte bosch :
Daar is ons Vaderland, (2 *maal*)
Dit heilig pand, (2 *maal*)
Het schoone Vaderland.

2. Waar het kille grafgesteente
Dekt der Vaderen gebeente,
Waar ons moeder heeft gesust
En een gade ons eerbaar kust :
Daar is ons Vaderland, (2 *maal*)
Dit heilig pand, (2 *maal*)
Het dierbaar Vlaanderland.

3. Waar de Neringen en Gilden
Nooit den schedel buigen wilden,
Waar het kloeke voorgeslacht
Nedersloeg de Fransche macht :
Daar is ons Vaderland, (2 *maal*)
Dit heilig pand, (2 *maal*)
Het vrije Vlaanderland.

4. Waar de Dietsche tonen galmen
In de daverende psalmen,
Waar het forsche krijgsgeschreeuw
Dreunde « Vlaanderen den Leeuw! »
Daar is ons Vaderland, (2 *maal*)
Dit heilig pand, (2 *maal*)
Het edel Vaderland.

5. In de vreugd en in de smarte
Ligt dat land ons aan het harte;
Moedig steunen wij de vaan,
Wen het geldt ons volksbestaan.
Hoog leve 't Vaderland! (2 *maal*)
Dat heilig pand, (2 *maal*)
Hoog leve 't Vlaamsche land!
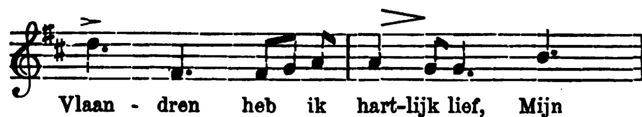
---

33. — MIJN VLAANDREN HEB IK HARTLIJK LIEF.
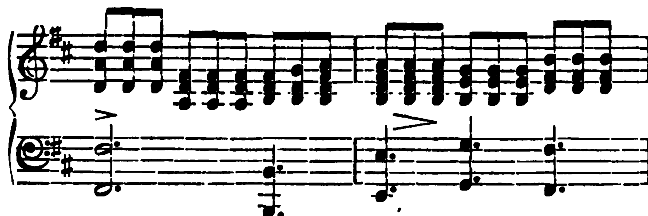
TH. COOPMAN. G. ANTHEUNIS.

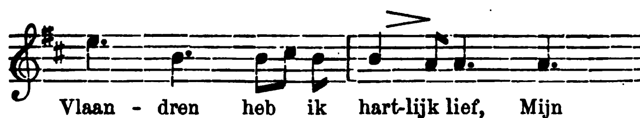
Matig.
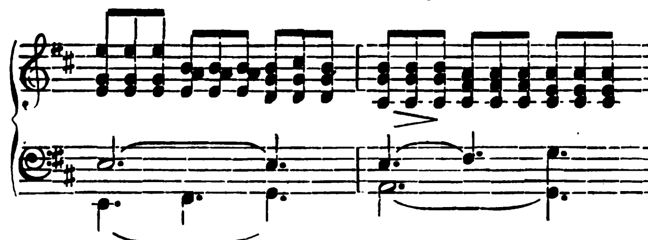
mf

Mijn
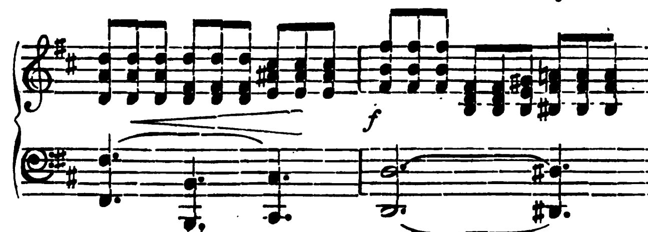

Vlaan - dren heb ik hart-lijk lief, Mijn
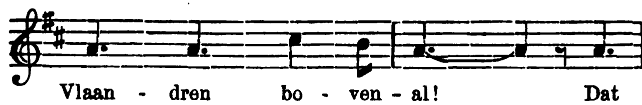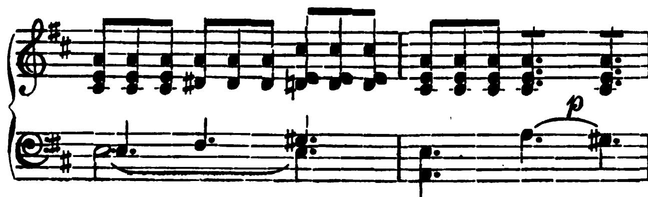

Vlaan - dren heb ik hart-lijk lief, Mijn
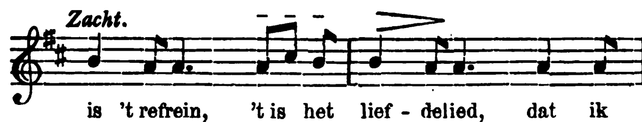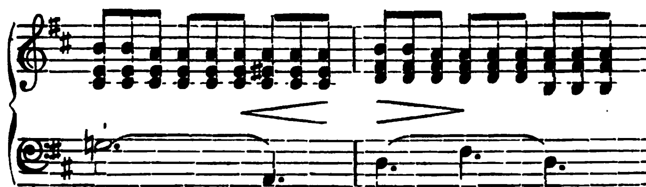

Vlaan - dren bo - ven - al! Mijn
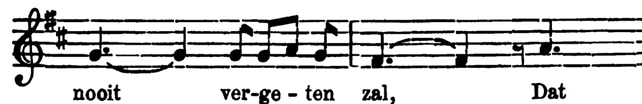

f
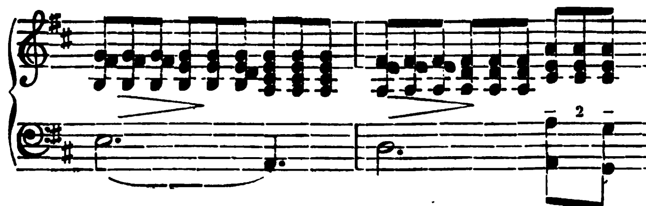

Vlaan - dren bo - ven - al! Dat

p

Zacht.
is 't refrein, 't is het lief - delied, dat ik

nooit ver-ge - ten zal, Dat

2

Trager

is 't refrein, het lief - delied, dat ik

p

nooit ver-ge - ten zal.

1. Mijn Vlaandren heb ik hartlijk lief,
Mijn Vlaandren bovenal!
Dat is 't refrein, 't is het liefdelied,
Dat ik nooit vergeten zal.

2. Des morgends, als de zonne lacht,
Dan zing ik blij, vol lust,
Zoo zalig als de brave man,
Die vrouw en kind'ren kust.

3. Des avonds, wen ik, moe van zin,
Mijn stille ruststêe zoek,
Dan bid ik : « Vlaandren, Vlaandren lief,
Mijn Vlaandren, houd u kloek!... »
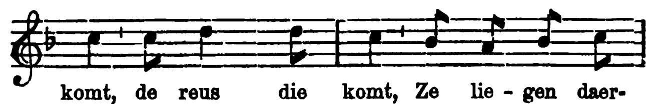
4. En 'k droom dan, 'k droom van roem en macht,
En eeuwen gaan voorbij,
En dreunend klinkt het « Schild en vriend, »
En 'k zie mijn Vlaandren vrij!
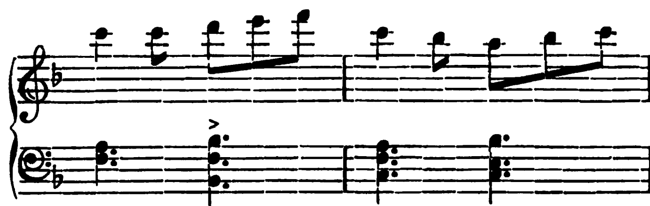
5. Mijn Vlaandren heb ik hartlijk lief,
Mijn Vlaandren boven al!
Dat is 't refrein, 't is het liefdelied,
Dat ik eeuwig zingen zal.
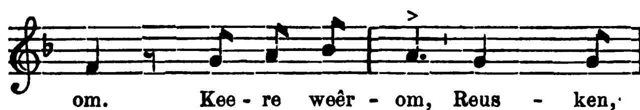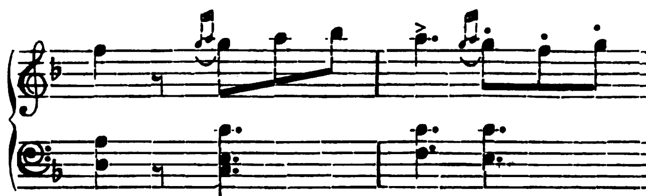
---

34. — REUZELIED.

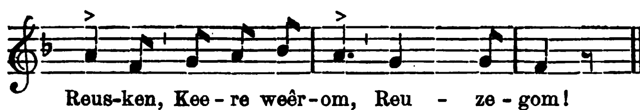
Matig snel.
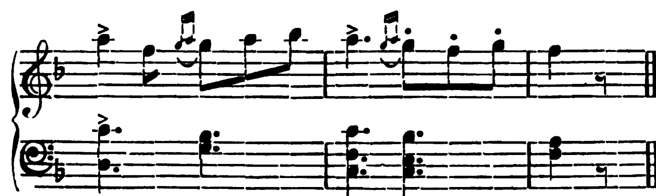

komt, de reus die komt, Ze lie - gen daer-

om. Kee - re weêr - om, Reus - ken,

Reus-ken, Kee - re weêr-om, Reu - ze - gom!

1. Al die daer zegt : De reus die kom, de reus die kom,
Zij liegen daerom.
Keere weêrom, Reusken, Reusken,
Keere weêrom,
Reuzegom!

2. Sa, moeder, zet den pot op 't vier, den pot op 't vier,
De Reus is hier.
Keere weêrom, Reusken, Reusken,
Keere weêrom,
Reuzegom!

3. Sa, moeder, snijd 'nen boterham, 'nen boterham,
De Reus is gram.
Keere weêrom, Reusken, Reusken,
Keere weêrom,
Reuzegom!

4. Sa, moeder, tap van 't beste bier, van 't beste bier,
De Reus is hier.
Keere weêrom, Reusken, Reusken,
Keere weêrom,
Reuzegom.

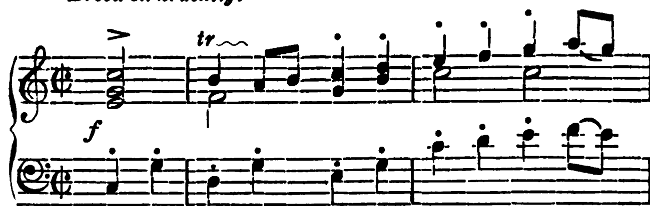
5. Sa, moeder, stop nu maer het vat, nu maer het vat,
De Reus is zat.
Keere weêrom, Reusken, Reusken,
Keere weêrom,
Reuzegom!
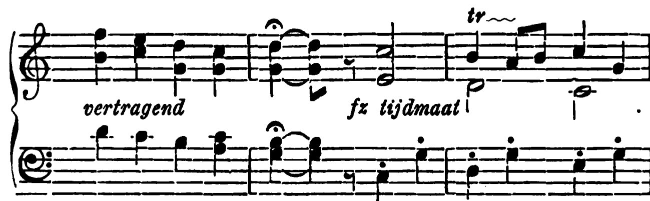
---

35. — 'T ROS BEIAARD.
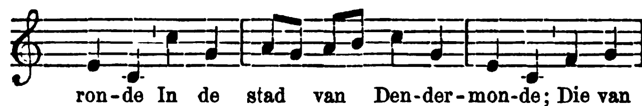
Begeleiding van Fl. Van Duyse.
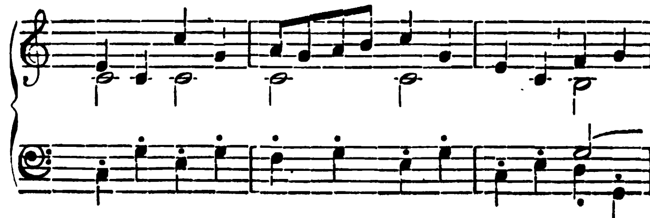
Breed en krachtig.

vertr.

Aalst die zijn zoo kwaad, Om-dat hier 't Ros Bei-aard
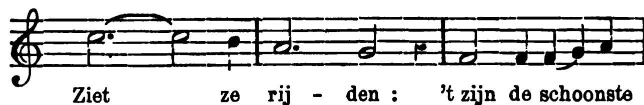
vertr.
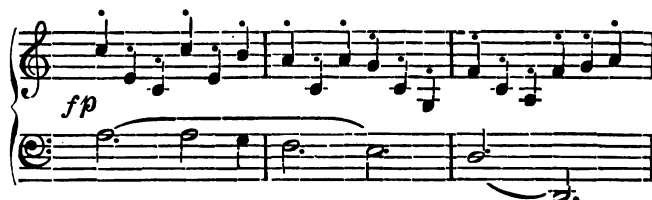
tijdm.
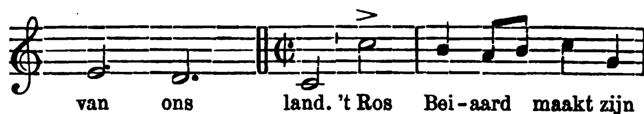
gaat. De vier Ai-mons-kin-de-ren
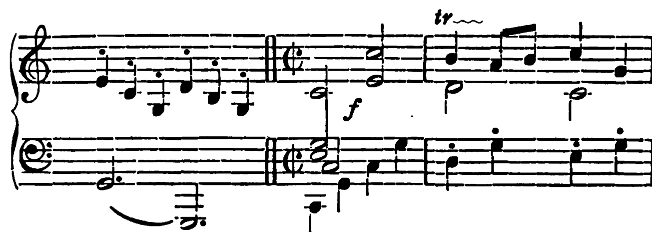
f tijdm.
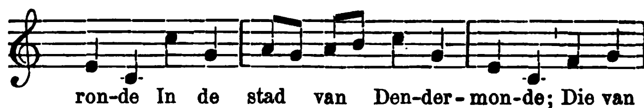
jent Met blanken zwaarde in d'hand,

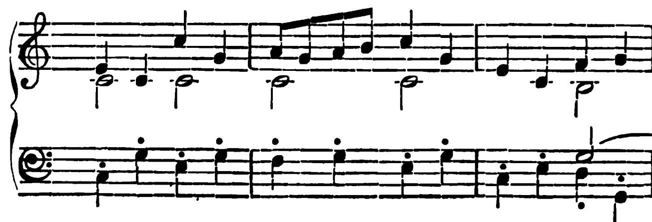

Ziet ze rij - den : 't zijn de schoonste

fp

van ons land. 't Ros Bei-aard maakt zijn

tr
f

ron-de In de stad van Den-der-mon-de; Die van

vertr.

Aalst die zijn zoo kwaad. Om - dat hier 't Ros Bei-aard

vertr.

gaat.

tr

tijdm. *f* *f*

't Ros Beiaard maakt zijn ronde
In de stad van Dendermonde;
Die van Aalst die zijn zoo kwaad,
Omdat hier 't Ros Beiaard gaat.

De vier Aimonskinderen jent
Met blanken zwaarde in d'hand,
Ziet ze rijden :
't Zijn de schoonste van ons land.

't Ros Beiaard maakt zijn ronde
In de stad van Dendermonde;
Die van Aalst die zijn zoo kwaad,
Omdat hier 't Ros Beiaard gaat.

36. — IEPER, O IEPER.

TUYNDAG-LIEDJE.
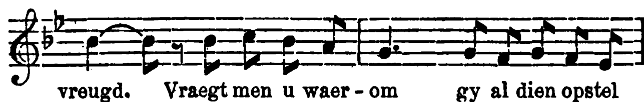
Begeleiding van FL. VAN DUYSE.
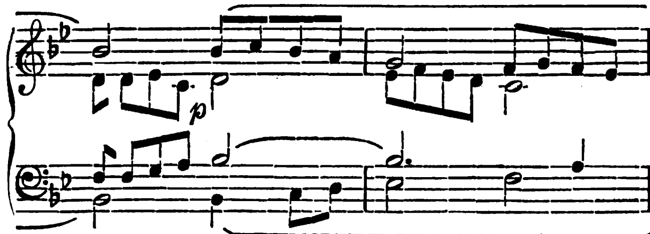
Matig.
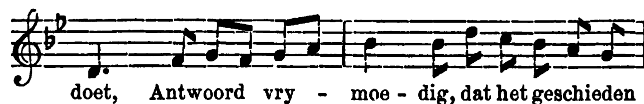
Ie - per, o Ie - per, hoe toont gy u ver-
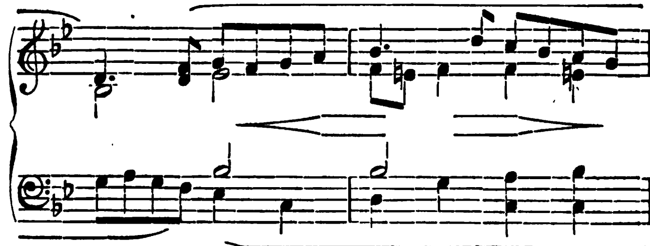
p
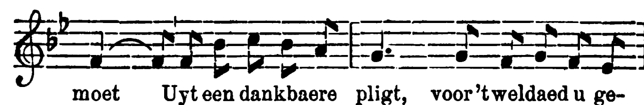
heugd! Op u-we Tuyndag-fees-te ziet men u in vol - le
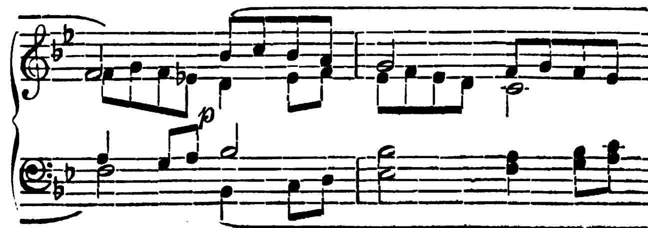

vreugd. Vraegt men u waer - om gy al dien opstel
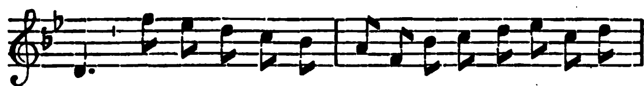

p
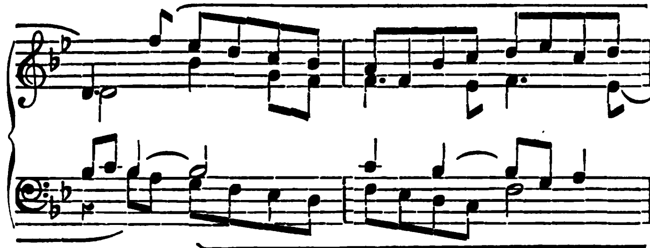

doet, Antwoord vry - moe - dig, dat het geschieden

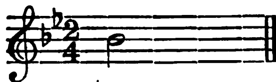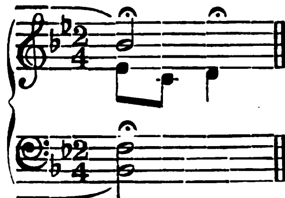

moet Uyt een dankbaere pligt, voor 't weldaed u ge-

p

1. Ieper, o Ieper, hoe toont gy u verheugd!
   Op uwe Tuyndag-feeste ziet men u in volle vreugd.
   Vraegt men waerom gy al dien opstel doet,
   Antwoord vrymoedig, dat het geschieden moet
   Uyt een dankbaere pligt, voor 't weldaed u gedaen
   Door Onse Vrouw van Tuyne, die in nood u by kwam staen.

2. 't Is sy, die Ieper verlost heeft uyt gevaer,
   Wiens Jubeley wy vieren heden van dry honderd jaer.
   Dan was de stad rondom seer nauw berend
   Door d'Engelsmannen en door 't oproerig Gent.
   Maria siet het aen, die groot vermogen heeft,
   Maria troost en hulp aen haer lieve Ieperlingen geeft.

3. Ieper twee maenden bevochten sonder vrucht,
De bondgenooten seyden, sich bereidende ter vlucht :
« Van heel de stad men siet alleen de kruyn;
Sy is besloten in eenen sterken tuyn! »
Sy trokken schielijk af, bevreesd voor meerd'ren nood.
Loft al de tuynsche maged, die ons haren bystand bood.

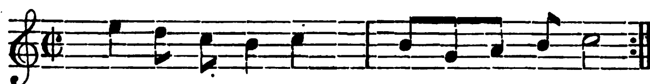
4. Uyt dankbaer hert voor soo krachtig gena,
Bied men Maria hulde pligtelyk jaer voor en na.
In Oegst daertoe den eersten sondag staet.
Als binnen Ieper het blyde klokspel gaet;
Wanneer er toeloop is van duyzende van liên
Om Onze Vrouw te dienen en den Ommegang te sien.
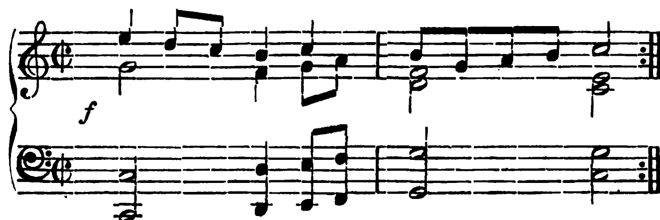
---

37. — HET BELEG VAN OOSTENDE.
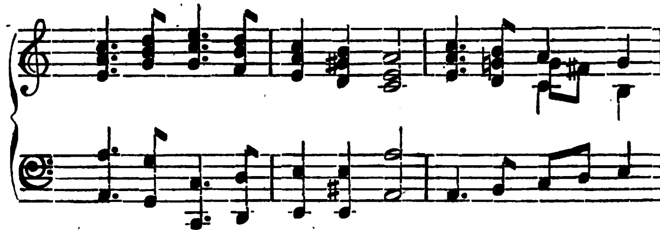
ADRIANUS VALERIUS. *Begeleiding van* Dr A. D. LOMAN.
Nederlantschen Gedenck-clanck, 1626.

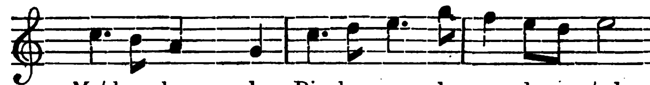
(𝅗𝅥 = 72)
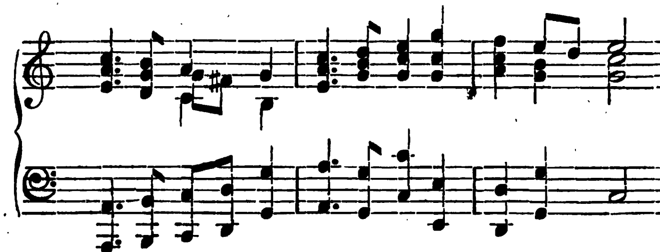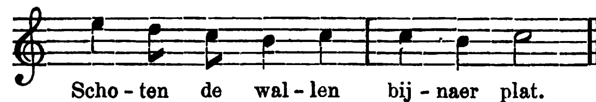

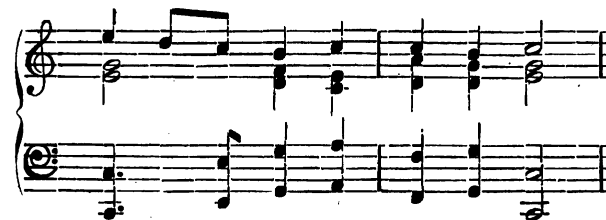

Qua-men met een groot go-druys Voor Oos-ten - de,

Met haer ben - de, Die daer ren - de om de stad,

Scho - ten de wal - len bij - naer plat.

1. 't Spaensche gedrocht met haer gespuys
Quamen met een groot gedruys
Voor Oostende,
Met haer bende,
Die daer rende om de stad,
Schoten de wallen bijnaer plat.

2. Mijnden en stormden gantsch verwoet,
Spaerden oock geen menschenbloet;
Om te dwingen,
En te bringen
Sonderlingen na haer sin,
Dese daeruyt en zij daerin.

3. Maer die van binnen pasten oock
Wat te raken in 't gesmoock,
En zij schoten,
Onverdroten,
Dat de kloten treften wel
Menig jong kloeck en fraey gesel.

4. Trommel en fluyt en oock trompet
Hoorde men seer soet temet;
't Vroolijck wesen
Werd gepresen;
Al wast vreesen noch se groot,
In blijdschap werd verwacht de doot.
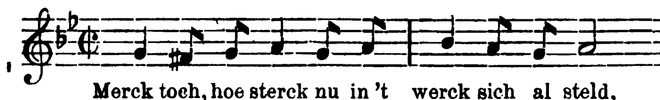
5. 't Is waer, de stad werd Spanjaerts prooy;
Laet hem wesen daermet mooy.
Ons op heden
Sijn vier steden
Weer met vreden aen ons Land
Daervoor gebracht tot sijnder schand.

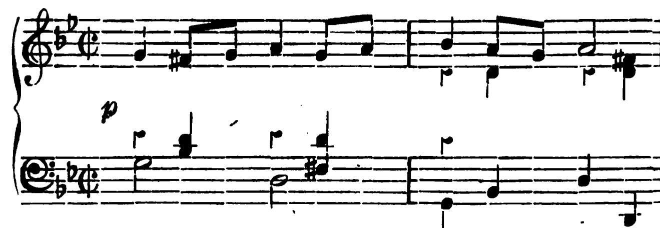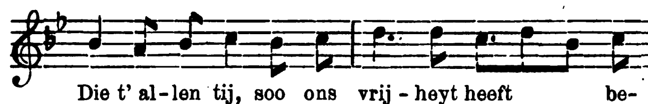
---

38. — HET BELEG VAN BERGEN-OP-ZOOM.
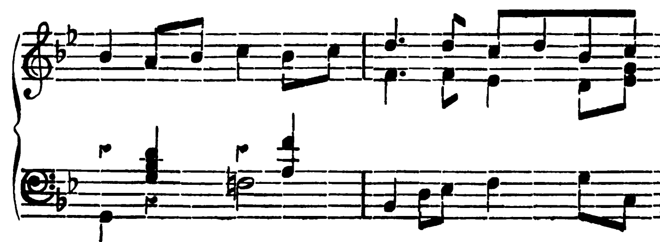
ADRIANUS VALERIUS. *Begeleiding van* Dr A. D. LOMAN.
Nederlantschen Gedenck-clanck, 1626.
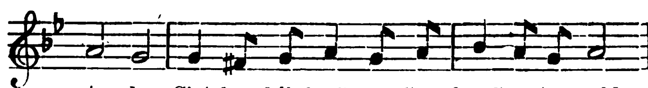
(𝅗𝅥 = 72)
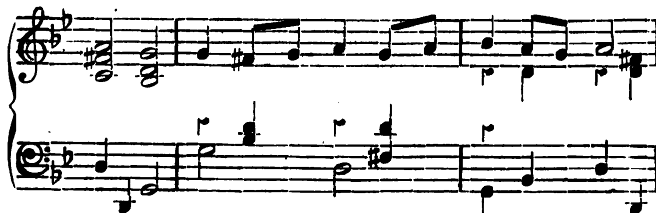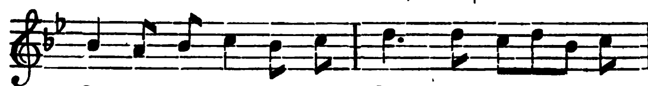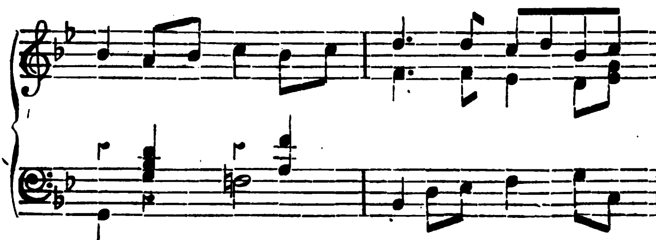

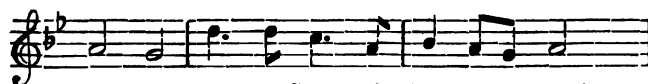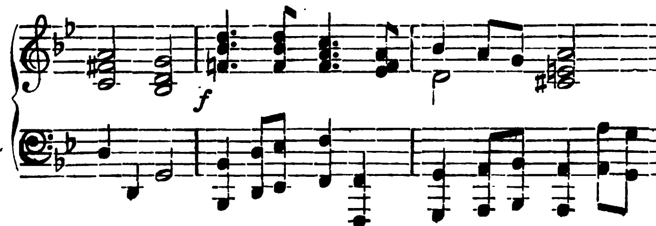

stre-den. Siet hoe hij slaeft, graeft en draeft met geweld
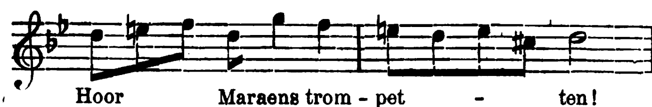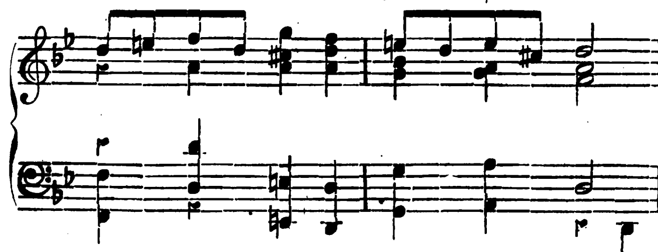

Om on - se goet en ons bloet en on - se
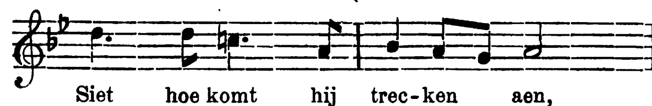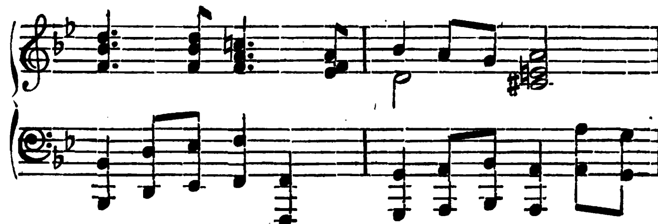

ste - den. Hoor de Spaen-sche trommels slaen!
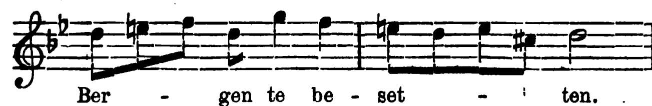

f
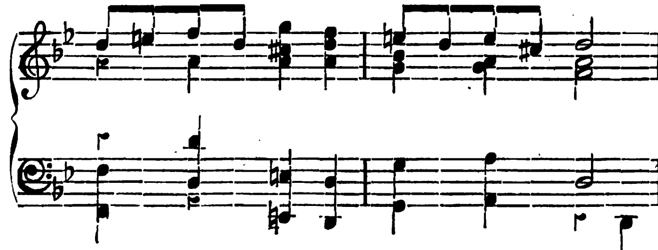

Hoor Maraens trom - pet - ten!

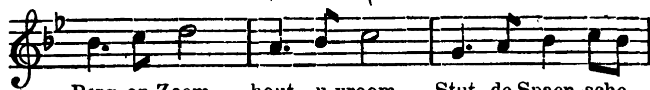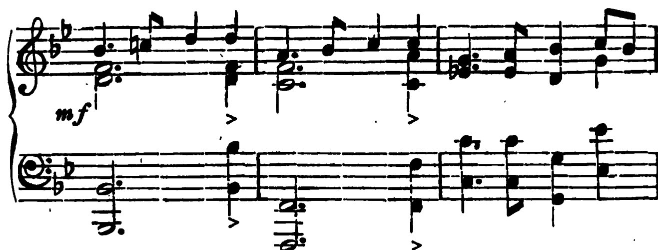

Siet hoe komt hij trec-ken aen,

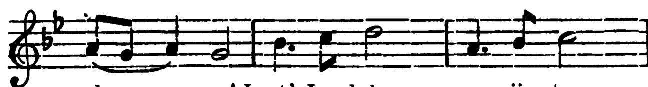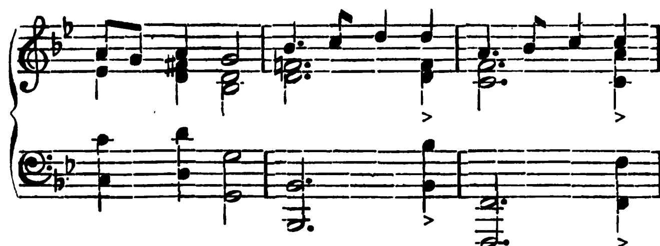

Ber - gen te be - set - ten.
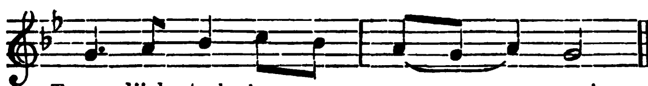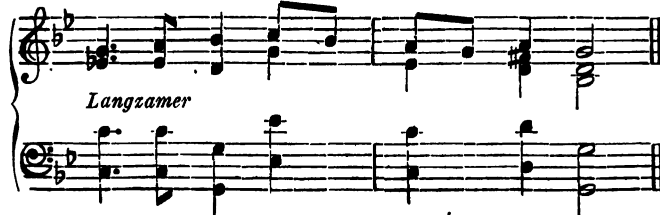

Berg op Zoom, hout u vroom, Stut de Spaen-sche

mf

scha - ren! Laet 's Lands boom en sijn stroom

Trouw-lijck toch be - wa - ren!

Langzamer

1. Merck toch, hoe sterck nu in 't werk sich al steld,
Die t' allen tij soo ons vrijheyt heeft bestreden.
Siet hoe hij slaeft, graeft en draeft met geweld,
Om onse goet en ons bloet en onse steden.
Hoor de Spaensche trommels slaen!
Hoor Maraens trompetten!
Siet hoe komt hij trecken aen,
Bergen te besetten.
Berg op Zoom, hout u vroom,
Stut de Spaensche scharen!
Laet 's Lands boom end' sijn stroom
Trouwlijck toch bewaren!

2. 't Moedige, bloedige, woedige swaerd
Blonck en het klonck, dat de voncken daer uyt vlogen.
Beving en leving, opgeving der aerd,
Wonder gedonder nu onder was, nu boven.
Door al 't mijnen en 't geschut,
Dat men daeg'lijcx hoorde,
Menig Spanjaert in zijn hut,
In sijn bloet versmoorde.
Berg op Zoom, hout sich vroom,
't Stut de Spaensche scharen!
't Heeft 's Lands boom en sijn stroom
Trouwlijck doen bewaren.
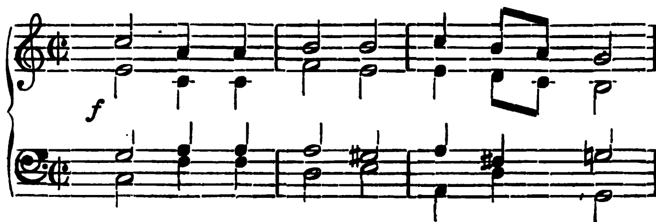
3. Die van Oranjen quam Spanjen aen boord,
Om uyt het velt, als een helt, 't gewelt te weeren;
Maer also dra Spinola 't heeft gehoord,
Treckt hij flox heen, op de been met al' zijn heeren.
Cordua kruyd spoedig voort,
Sach daer niet te winnen;
Don Velasco liep gestoort:
't Vlas was niet te spinnen.
Berg op Zoom, hout sich vroom,
't Stut de Spaensche scharen!
't Heeft 's Lands boom en sijn stroom
Trouwlijck doen bewaren.

39. — VAN DEN SLAG VAN BERGEN-OP-ZOOM.

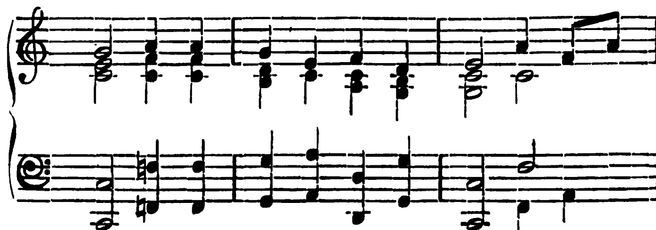
ADRIANUS VALERIUS. *Begeleiding van* Dr A. D. LOMAN.
Nederlandschen Gedenck-clanck, 1626.

(𝅗𝅥 = 72)

tse-ven - tich-ste jaer, Duc d'Al - vens groot ar -

mey - en, Met trom - pet en schal-mey - en,

Seer cou - ra - geux voor-waer, Seer

cou - ra - geux voor-waer.
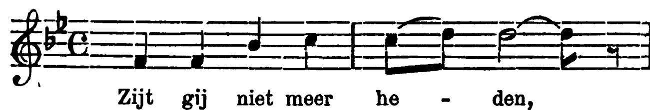
1. Hoort allegaer, hoe dat men klaer,
In 't openbaer sag komen daer,
Int vierentseventichste jaer,
Duc d'Alvens groot armeyen,
Met trompet en schalmeyen,
Seer courageux voorwaer. (2 *maal*)
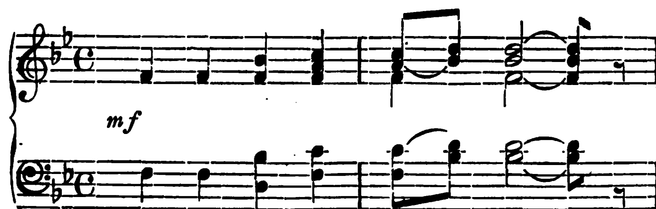
2. Seer triumphant, voer elck van kant,
Van Bergen 't Land, met kloek verstand,
Elck schip seer vroom en welgemand,
Met Spanjaerts ende Walen,
Sij meenden prijs te halen;
Maer 't viel haer uyt de hand. (2 *maal*)

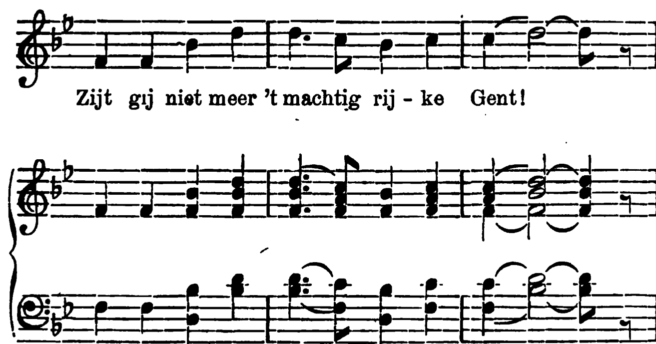
40. — GENT.

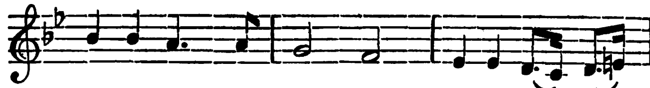
EM. HIEL. LEO VAN GHELUWE.
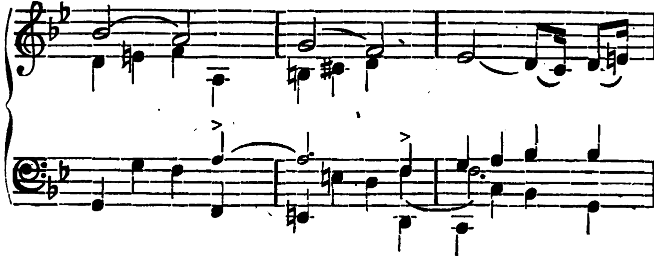
Opgewekt.

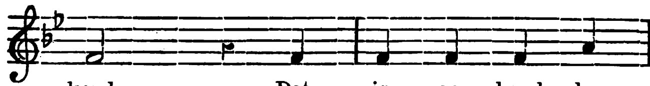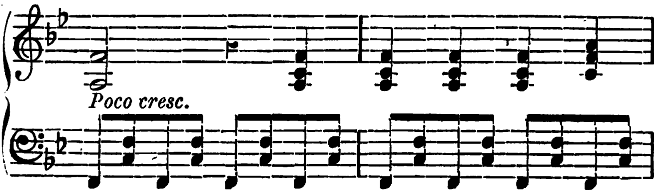

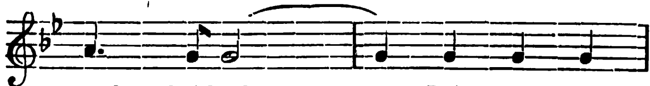

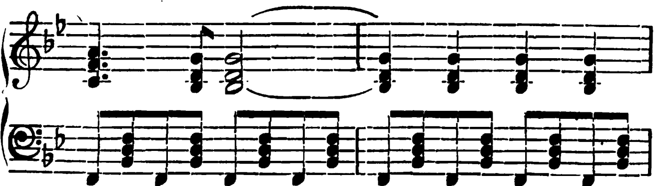

Gij hebt fel ge - stre - den, Dat is wel ge -
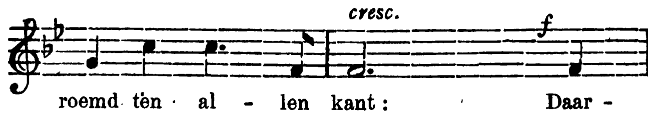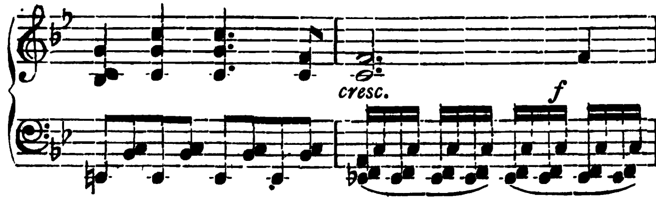

kend. Dat is ge - kend door
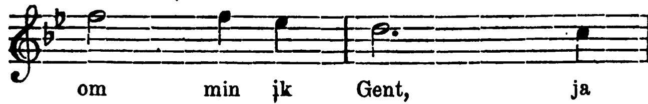

Poco cresc.
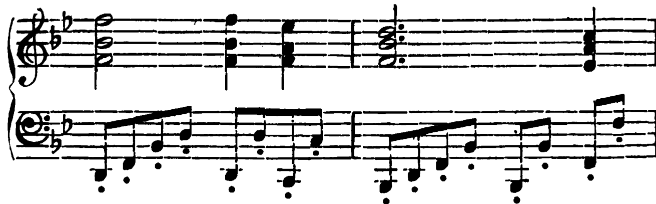

gansch het land, Dat wordt ge-
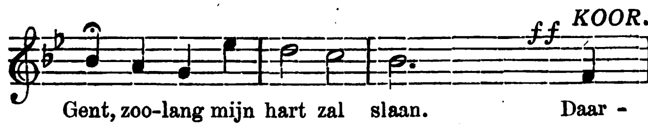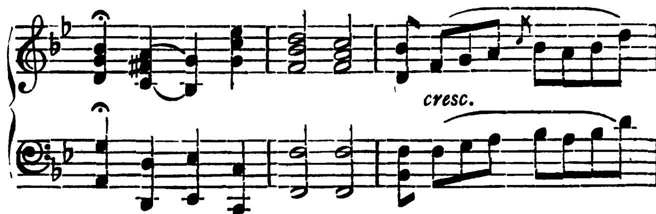

cresc.
f
roemd tèn al - len kant: Daar -

cresc.
f

om min ik Gent, ja

KOOR.
ff
Gent, zoo-lang mijn hart zal slaan. Daar -

cresc.

om min ik Gent, ja

ff

Gent, zoolang mijn hart zal slaan.

1 Zijt gij niet meer heden,
Zijt gij niet meer 't machtig rijke Gent!
Gij hebt fel gestreden,
Dat is wel gekend.
Dat is gekend door gansch het land,
Dat wordt geroemd ten allen kant :
Daarom min ik Gent,
Ja Gent, zoolang mijn hart zal slaan. } *2 maal.*

2. Stad der Artevelden,
Nijverheid en vrijheid hieldt ge in stand.
Gij, met uwe helden,
Streedt voor 't vaderland.
Gij, hou en trouw ten allen tijd,
Met vlijt aan kunst en eer gewijd!
Daarom min ik Gent,
Ja Gent, zoolang mijn hart zal slaan. } *2 maal.*
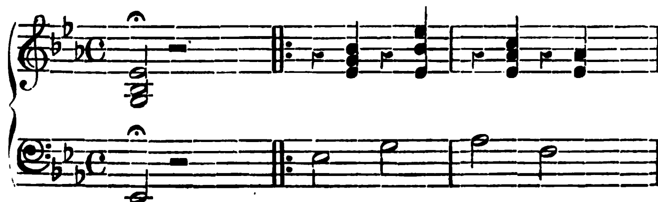
3. Stad der Schelde en Leie,
Door het onderwijs zoo hoog geroemd,
Dat, als frissche meie,
In uw midden bloemt,
Gij zendt uw zoons nog overal
En sticht het goede bovenal.
Daarom min ik Gent,
Ja Gent, zoolang mijn hart zal slaan } *2 maal.*
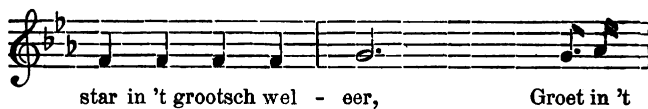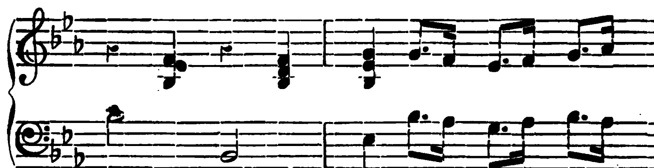
---

41. — HET LIEDEKEN VAN BRUGGE.
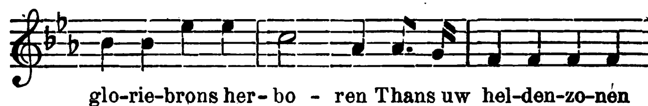
JULIUS SABBE. LEO VAN GHELUWE.
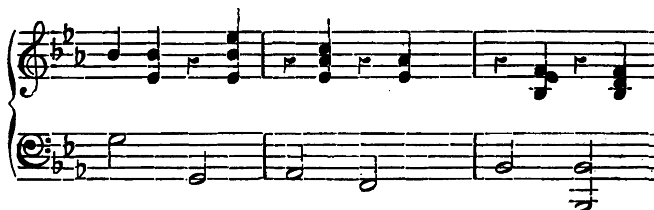
Levendig.
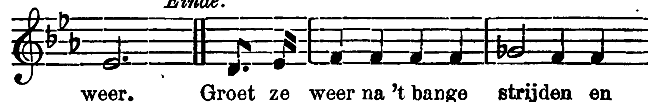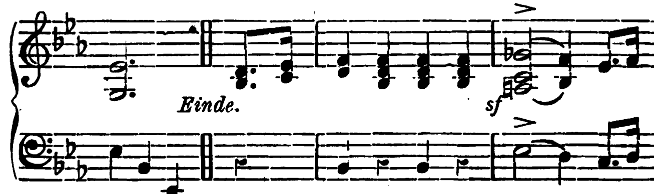

star in 't grootsch wel - eer, Groet in 't

glo-rie-brons her- bo - ren Thans uw hel-den-zo-nen

3de maal
Einde.
weer. Groet ze weer na 't bange strijden en

Einde.
sf

Versterkend *Vertragend*

lij-den. Daar rijst de hoop: kom, ban de smart weer

sf *Versterkend* *Vertragend*

tijdmaat *mf*

uit uw hart. Bij den
In uw
Laat o

tijdmaat *mf*

1. Gij, der steden uitverkoren,
Wonderstar in 't grootsch weleer,
Groet in 't gloriebrons herboren
Thans uw heldenzonen weer.
Groet ze weer na 't bange strijden
En lijden.
Daar rijst de hoop : kom, ban de smart
Weer uit uw hart.

2. Bij den naglans van 't verleden
Praalt gij in uw schoonheid nog;
Zonk uw zon ook in het heden,
Beur het hoofd, het daget toch!
Deed de nacht met nare droomen
U schromen,
Kom, beur het hoofd : het duister zwicht
Eens voor het licht!

3. In uw heerlijkheid herboren
Door uw moed, uit rouw en wee,
Zult gij nog ten troon eens gloren,
Koningin te land en zee!
Dan zijn leed en smaad verbeten,
Vergeten;
Men roemt u weer dan hoog en luid
Der golven bruid!
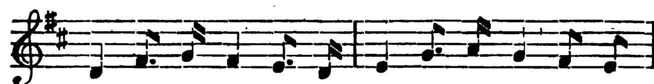
Laat, o Brugge, 't floers nu vallen,
Vallen van uw aangezicht!
Laat uw beiaardliedje schallen :
Houd u kloek, het worde licht!
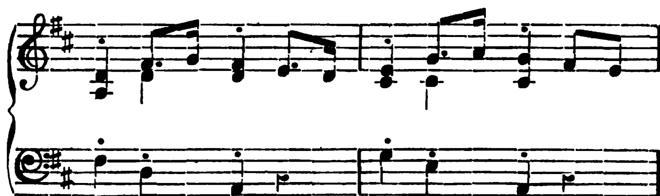
42. — HASSELTSCH MEILIEDEKEN.
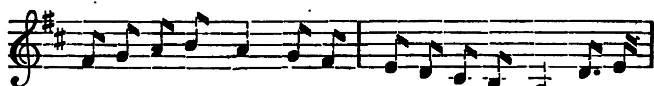
Begeleiding van FL. VAN DUYSE.
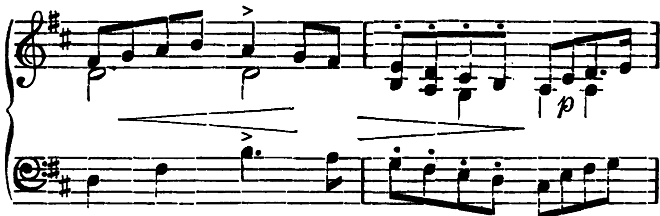
Matig.
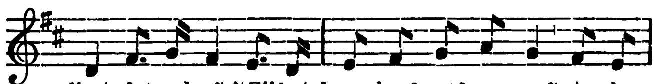
Al-les,
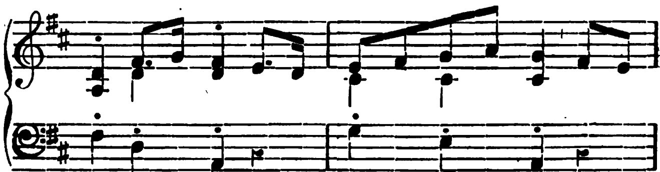

wat im-mermeer 't Le-ven zag van den Heer, Is tot
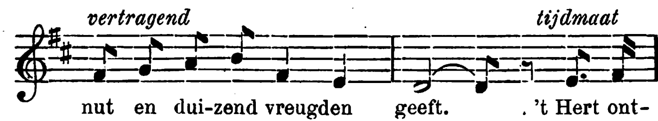

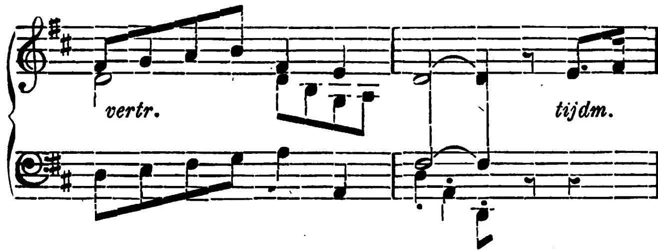

dienste van den mensch, Tot zijn vreugd en hertewensch. Al 't ge-
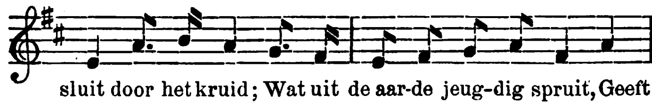

p
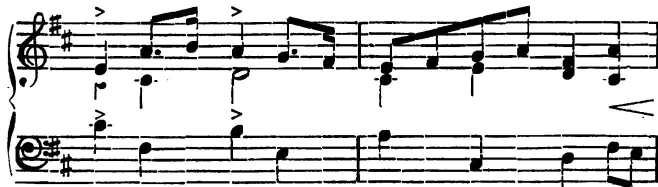

diert, dat er leeft, 't Zij het de aarde of zee doorzweeft, Aan hem
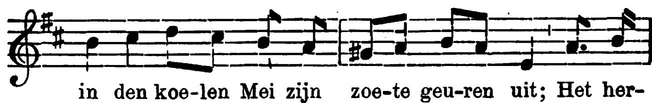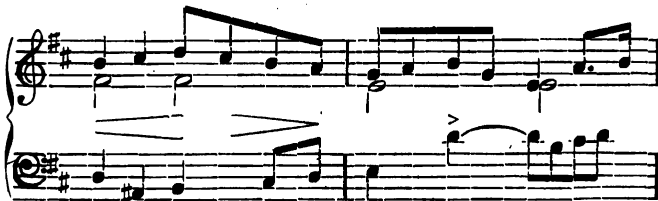

vertragend
tijdmaat
nut en dui-zend vreugden geeft. . 't Hert ont-
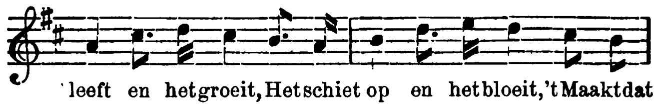

vertr.
tijdm.
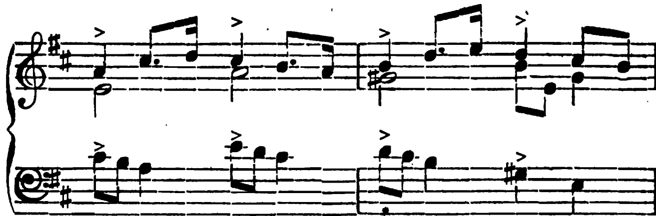

sluit door het kruid; Wat uit de aar-de jeug-dig spruit, Geeft
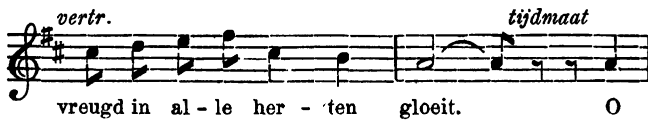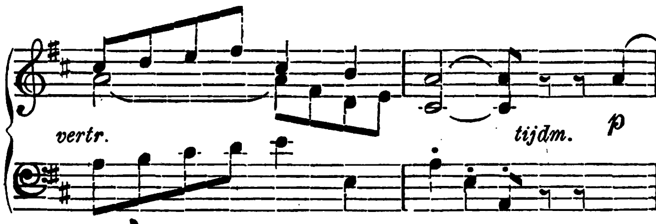

in den koe-len Mei zijn zoe-te geu-ren uit; Het her-
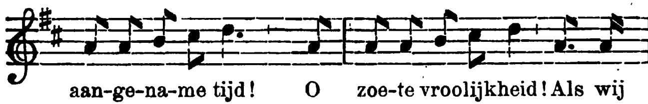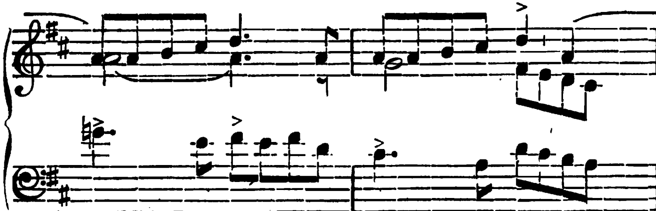

'leeft en het groeit, Het schiet op en het bloeit, 't Maakt dat
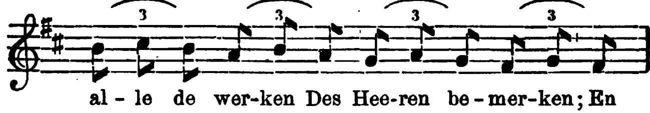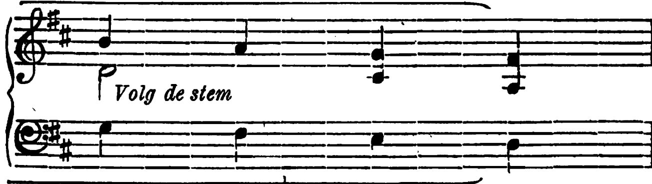

vertr.
tijdmaat
vreugd in al - le her - 'ten gloeit. O
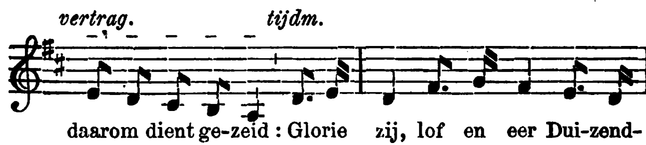

vertr.
tijdm.
p
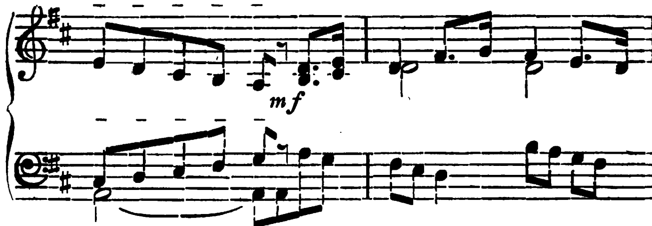

aan-ge-na-me tijd! O zoe-te vroolijkheid! Als wij
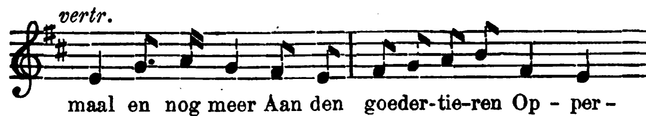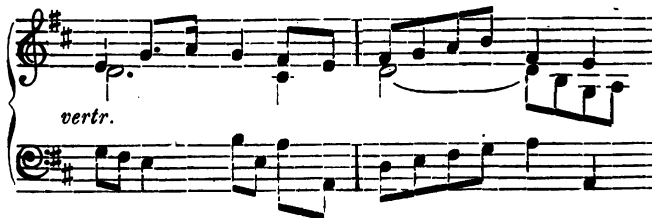

Terughoudend
3
3
3
3
al - le de wer-ken Des Hee-ren be - mer-ken; En
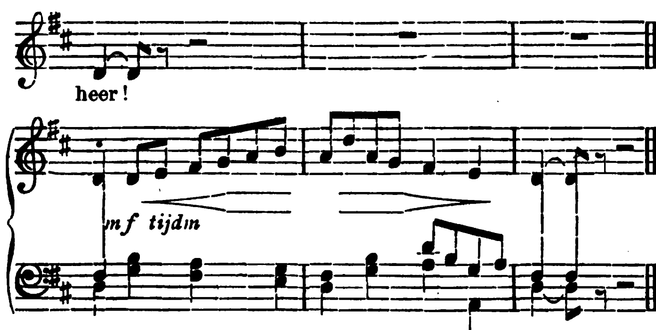

Volg de stem

vertrag.
tijdm.
daarom dient ge-zeid : Glorie zij, lof en eer Dui-zend-

mf

vertr.
maal en nog meer Aan den goeder-tie-ren Op - per -

vertr.

1. Alles, wat immermeer
'tLeven zag van den Heer,
Is tot dienste van den mensch,
Tot zijn vreugd en hertewensch.
Al 't gediert, dat er leeft,
't Zij het de aarde of zee doorzweeft,
Aan hem nut en duizend vreugden geeft.
't Hert ontsluit door het kruid;
Wat uit de aarde jeugdig spruit,
Geeft in den koelen Mei zijn zoete geuren uit;
Het herleeft en het groeit,
Het schiet op en het bloeit,
't Maakt dat vreugd in alle herten gloeit.
O aangename tijd!
O zoete vroolijkheid!
Als wij alle de werken
Des Heeren bemerken;
En daarom dient gezeid:
Glorie zij, lof en eer
Duizendmaal en nog meer
Aan den goedertieren Opperheer!

2. Phœbus vruchtbare straal
Daalt uit zijn gulden zaal,
En maakt, dat het noodig vocht
Wordt op bloem en kruid gebrocht;

't Geeft de roos zachten geur,
't Doet de tulpen slagen deur,
En maakt Flora's heelen hof in fleur.
't Geel en rood, violet
Wordt op het gebloemt gezet,
En door des hemels dauw met honigvocht bezet.
't Kruid, in zijne eerste jeugd,
Dient ons tot meerder vreugd,
En door zoeten geur ons hart verheugt.
Het lokt de biekens aan
Om hun zoet sap te ontvaàn,
Die vliegen en werken
Door alle de perken,
En maken hónigtraan.
Glorie zij, enz.

3. Niet alleen bloeit het kruid,
Maar ook 't dierenhert ontsluit :
Ziet de vogelkens vooral
Loven God met blij geschal;
't Sijsken hier aardig zingt,
't Vinksken daar vroolijk pinkt,
Van 't een taksken op het ander springt.
Het gekraai van den haan
Doet den boer uit 't bed opstaan,
Van 's morgens als de dageraad maar eerst komt aan.
Kwak, kwak, kwak! menigmaal
Hoort men in de groene zaal,
En men kent ze weder aan hun taal.
Het nachtegaaltje slaat,
Lang eer de zon opstaat;
De welige musschen
Die tjilpen er tusschen;
De koekoek slaat de maat.
Glorie zij, enz.

4. Gaat men langs bosch of hei
Of door een groene wei,
Men ziet vreugde voor het meest
Zelfs in een simpel beest.

Coridon speelt er bij
Op zijn fluit en schalmei.
Alle vee springt op van herte blij.
Zelfs in zee en rivier
Ziet men menig vroolijk dier
Hun vreugde toonen onder velerlei getier :
Karp en snoek, kabeljauw,
Tong en geuvel, baars en louw
Spelen saam en maken geenen rouw.
Ja, met een woord gezeid,
't Is niets dan vroolijkheid,
Als wij alle de werken
Des Heeren bemerken,
En daarom dient gezeid :
Glorie zij, enz.

---

43. — LIED VAN LIMBURG.

Naar het Hasseltsch Volkslied.

(*Uit de cantate :* De negen Provinciën.)

1880.
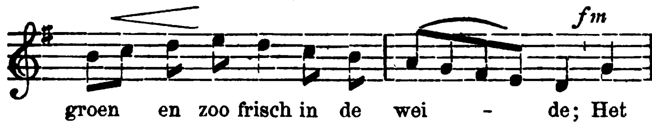
Julius de Geyter. Peter Benoit.

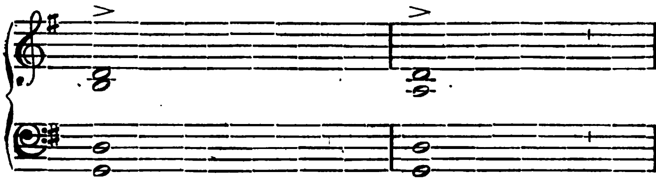
Matige beweging.
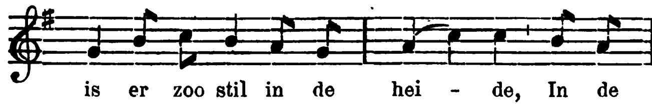
mf
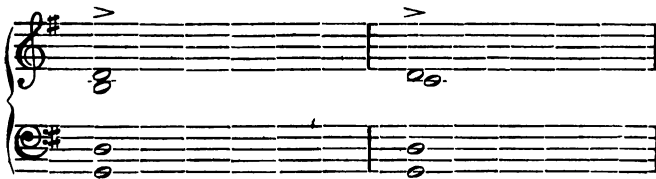
Het is er zoo stil in de hei - de, Zoo
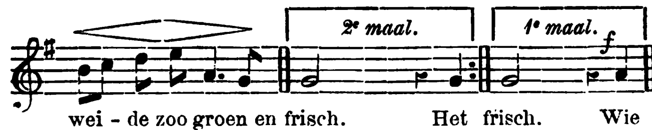
mf
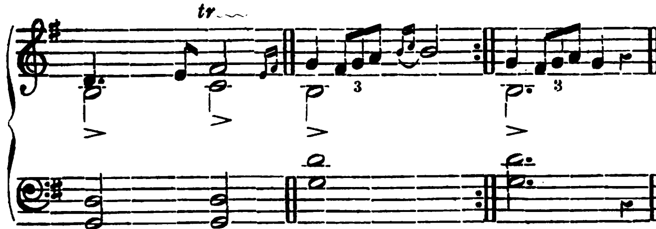

fm
groen en zoo frisch in de wei - de; Het

is er zoo stil in de hei - de, In de

2e maal.
1e maal.
f
wei - de zoo groen en frisch. Het frisch. Wie

tr
3
3
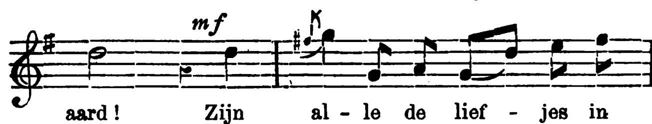
mf
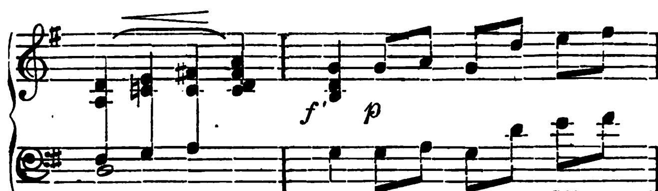
schip - pert op Maas of op vaart, Wie
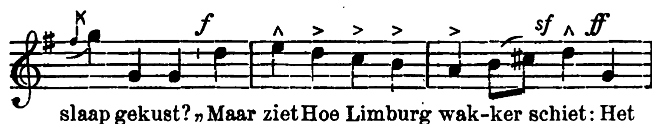
f *mf*
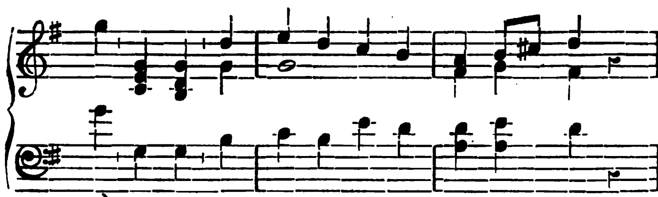
schip - pert op Maas of op vaart, Mij -
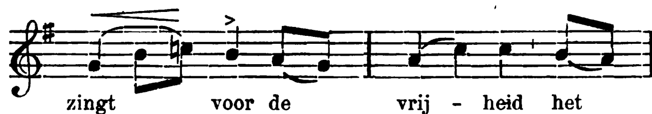
- mert: « Wat rust hier op
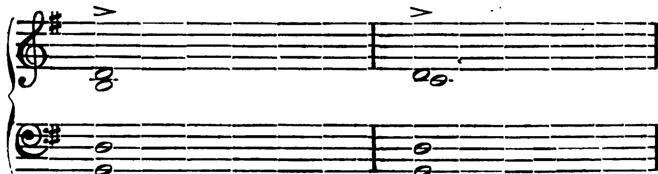

mf
aard! Zijn al - le de lief - jes in
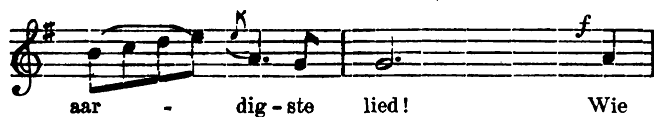

f p

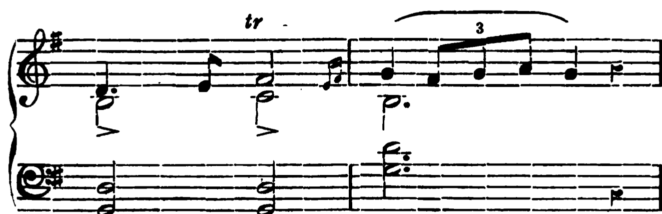

f sf ff
slaap gekust? „Maar ziet Hoe Limburg wak-ker schiet: Het
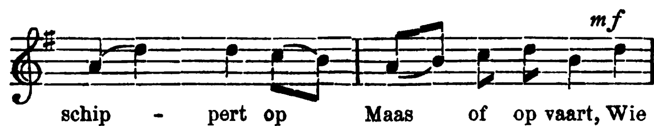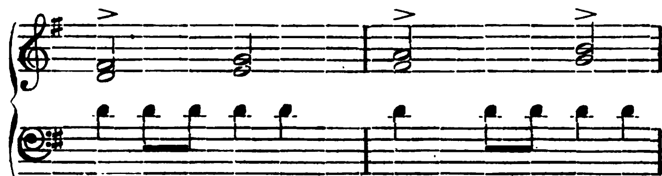

zingt voor de vrij - heid het

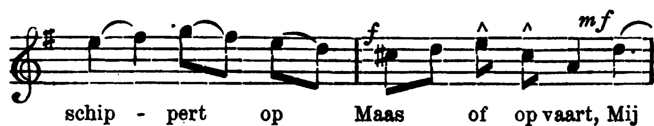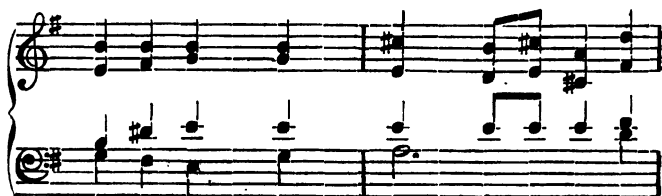

f
aar - dig-ste lied! Wie
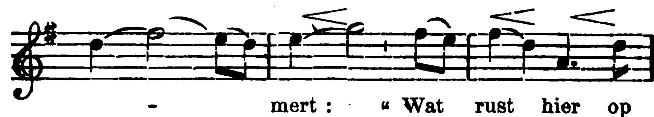

tr
3
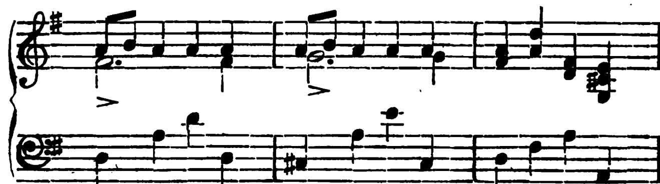

mf
schip - pert op Maas of op vaart, Wie
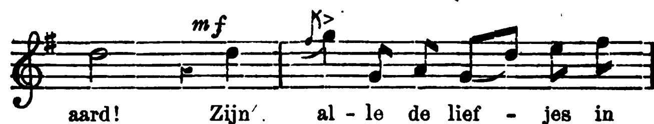

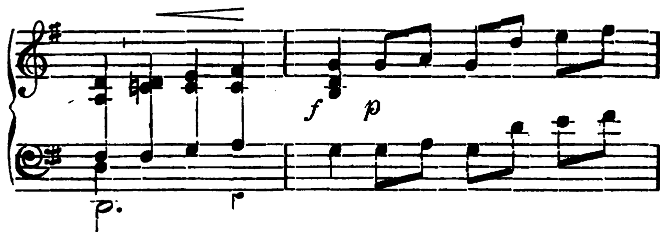

f
mf
schip - pert op Maas of op vaart, Mij
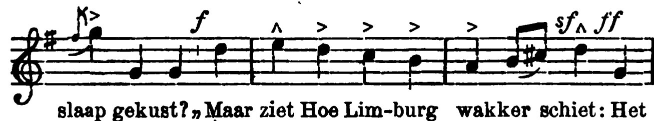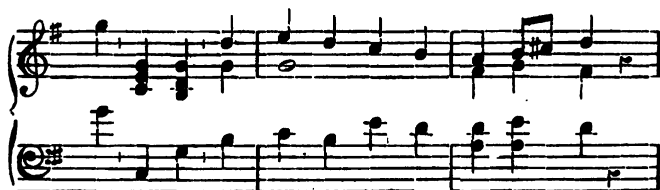

- mert : « Wat rust hier op

mf
aard! Zijn al - le de lief - jes in

f p

f
sf ff
slaap gekust? „ Maar ziet Hoe Lim-burg wakker schiet: Het

zingt voor de vrij - heid het

aar - dig-ste lied!

tr

3

Het is er zoo stil in de heide...
Zoo groen en zoo frisch in de weide...
Wie schippert op Maas of op vaart,
Mijmert : „ Wat rust hier op aard,
Wat rust!
Zijn alle de liefjes in slaap gekust?... „
Maar ziet
Hoe Limburg wakker schiet :
Het zingt voor de vrijheid het aardigste lied!

INHOUDSTAFEL(1)

---

(1) Al de stukken werden opgenomen met vriendelijke toestemming van dichters en componisten of hunne erfgenamen, voor zooveel zij eigenaars gebleven zijn, of van de rechthebbenden, indien de eigendom op anderen is overgegaan. In dit laatste geval wordt, in deze tafel, de tegenwoordige eigenaar vermeld met bijvoeging, waar 't behoort, van den titel des bundels, waaruit het stuk werd overgedrukt. Zie ook hiervoren *Een woord vooraf*, blz. VI.

PLAATSELIJKE LIEDEREN.

NEDERLANDSCH LIEDERBOEK

Uitgave van het Willems-Fonds, te Gent
Nr 123

Gent, drukkerij C. Annoot-Braeckman, Ad. Hoste, opvr

NEDERLANDSCH

LIEDERBOEK

UITGEGEVEN DOOR HET

WILLEMS - FONDS

2e DEEL

BALLADEN EN VERHALENDE LIEDEREN, ENZ.

GENT

BOEKHANDEL J. VUYLSTEKE

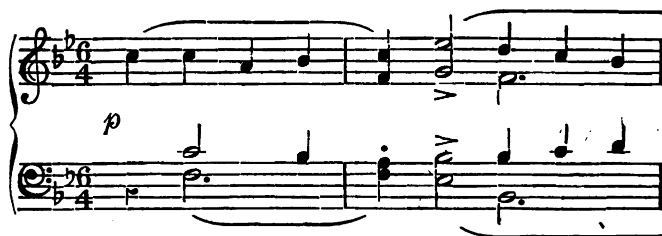
Koestraat, 15
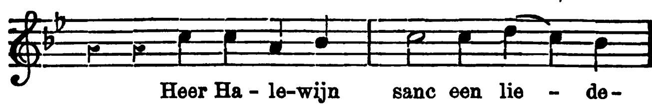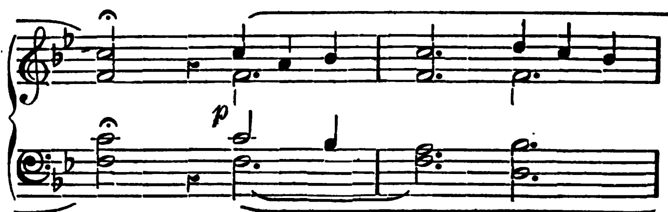
—

1892

44. — VAN HEER HALEWIJN.

Begeleiding van Fl. Van Duyse.

kijn; Al wie dat hoor - de wou bi hem

sijn, Al wie dat hoor-de, wou bi hem sijn.

1. Heer Halewijn sanc een liedekijn ;
Al wie dat hoorde, wou bi hem sijn.

2. En dat vernam eens conincs kint,
Die van haer ouders so werd bemint.

3. Si ginc al voor haer vader staen :
« Och vader, mag ic naer Halewijn gaen ? »

4. — « O neen, mijn dochter, neen gi niet ;
Die derwaert gaen en keeren niet. »

5. Si ginc al voor haer moeder staen :
« Och moeder, mag ic naer Halewijn gaen ? »

6. — « O neen, mijn dochter, neen gi niet ;
Die derwaert gaen en keeren niet. »

7. Si ginc al voor haer suster staen :
« Och suster, mag ic naer Halewijn gaen? »

8. — « Och neen, mijn suster, neen gi niet;
Die derwaert gaen en keeren niet. »

9. Si ginc al voor haer broeder staen :
« Och broeder, mag ic naer Halewijn gaen? »

10. — « 't Is mi al eens waer dat gi gaet,
Als gi u eer maer wel bewaert
En gi u croon maer recht en draegt. »

11. Si is al op haer camer gegaen;
Si deet haer beste kleedren aen.

12. Wat deed si aen haren lijve?
Een hemdeken fijnder als zijde.

13. Wat deet si aen haer schoon korslijf?
Van gouden banden stond het stijf.

14. Wat deet si aen haren rooden roc?
Van steke tot steke een gouden cnop.

15. Wat deet si aen haren keirle?
Van steke tot steke een peirle.

16. Wat deed si aen haer schoon blond haer?
Een crone van goude en die woeg swaer.

17. Si ging al in haers vaders stal
En koos daer tbeste ros van al.

18. Si sette haer schrijlings op dat ros;
Al singend en clingend reed si door tbosch.

19. Als si te midden tbosch mocht sijn,
Daer vont si mijn heer Halewijn.

20. « Gegroet, » seide hi en quam tot haer,
« Gegroet, schoon maegt, bruin oogen claer! »

21. Si reden met elkander voort,
En op den weg viel menich woort.

22. Si quamen al bi een galgen veld;
Daer aen hinc menich vrouwenbeeld.

23. Heer Halewijn heeft alsdan geseid:
« Mits gi de schoonste maget sijt,
Soo kiest u dood, het is nu tijd. »

24. — « Wel, als ic dan hier kiesen sal,
Soo kies ic tsweert noch boven al.

25. Maer trect eerst uit u opperst kleet,
Want maegdenbloet, dat spreit soo breet;
Soot u bespreide, dat ware mi leet. »

26. En eer sijn kleet getogen was,
Sijn hooft al voor sijn voeten lach.
Sijn tong noch deze woorden sprac:

27. « Gaet ginder daer in het coren
En blaest daer op mijnen horen,
Dat alle mijn vrienden dat hooren! »

28. — « Al in dat coren en gaen ic niet;
Op uw horen en blaes ic niet,
Moordenaers raet en doen ic niet. »

29. — « Gaet ginder dan onder de galge
En neemt daer een potje met zalve,
En strijkt dat aen mijn rooden hals. »

30. — « Al onder de galge en gaen ic niet,
U rooden hals en strijk ic niet,
Moordenaers raet en doen ic niet. »

31. Si nam dat hooft al bi den hare
En waschtet in een bronne clare.

32. Si sette haer schrijlings op haer ros;
Al singend en clingend reet si door tbosch.

33. En toen si was ter halver baen,
Quam Halewijns moeder daer gegaen:
« Schoon maegt, saegt gi mijn soon niet gaen?

34. — « U soon, heer Halewijn is gaen jagen
Gi en siet hem weer u levens dagen.

35. U soon, heer Halewijn, is dood;
Ic heb sijn hooft in mijnen schoot,
Van bloet is mijne voorschoot root. »

36. En toen si aen de poorte quam,
Si blaesde den horen als een man.

37. En als haer vader dat vernam,
tVerheugde hem dat si weder quam.

38. Daer werd gehouden een banket :
Dat hooft werd op de tafel geset.

---

45. — HET DAGHET IN DEN OOSTEN.

Begeleiding van Fl. Van Duyse.

« Het da-ghet in den Oos - ten, Het

lich-tet o - ver - al; Hoe lut-tel

weet mijn lief - ken, waer

dat ic he - nen sal!

1.

« Het daghet in den Oosten,
Het lichtet overal;
Hoe luttel weet mijn liefken,
Waer dat ic henen sal!

2.

Och, warent al mijn vrienden
Dat mijn vianden sijn,
Ic voerde u uiten lande,
Mijn lief, mijn minnekijn! »

3.

— « Dats waer, soudi mi voeren,
Stout ridder wel ghemeit?
Ic ligghe in mijn liefs armkens,
Met groter weerdicheit. »

4.

— « Lichdi in u liefs armen?
Bilo! ghi en secht niet waer:
Gaet henen ter linde groene,
Versleghen so leit hi daer. »

5.

Dat meisken nam haren mantel
Ende si ghinc enen ganc
Al totter linde groene,
Daer si den doden vant.

6.

« Och lichdi hier verslaghen,
Versmoort al in u bloet!
Dat heeft ghedaen u roemen
Ende uwen hoghen moet.

7.

Och lichdi hier verslaghen,
Die mi te troosten plach!
Wat hebdi mi ghelaten
So menighen droeven dach! »

8.

Dat meisken nam haren mantel,
Ende si ginc enen ganc,
Al voor haers vaders poorte,
Die si ontsloten vant.

9.

« Och is hier enich here
Oft enich edel man,
Die mi nu minen doden
Begraven helpen can? »

10.

Die heren sweghen stille,
Si en maecten gheen gheluit;
Dat meisken keerde haer omme,
Si ghinc al wenende uit.

11.

Si nam hem in haren armen,
Si custe hem voor den mont,
In eender corter wilen,
Tot also menigher stont.

12.

Met sinen blanken swaerde
Dat si die aerde op groef;
Met haer snee witten armen
Ten grave dat si hem droech.

13.

« Nu wil ic mi gaen begheven
In een klein cloosterkijn,
Ende draghen swarte wilen,
Ende worden een nonnekijn. »

14.

Met hare claerder stemme,
Die misse dat si sanc,
Met haer snee witten handen,
Dat si dat belleken clanc.

---

46. — VAN HEER DANEELKEN.

Begeleiding van J. C. M. VAN RIEMSDIJK.

f

Wil-di ho - ren een

3

f

3

goet nieu liet? Hoort toe ick salt u sin-ghen, Wat

heer Da-neel - ken is geschiet Al

met vrou Ve-nus min-ne.

1. Wildi horen een goet nieu liet?
Hoort toe ic salt u singhen,
Wat heer Daneelken is gheschiet
Al met vrou Venus minne.

2. « Oorlof, » sprac hi, « vrouwe waert!
Ende ic wil van u scheiden;
Ic wil gaen trecken te Romen waert
Al om des paus gheleiden. »

3. — « Heer Daneel, wilt ghi oorlof ontfaen,
Ic en wil u niet begheven:
Laet ons in die camer gaen
Die hoochste minne pleghen. »

4. — « Dat en doe ic niet, vrouwe fier !
Mi dunct in alle minen sinne,
Uw oghen bernen als waert een vier :
Mi dunct ghi sijt een duivelinne. »

5. — « Heer Daneel, wat ist dat ghi secht ?
Ghi en dort u niet vermeten ;
Comt ghi noch weder in den berch,
Dat woort en sal ic niet vergheten. »

6. — « Trouwen, neen ic, joncfrou stout !
Nu noch te ghene stonden
En peise ic om dinen roden mont ;
Die en achte ic niet tot allen stonden. »

7. — « Daneel, wilt ghi oorlof ontfaen,
Neemt oorlof aen die grisen ;
Verwaert dat ghi henen keert,
Onsen lof sult ghi altijd prisen. »

8. Hi nam een staf al in sijn hant
Ende hi streec te Romen binnen :
« Nu biddic Maria, die moeder Gods,
Dat ic den paus mach vinden. »

9. Doen hi quam voor den paus ghegaen,
Voor onsen eertschen vader :
« Here, ic soude mi biechten geern
Ende roepe op God ghenade. »

10. « Ic soude mi biechten seer bevreest
Met alle minen sinne ;
Ic heb seven jaer in den berch gheweest
Met vrou Venus die duivelinne. »

11. — « Hebdi seven jaer in den berch gheweest
Met vrou Venus die duivelinne,
So sult ghi bernen ewelijc
Al in di helsche pine. »

12. Die paus nam enen droghen stoc
Ende stac hem in die aerde beneven :
« Wanneer desen stoc nu rosen draecht,
Dan sijn u sonden vergheven. »

13\. — « Vermaledijt moeten die pausen sijn,
Die ons ter hellen driven!
Si hebben Gode so menighe siele ghenomen,
Die wel behouden mochten bliven. »

14\. Hi tooch te Ronsen opt hoghe huis
Om drie sijnder suster kinder;
Die nam hi al metter hant
Ende leidese bi Venus sijnder vriendinne.

15\. Al doen den derden dach omme quam,
Dien droghen stoc droech rosen;
Men sant bode ende wederbode
Om heer Daneel te soeken.

16\. Doen hi voor den berche quam,
Vrou Venus die quam hem teghen :
« Secht mi, secht mi, Daneel fijn!
Hoe is die reise gheleghen ? »

17\. — « Hoe nu die reise gheleghen is,
Daer toe is mi so leide;
Die paus heeft mi ghegheven sulken troost :
Ewelic van God te sijn ghescheiden? »

18\. Si sette hem enen stoel,
Daer in so ghinc hi sitten;
Si haelden hem enen vergulden nap
Ende wilde Daneelken schinken.

19\. Hi en wilde eten noch drinken,
Si wilde enen raet visieren,
Hoe si in die camer soude comen
Met seven camenieren.
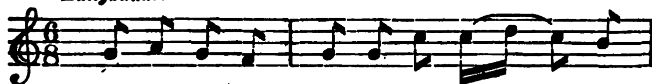
20\. Mer doen si uter camer quam
Al lachende ende al spelende,
Al had si ewelic ghespeelt,
Heer Daneel die hadde gheswegh en.
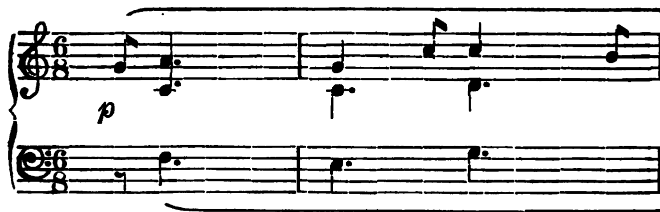
21\. Mer die dit liedeken eerstwerf sanc,
Sijn herte lach hem in dolen ;
Hi was liever in Venus bedwanc
Dan in helsche scholen.
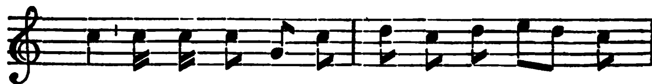
47. — VAN DIE CONINGHINNE VAN ELF JAREN.
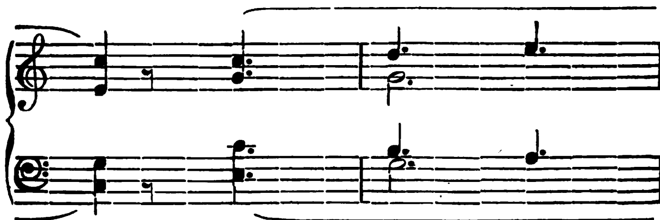
Begeleiding van Fl. Van Duyse.

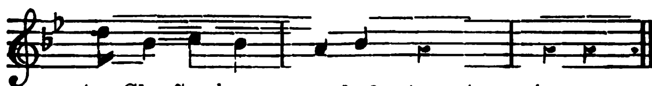
Langzaam.
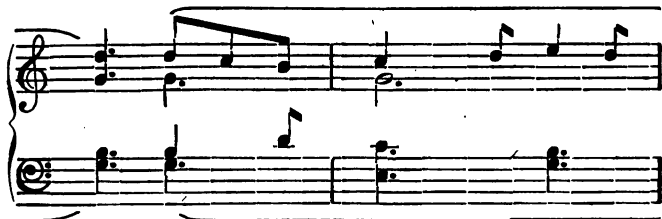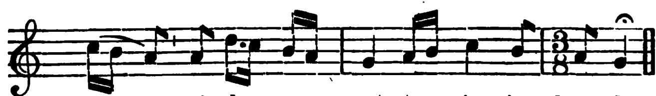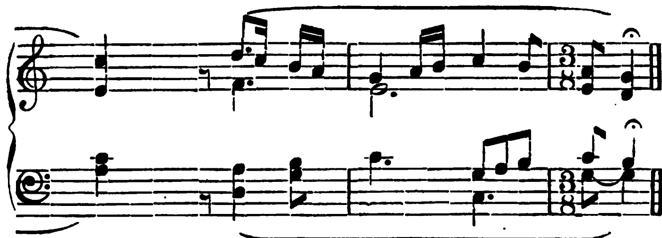

1. Het wasser een coninc seer rijc van goet,
   Hi vride Abrahams dochter van elf jaer out:
   « Gheeft mi u dochter te minen pande,
   Of al u goet steec ic in brande. »

2. « Och coninc, » so seidi, « och coninc heer,
   Mijn dochter die is noch te jonc en te teer,
   Si isser noch veel te jonc van jaren,
   Si en can er gheen kinderen ter werelt baren. »

3. « Och vader, » so sprac si, « en ware dat gheen pijn,
Dat al ons goet verbernet soude sijn?
Ende moeste ic sterven van sulke ene pine,
Die schade van mi die ware cleine. »

4. Si isser op haer slaepcamer ghegaen;
Si hevet haer sidene cleet aenghedaen,
Ende een paer schoen met smale riemen;
Doe ginc si daer mede den coninc dienen.

5. Het gheviel een jaer of wat daer naer,
Die coninghinne was in ghevaer;
Si riep: « Och coninc, och coninc here,
Mine rechter side doet mi sere!

6. Och gaet in den stalle en neemter u paert,
Ende ridet naer mine vrou moeder toe waert,
Ende ridet al door den bossche so sere,
Ende spoedet u wat, ende comt gauw were. »

7. Hi ghinc in den stalle ende nam er sijn paert,
Ende hi reet naer sine vrou moeder toe waert;
Ende doe hi is ghecomen ter halver weghen,
Sijn vroukens moeder die quam hem teghen.

8. « Och coninc, » so sprac si, « och, coninc heer,
Hoe gaet het noch met mijn dochterken teer? »
— « Het isser gheleden, onthier drie daghen,
Ic hoorde se in haer side so sere claghen. »

9. Hi namse van achteren up sijn paert,
Ende reet daer mede naer sijn vrouken toe waert;
Ende doe hi quam aen gheender groen heiden,
Vant hi den schaper sine schaepkens weiden.

10. « Och schaper, » so seidi, « schaepherder van mi,
Ic sal u wat vraghen, ende segghet ghi mi:
Wat isser hier also vroech te doene,
Luden die clocskens hier al rede noene? »

11. « Och coninc, » so seide hi, « och coninc groot,
Die coninghinne van elf jaren is doot:
Gheen schoonre maget en was ter werelt gheboren,
Och hoe vele die coninc toch hevet verloren!

12. Hi leide sijn hooft up enen steen;
Van wenen en rou brac sijn herteken in tween.
Daer waren drie liken in tghemene,
Van vader, en moeder, ende kindeken clene.

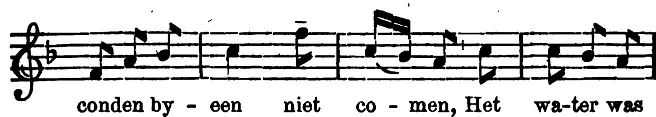
48. — VAN TWEE CONINCSKINDEREN.
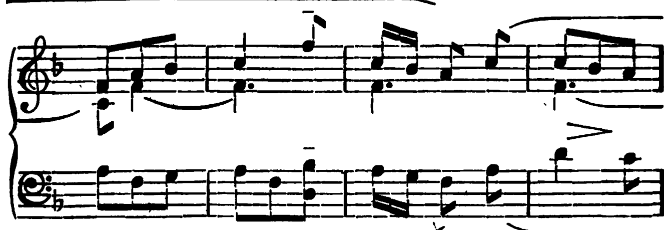
Begeleiding van FL. VAN DUYSE.
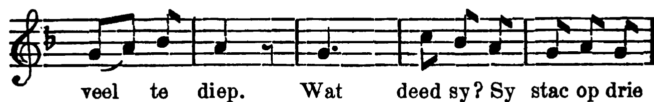
Matig.
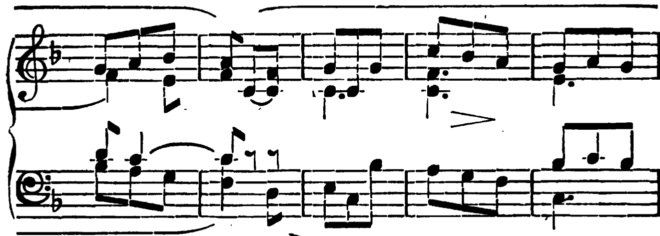
Het wa - ren twee co - nincs-
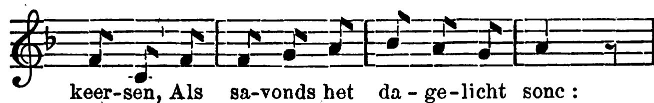
kin-de-ren, Sy hadden mal - cander so lief; Sy
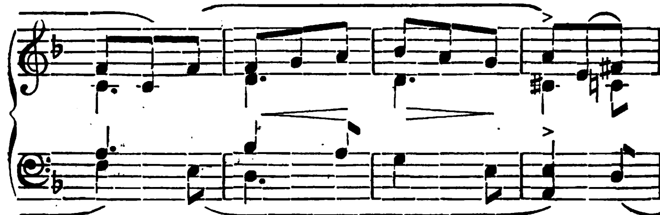

conden by - een niet co - men, Het wa-ter was

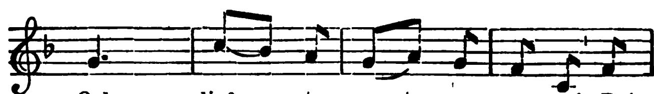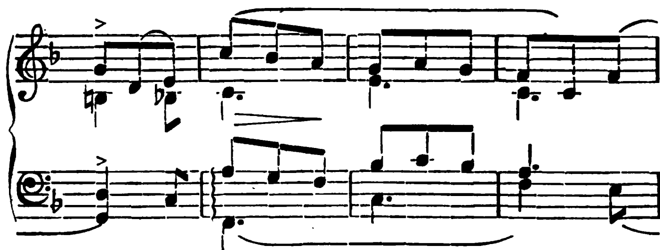

veel te diep. Wat deed sy? Sy stac op drie

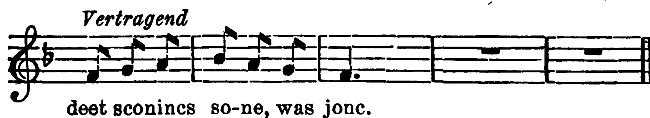

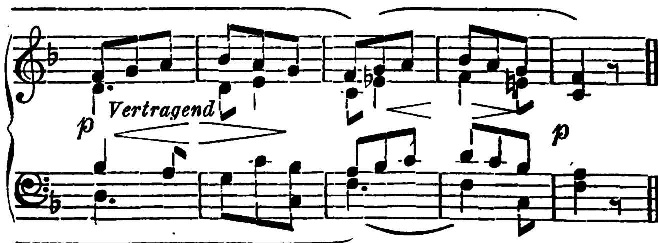

keer-sen, Als sa-vonds het da - ge-licht sonc :

1. Het waren twee conincskinderen,
Sy hadden malcander soo lief;
Sy conden byeen niet comen,
Het water was veel te diep.
Wat deed sy? Sy stac op drie keersen,
Als savonts het dagelicht sonc :
« Och liefste, swemter over! »
Dat deet sconincs sone, was jonc.

2. Dit sach daer een oude quene,
Een al zoo vilijnich vel;
Sy ghinker dat licht uytblasen,
Doen smoorde die jonghe held.
« Och moeder, mijn liefste moeder,
Mijn hoofdjen doet mijnder soo wee!
Mocht icker een wijle gaen wandelen,
Gaen wandelen al langs de see! »

3. — « Och dochter, mijn liefste dochter,
Alleen en moogt ghy daer niet gaen :
Maer wect uwe joncste suster,
Laet die met u wandelen gaen. »
— « Och moeder, mijn joncste suster
Is noch een soo cleinen kint;
Sy pluckter wel al die bloemekens,
Die sy onder weghen vint.

4. Sy pluckter wel alle die bloemekens,
Die bladerkens laet sy staen.
Dan claghon die lieden en seggen :
Dat hebben sconincskindren ghedaen. »
— « Och dochter, mijn liefste dochter,
Alleen en moogt ghy daer niet gaen;
Maer wect uwen joncsten broeder,
Laet hem met u wandelen gaen. »

5. — « Och moeder, mijn joncste broeder
Is noch een soo cleinen kint :
Hy loopter naer alle de voghels,
Die hy onder weghen vint. »
De moeder ginc naer de kerke;
De dochter ginc haren ganc,
Tot sy er by twater een visscher,
Haers vaders visscher, vant.

6. « Och visscher, » soo sprac sy, « visscher,
Mijns vaders visscherkijn,
Ghy soudt er voor my eens visschen;
Het sal u ghelonet sijn! »

Hy smeet sijne netten int water,
De loodekens ginghen te gront;
Int corte was daer gevisschet
Sconincs sone, van jaren was jonc.

7. Wat troc sy van haren hande?
Een vingherlinc roode van goud.
« Houd daer, » seyde sy, « goede visscher,
Dees vingherlinc roode van goud! »
Sy nam doen haer lief in haer armen,
En custe hem aen sijnen mond :
« Och, mondeken, cost ghy noch spreken!
Och, herteken, waert ghy gesont! »

8. Sy hielter haer lief in haer armen
En spronc er met hem in de see.
« Adieu, » seyde sy, « schoone wereld,
Ghy sieter my nimmermeer.
Adieu, o mijn vader en moeder,
Mijn vriendekens alle ghelijc,
Adieu, mijne suster en broeder;
Ic vare naer themelrijc. »

HET WAREN TWEE CONINCSKINDEREN.
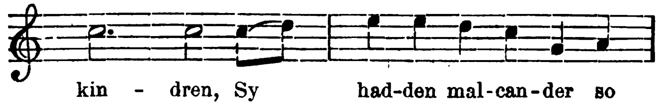
(VARIANTE. — VIERREGELIGE STROPHE.)
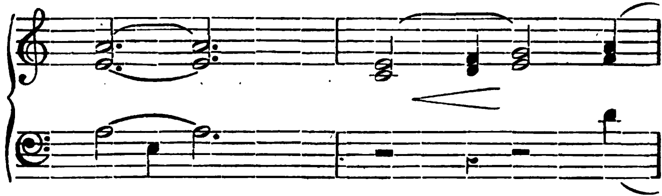
Begeleiding van J. C. M. VAN RIEMSDIJK.
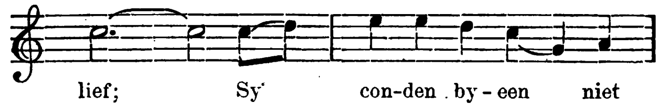
Vloeiend voor te dragen.
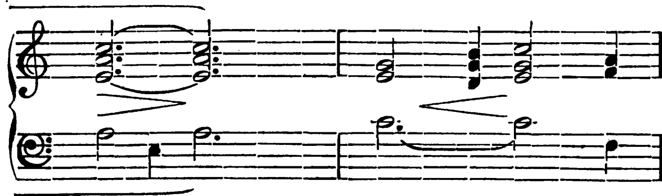
Het waren twee conincs-

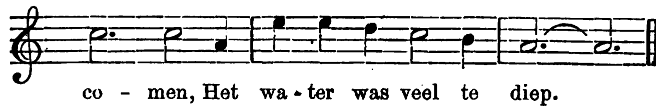
p *p*
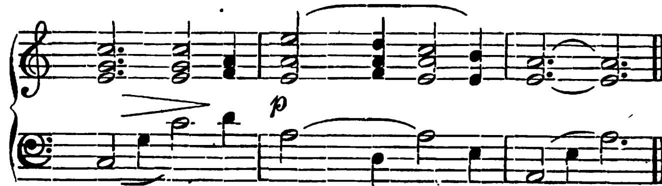

kin - dren, Sy had-den mal-can-der so

lief; Sy con-den by-een niet

co - men, Het wa-ter was veel te diep.

p

49. — IC STONT OP HOGHE BERGHEN.

Begeleiding van FL. VAN DUYSE.

Langzaam.
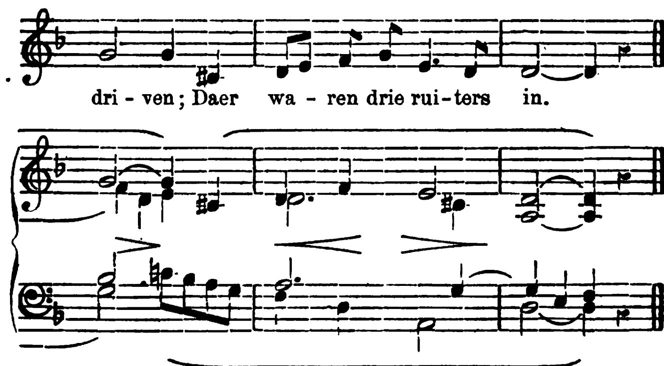
p

Ic stont op ho-ghe ber - ghen, Ic

p

sach ter see-waert in, Ic sach een scheepken

p

1. Ic stont op hoghe berghen,
Ic sach ter seewaert in,
Ic sach een scheepken driven;
Daer waren drie ruiters in.

2. Den alderjoncsten ruiter,
Die in dat scheepken was,
Die schonc mi eens te drinken
Den coelen wijn uit een glas.

3. « Ic brenct u, haveloos meisjen !
Dat u God seghenen moet !
Gheen ander soudic kiesen,
Waert gi wat riker van goet. »

4. — « Ben ic een haveloos meisjen,
Ic en bens alleiné niet :
In een clooster wil ic riden,
God loons hem diet mi riet ! »

5. Hi sprac : « Wel schone joncfrouwe,
Als ghi int clooster gaet,
Hoe garen soudic weten,
Hoe u't nonnencleet al staet ! »

6. Maer doen si in dat clooster quam,
Haer vader die was doot;
Men vant in al mijns heren lant
Gheen riker kind en was groot.

7. De ruiter haddet so haest vernomen,
Hi sprac : « Sadelt mi mijn peert!
Dat si int clooster is ghecomen,
Dat is dat mijn hert so deert. »

8. Maer doen hi voor dat clooster quam,
Hi clopter aen den rinc:
« Waer is de joncste nonne,
Die hier lest wijdinghe ontfinc? »

9. — « Dat alderjoncste nonneken
En mach niet komen uit;
Si sit al hier besloten
En si is Jesus bruit »

10. — « Sit si hier in besloten
En is si Jesús bruit?
Mocht icse eens sien of spreken,
Si soude wel comen uit. »

11. Dat alderjoncste nonneken
Ghinc voor den ruiter staen;
Haer haerken was afgeschoren,
De minne was al ghedaen.

12. « Ghi meucht wel thuiswaert riden,
Ghi meucht wel thuiswaert gaen,
Ghi meucht een ander kiesen;
Mijn liefde is al vergaen.
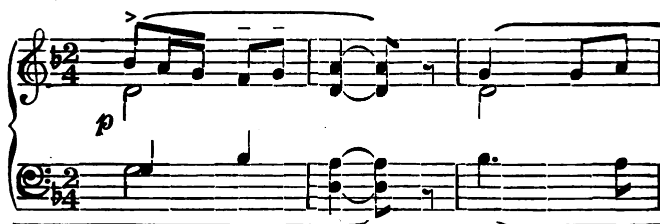
13. Doen ic een haveloos meisjen was,
Doen stiet ghi mi metten voet;
Hadt ghi dat woort gheswegen,
Het hadde gheweest al goet. »
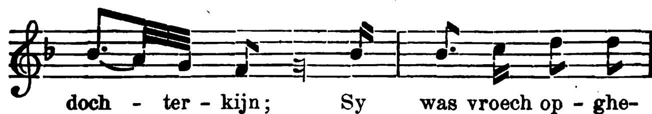
50. — VAN DEN BLOEMENMAKER.
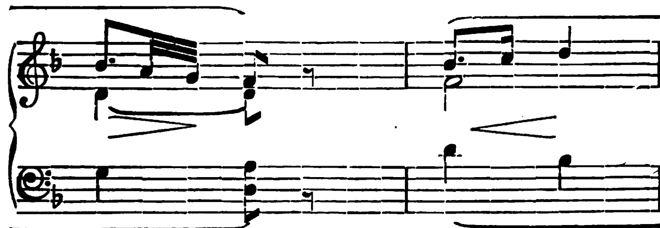
Begeleiding van Fl. Van Duyse.

Langzaam.

stan - de Al om te plucken bloe - mekens Al

in haers va - ders wa - ran - de.

1. Die Soudaen hadde een dochterkijn;
Sy was vroech op ghestande
Al om te plucken bloemekens
Al in haers vaders warande.

2. Sy sach de schoone bloemen aen,
Sy docht in haren sinnen :
« Wie mach den maecker der bloemen zijn,
Mocht ick hem eens ghewinnen

3. Het moet een abel kunstenaer zijn,
Een heer van grooter waerden,
Die dese schoone bloemkens fijn
Doet spruyten uyter aerden.

4. Ick hebbe hem in mijn herte soo lief!
Mocht ick hem eens aanschouwen,
Ick soude laten mijns vaders rijck
En gheven hem mijn trouwe. »

5. Des nachts, omtrent der middernacht,
Jesus quam voor haar vensterken staen:
« Doet op, wel schoone zuyver maeght,
Ick ben met uwe minne bevaen. »

6. Die maghet stont op soo haestelijck,
Sy heeft haer vensterken open ghedaen;
Doen sach si Jesus haer soete lief,
Soo vriendelijcken voor haer staen.

7. Sy sach haer lief zoo minnelick aen,
Sy neyghde neder ter aerden;
Sy boodt hem soo vriendelijck goeden dach
Met alsoo grooter eervaerden.

8. « Mijn alderliefste jongelingh schoon,
Van waer komt ghy gheganghen?
Uwes ghelijck en sach ick noyt
In al mijns vaders landen. »

9. — « Schoon maghet, ick heb u langh bemint,
Om u ben ick ghekomen;
Ick kome al uit mijns vaders rijck,
Ick ben die maker der bloemen. »

10. « Zydy mijn alderliefste lief?
Na u staet mijn verlanghen;
Nu leyt my uyt mijns vaders rijck,
Met u soo wil ick ganghen. »

11. — « Schoon maghet, wilt ghy met my gaen,
U rijck soo moet ghy laten;
Ick kome al uyt mijns vaders rijck,
En tis tot uwer baten. »

12. « Mijn alderliefste jonghelingh schoon,
U eyghen wil ick wesen ;
Nu leyt my uyt mijns vaders rijck,
Mijn trou sal ick u gheven. »

13. Hy nam die schoon al by der hant,
Hy leydese also verre,
Thien hondert duysent mijlen lanck,
Al uyt haer vaders erven.

14. Zy spraken soo menigh soete woordt,
Sy ghinghen beyde te same :
« Nu seght my, edele jonghelinck schoon,
Hoe isser uwen name ? »

15. — « Mijn naem die is soo wonderlijck schoon,
Hy staet soo hoogh geschreven;
Al in mijn vaders koninghrijck
Is my die naem ghegheven.

16. Schoon maghet, dient my met herten reyn,
Gheeft my u trou alleene ;
Mijn naem is u alleen bekent :
Jesus van Nazarene. »

17. Sy sach haer lief soo minnelijck aen,
Sy neygde neder ter aerden :
« Schoon lief, ick gheve u mijn hert en trou;
Van u wil ick niet scheyden. »

18. Sy spraken soo menigh soete woordt,
Sy ghinghen beyde te gader :
« Nu segt my, edele jonghelinck schoon,
Wie isser uwen vader ? »

19. — « Mijn vader is soo rijcken man,
Zijn rijck gaet alsoo verre ;
Hemel en aerde heeft hy ghemaeckt :
De son, de maen ende de sterren.

20. Hemel en aerde ende alle goedt,
Van hem ist al ghekomen;
Thien honderd duysend enghelen schoon
Staen altijdt tot sijnen loven. »

21. « Is uw vader soo rijcken koningh
Ende alsoo rijck van goeden,
Ey segt my, edele jonghelinck schoon,
Wie isser uwe moeder? »

22. — « Mijn moeder is een reyne maeght,
Haer naem is hoogh ghepresen;
Sy heeft my ter werelt ghebracht,
Reyne maeghet is sy ghebleven. »

23. « Is u moeder eene reyne maeght,
Sijdy een koninghs sone?
Nu segt my, edele jongelinck schoon,
Van waer sijdy ghekomen? »

24. — « Al uyt mijn vaders koninckrijck,
Daer ist soo vol van vreughden;
Neghentich duysendt jaer lanck
En is daer maer een ure. »

25. « Mijn alderliefsten jonghelingh schoon,
Ick heb soo groot verlanghen
Na uws vaders koninckrijck,
Laet ons daer binnen ghanghen. »

26. — « Schoon maghet, dient my met herten reyn
Mijn rijck sal ick u gheven;
Dan suldy altijdt by my zijn,
In groote vreuchde leven. »

27. Sy ginghen een soo langhen wegh
Al door die groene heyden;
Sy quamen voor een kloosterken:
Jesus woude doen scheyden.

28. « Mijn alderliefsten jonghelinck schoon,
Moet ick nu van u scheyden?
Noyt en hoord' ick droevigher woordt,
Van rou soo moet ick sterven. »

29. Hy nam die schoon al by der handt,
Hy sprack met soeter sinnen:
« Oorlof, schoon maeght, verbeyt my hier,
Ick moet nu gaen hier binnen. »

30. Jesus is van daer ghegaen,
Die maghet hem verbeyde;
Sy weende soo menighen natten traen,
Dat Jesus was gescheyden.

31. Doen den dagh ten avont quam,
Die schoone maghet hadde verlanghen
Nae Jesus, haer alderliefste lief;
Hy beyde haer veel te langhen.

32. Sy klopter soo lustelyck op de poort
Met also kloecke sinnen :
« Doet op, doet op, doet op, die poort!
Mijn lief die is daer binnen. »

33. Die poort die wert daer open ghedaen,
Die poortier die quam daer voren;
Hy sach die schoon maghet voor hem staen,
Dat docht hem wonder wesen.

34. « Seght my, schoon maghet, wat ghy begheert,
Hoe komt ghy hier alleene?
Segt my, schoon maghet, wat u deert,
Waerom soo meugt ghy weene? »

35. — « Och vader, mijn lief dien ick bemin,
Die is my al ontganghen :
Seght hem dat hy hier by my komt;
Hy beyt my veel te langhe. »

36. « Schoon maghet, u lief en is hier niet,
Ick heb hem niet vernomen;
Voorwaer, hy is hier niet bekent,
Hy en is hier niet ghekomen. »

37. — « Och vader, hoe meughdy segghen dat?
Mijn lief, dien ick beminne,
Dat leste woord dat hy tot my sprack,
Hy zeyde, hy ginck hier binne. »

38. « Segt my, schoon maghet, hoe hiet u lief,
Daer gy so veel van spreket? »
— « Jae, vader, dat en weet ick niet;
Sijn naem is my vergheten.

39. Hy is soo wonderlicken schoon,
Zijn rijck staet alsoo verre;
Hy is ghekleedt met blaeuw lazuer,
Ombezet met gulden sterren.

40. Sijn ooghen staen seer vriendelijck,
Hy is seer soet van spraken;
Hy quam al uyt syns vaders rijck,
Hy wilde my ontschaken.

41. Sijn hayr oock blinckt van verwe schoon,
Als waeret van den gouwe;
Hy is mijn alderliefste lief,
Hy heeft mijn hert en trouwe. »

42. « Schoon maghet, is u lief soo schoon
En alsoo hoogh van prijsen,
Al waer hy uit des hemels throon
Hy en mocht niet beter wesen. »

43. — « Och vader, wat wil ick seggen meer?
Ich mach hem niet vol loven;
Sijn moeder is eene reyne maeght,
Een koninghs soon van boven. »

44. Die poortier uyt verwonderen sprack:
« Jesus van Nazareene? »
— « Jae vader, alsoo heet mijn lief,
Daer ick soo seer om weene. »

45. « Schoon maghet, is dat u liefste lief?
Die sal ick u wel wijsen;
Hy isser also wel bekent,
Hy is van hooghen prijze.

46. Seght my, schoon maghet, uwen naem,
Van waer komt ghi gheganghen?
My dunct, als ick aen u verstaen,
Ghy sijt uyt vreemde landen. »

47. — « Al uyt mijns vaders heydensch wet,
Van daer ben ick gheboren;
Mijn lief, die my ontganghen is,
Met hem ben ick hier ghekomen. »

48. « Schoon maghet, leeft na mynen raet,
U lief sal ick u wel wijsen ;
Laet u vaders heydensche wet,
En ghy moet christen wesen. »

49. — « Och vader, dat gij op my begheert,
Dat sal ick geerne volbrenghen ;
Mijn lief is alle eere weert,
Die ick soo seere beminne. »

50. Hy leerde die maghet volkomelijck
Al in den christen gheloove;
Hy leydese in een kloosterken;
Reyn maghet is sy ghebleven.

51. Sy diende haer lief ghetrouwelijck,
Sy hadde soo grooten verlanghen
Nae Jesus, haer alderliefste lief;
Hy beyde haer veel te langhen.

52. Doen sy haer leven hadde ghe-eynt,
Sy van hier soude scheyden,
Jesus quam uyt sijns vaders rijck;
Hy wilde sijn lief gheleyden.

53. Hy heeft se vriendelijcken ontfaen,
Met soete melodye;
Hy brochtse in sijns vaders rijck ;
Doen was die maghet blye.

54. Al dat haer herte begeeren mocht,
Dat word haer daer ghegheven.
Sy sal met Jesus, haer soete lief,
Altoos in vreughden leven.

VARIANTE.

1. Een Soudaen had een dochterken,
Seer schoon van grooten love;
Sy pluckte smorgens bloemekens
Al in haers vaders hove.

2. Doe sy die schoone bloemekens sach,
Sy dacht in haren sinne :
« Wie mach de bloemenmaker sijn?
Dien soudick geerne kinnen.

3. Het moet een abel kunstenaer sijn,
Een heer van hooger weerden,
Die soo veel schoone bloemekens
Doet spruiten uitter eerden.

4. Ick heb hem in mijn hert soo lief.
Och, mocht ick hem aenschouwen!
Ick gaf hem ja wel al mijn goed,
Ick gaf hem oock mijn trouwe! »

5. Des nachts, omtrent den middernacht,
Quam Jesus voor haer stane.
« Staet op, » sprack hy, « ick ben, o maegd,
Met uwer min bevane. »

6. De maegd stond op seer haestelijck :
Sy was van schrik bevane;
Sy sach een schoonen jongelinck
Soo vriendelijck voor haer staen.

7. Sy sach soo vriendelijck naer hem,
Sy neigde neêr ter eerden;
Sy hiet hem willecom menich keer,
En deed hem veel eerweerden.

8. « O alderliefste jonglinck schoon,
Van waer komt ghy gheganghen?
Een u gelijck en sach ick nooit
In al mijn vaders landen. »

9. — « Schoon maegd, ick heb u lanck bemint,
En ben om u ghekomen;
'k Verliet om u mijn vaders rijck :
'k Ben maker van de bloemen. »

10. « Sijt ghy die maker, soete lief?
Naer u was mijn verlanghen;
Ick volg u waer ghy henen wilt,
Soet lief, ick volg uw gangen. »

11. — « Schoon maegd, soo ghy met my wilt gaen,
Ghy sult dit land verlaten,
Ghelijck ick liet mijn vaders rijck,
En dat tot uwer baten. »

12. — « O alderliefste jonglinck schoon,
U eigene wil ick leven;
Ick volg u uit mijn vaders rijck;
Mijn trouw wil ick u gheven. »

13. Hij nam het maegdelijn byder handt
En leide se al soe verre,
Wel seven duisent mijlen wech,
Al over dal en berghen.

14. Sy spraken menich vriendelijck woort,
Al reisende voort te samen.
Sy seide : « O edel jongelinck schoon,
Segt my toch uwen name. »

15. — « Mijn naem die is soo wonderlijck
En wonderlijck ghegeven :
Al in mijn vaders koninkrijck
Staet hy seer hooch geschreven.

16. » Maer, schoone maegd, naerdien u hert
Getrouw my mint alleene,
Soo sy mijn naem u dan bekend :
Jesus van Nasarenen! »

17. Sy spraken noch menich vriendelijck woort
Al reisende voort te samen :
« Nu, segt my, edel jongelinck schoon,
Hoe is u vaders name? »

18. — « Mijn vader is soo rijcke man,
Sijn macht gaet al soo verre :
Hy heeft het eerderijck voortgebragt
En son en maen en sterren.

19. » Hetgeen ghy siet en niet en siet,
Dat is van hem ghekomen;
Tien hondert duisent engelen schoon
Staen om syn hooghen throone. »

20\. — « Syt ghy een koningskint, mijn lief,
En al soo rijck van goederen?
Segt my, o edel jongelinck schoon,
Wie is dan uwe moedere? »

21\. — « Mijn moeder is soo reine maegd;
Van haer soo staet geschreven,
Dat sy my op de werelt bracht
En toch is maegd gebleven. »

22\. — « O alderliefste jonglinck schoon,
Ick heb soo groot verlanghen
Te sien uw vaders koninckrijck,
Laet ons daer binnen gangen. »

23\. — « Schoon maegd, dient my met herten rein;
Dat rijck sal ick u gheven;
Ghy sult daer eeuwig sijn by my
En groote vreugd beleven. »

24\. Sy ghinghen noch een langhen wech
Al over die groene heiden,
En quamen voor een kloosterken,
Daer Jesus wilde scheiden.

25\. Hy nam de maghet by der handt
En sprack met soeten sinnen :
« Vertoeft, o maegd, een luttel tijds;
Ick wil eens gaen hier binnen. »

26\. En Jesus is van haer ghegaen.
De maegd bleef hem verbeiden;
Sy weende soo menigen droeven traen,
Omdat hy van haer scheidde.

27\. En toen dien dach ten avont quam,
Vermeerderde haer verlanghen,
Om weêr haer lief te moghen sien :
Hy bleef enwech soo langhe.

28\. Sy clopte aen des kloosters poort,
Sy clopte, droef van sinnen :
« Doet open, want mijn soete lief,
Mijn bruidegom is hier binnen. »

29. De poorte werd haer open ghedaen,
De poortier quam daer voren;
Hy sach die maghet voor hem staen,
Soo schoon en hooggheboren.

30. « Segt my, o maegd, wat ghy begheert,
Hoe ghy hier komt alleene;
Segt my, o maegd, wat dat u deert,
En waerom ghy moet weenen. »

31. — « Poortier, een jongelinck dien ick min,
Is in dit huis gheganghen;
Gaet segt hem dat hy weder komt;
Ick beide hem al soo langhe! »

32. — « Schoon maegd, den jonglinck dien ghy mint,
En hebbick niet vernomen;
Hy is hier binnen niet bekend,
Noch is hier niet ghekomen. »

33. — « Poortier, hoe moocht ghy 't seggen dan?
De jonglinck dien ick minne,
Sprack my dees leste woorden toe :
Ick wil eens gaen hier binnen. »

34. — « Hoe heet hy dan, wel schoone maegd,
Daer ghy my komt van spreken? »
— « Eilaes, dat weet ick selve niet;
Ick heb sijn naem vergeten.

35. » Hy is soo wonderlijcken schoon,
Sijn rijckdom gaet soo verre;
Hy draegt een kleed van hemelsblauw,
Omset met gulden sterren.

36. » Sijn aensicht blinckt van 't reinste wit
Ghelijck de lelie schoone;
Sijn mond, sijn wanghen sijn soo rood
Ghelijck de roos Ydoone.

37. » Sijn ooghen sijn soo vriendelijck,
Hy heeft soo soete sprake!
Hy quam van uit sijn vaders rijck,
Om my sijn bruidt te maken... »

38. — « Schoon maghet, is u lief soo schoon,
En al soo hoog ghepresen,
Al waer hij uit des hemels throon,
Hy mocht niet schoonder wesen.

39. » De heere Jesus sy met u,
Soo is gheen man hier binnen. »
— « Ja, Jesus heet mijn soete lief,
Hy is 't dien ick beminne. »

40. — « Is dat sijn naem, ghelijck ghy segt,
Dan kan ick hem u wijsen.
Hy is hier binnen wel bekend,
Ghy moet niet voorder reisen. »

41. De jonckvrouw werd in 't huis ontfaên,
Sy ghinck er christelijck leven;
Sy is gedoopt en is een maegd
Om Jesus wille ghebleven.

42. Een heeft dit liedeken ghedicht,
Dien God moet gracie gheven,
Dat hy des soudaens dochterken
Ontmoete int eeuwig leven.
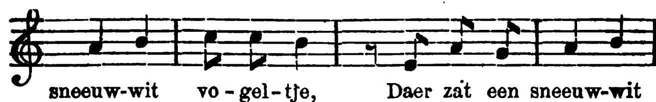
---

51. — DAER ZAT EEN SNEEUWWIT VOGELTJE.

Begeleiding van FL. VAN DUYSE.
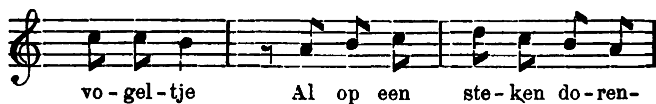
Matig.
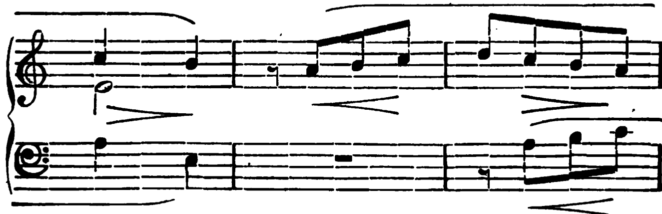
Daer zat een
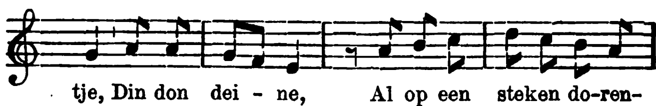
p *p*
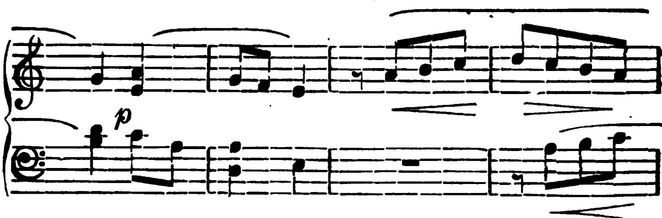

sneeuw-wit vo - gel - tje, Daer zat een sneeuw-wit
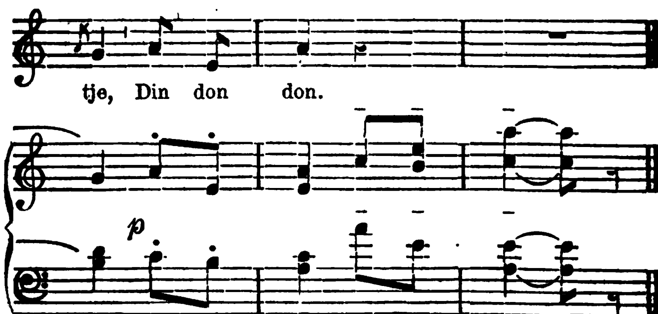

vo - gel - tje Al op een ste - ken do - ren-

tje, Din don dei - ne, Al op een steken do-ren-

p

1. Daer zat een sneeuwwit vogeltje,
Al op een steken-dorentje,
Din don deine,
Al op een steken-dorentje,
Din don don.

2. « Wilt gy niet mynen bode zyn? »
— « Ik ben te klein een vogelkyn, »
Din don deine,
« Ik ben te klein een vogelkyn, »
Din don don.

3. — « Zyt gy maer kleine, gy zyt snel;
Gy weet den weg? » — « Ik weet hem wel, »
Din don deine.
« Gy weet den weg? » — « Ik weet hem wel, »
Din don don.

4. Hy nam den brief in zynen bek,
En vloog er mee tot over 't hek,
Din don deine,
En vloog er mee tot over 't hek,
Din don don.

5. Hy vloog tot aen myn zoetliefs deur:
« En slaepje of waekje of zyt gy dood? »
Din don deine,
« En slaepje of waekje of zyt gy dood? »
Din don don.

6. — « 'k En slape noch 'k en wake niet;
Ik ben getrouwd al een half jaer... »
Din don deine,
« Ik ben getrouwd al een half jaer... »
Din don don.

7. « Zyt gy getrouwd al een half jaer?
Het dochte my wel duizend jaer! »
Din don deine,
« Het dochte my wel duizend jaer! »
Din don don.

---

52. — NAER OOSTLAND WILLEN WY RYDEN.
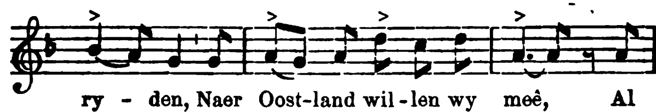
Begeleiding van **FL. VAN DUYSE.**
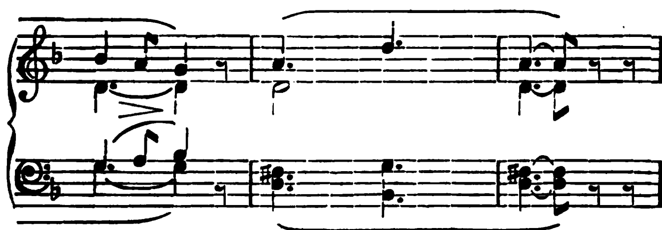
Matig langzaam.
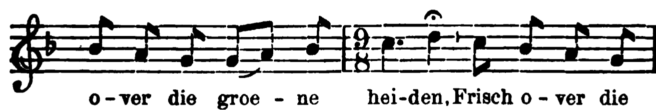
p
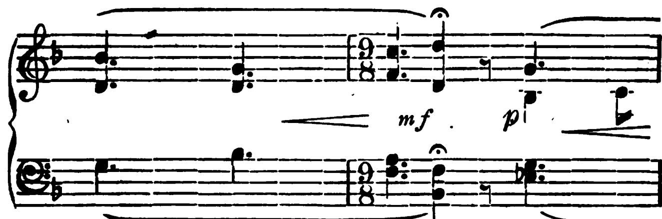
Naer Oost - land wil-len wy
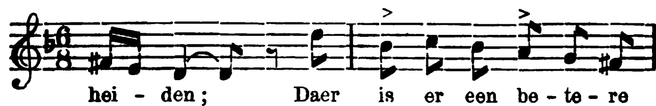
p
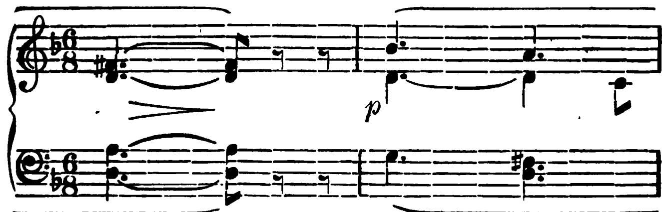

ry - den, Naer Oost-land wil-len wy meê, Al

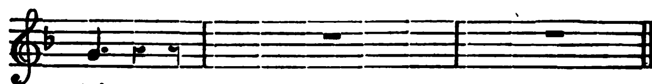

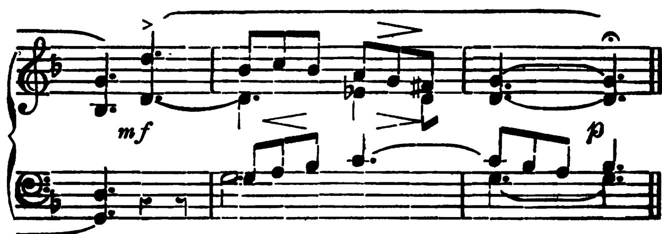

o-ver die groe - ne hei-den, Frisch o-ver die

mf
p

hei - den; Daer is er een be-te-re

p

1. Naer Oostland willen wy ryden,
   Naer Oostland willen wy meê,
   Al over die groene heiden,
   Frisch over die heiden,
   Daer is er een betêre steê.

2. Als wy binnen Oostland komen
   Al onder dat hooge huis fyn,
   Daer worden wy binnen gelaten,
   Frisch over die heiden,
   Zij heeten ons willekom zyn.
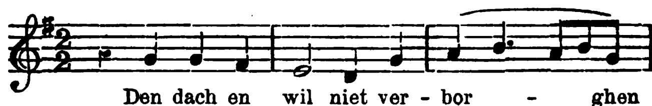
3. Ja, willekom moeten wy wezen,
   Zeer willekom moeten wy zyn;
   Daer zullen wy avond en morgen,
   Frisch over die heiden,
   Nog drinken den koelen wyn.
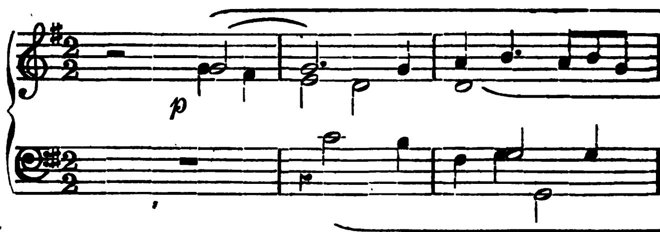
4. Wy drinken den wyn er uit schalen,
   En 't bier ook zoo veel ons belieft;
   Daer is het zoo vrolyk te leven,
   Frisch over die heiden,
   Daer woont er myn zoete lief.
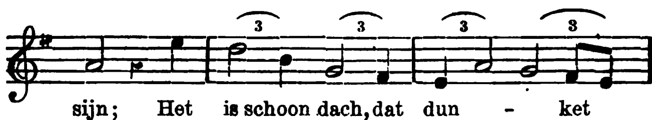
53. — DEN DACH EN WIL NIET VERBORGHEN SIJN.

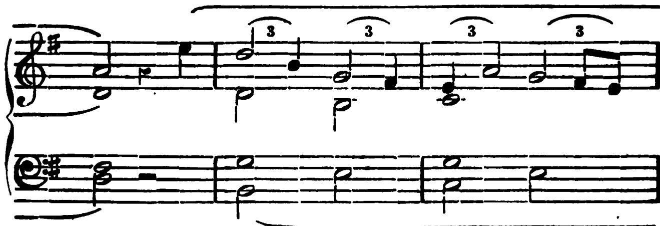
Begeleiding van Fl. Van Duyse.

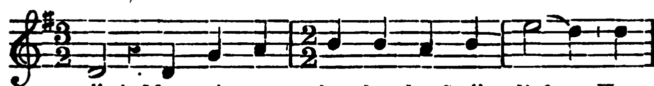
Langzaam.

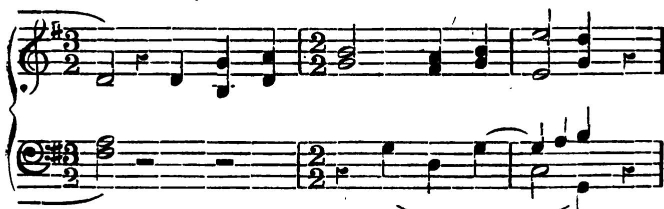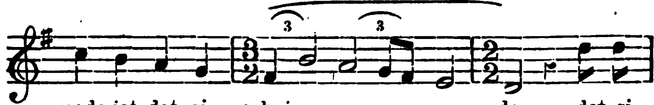

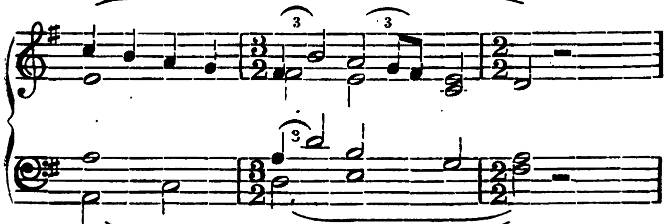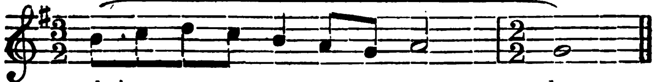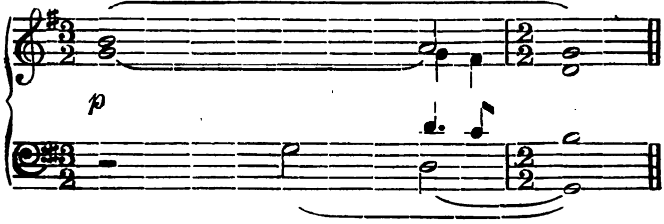

mijn! Maer wie ver - borghen heeft sijn lief, Hoe

3
3
node ist dat si schei - den, dat si

3
3
3

schei - den.

p

1. « Den dach en wil niet verborghen sijn;
Het is schoon dach, dat dunket mijn.
Maer wie verborghen heeft sijn lief,
Hoe node ist dat si scheiden! »

2. « — Wachter, nu laet uw schimpen sijn
Ende laet hi slapen die alderliefste mijn.
Een vingherlinc root sal ic u schinken,
Wildi den dach niet melden. »

3. « — Och meldic hem niet, rampsalich wijf,
Het gaet den jonghelinc aen sijn lijf;
Hebdi den schilt, ic hebbe die speer :
Daermede maket u van hier! »

4. Die jonghelinc sliep ende hi ontspranc,
Die liefste hi in sijn armen nam :
« En latet u niet so na ter herten gaen!
Ic come noch tavont weder. »

5. Die jonghelinc op sijn vale ros trat,
Die vrouwe op hogher tinnen lach,
Si sach so verre noortwaert inne
Den dach door die wolken op dringhen.
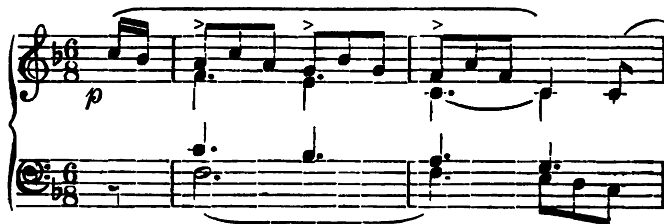
6. « Haddic den slotel van den daghe,
Ic weerpen in gheender wilder Masen,
Oft van der Masen tot inden Rijn,
Al en soude hi nemmer vonden sijn. »

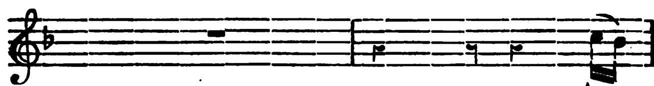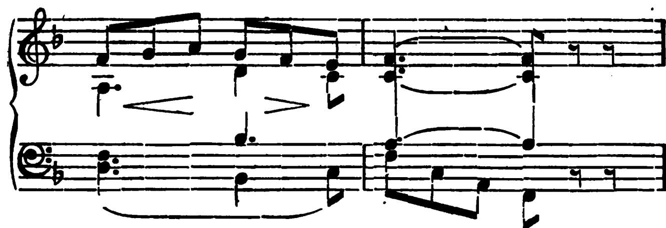
---

54. — AAN D'OEVER VAN EEN SNELLEN VLIET.
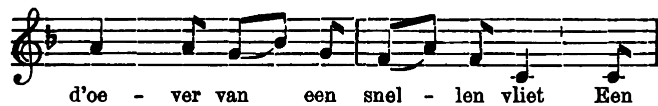
G. Paesiello.
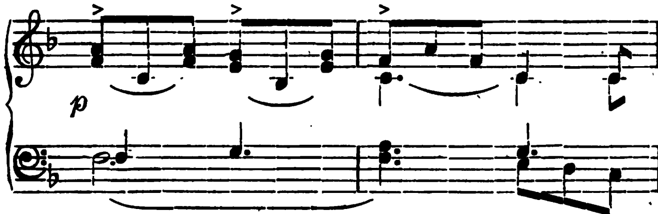
Vertellend.
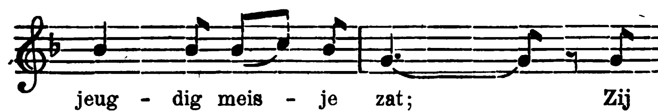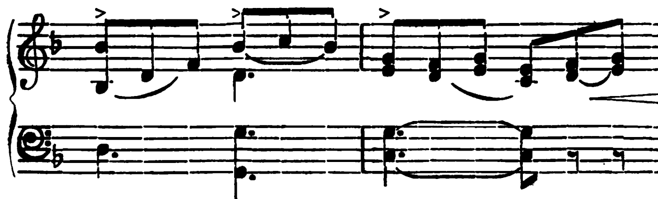

Aan
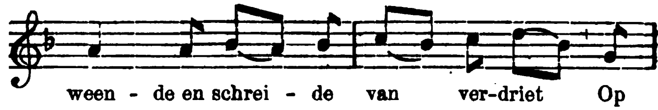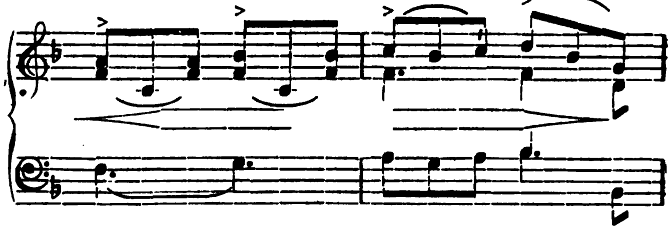

d'oe - ver van een snel - len vliet Een
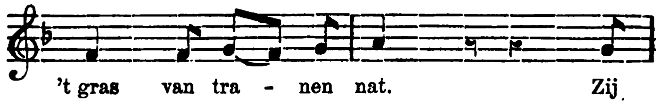

p
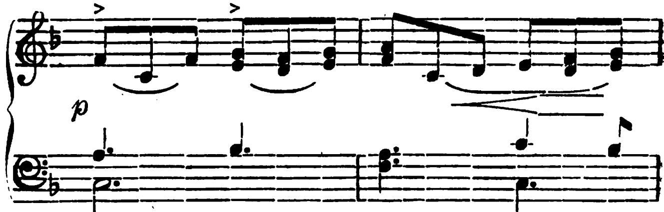

jeug - dig meis - je zat; Zij
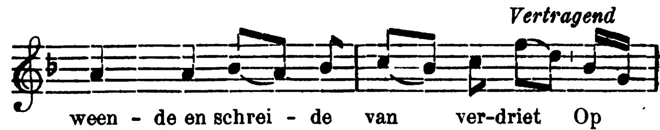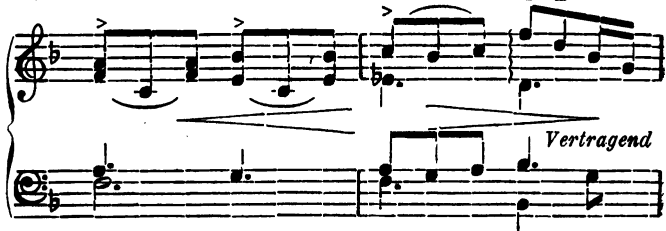

ween - de en schrei - de van ver-driet Op

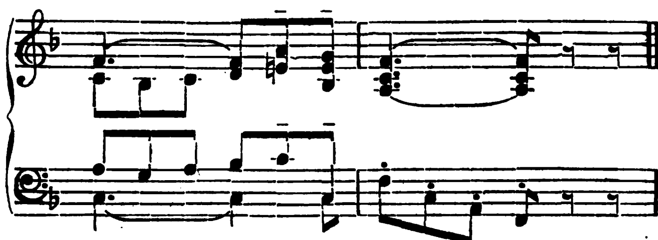

't gras van tra - nen nat. Zij

p

Vertragend
ween - de en schrei - de van ver-driet Op

Vertragend

1. Aan d'oever van een snellen vliet
   Een jeugdig meisje zat;
Zij weende en schreide van verdriet
   Op 't gras van tranen nat.

2. Zij wierp de bloemkens, die zij las,
   Gestadig in den stroom ;
Zij riep : « Ach, lieve vader, ach!
   Ach, lieve moeder, koom! »

3. Een rijk man wandlend langs den vliet
   Bespeurt haar bittre smart;
Daar hij het meisken weenen ziet,
   Breekt zijn meedoogend hart.

4. Hij sprak tot haar : « Wel, lieve meid,
   Spreek op, en wees niet schuw :
Zeg mij waarom gij kermt en schreit;
   Kan 't zijn, zoo help ik u. »

5. Zij zuchtte en zag hem troostloos aan
   En sprak : « Ach, brave man,
Een arme wees ziet gij hier staan,
   Die God slechts helpen kan.

6. „ Ziet gij dat groene bergsken niet?
Daar is mijn moeders graf;
Ziet gij den oever van dees vliet?
Daer viel mijn vader af.

7. „ De felle stroom verwon hem dra,
Hij worstelde en hij zonk;
Mijn broeder sprong hem achterna;
Eilaas! ook hij verdronk.

8. „ Nu vlucht ik 't weezenhutjen uit,
Waar niet dan jammer is. „
Zoo sprak zij hare klachten uit,
In 't hart vol droefenis.

9. Hij zeide : « Klaag niet, liefste kind,
Uw hart verdient geen pijn;
Ik wil uw broeder en uw vrind
En ook uw vader zijn. „

10. Hij nam ze minzaam bij de hand
En noemde haar zijn bruid,
En deed haar aan den waterkant
Haar weezenkleeren uit.

11. Zij heeft nu spijs en lekkren drank,
Al waar haar hert naar tracht.
Haar rijke man verdient wel dank,
Dat hij zoo edel dacht.

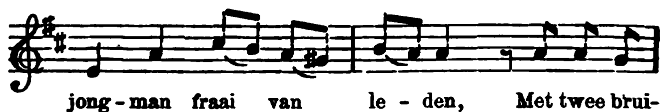
55. — IK ZAT TE SPINNEN VOOR MIJN DEUR.

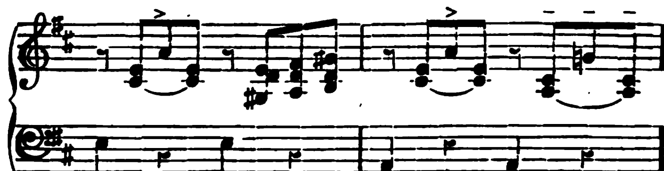
August Harder.

Eenigszins langzaam.
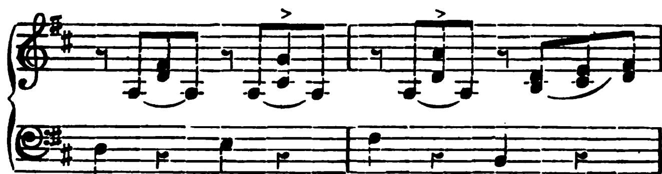
Ik zat te
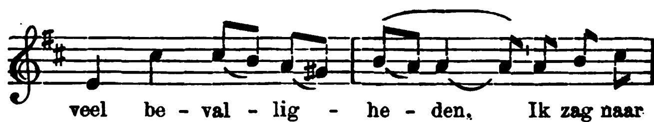
spin - nen voor mijn deur; Daar kwam een
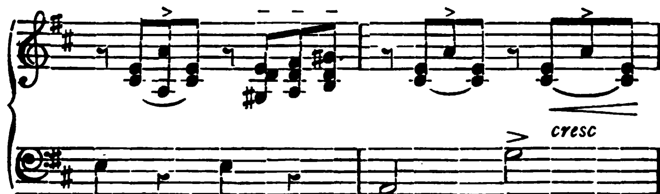

jong - man fraai van le - den, Met twee brui-
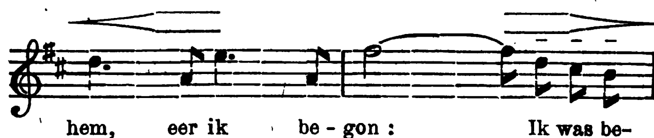

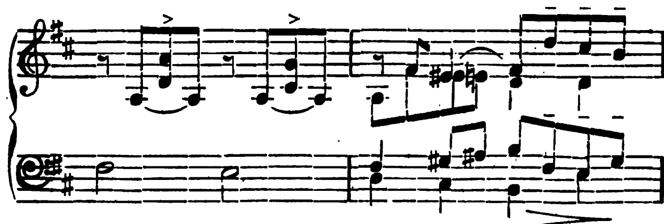

ne oo - gen schoon van kleur, Volmaakt door
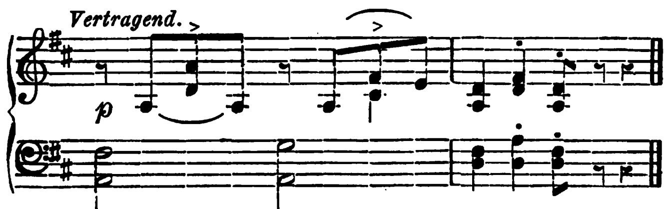

veel be - val - lig - he - den. Ik zag naar

cresc

1. Ik zat te spinnen voor mijn deur;
Daar kwam een jongman fraai van leden,
Met twee bruine oogen schoon van kleur,
Volmaakt door veel bevalligheden.
Ik zag naar hem, eer ik begon :
Ik was beschaamd, ja zeer beschaamd;
Maar ik spon.

2. Heel vriendlijk zei hij goeden dag,
En trad beschroomd al naâr en nader;
Mijn draadje brak, ik schrikte, en ach!
Mijn leden beefden al te gader.
Ik knoopt' mijn draad en herbegon :
Ik was beschaamd, ja zeer beschaamd;
Maar ik spon.

3. Hij leunde op mijnen stoel zijn arm,
En kwam zoo stil mijn spinwerk roemen;
Ik voelde zijnen adem warm;
Hij bleef zoo lang mij liefste noemen,
Tot dat zijn lof mijn hart verwon :
Ik was beschaamd, ja zeer beschaamd;
Maar ik spon.

4. Hij nam mij minzaam bij de hand;
Hij zwoer, hij was bij mij gekomen,
Omdat hij in het gansche land
Geen poesler meisje had vernomen.
Hij lonkte toe, zooveel hij kon :
Ik was beschaamd, ja zeer beschaamd;
Maar ik spon.

5. Ofschoon ik hem door mijn gelaat
Nog niets te kennen had gegeven,
Bespeurde hij wel inderdaad,
Dat ook de liefde mij deed beven.
Hij zoende mij zoo veel hij kon :
Ik was beschaamd, ja zeer beschaamd;
Maar ik spon.

6. In 't laatst verweet ik hem zijn daad;
Maar hij werd vrijer nog al spoedig,
Omhelsde mij met overmaat,
Zeer minnedriftig, zeer stoutmoedig.
Het was mij toen, wat ik verzon,
Niet mogelijk, niet mogelijk,
Dat ik spon.

56. — DE LIEFDE OP HET IJS.

H. Tollens. J. Houben.

(♩ = 69)

Vroolijk, matig.

leggiero

3 3 3 3

Ped ✱

Ped ✱

cres

Ped ✱

8a

f

Ped

8a

marcato

Ped

Matig

mf De

Ped

sf

con moto

Win-ter-vorst vier-de zijn lus-ten den toom, En

mf *con moto* *p*

vloer-de met schotsen het meer en den stroom; De

veldvreug-de ruim-de voor de ijsvreugd haar plaats, En

mf *p*

vlie-ten en be-ken weer-kaat-sen de schaats. Schoon

vertr. *zacht*

Els - je, een boerin-net-je poe - zel en malsch, Ver-

vertr.

p

vertr.

Ped * *Ped* *

vertr. *1e tijdmaat*

fz

loor in het zwen-ken de boot van haar hals, En

fz

zacht *vertr.*

Ped * *Ped* *

opwekkend

Koen-raad, de flink-ste ge - zel van het oord, Ont-

p

Ped * Ped *

vroolijk *cres* *ten*

dekt die en raapt die en rijdt er mee voort, Ont-

ten

cres

Ped * Ped *

opwekkend *vertr.*

dekt die en raapt die en rijdt er mee voort.

vertr.

Ped * Ped *

1. De wintervorst vierde zijn lusten den toom,
En vloerde met schotsen het meer en den stroom;
De veldvreugde ruimde voor de ijsvreugd haar plaats,
En vlieten en beken weerkaatsten de schaats.
Schoon Elsje, een boerinnetje poezel en malsch,
Verloor in het zwenken de boot van haar hals;
En Koenraad, de flinkste gezel van het oord,
Ontdekt die en raapt die en rijdt er mee voort. *(2 maal)*

2. « Wat deert u, schoon Elsje? » zoo vraagt hij al ras,
Terwijl zij al schreiende zoekt langs den plas.
« Mijn bootje, » zoo snikt zij, « helaas, ben ik kwijt :
Het viel in de sneeuw of misschien in een bijt. »
— « 't Was wis van een vrijer tot meerder verdriet? »
— « Neen, 't was van mijn moeder : ik kreet anders niet. »
— « Kom, wisch maar uw traantjens: wij vinden 't wel weer,
Leg op maar en zoek maar de baan op en neer. » *(2 maal)*

3. Zij rijden en glijden en snijden door 't ijs,
En ijlen en zeilen het spiegelpad grijs;
Hij snort haar vooruit met een zwierenden zwaai,
En vangt haar weer op met een krassenden draai.
Zij wiegen en vliegen het baantje ten end',
En drijven naar binnen in de opene tent,
En klinken en drinken en leggen reis aan,
En waaien en zwaaien opnieuw langs de baan. *(2 maal)*

4. Maar 't schaatsje van 't meisje glipt los van haar been :
Zij struikelt, en stuift als een sneeuwvlokje heen;
De knaap ijlt haar na en heft ze op met een til
En zoent waar het zeer doet de pijn wel weer stil.
Nu slingert en zweeft zij op nieuw achter hem,
De handjes in handen al vaster van klem;
De kou maakt haar boutjes en kaakjes wel stijf,
Maar innig toch voelt zij geen kou in het lijf. *(2 maal)*

5. Zij poozen en koozen : hij vleit haar een blos,
Terwijl glipt er nogmaals een schaatsje weer los ;
Hij bindt en herbindt het, en weifelt en fleemt,
En vraagt en verkrijgt, en begeert nog en neemt.

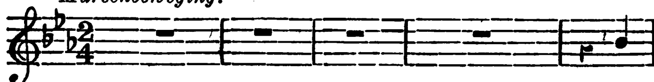
De landjeugd reed af en het maanlichtje klom,
En Koenraad gaf Elsje haar bootje weerom,
En gaf haar een ring en een kusje zoo teer...
Maar ging met haar hartjen, en nooit gaf hij 't weer. *(2 maal)*
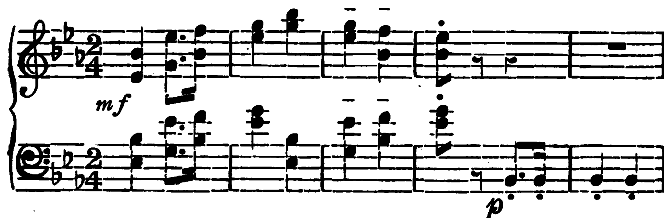
---

57. — TROMMELAAR MET ROODEN MOND.

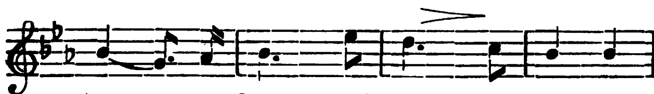
PRUDENS VAN DUYSE. FR. REYLOF.

Marschbeweging.
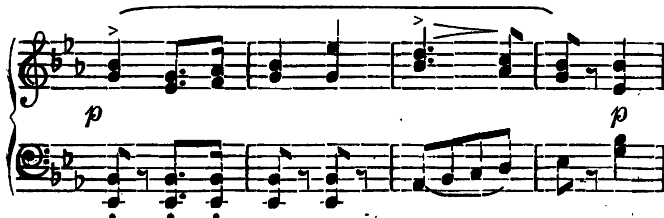

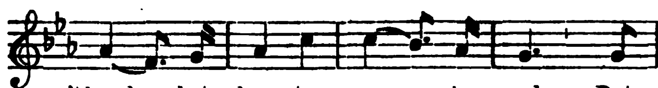
Een
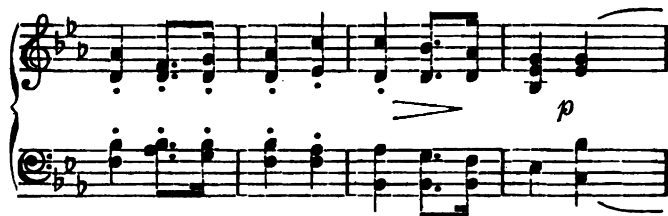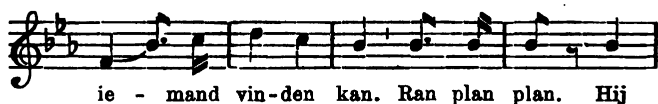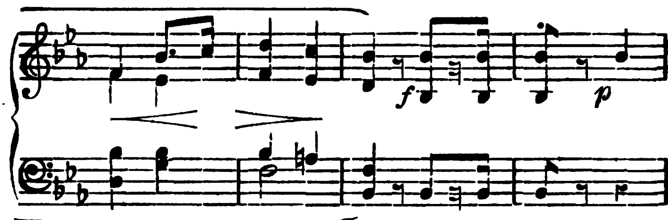

trom - me-laar met roo - den mond In

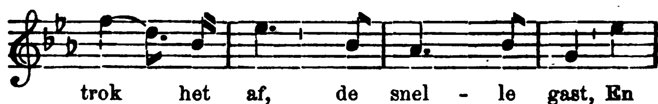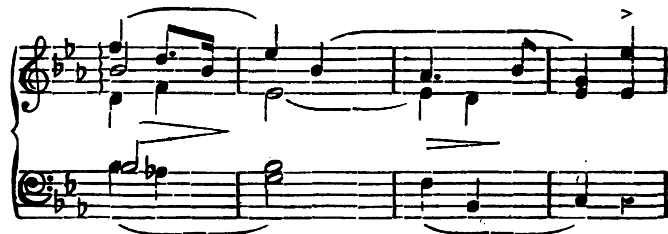

't bosch het schoonste roos - je vond, Dat

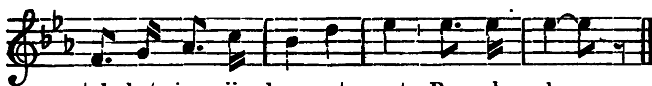

p
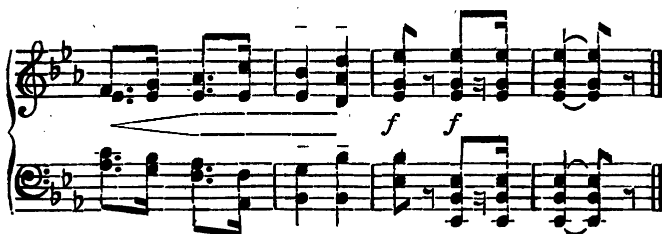

ie - mand vin-den kan. Ran plan plan. Hij

f
p

trok het af, de snel - le gast, En

1. Een trommelaar met rooden mond
In 't bosch het schoonste roosje vond,
Dat iemand vinden kan.
Ran plan plan.
Hij trok het af, de snelle gast,
En stak het in zijn knopgat vast.
Ran plan plan.

2. Eens graven kind met zoeten lach
Dit roosken aan zijn knopgat zag;
Haar oog dat hing er aan.
Ran plan plan.
Geen bloemken schooner op der aard';
De trommelaar was 't bloemken waard.
Ran plan plan.

3. Zij kreeg er van een maagdenbloos:
« Wel vriend, geef mij die schoone roos,
Gelijk een edelman. »
Ran plan plan.
— « Die schoone roos en geef ik niet,
Tenzij ge uw trouwe hand mij biedt. »
Ran plan plan.

4\. — « Mijn trouwe hand en geef ik niet,
Tenzij ge een regiment gebiedt.
Kom weer dan, vraag mij dan. »
Ran plan plan.
Een jaar verliep ; een morgen vroeg
Was 't haar of weer een trommel sloeg.
Ran plan plan.

5\. Een officier met rooden mond
Kwam nederbuigend tot den grond ;
Hij leek een edelman.
Ran plan plan.
« Ziedaar het roosje dat ik schenk,
Opdat uw hertjen aan mij denk. »
Ran plan plan.

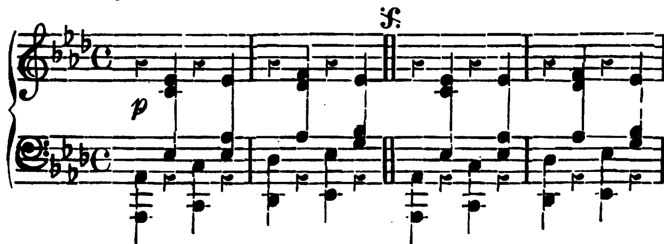
6\. En blijder dan de grootste vorst,
Stak hij het op haar blanke borst;
Haar hertje klopte er van.
Ran plan plan.
Er was nooit liefelijker bruid;
De trommel sloeg bij 't feestgeluid.
Ran plan plan.
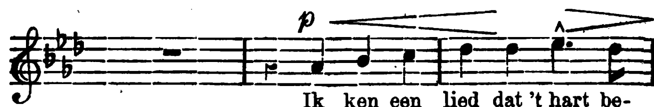
---

58. — IK KEN EEN LIED.
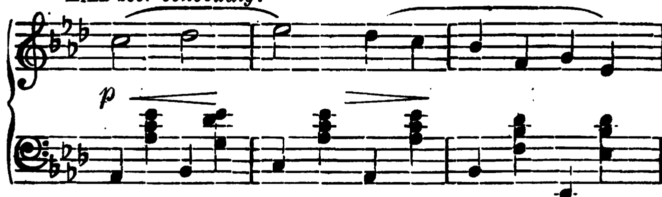
G. Antheunis. Willem De Mol.

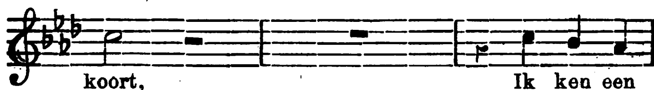
Matig.
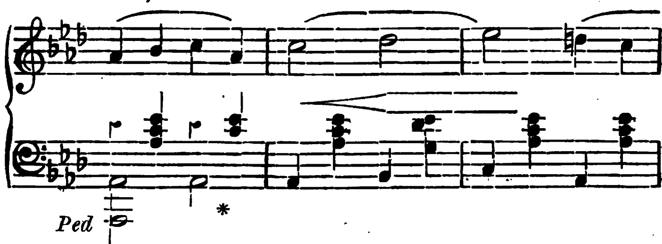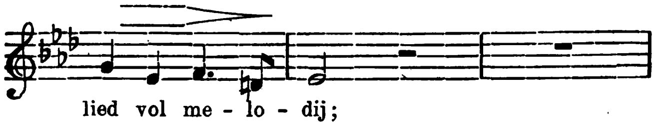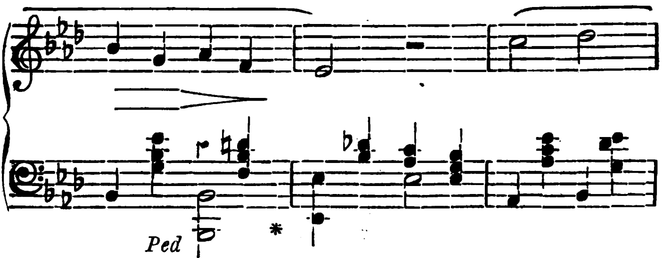

LIED *zeer eenvoudig.*

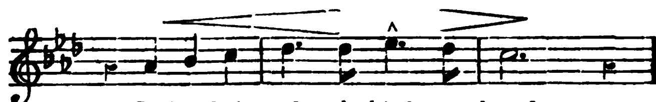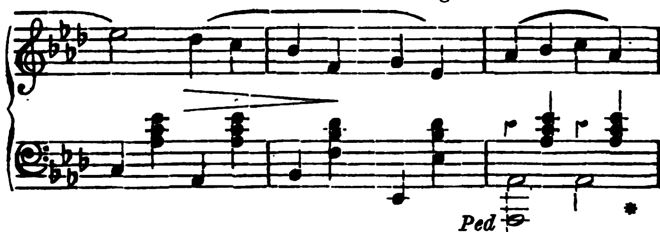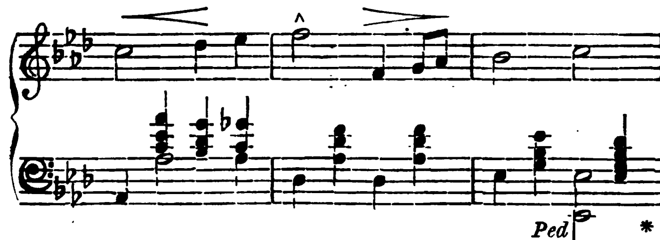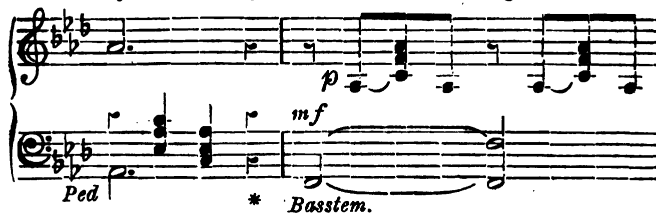

Die tijd is lang voor -

bij.... Mijn moe - der zong het

bij de wieg Van ha - ren eer - sten

zoon; Het klonk zoo

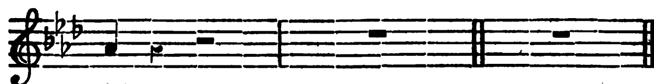
lief in ha - ren

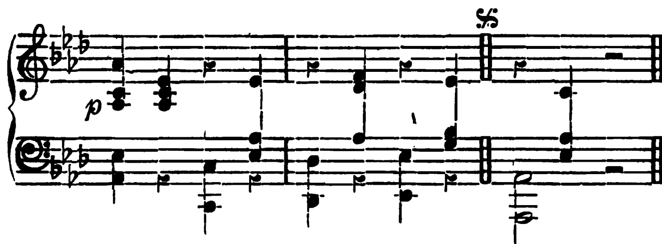
langzaam vertr.

mond, Zoo heim - lik zacht en

schoon... O moe - der - zorg! O

moe - der - lied! Mijn hart ver-geet u

1. Ik ken een lied, dat 't hart bekoort,
Ik ken een lied vol melodij;
Ik heb het reeds als kind gehoord;
Die tijd is lang voorbij...
Mijn moeder zong het bij de wieg
Van haren eersten zoon;
Het klonk zoo lief in haren mond,
Zoo heimlik zacht en schoon...
O moederzorg! O moederlied!
Mijn hart vergeet u niet.

2. Ik ken een lied dat 't hart bekoort,
Ik ken een lied vol melodij;
Ik heb het in mijn jeugd gehoord;
Die tijd is lang voorbij...
Zij zong het ook de blonde maagd,
Die eens mijn liefde won;
't Was in het veld langs groen en loof,
Bij lentelucht en zon...
O jeugd en liefde! O rozeblaân!
Hoe snel verwelkt, vergaan!

3. Ik ken een lied van zoete min,
Ik ken een lied vol melodij;
Men zong het in mijn huisgezin;
Die tijd is lang voorbij...

Nu zingt het niemand, niemand meer
  Den ouden armen man;
Geen vrouw kust mij de tranen af,
  Die 'k niet weerhouden kan...
Geen kind zingt 't liedje van voorheen...
  'k Ben oud en gansch alleen.

---

59. — LENTELIED.

G. ANTHEUNIS. W. DE MOL.
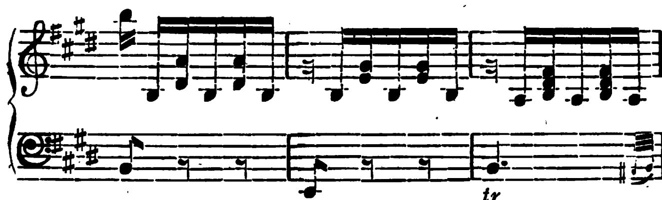
Matig langzaam.
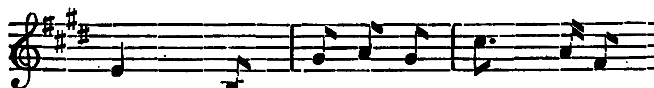
p f

tr tr sf
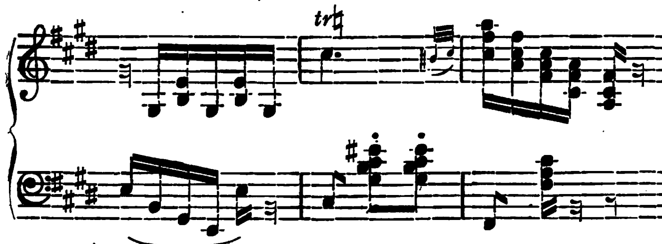

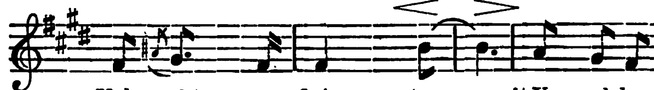
O - ver het klein gehucht Zeeg 't eer - ste
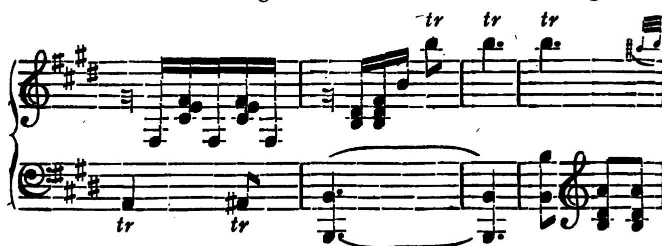

duis - ter; Lauw zweef-de de a - vondlucht

Vol zacht ge - fluis - ter. 't Vo - gel-ke

kweel - de blij, 't Bloe-me-ke geur - de vrij,

tr

't Was in de len - te, 't Was in de

tr tr tr

1e, 2e, 3e, 4e str. 𝄋 *Einde*

mei.

tr

tr

1.

Over het klein gehucht
Zeeg 't eerste duister ;
Lauw zweefde de avondlucht
Vol zacht gefluister.
't Vogelke kweelde blij,
't Bloemeke geurde vrij :
't Was in de lente,
't Was in de mei.

2.

Hij was naar 't veld gegaan,
Zij kwam hem tegen ;
Blozende bleef zij staan,
Maar beide zwegen.
't Vogelke kweelde blij,
't Bloemeke geurde vrij :
't Was in de lente,
't Was in de mei.

3.

Hij zuchtte als overlast,
Daar hij ze aanschouwde ;
Zij greep haar voorschoot vast,
En plooide en vouwde.
't Vogelke kweelde blij,
't Bloemeke geurde vrij :
't Was in de lente,
't Was in de mei.

4.

Hij nam haar handje teer,
En drukte 't stille ;
Zij gaf den druk hem weer
Als tegen wille.
't Vogelke kweelde blij,
't Bloemeke geurde vrij :
't Was in de lente,
't Was in de mei.

5.

De eerste zoen welde thans
Van uit hun boezem,
Zacht als der sterren glans,
Zuiver als bloesem.
't Vogelke kweelde blij,
't Bloemeke geurde vrij :
't Was in de lente,
't Was in de mei.

---

60. — GHEQUETST BEN IC VAN BINNEN.

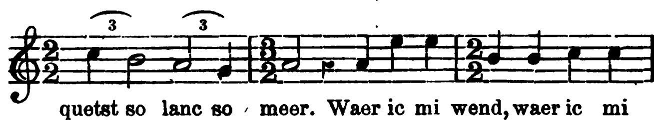
Begeleiding van FL. VAN DUYSE.
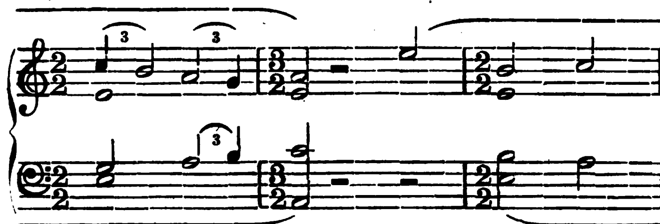
Langzaam.
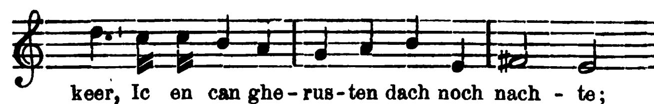
Ghequetst ben ic van bin-nen, Duer-wont mijn hert so
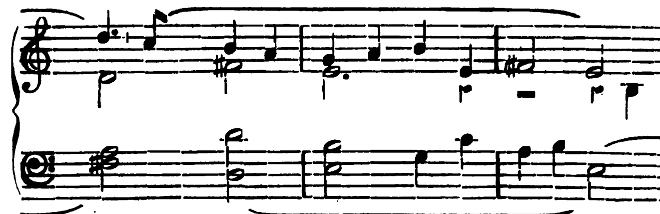
p

seer, Van u-wer ganscher min-nen Ghe-
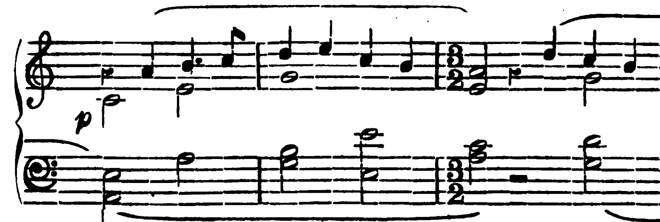

quetst so lanc so meer. Waer ic mi wend, waer ic mi

keer, Ic en can ghe - rus - ten dach noch nach - te;

Waer ic mi wend, waer ic mi keer, Ghi sijt al -

p

leen in mijn ghe - dach - te.

Ghequetst ben ic van binnen,
Duerwont mijn hert so seer,
Van uwer ganscher minnen
Ghequetst so lanc so meer.
Waer ic mi wend, waer ic mi keer,
Ic en can gherusten dach noch nachte ;
Waer ic mi wend, waer ic mi keer,
Ghi sijt alleen in mijn ghedachte.

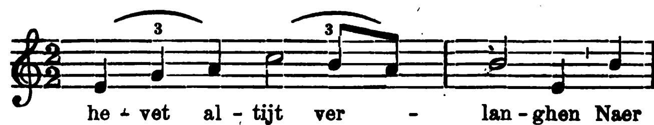
61. — MIJN HERTKEN HEVET ALTIJT VERLANGHEN.
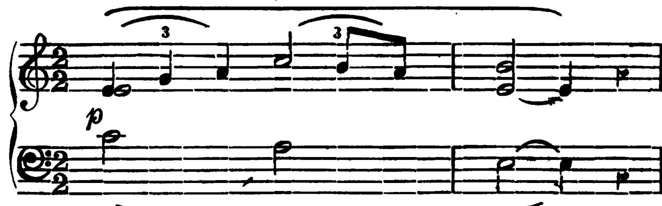
Begeleiding van FL. VAN DUYSE.
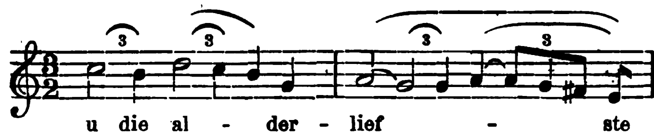
Langzaam, met gevoel.

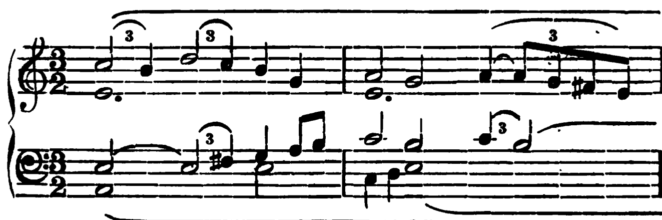
Mijn hertken
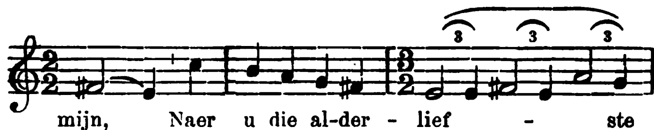
p
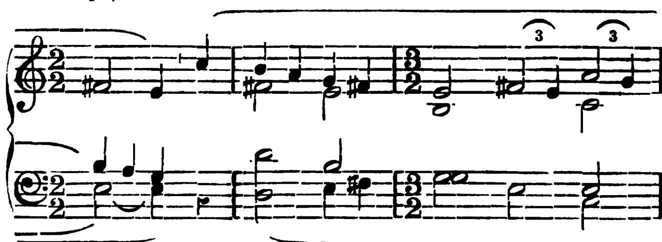

he - vet al - tijt ver - lan - ghen Naer
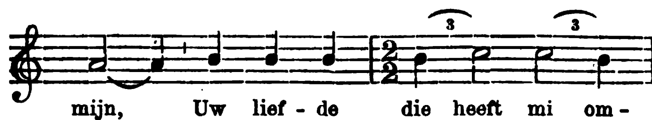

p

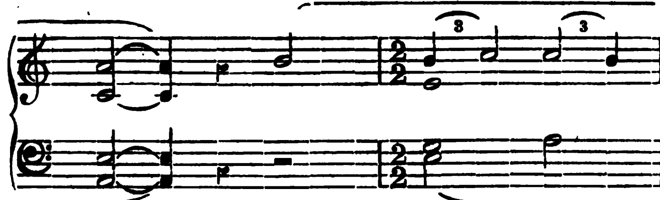

u die al - der - lief - ste
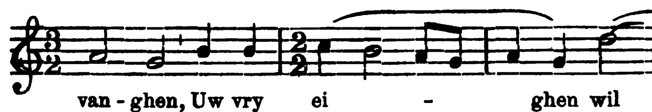

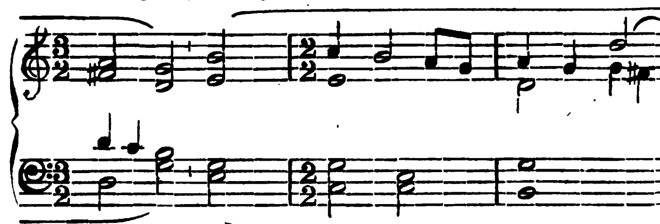

mijn, Naer u die al-der - lief - ste
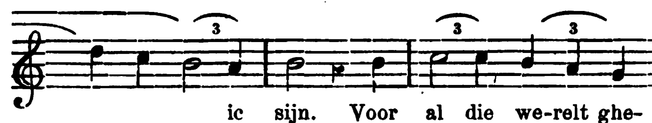

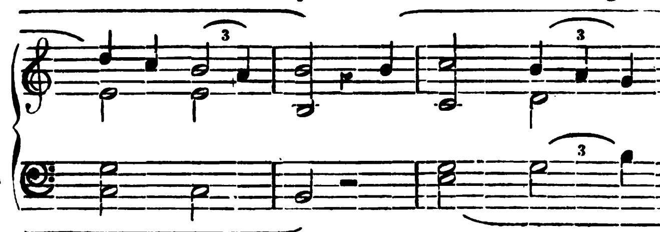

3
3
mijn, Uw lief - de die heeft mi om -
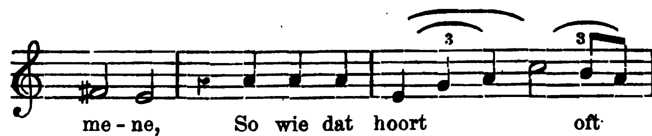

3
3

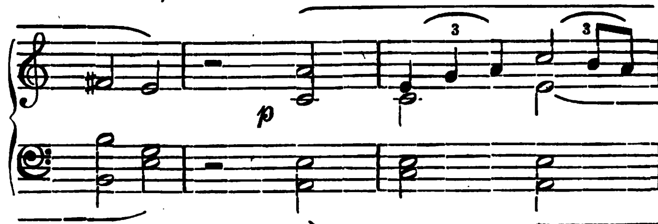

van - ghen, Uw vry ei - ghen wil
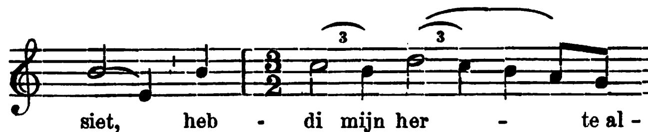

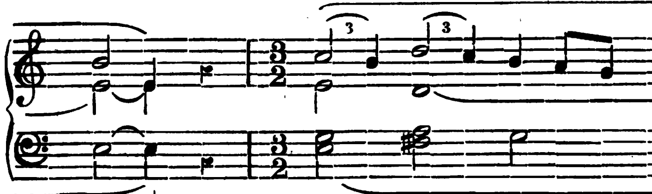

3
3
3
ic sijn. Voor al die we-relt ghe-

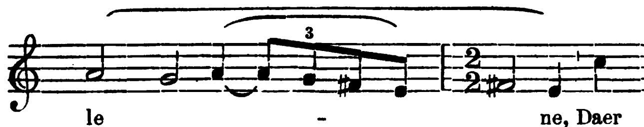

3
3
3
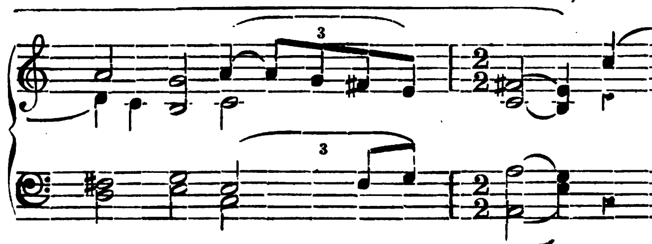

3
3
me - ne,
So wie dat hoort
oft·

3
3
p

3
3
siet,
heb
-
di mijn her
-
te al -

3
3

3
le
-
ne, Daer

3
3

om, lief, en be - gheeft mi niet.

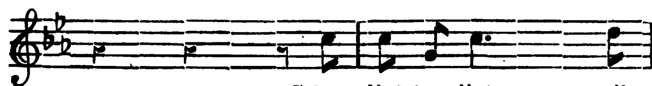
Mijn hertken hevet altijt verlanghen
Naer u, die alderliefste mijn,
Uw liefde die heeft mi omvanghen,
Uw vry eighen wil ic sijn.
Voor al die werelt ghemene,
So wie dat hoort oft siet,
Hebdi mijn herte allene:
Daer om, lief, en begheeft mi niet!
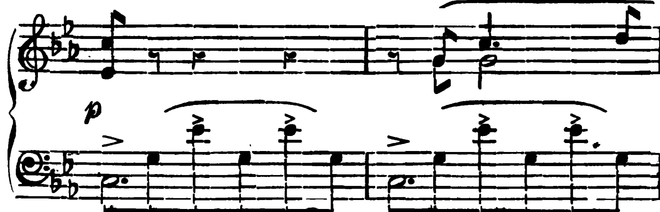
62. — SCHOON LIEF, HOE LIGT GIJ HIER EN SLAAPT.
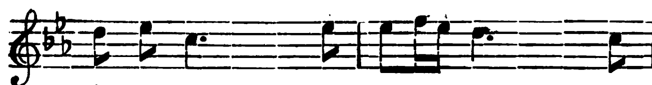
Begeleiding van Fl. Van Duyse.
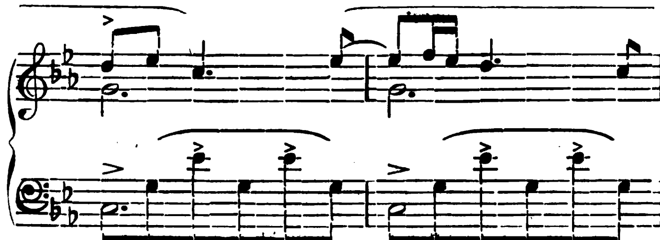
Matig.

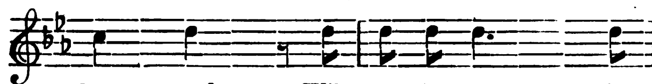
p
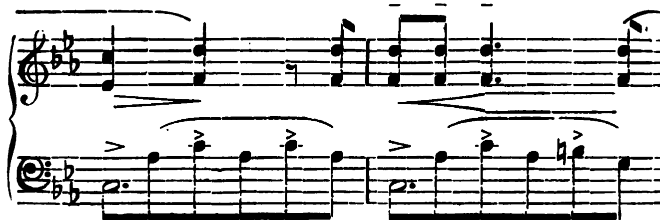

Schoon lief, hoe ligt gij

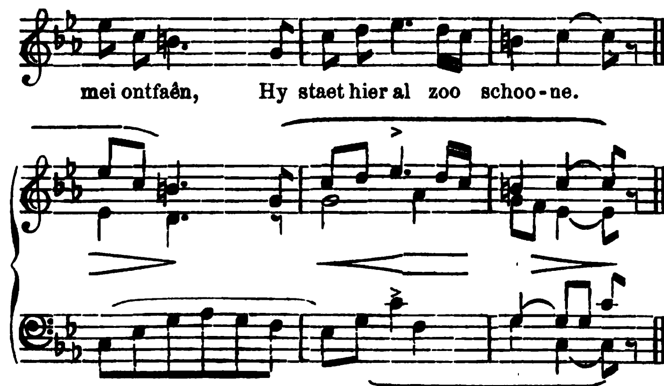

p

hier en slaapt In u-wen eer - sten

droo - me? Wilt op-staan en den

1. « Schoon lief, hoe ligt gy hier en slaept
In uwen eersten droome ?
Wilt opstaen en den mei ontfaên,
Hy staet hier al zoo schoone. »

2. — « 'k En zou voor geenen mei opstaen,
Mijn vensterken niet ontsluiten :
Plant uwen mei waer 't u gerei,
Plant uwen mei daer buiten ! »

3. — « Waer zou 'k hem planten of waer doen?
't Is al op 's heeren strate,
De winternacht is koud en lang,
Hy zou zijn bloeyen laten. »

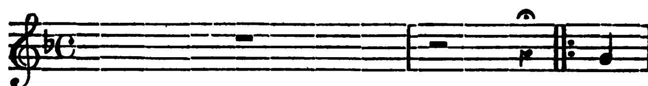
4. — « Schoon lief, laet hy zijn bloeyen staen,
Wy zullen hem begraven
Op 't kerkhof by den eglantier,
Zijn graf zal roosjes dragen.
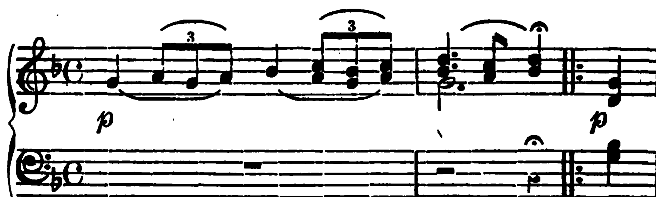
5. « Schoon lief, en om die roozekens
Zal 't nachtegaelken springen,
En voor ons beî in elken mei
Zijn zoete liedekens zingen.

63. — HET VIEL EEN HEMELS DAUWE.
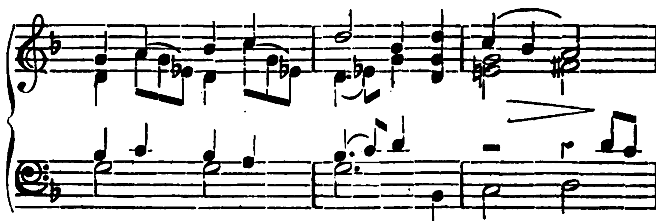
Begeleiding van J. C. M. VAN RIEMSDIJK.
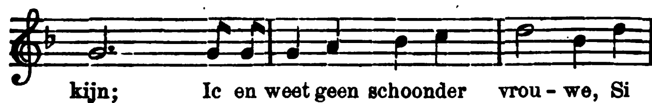
Langzaam.

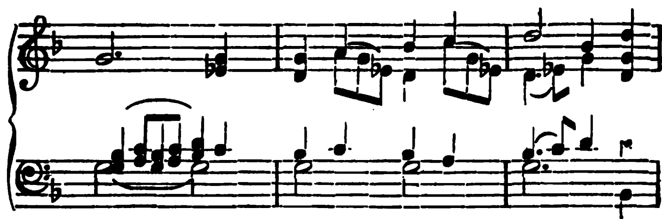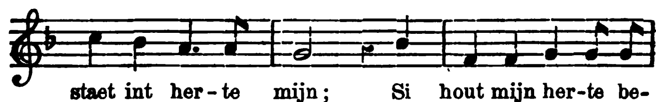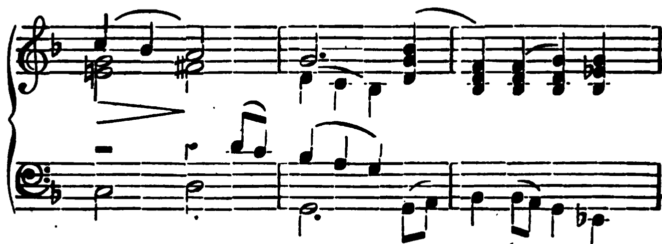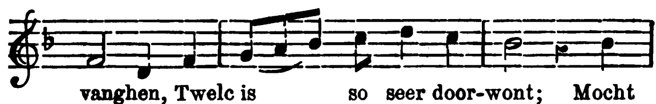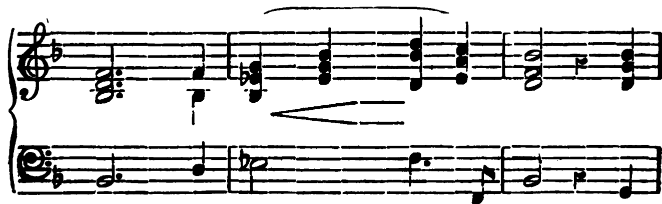

kijn; Ic en weet geen schoonder vrou - we, Si

staet int her - te mijn; Si hout mijn her-te be-

vanghen, Twelc is so seer door-wont; Mocht

ic haer troost ont - fanghen, So waer ic gansch ghe-

Laatste strophe.

sont.

1. Het viel een hemels dauwe
   Voor mijn liefs vensterkijn;
   Ic en weet gheen schoonder vrouwe,
   Si staet int herte mijn;
   Si hout mijn herte bevanghen,
   Twelc is so seer doorwont;
   Mocht ic haer troost ontfanghen,
   So waer ic gansch ghesont.

2. Die winter is verganghen,
   Ic sie des meis virtuit,
   Ic sie die loverkens hangen,
   Die bloemen spruiten int cruit;

In ghenen groenen dale
Daer ist ghenoechlic sijn,
Daer singhet die nachtegale
Ende so menich voghelkijn.

3. Ic wil den mei gaen houwen
Voor mijn liefs vensterkijn,
Ende schenken mijn lief trouwe,
Die alderliefste mijn,
Ende segghen : « Lief, wilt comen
Voor uw clein vensterken staen;
Ontfaet den mei met bloemen,
Hi is so schone ghedaen ! »

4. Tmeisken si was beraden,
Si liet haer liefsten in,
Heimelic al stille
In een clein camerken.
Daer laghen si twee verborghen
Een corte wile ende niet lanc;
Die wachter opter muren
Hief op een liet, hi sanc :

5. « Och isser iemant inne,
Die schaf hem balde van daen.
Ic sie den dach op dringhen,
Al in dat oosten op ghaen.
Nu schaft u balde van henen
Tot op een ander tijt !
Den tijt zal nog wel keren,
Dat ghi sult sijn verblijt. »

6. — « Och swighet, wachter, stille
Ende laet uw singhen staen !
Daer is so schonen vrouwe
In minen armen bevaen;
Si heeft mijn herte ghenesen,
Twelc was so seer doorwont.
Och wachter goet ghepresen,
En makes niemant cont ! »

7\. — « Ic sie den dach op dringhen,
Tscheiden moet immer sijn;
Ic moet mijn dagheliet singhen,
Wacht u, edel ruiter fijn,
Ende maect u rasch van henen
Tot op een ander tijt!
Den tijt sal nog wel keren,
Dal ghi sult sijn verblijt. »

---

64. — IC SECH ADIEU.
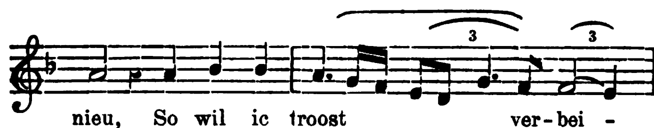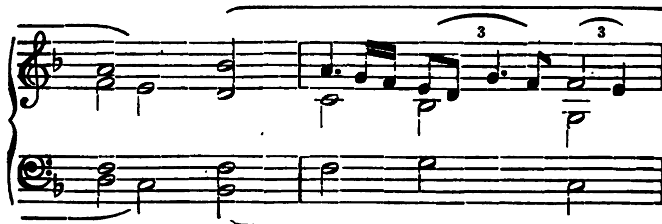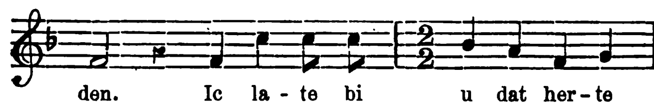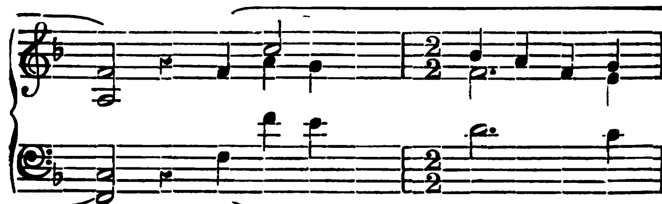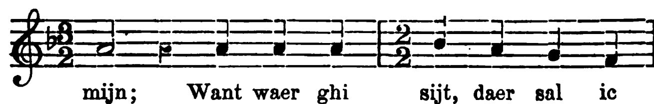
Begeleiding van FL. VAN DUYSE.

Langzaam.

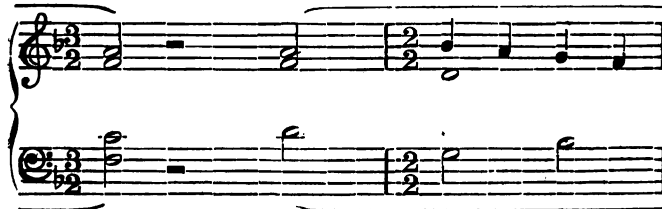
Ic sech a - dieu, Wi twee wi

p

moe - ten schei - den. Tot op een

nieu, So wil ic troost ver-bei -

den. Ic la - te bi u dat her-te

mijn; Want waer ghi sijt, daer sal ic

sijn. Tsi vruecht oft pijn, Tsi vruecht oft

pijn, Altoos sal ic u vri eighen sijn.

1. Ic sech adieu,
Wi twee wi moeten scheiden.
Tot op een nieu,
So wil ic troost verbeiden.
Ic late bi u dat herte mijn;
Want waer ghi sijt, daer sal ic sijn.
Tsi vruecht oft pijn,
Altoos sal ic u vri eighen sijn.

2. Mijns sins ghequel
Dat doet mi dicwils trueren.
Haer liefde rebel
Die doet mi therte schueren.

Dat scheiden van u doet mi den noot.
Ic blijf ghewont, ic secht u bloot,
Schoon bloeme minioot,
U eighen blive ic tot inde doot.

3. Ik danke u, lief,
Rein minnelic lief ghepresen;
Voor alle grief,
So wilt mi doch ghenesen.
Dese niders fel met haer fenijn,
Si hebben belet ons blide aenschijn
Op dit termijn.
Altoos sal ic u vri eighen sijn.

4. Mijn hoop, mijn troost,
Fortuine sal noch keren;
Lief, op mi gloost,
So sal mijn vruecht vermeren.
Al moet ik derven mijn conroot
Ende bliven in dit liden groot,
Swaerder dan loot,
U eighen blive ic tot inde doot.

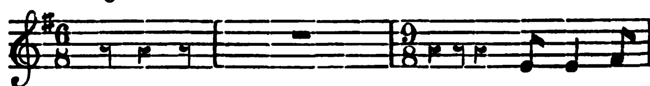
5. Adieu, van mi
So sijt ghi nu ghescheiden;
Een ander met di
Sal hem nu gaen vermeiden.
Coragieus ghelijc deverswijn,
Een amoreuslic cranselijn,
Puer ist van dijn,
Altijd sal ic u vri eighen sijn.
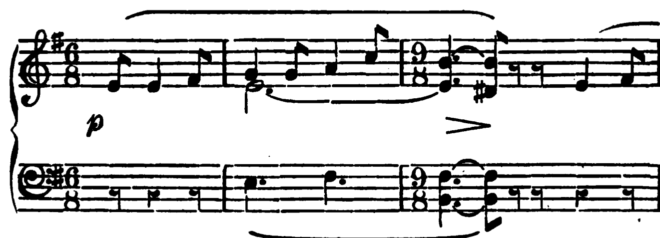
6. Adieu schoon stat,
Adieu prieel vol vruechden,
Rein machdelic vat,
Daer wie tsamen verhuechden!
Ghedenct den troost die ghi mi boot,
Ghi sijt mijn lief die ic noit en vloot;
Ic secht u bloot:
U eighen blive ic tot inde doot.
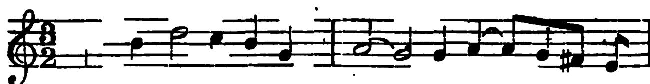
65. — GHESEGHENT SIJN MIJN LIEFS BRUIN OOGHEN.
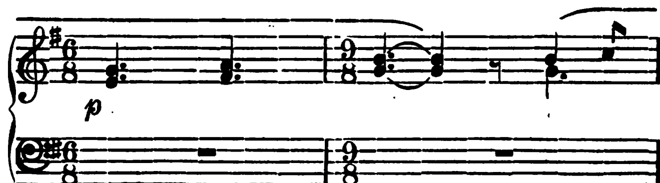
Begeleiding van Fl. Van Duyse.

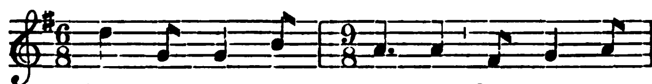
Langzaam.
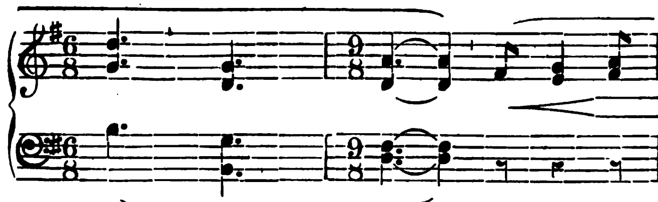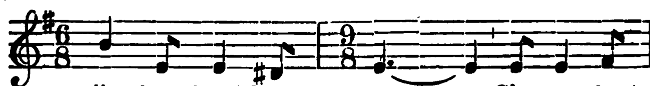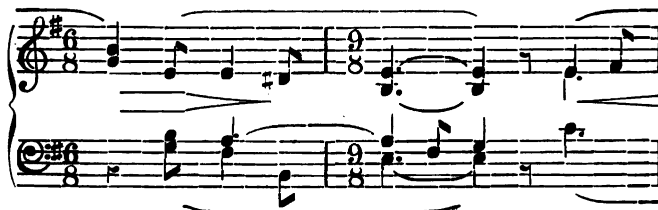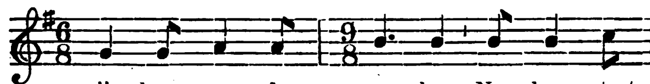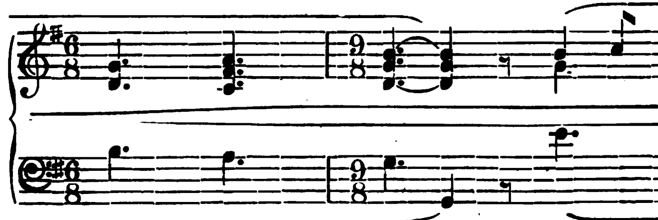

her - te doen ver - droo-ghen; Ghe - se - ghent
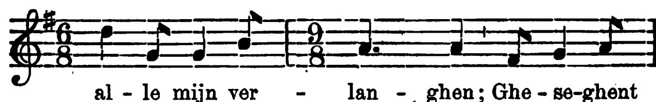

sijn haer borst-kens ront. Ghe - se-ghent

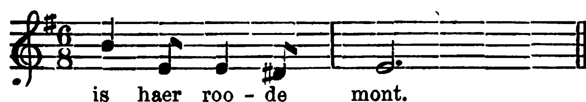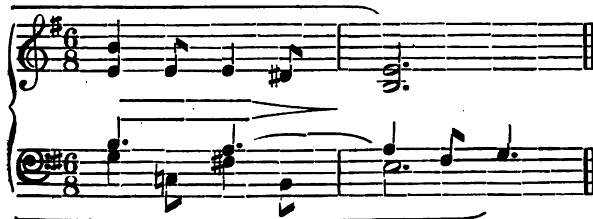

sijn haer roo - de wan-ghen; Naer haer staet

1. Gheseghent sijn mijn liefs bruin ooghen,
Die mijn jonck herte doen verdrooghen;
Gheseghent sijn haer borstkens ront.
Gheseghent sijn haer roode wanghen;
Naer haer is alle mijn verlanghen;
Gheseghent is haer roode mont.

2. Ick wou, dat ick had duysent tonghen
Om uyt te spreken ongedwonghen,
Om te doen blincken uwen naem.
O Godt, hadde ick welsprekendheden,
Om uwen naem vol soetichheden
Te maecken ieghelick bequaem!

3. Rijck Godt, waer ick Apelles mede,
Om u te schilderen met vrede,
U aenschijn schoon, u rooden mondt,
U suyver hayren, u schoon ooghen,
U voorhooft als met sneeuw doorvloghen,
En daer mijn hope is op ghegront.

4. Ghy sijt alleen die my versekert,
Ghy sijt alleen die my verbetert,
Ghy sijt alleen die my troost gheeft;
Op u alleen staet mijn verwachten,
Op u alleen staen mijn gedachten,
En sonder u mijn herte beeft.

5. Ghy sijt mijn lief, mijn alderliefste,
Mijn alderschoonste, mijn alderfierste;
Maeckt dat ick niet en com ten val,
Opdat ick alle mijn vyanden
Te niet mach brenghen en ter schanden,
Die ons benyden over al.

6. De winter en sal gheen kou ghehinghen,
De somer en sal geen vruchten bringhen,
De lichten dach en sal niet opgaen,
Men sal de werelt sien demoleeren,
De see sal sonder baren passeeren,
Eer ick mijn lieveken sal af gaen.

---

66. — IK ZAG CECILIA KOMEN.

Begeleiding van FL. VAN DUYSE.
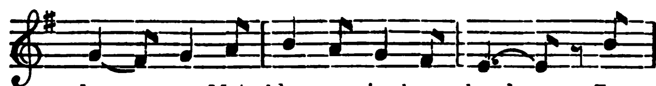
Niet te snel.
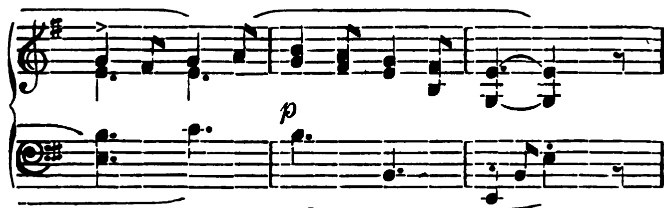
p *fz*
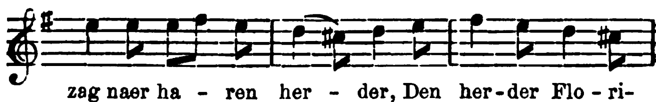
Ik zag Ce - ci - lia ko - men Langs
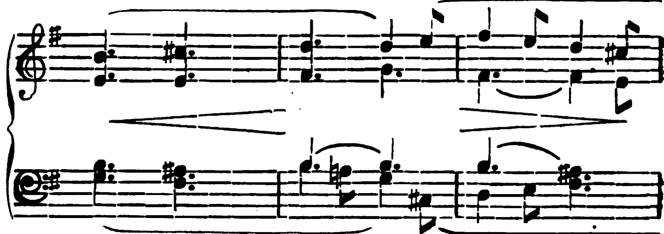
p *p*
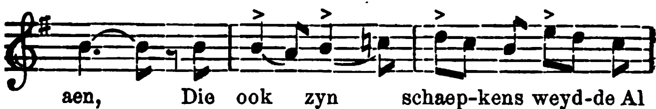
ee - nen wa - ter - kant, Ik zag Ce - ci - lia
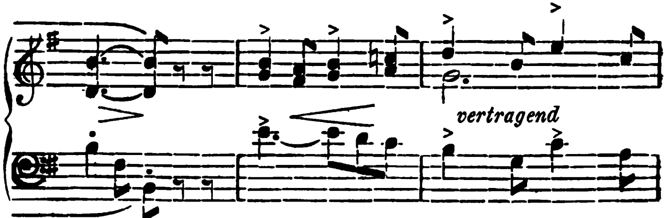

ko - men Met bloe-men in haer hand. Zy
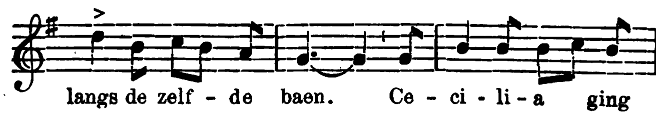

p

zag naer ha - ren her - der, Den her-der Flo - ri-
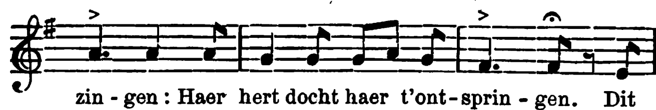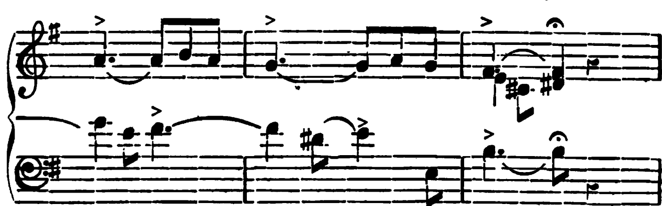

aen, Die ook zyn schaep-kens weyd-de Al
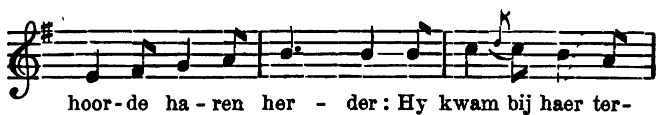

vertragend
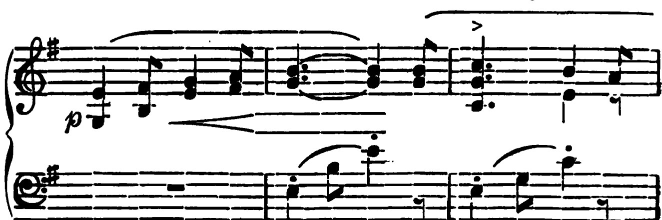

langs de zelf - de baen. Ce - ci - li - a ging

tijdmaat

zin - gen : Haer hert docht haer t'ont - sprin - gen. Dit

hoor - de ha - ren her - der : Hy kwam bij haer ter-

p

vertragend

stond, en kus-te zijn Ce - ci - li - a Aen

p vertragend

ha-ren rooden mond.

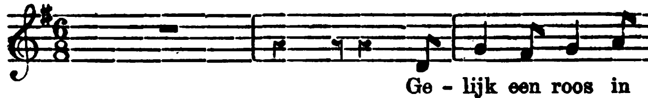
p tijdmaat

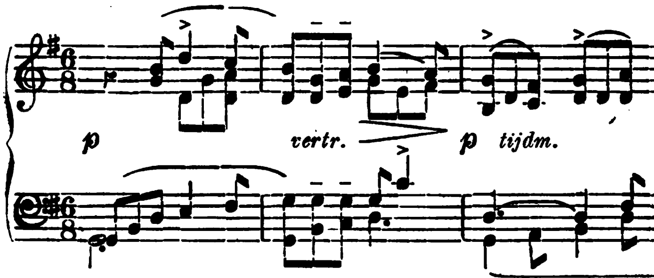
1. Ik zag Cecilia komen
 Langs eenen waterkant,
 Ik zag Cecilia komen
 Met bloemen in haer hand.
 Zy zag naer haren herder,
 Den herder Floriaen,
 Die ook zijn schaepjens weydde
 Al langs de zelfde baen.
 Cecilia ging zingen :
 Haer hert docht haer t'ontspringen.
 Dit hoorde haren herder :
 Hy kwam by haer terstond,
 En kuste zijn Cecilia
 Aen haren rooden mond.

67. — GELIJK EEN ROOS IN 'T GROENE VELD.
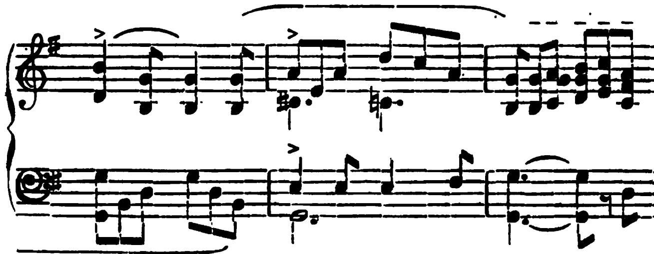
Begeleiding van FL. VAN DUYSE.

Langzaam.

ee-nen storm wordt neerge-veld In 't mid-den van haer

lent; Dit lot is aen een maegt besteld, Die de

cresc

lief - de niet en kent, Die de lief - de niet en

mf

vertr.

kent. Dit lot is aan een maegt besteld, Die de

p *cresc.*

lief - de niet en kent, Die de lief - de niet en

mf *vertr.*

kent.

p *tijdm.* *vertr.*

1. Gelijk een roos in 't groene veld,
Aen d'eenzaemheid gewend,
Door eenen storm wordt neergeveld
In 't midden van haer lent;
Dit lot is aen een maegt besteld,
Die de liefde niet en kent.

2. Wien heeft het leven ooit behaegd
't En zij hij heeft bemind?
En die geen ware liefde draecht
Kiest immers eenen vrind.
Zeg mij, wie is u lief, o maegt,
Die plaets in uw herte vindt?
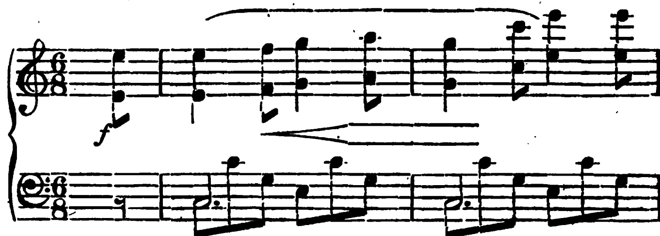
3. Schoon dat gij met mijn woorden spot
Uw hert zal u verraên,
De pijlen van den minnengod
En kunt gij niet ontgaen.
De liefde, neen, dat magtig lot
Kunt gij niet wederstaen.

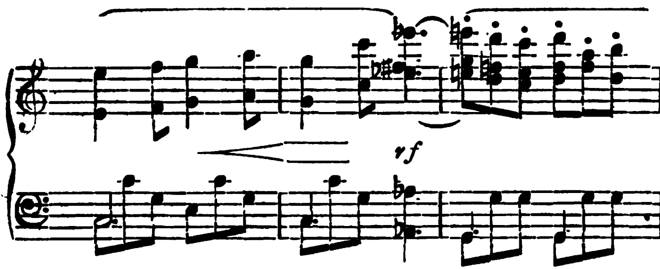
68. — ROOSJEN UIT DE DALEN.

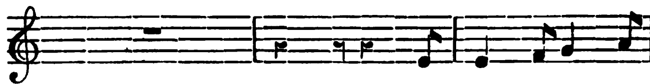
TH. VAN RIJSWIJCK. J. F. VOLCKERICK.
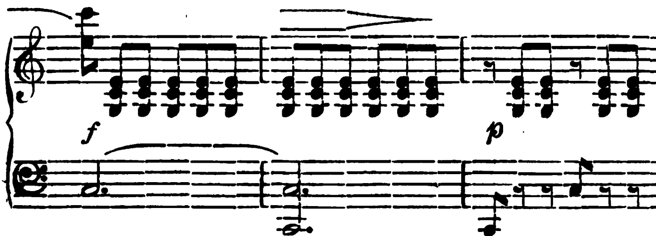
Matig, lieflijk.

rf

Een knaap - je zag een

f
p

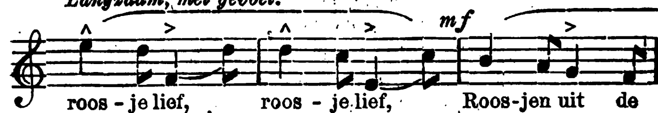
roos - je staan, Een roos - jen in de da - len, Zoo
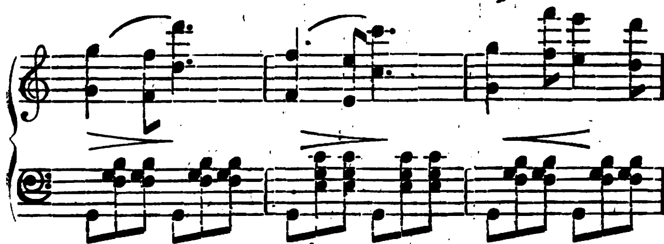
mf
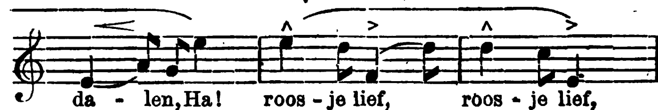
lie - fe-lijk van stam en blaân, En in - nig was hij
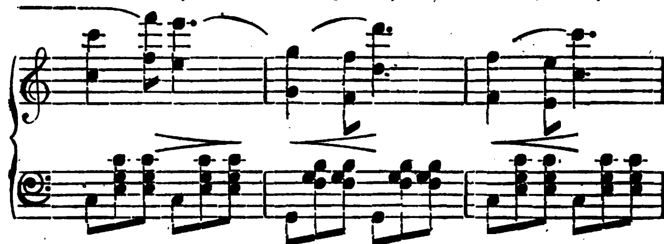
vertr.
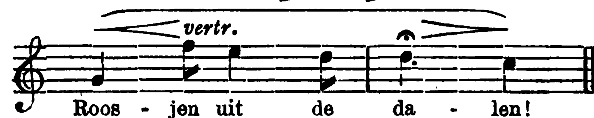
aan - gedaan, Zijn vreugd was zon - der pa - len. Ha!
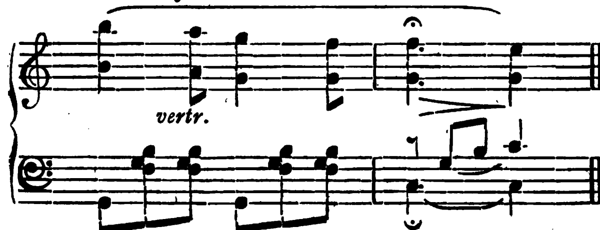

Langzaam, met gevoel.
mf
roos - je lief, roos - je lief, Roos-jen uit de

da - len, Ha! roos - je lief, roos - je lief,

vertr.
Roos - jen uit de da - len!

vertr.

1. Een knaapje zag een roosje staan,
Een roosjen in de dalen,
Zoo liefelijk van stam en blaân,
En innig was hij aangedaan,
Zijn vreugd was zonder palen.
Ha! roosje lief, roosje lief,
Roosjen uit de dalen.
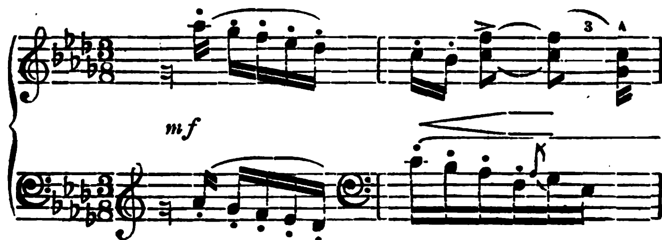
2. Het knaapje sprak: gij zijt de mijn,
O roosjen uit de dalen!
Het bloempje zei: dat zal niet zijn
Of ik doe straks, door felle pijn,
U 't booze feit betalen.
Ach! roosjen, ach! roosjen, ach!
Roosjen uit de dalen.
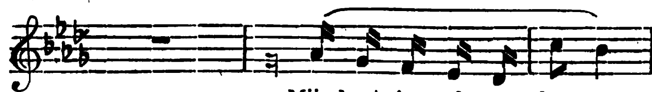
3. En 't snoeperige knaapje brak
Het roosjen uit de dalen;
Het bloempje weerde zich en stak
Tot dat het afgemat en zwak,
Zijn krachten voelde falen.
Roosje rood! roosje rood!
Roosjen uit de dalen.
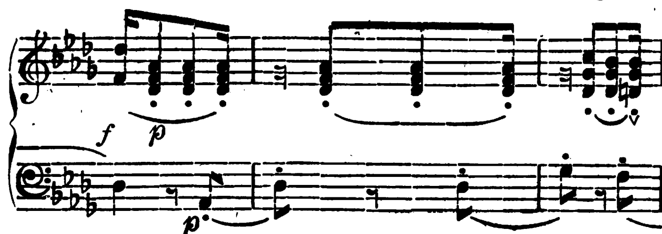

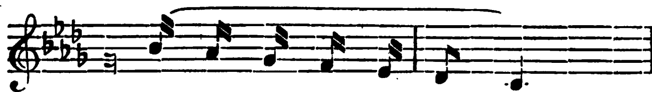
69. — MIJN HART IS VOL VERLANGEN.
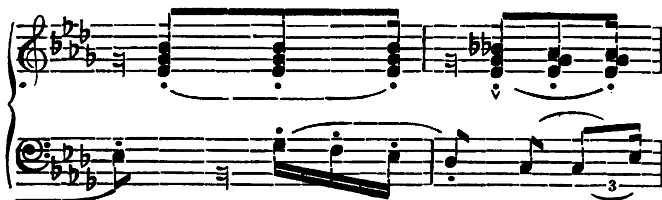
EMANUEL HIEL. PETER BENOIT.
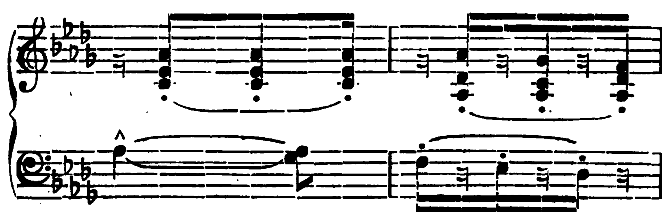

Mijn hart is vol ver - lan-gen

f
p
p

En wacht naar 't zoe - te heil - woord,

3

Dat men in blij - de zan - gen Der

lief - de hoort! Zal hij het nooit ver-

cres - cen - do

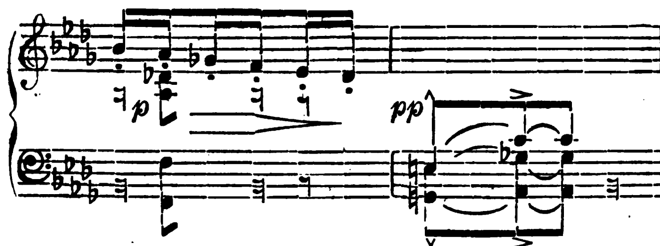
kla-ren 't Gevoel, dat in zijn oog speelt
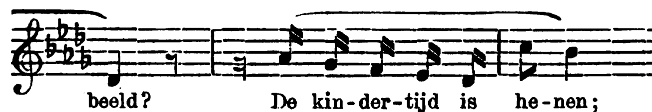
sf sf

En mij doet droomend sta - ren...
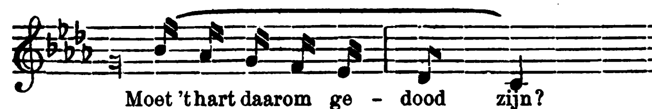
pp dim pp

En voor mijn geest doet
wa-ren 't Heer - likst
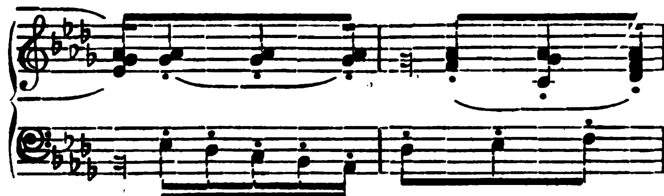

beeld?
De kin-der-tijd is he-nen;

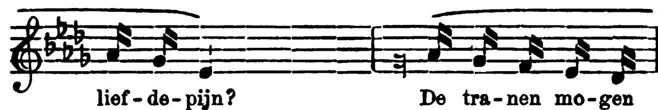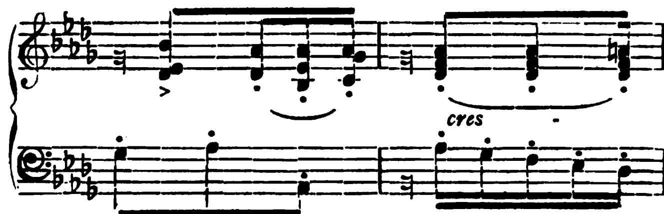

Moet 't hart daarom ge - dood zijn?

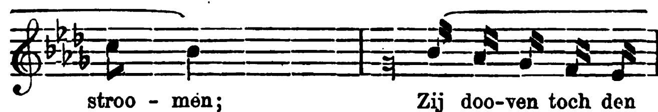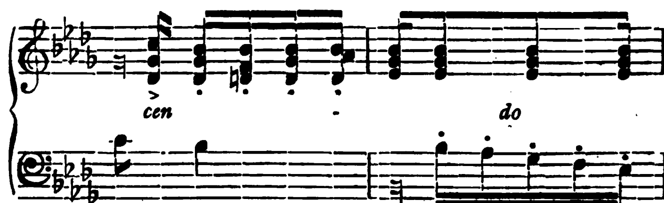

Of moe-ten wij slechts wee - nen, Vol

lief-de-pijn? De tra-nen mo-gen

cres -

stroo - men; Zij doo-ven toch den

cen - do

gloed niet, Dien mij-ne ziel, in
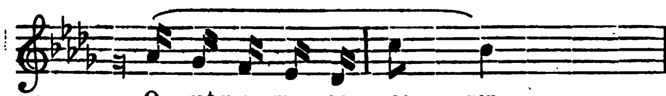
mf *f* *dim*
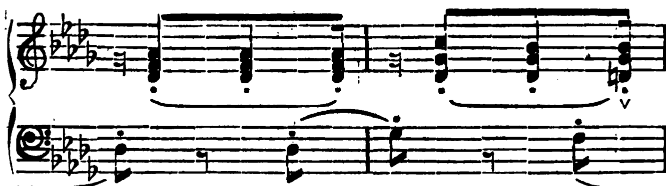
droo - men Tot hem ver-rukt ge-
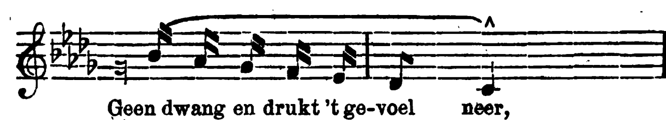
p
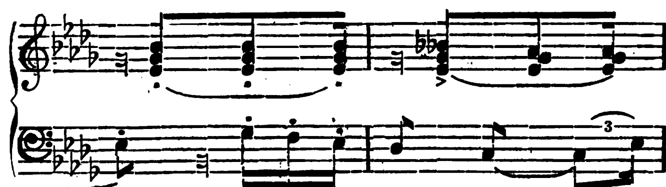
ko-men, Blij ge - niet.
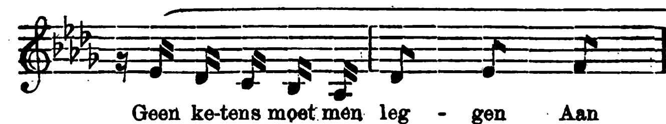
mf *p*
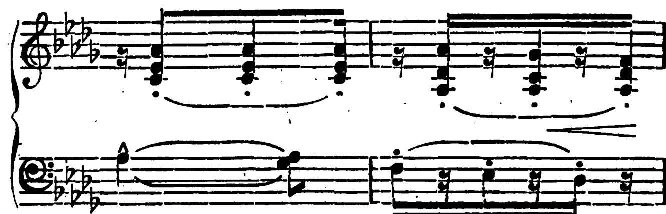

O, wat men mo - ge zeg - gen,

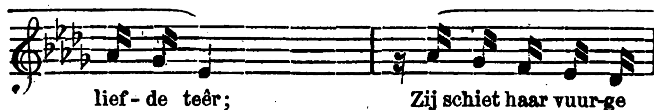

3
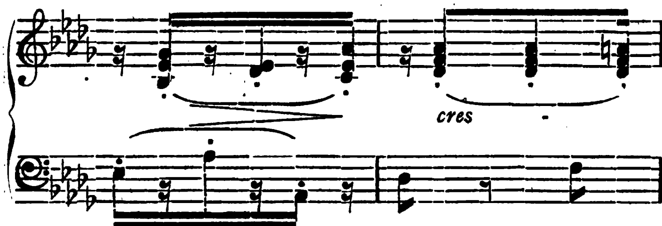

Geen dwang en drukt 't ge-voel neer,

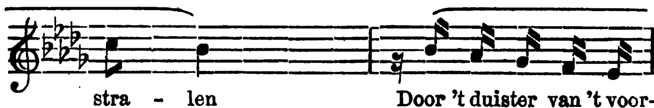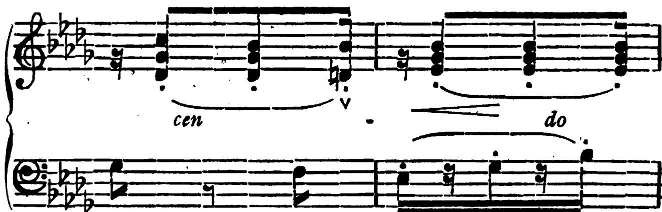

Geen ke-tens moet men leg - gen Aan

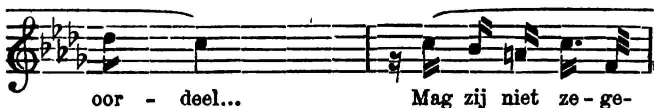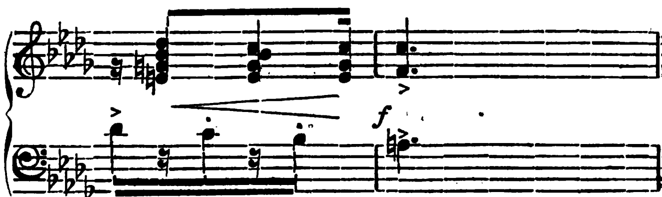

lief - de teêr;
Zij schiet haar vuur-ge

cres -
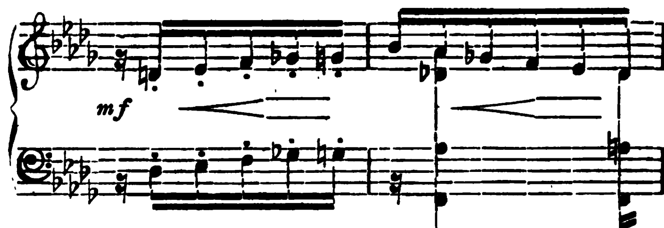

stra - len
Door 't duister van 't voor-
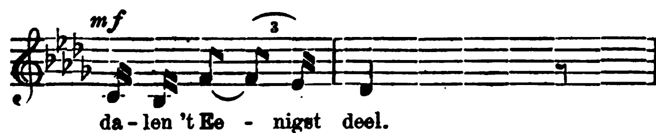

cen - do
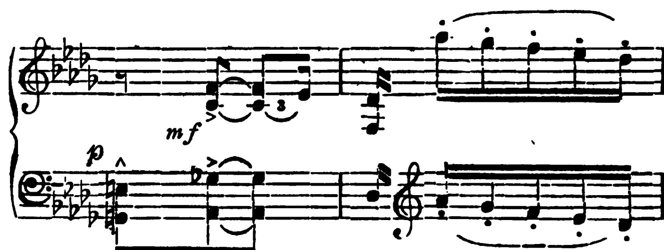

oor - deel...
Mag zij niet ze - ge-
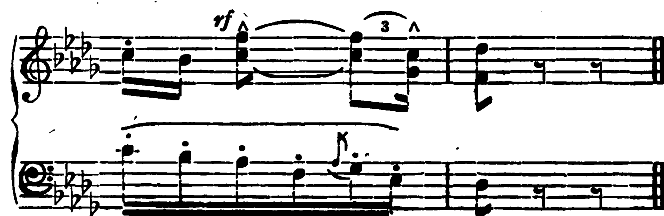

f

p
pra - len,
Dan blijft in 't graf te

mf

mf
3
da - len 't Ee - nigst deel.

mf
p
3

rf
3

1. Mijn hart is vol verlangen
En wacht naar 't zoete heilwoord,
Dat men in blijde zangen
    Der liefde hoort!
Zal hij het nooit verklaren
't Gevoel, dat in zijn oog speelt
En mij doet droomend staren...
En voor mijn geest doet waren
    't Heerlikst beeld?

2. De kindertijd is henen;
Moet 't hart daarom gedood zijn?
Of moeten wij slechts weenen,
    Vol liefdepijn?
De tranen mogen stroomen,
Zij dooven toch den gloed niet,
Dien mijne ziel, in droomen
Tot hem verrukt gekomen,
    Blij geniet.

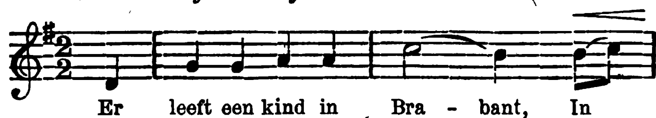
3. O, wat men moge zeggen,
Geen dwang en drukt 't gevoel neer,
Geen ketens moet men leggen
    Aan liefde teêr;
Zij schiet haar vuurge stralen
Door 't duister van 't vooroordeel...
Mag zij niet zegepralen,
Dan blijft in 't graf te dalen
    't Eenigst deel.
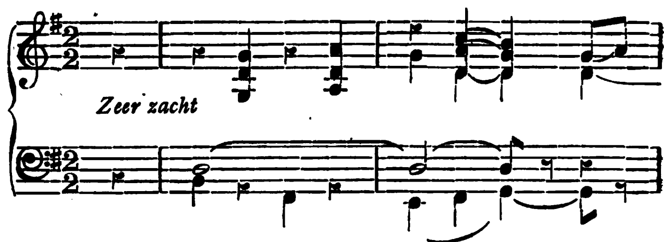

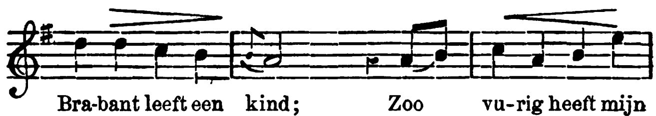
70. — ER LEEFT EEN KIND IN BRABANT.
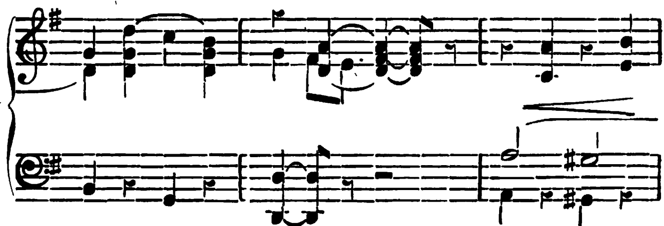
EUG. VAN OYE. EDW. BLAES.
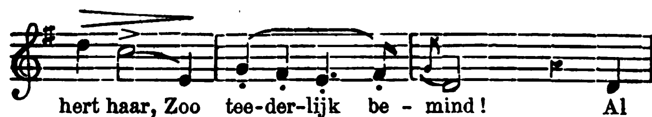
Zacht en eenigszins langzaam.
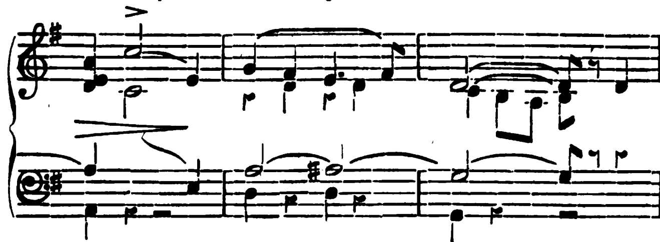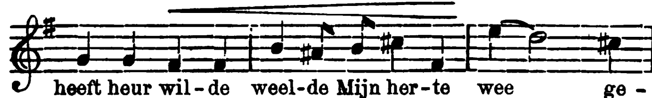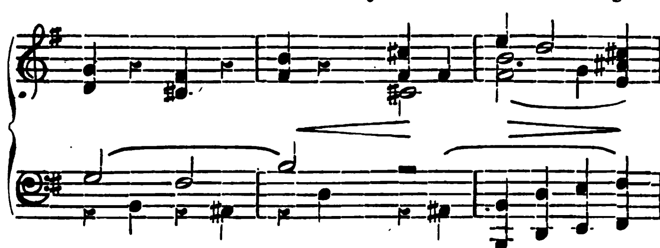

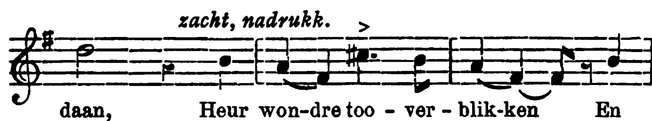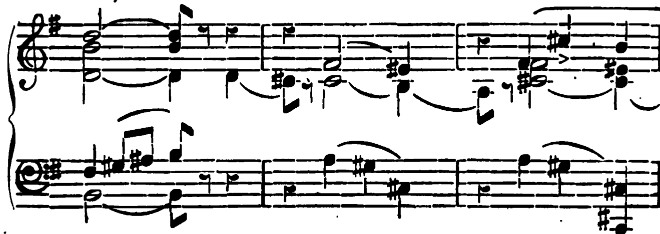

hert haar, Zoo tee-der-lijk be - mind! Al

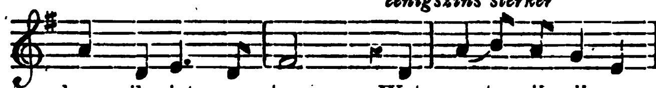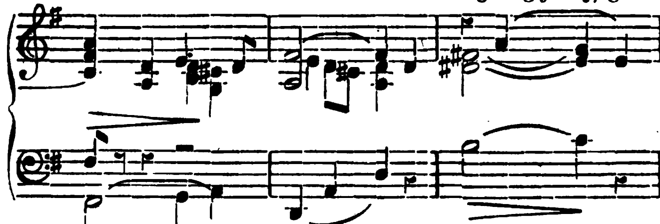

heeft heur wil-de weel-de Mijn her-te wee ge -
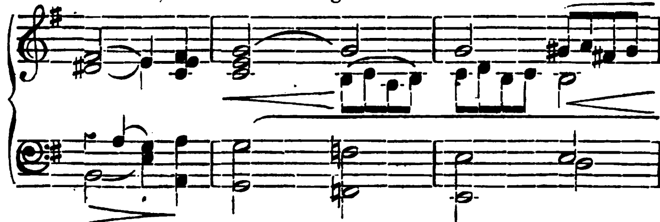

zacht, nadrukk.
daan, Heur won-dre too - ver - blik-ken En

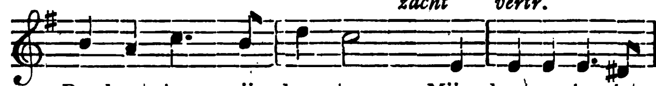

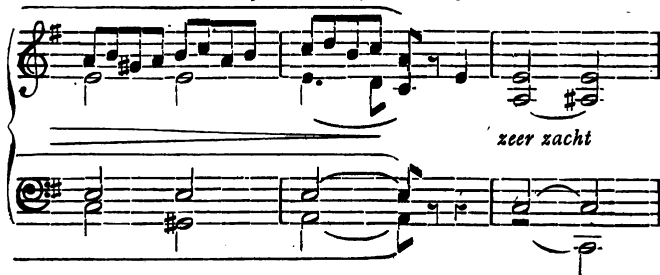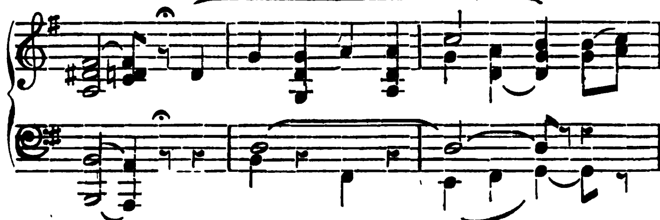

vrien-den, Te ma-ken goe-de sier? In

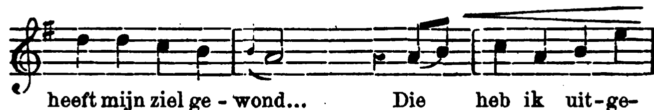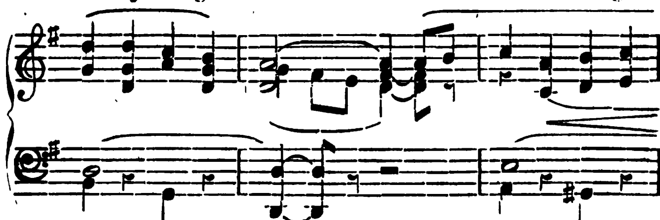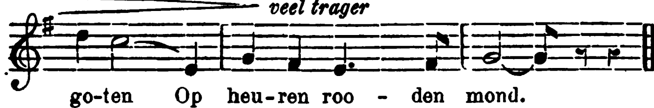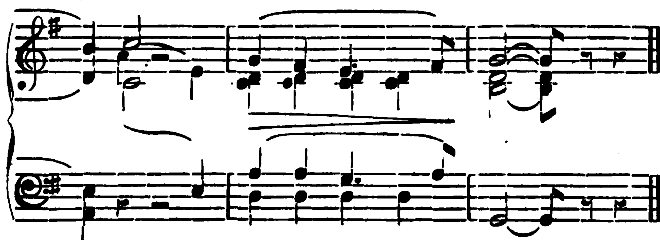

1e beweging.
hier. In Bra-bant, daar, een kind leeft; Zij

heeft mijn ziel ge - wond... Die heb ik uit-ge-

veel trager
go-ten Op heu-ren roo - den mond.

1. Er leeft een kind in Brabant,
In Brabant leeft een kind;
Zoo vurig heeft mijn hert haar,
Zoo teederlijk bemind!

2. Al heeft heur wilde weelde
Mijn herte wee gedaan,
Heur wondre tooverblikken
En kan ik niet weerstaan.

3. Wat vraagt gij mij, gevrienden,
Te maken goede sier?
In Brabant is mijn herte,
Mijn hert en is niet hier.

4. In Brabant, daar, een kind leeft;
Zij heeft mijn ziel gewond...
Die heb ik uitgegoten
Op heuren rooden mond.

---

71. — EEN BLOEMKEN.

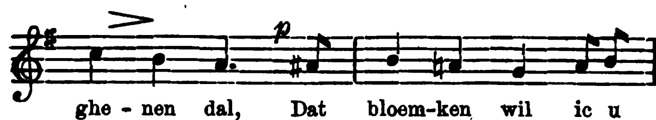
HOFFMANN VON FALLERSLEBEN. W. F. G. NICOLAÏ.

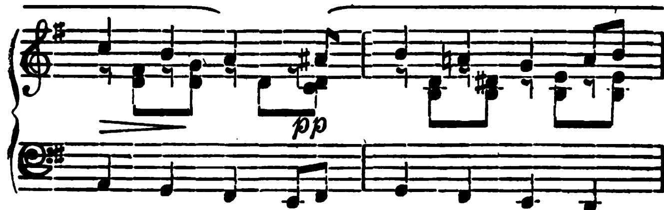
Matig.

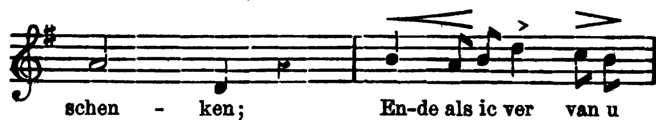
p

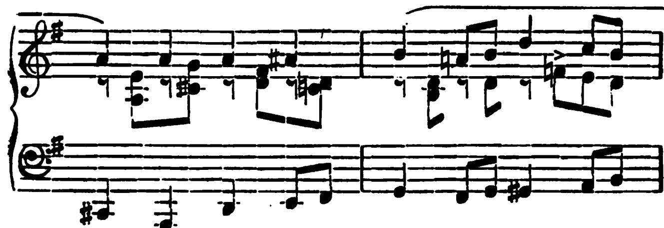
Daer staet een bloem-ken in
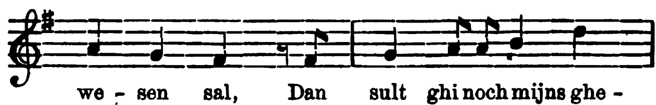
pp legato

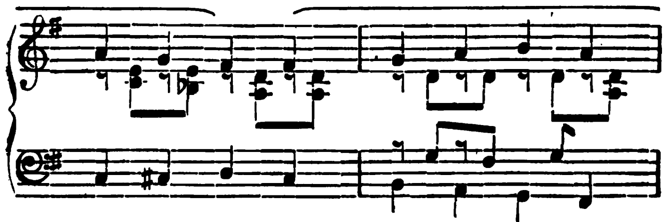

p
ghe - nen dal, Dat bloem-ken wil ic u

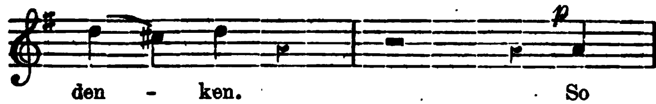

pp
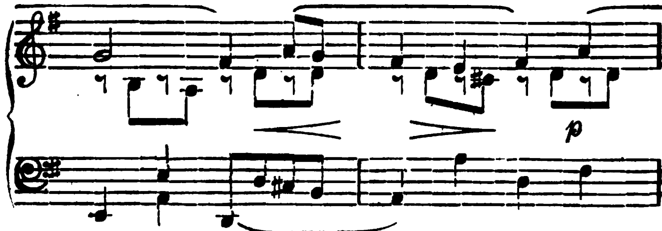

schen - ken; En-de als ic ver van u

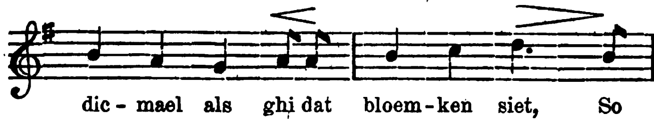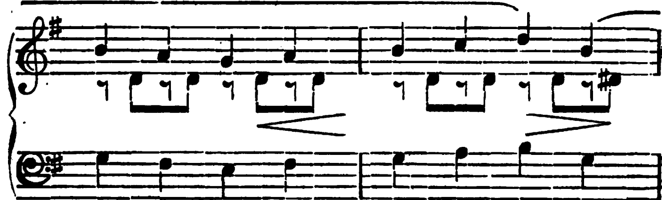

we - sen sal, Dan sult ghi noch mijns ghe -
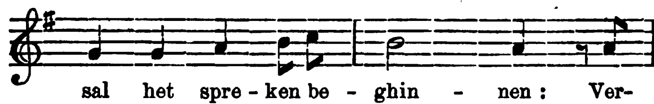

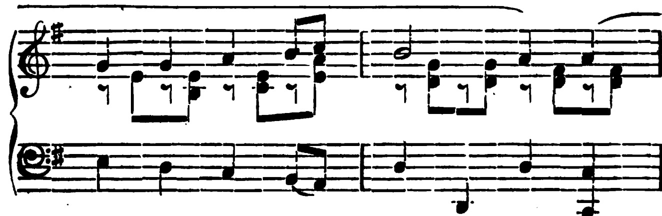

p
den - ken. So
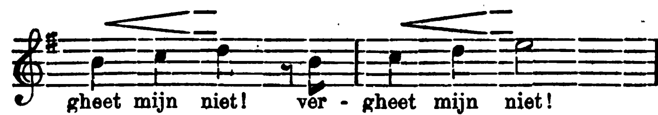

p
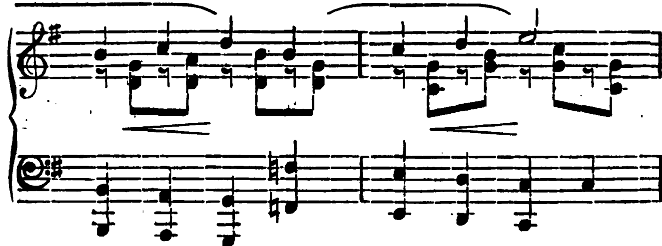

dic - mael als ghi dat bloem - ken siet, So
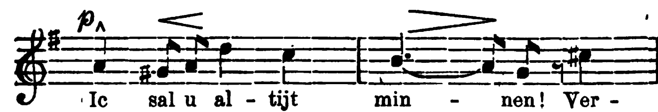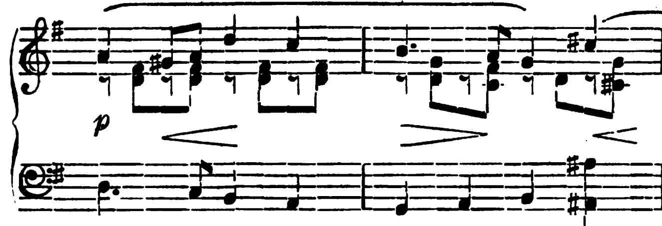

sal het spre - ken be - ghin - nen : Ver-

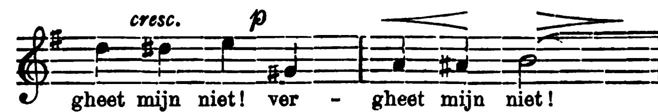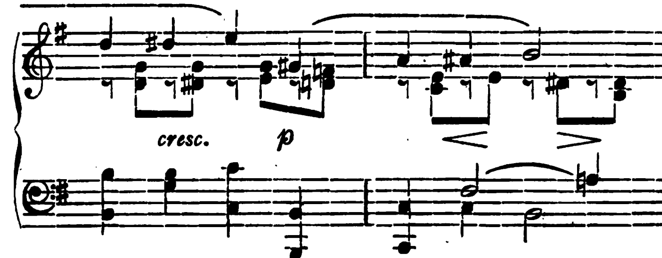

gheet mijn niet! ver - gheet mijn niet!

p
Ic sal u al - tijt min - nen! Ver -

p

cresc.
p
gheet mijn niet! ver - gheet mijn niet!

cresc.
p

pp met gevoel

Ic sal u al-tijt min - nen.

p

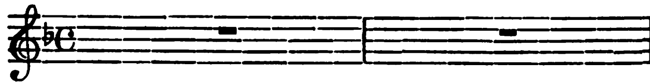
pp riten.
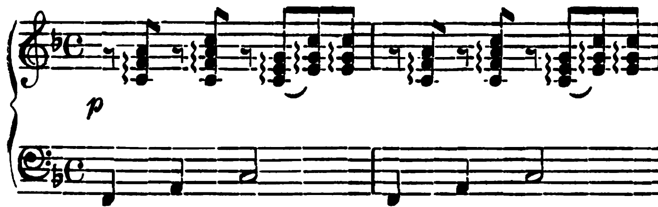
Daer staet een bloemken in ghenen dal,
Dat bloemken wil ic u schenken;
Ende als ic ver van u wesen sal,
Dan sult ghi noch mijns ghedenken.
So dicmael als ghi dat bloemken siet,
So sal het spreken beghinnen :
Vergheet mijn niet! vergheet mijn niet! }
Ic sal u altijt minnen! } *2 maal.*
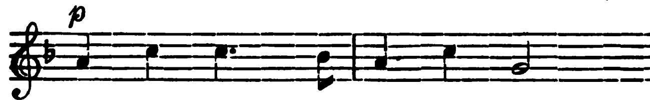
72. — VENSTERLIEDEKEN.
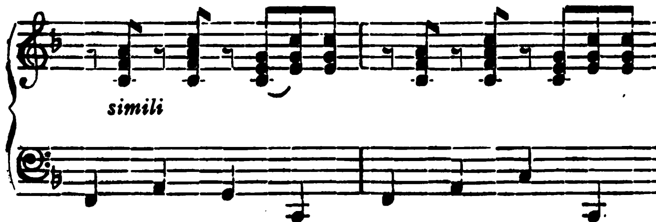
HOFFMANN VON FALLERSLEBEN. W. F. G. NICOLAÏ.

Matig.
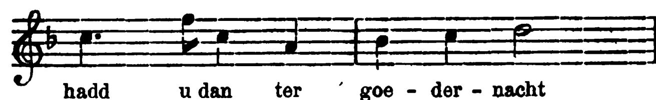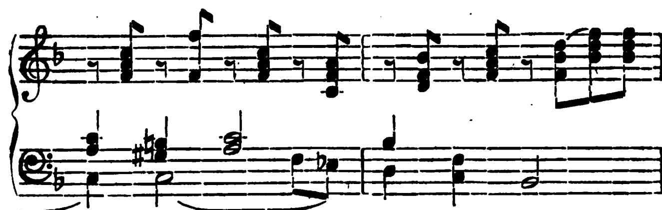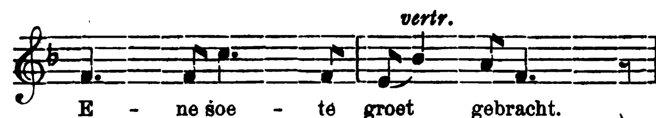

Och mijn heet ver - lan - ghen!
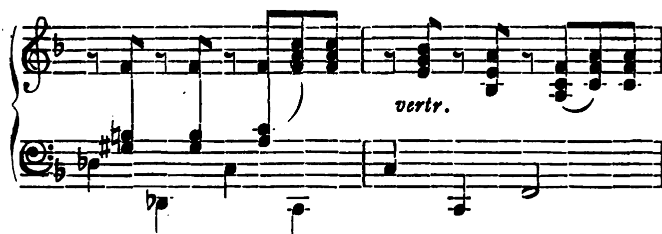
Door 't be - lo - ken ven - ster - kijn

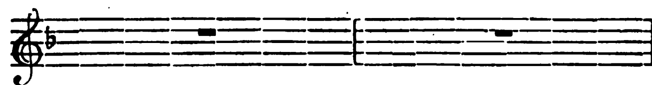
Waer ic dan ghe - gan - ghen,
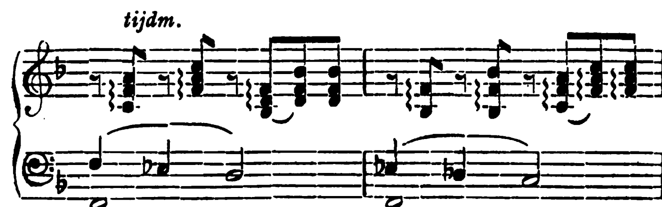

hadd u dan ter goe - der - nacht

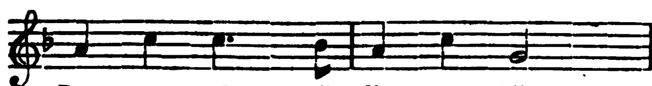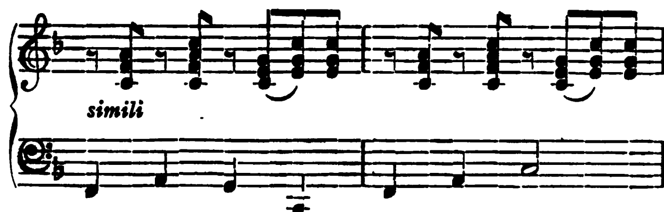

vertr.
E - ne soe - te groet gebracht.

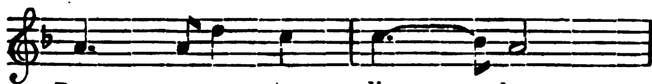

vertr.
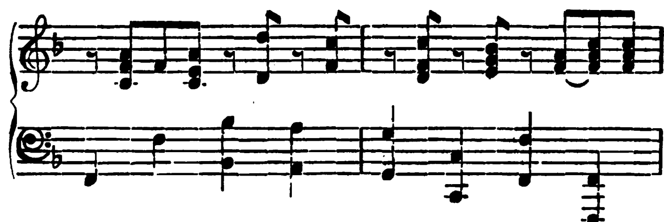

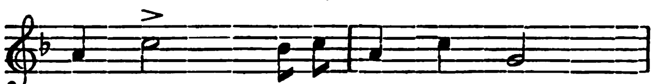

tijdm.
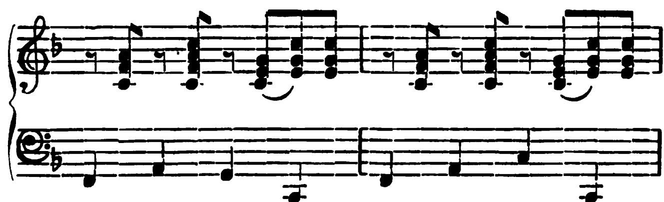

Daer om sal mijn lie - de - kijn

simili

Door uw ven - ster clin - ghen,

Sal u van der lief - de mijn

goe - de boot-schap brin - ghen,

Dat ic u, mijn lief ghe - noot,
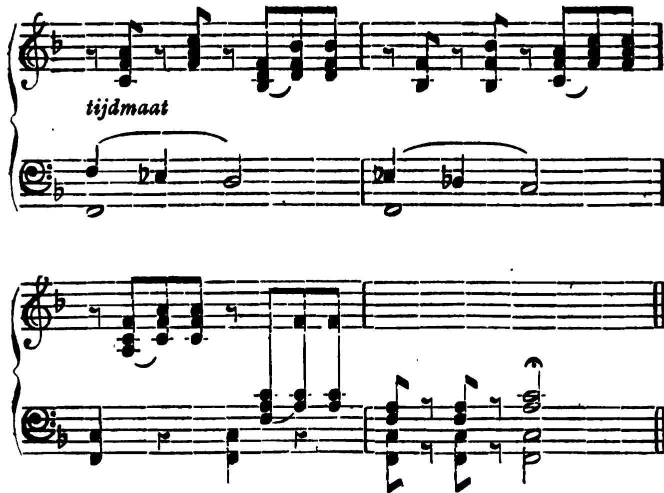
p

vertr.

Ben ghetrouw tot in den doot.

p

vertr.

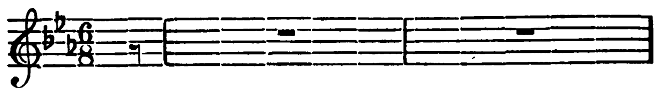
1. Mocht ic sijn den maneschijn,
Och mijn heet verlanghen !
Door 't beloken vensterkijn
Waer ic dan gheganghen,
Hadd u dan ter goeder nacht
Ene soete groet ghebracht.
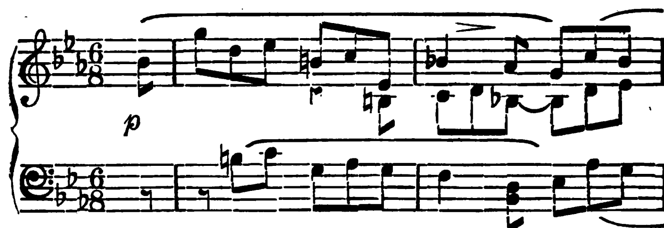
2. Daer om sal mijn liedekijn
Door uw venster clinghen,
Sal u van der liefde mijn
Goede bootschap bringhen,
Dat ic u, mijn lief ghenoot,
Ben ghetrouw tot in den doot.

73. — WANNEER DE WINTER COMT INT LANT.

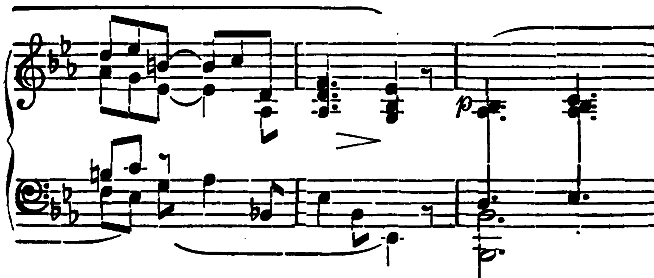
PRUDENS VAN DUYSE. FL. VAN DUYSE.
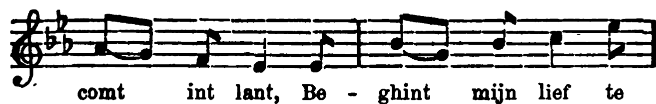
Langzaam.
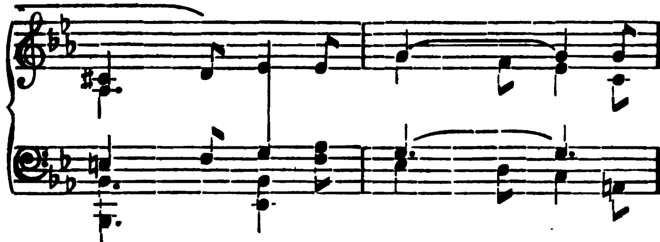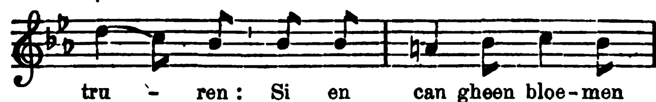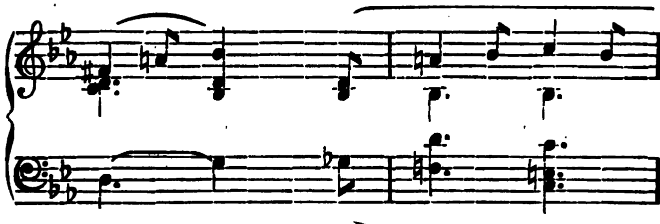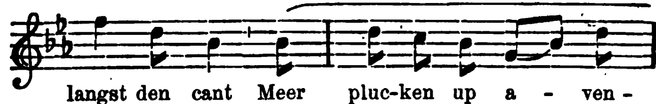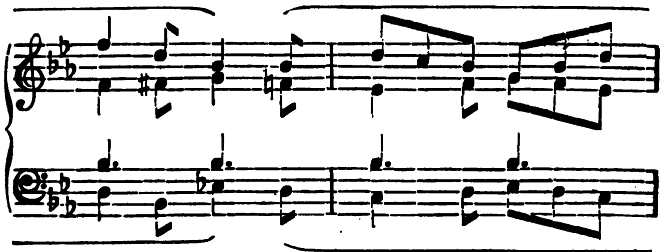

comt int lant, Be - ghint mijn lief te

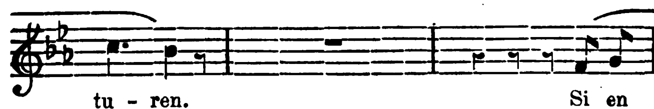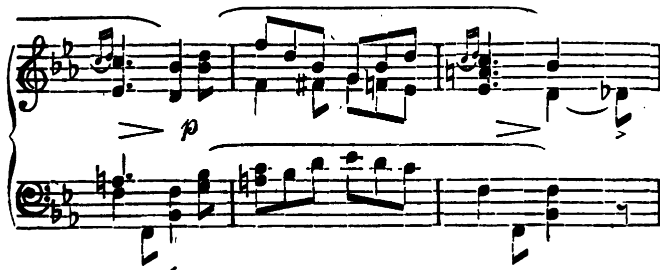

tru - ren: Si en can gheen bloe-men

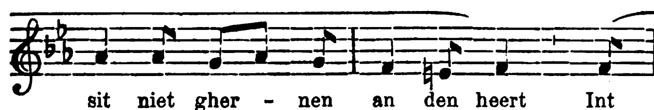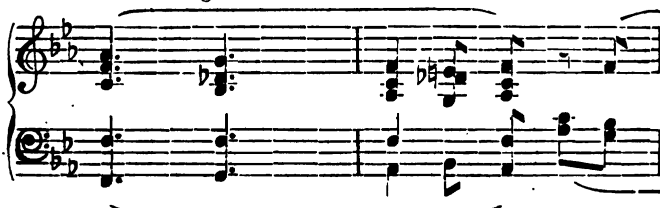

langst den cant Meer pluc-ken up a - ven -
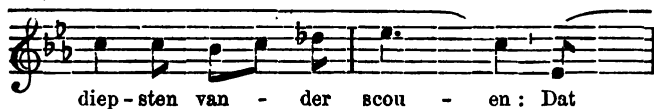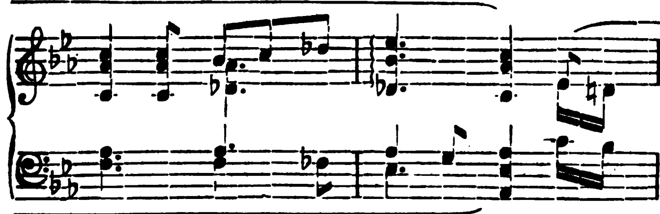

tu - ren. Si en
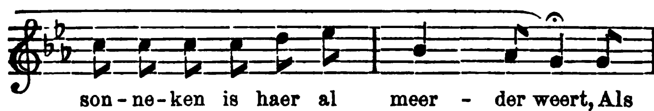

p
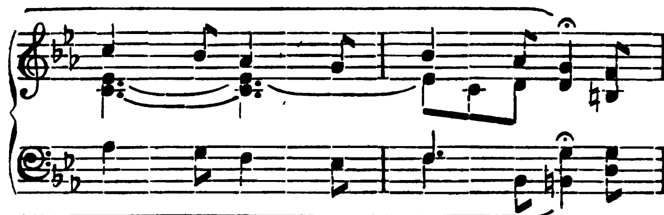

sit niet gher - nen an den heert Int
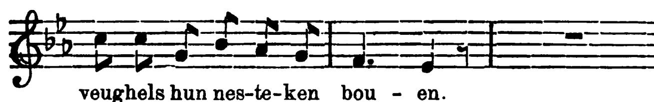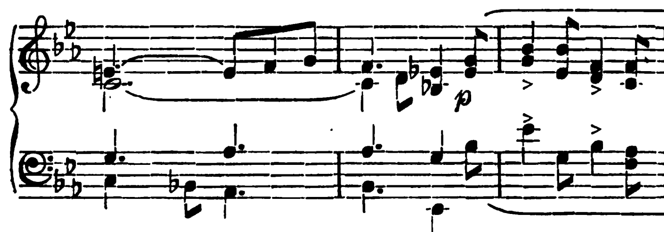

diep-sten van - der scou - en: Dat
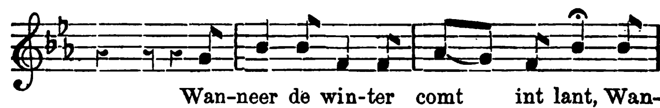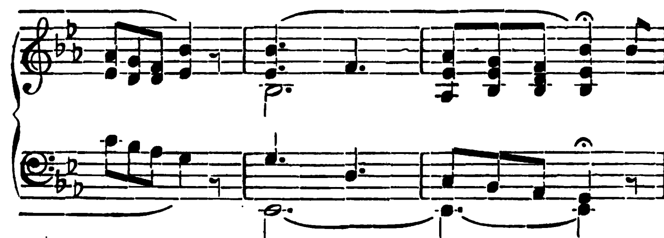

son - ne - ken is haer al meer - der weert, Als
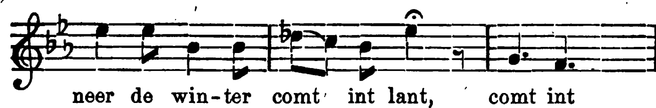

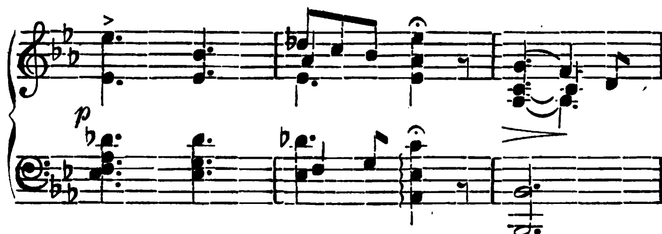

veughels hun nes-te-ken bou - en.

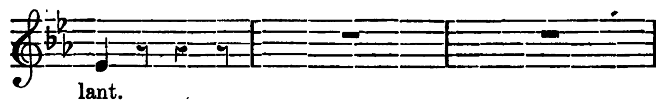

p
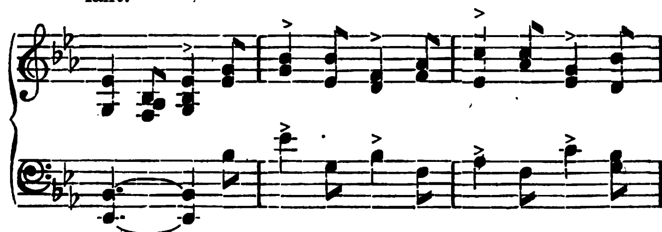

Wan-neer de win-ter comt int lant, Wan-

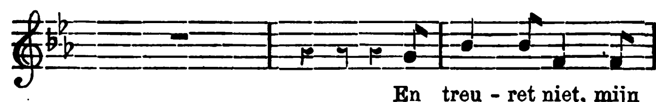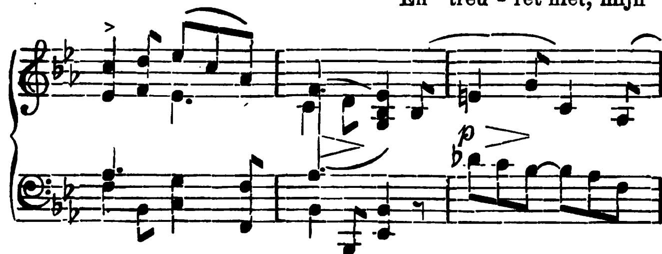

neer de win-ter comt int lant, comt int
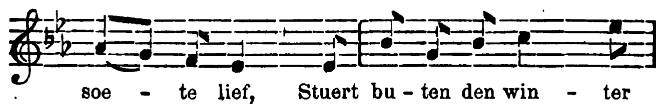

p
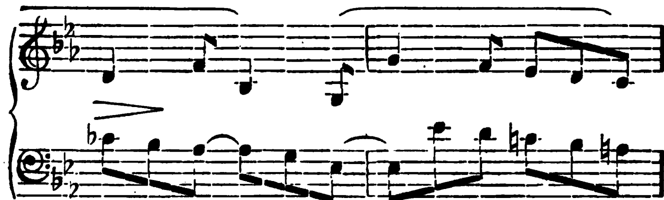

lant.
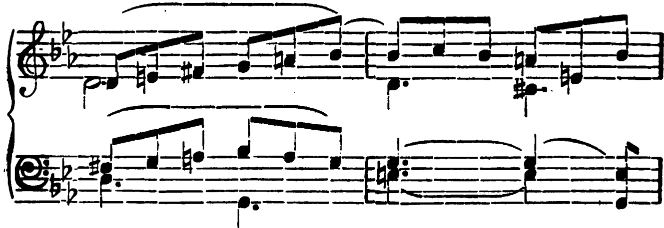

En treu - ret niet, mijn
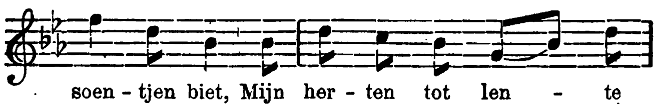

p
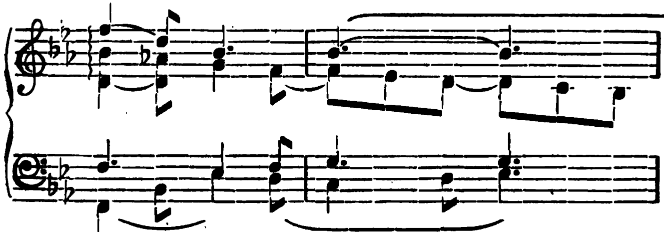

soe - te lief, Stuert bu - ten den win - ter

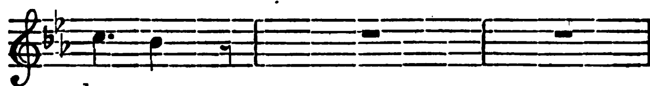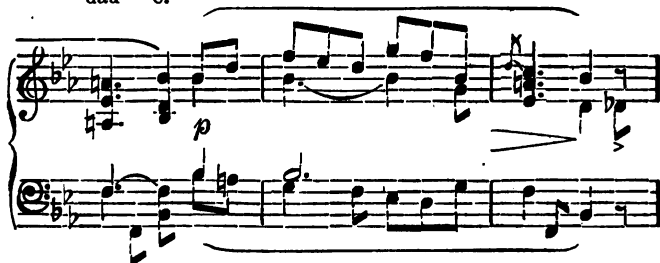

grau - e, Tes, als ghi mi een

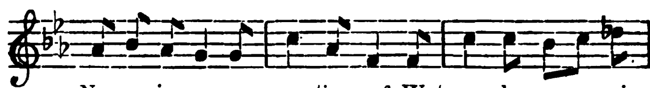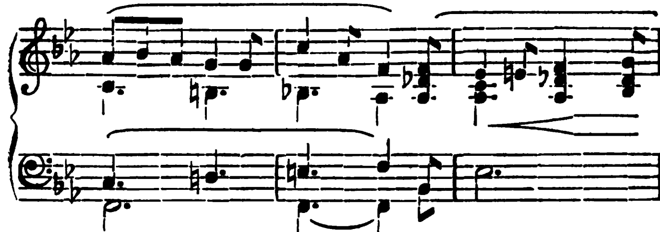

soen - tjen biet, Mijn her - ten tot len - te
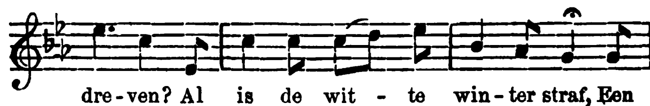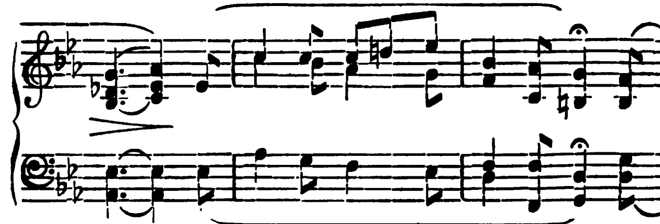

dau - e.
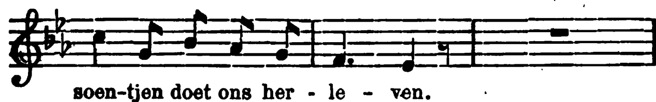

p
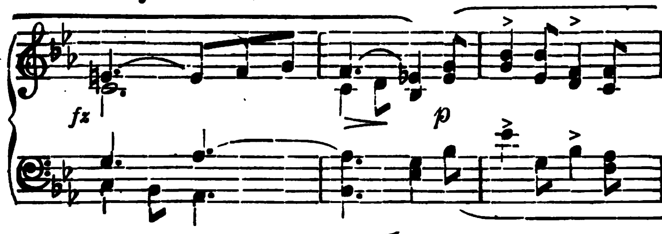

Nu, so ic u een soen-tjen gaf, Wat waerder a-ne mis-
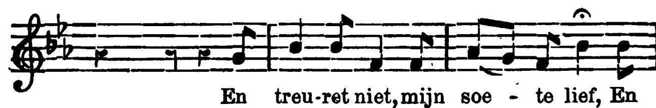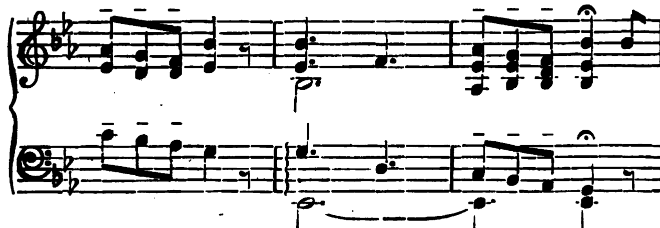

dre-ven? Al is de wit - te win-ter straf, Een

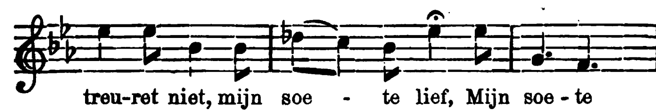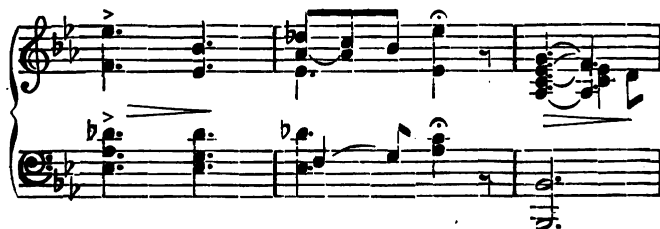

soen-tjen doet ons her - le - ven.
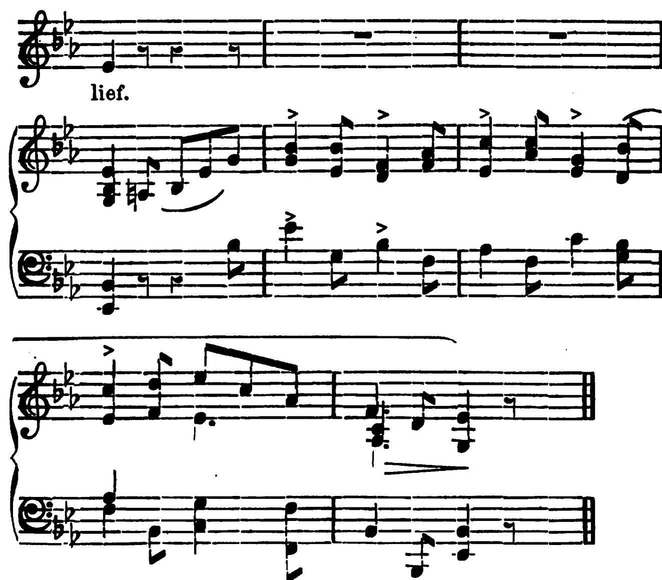

fz
p

En treu-ret niet, mijn soe - te lief, En

treu-ret niet, mijn soe - te lief, Mijn soe - te

1. Wanneer de winter comt int lant,
Beghint mijn lief te truren :
Si en can gheen bloemen langst den cant
Meer plucken up aventuren.
Si en sit niet ghernen an den heert
Int diepsten vander scouen :
Dat sonneken is haer al meerder weert,
Als veughels hun nesteken bouen.

2. En treuret niet, mijn soete lief,
Stuert buten den winter graue,
Tes, als ghi mi een soentjen biet,
Mijn herten tot lente daue.
Nu, so ic u een soentjen gaf,
Wat waerder ane misdreven ?
Al is de witte winter straf,
Een soentjen doet ons herleven.

74. — DES WINTERS ALS HET REGHENT.
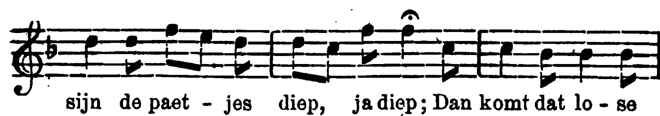
Begeleiding van FL. VAN DUYSE.
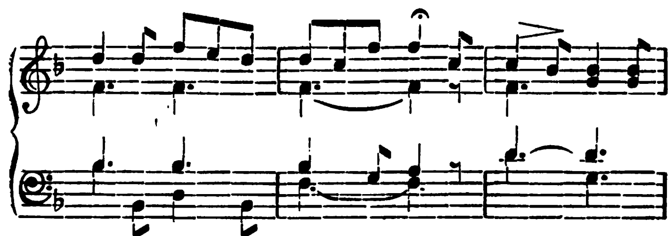
Luimig.

f
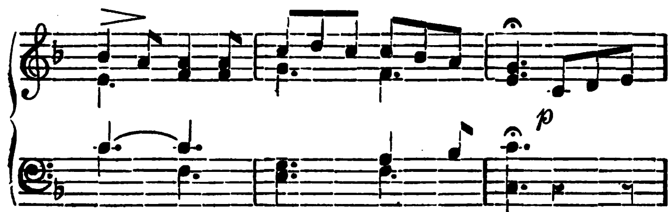
Des win-ters als het re - ghent, Dan
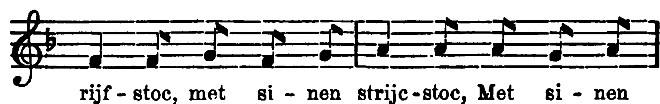
p
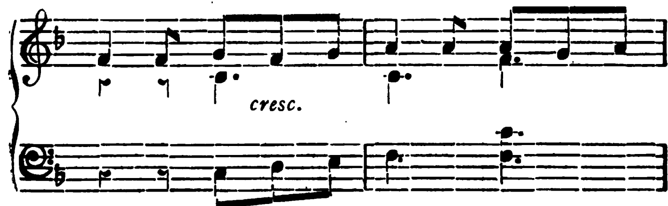

sijn de paet - jes diep, ja diep; Dan komt dat lo - se
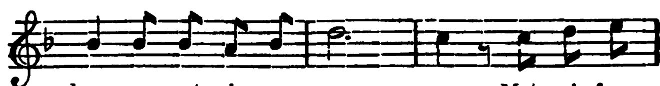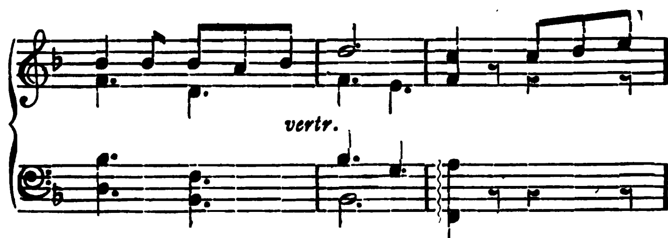

vischertjen Vischen al in - ne dat riet Met si-nen

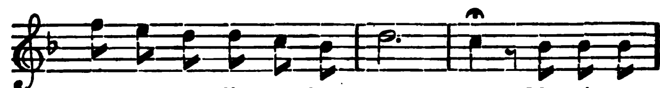

p
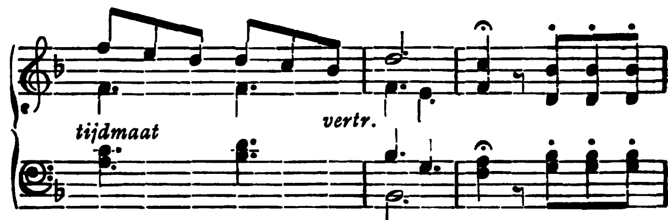

rijf - stoc, met si - nen strijc-stoc, Met si - nen
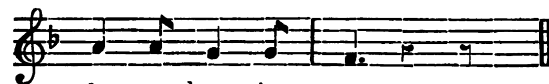

cresc.
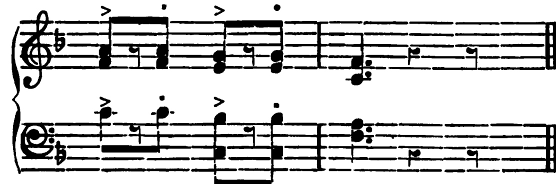

lap - sac, met si - nen cnap - sac, Met si - ne

vertr.

lee - re van dir - re dom dee - re, Met si - ne

tijdmaat
vertr.

lee - re laers - jes aen.

1. Des winters als het reghent,
Dan sijn de paetjes diep, ja diep;
Dan comt dat lose vischertjen
Vischen al inne dat riet
Met sinen rijfstoc, met sinen strijcstoc,
Met sinen lapsac, met sinen cnapsac,
Met sine leere, van dirre dom deere,
Met sine leere laersjes aen.

2. Dat lose molenarinnetje
Ghinc in haer deurtje staen, ja staen,
Om dat dat aerdich vischertje
Voor bi haer henen sou gaen
Met sinen rijfstoc, met sinen strijcstoc,
Met sinen lapsac, met sinen cnapsac,
Met sine leere, van dirre dom deere,
Met sine leere laersjes aen.

3. « Wat heb ic jou misdreven,
Wat heb ic jou misdaen, ja daen,
En dat ic niet met vreden
Voor bi jouw deurtje mach gaen
Met minen rijfstoc, met minen strijcstoc,
Met minen lapsac, met minen cnapsac,
Met mine leere, van dirre dom deere,
Met mine leere laersjes aen? »
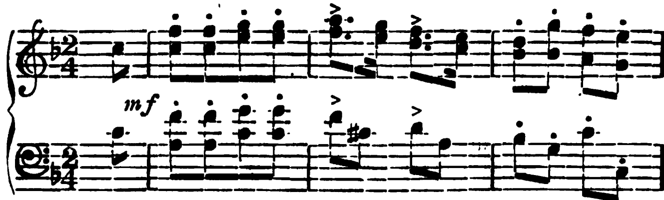
4. — « Ghi hebt mi niet misdreven,
Ghi hebt mi niet misdaen, ja daen,
Maer ghi moet mi driemael soenen,
Eer ghi van hier meucht gaen
Met uwen rijfstoc, met uwen strijcstoc,
Met uwen lapsac, met uwen cnapsac,
Met uwe leere, van dirre dom deere,
Met uwe leere laersjes aen! »
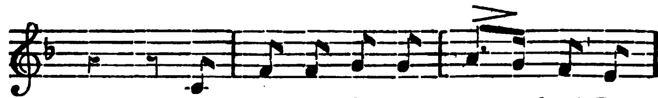
DES WINTERS ALS HET REGHENT.
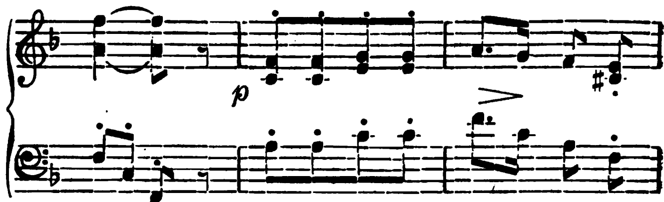
(Nieuwere wijze.)
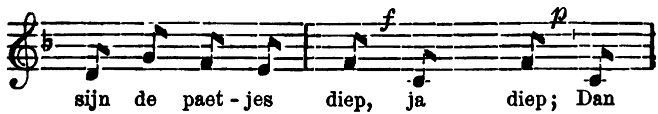
Prudens Van Duyse.
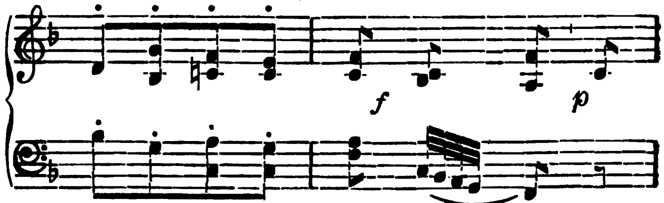
Schertsend.

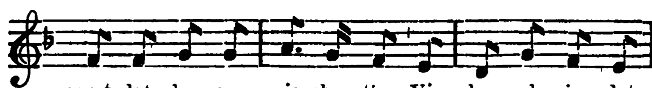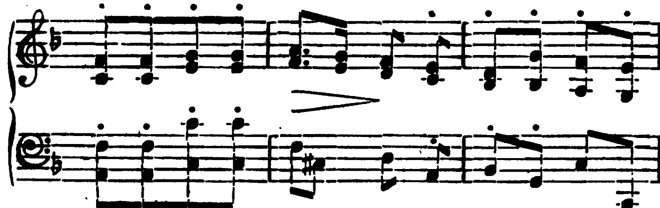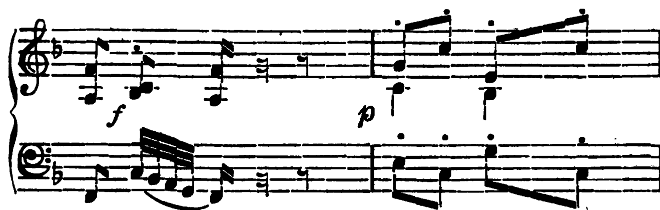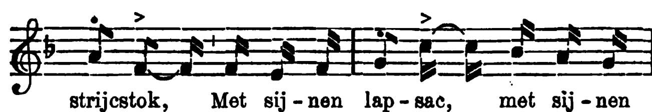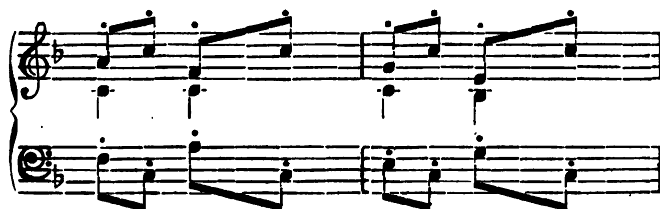

comt dat lo - se vis-cher-tjen Vis-chen al in dat

f
riet, ja riet Met sij-nen rijf-stok, met sij-nen

f
p

strijcstok, Met sij - nen lap - sac, met sij - nen

cnap-sac, Met sij - ne lee - re van dir - re dom

mf

dee - re, Met sij - ne lee - re laers-jes

aen, Met sij - ne lee - re van dir - re dom

mf

deere, Met sij - ne lee - re laersjes aen.

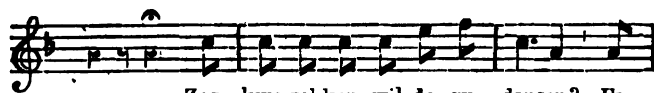
f

75. — ZEG, KWEZELKEN, WILDE GY DANSEN?

Begeleiding van Fl. Van Duyse.

Matig.
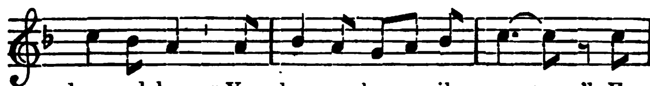
p

Zeg, kwe-zel-ken, wil-de gy dansen? Ik
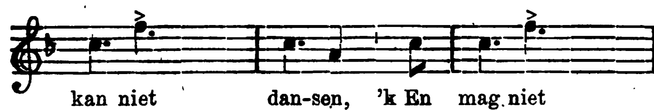

p
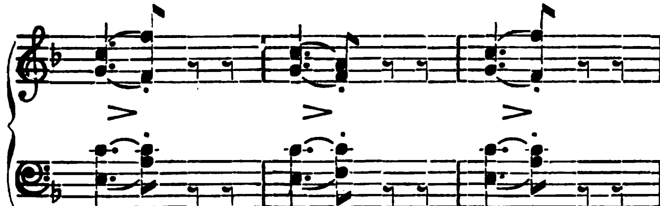

zal u ge-ven een ei. » « Wel neen ik, » zeî dat
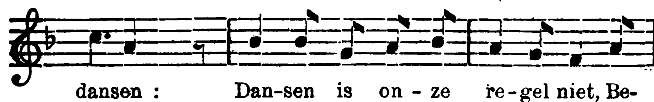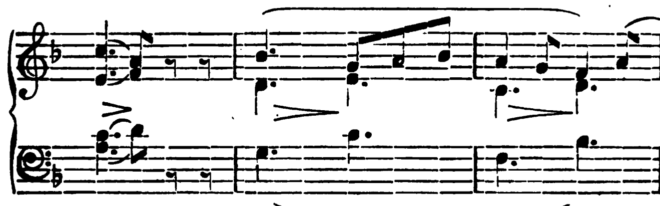

kwe-zel-ken, « Van dan-sen ben ik vry : 'k En
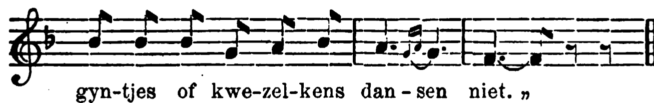

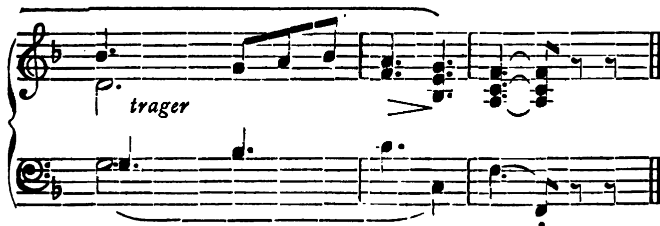

kan niet dan-sen, 'k En mag niet

dansen : Dan-sen is on - ze re-gel niet, Be-

gyn-tjes of kwe-zel-kens dan - sen niet. „

trager

1. « Zeg, kwezelken, wilde gy dansen?
Ik zal u geven een ei. »
« Wel neen ik, » zeî dat kwezelken,
« Van dansen ben ik vry.
'k En kan niet dansen,
'k En mag niet dansen :
Dansen is onze regel niet,
Begyntjes of kwezelkens dansen niet. »

2. « Zeg, kwezelken, wilde gy dansen?
Ik zal u geven een koe. »
« Wel neen ik, » zeî dat kwezelken,
« Van dansen word ik te moe.
'k En kan niet dansen,
'k En mag niet dansen :
Dansen is onze regel niet,
Begyntjes of kwezelkens dansen niet. »

3. « Zeg, kwezelken, wilde gy dansen?
Ik zal u geven een paerd. »
« Wel neen ik, » zeî dat kwezelken,
« 't En is my 't dansen niet waerd.
'k En kan niet dansen,
'k En mag niet dansen :
Dansen is onze regel niet,
Begyntjes of kwezelkens dansen niet. »

4. « Zeg, kwezelken, wilde gy dansen?
Ik zal u geven een man. »
« Wel ja ik, » zeî dat kwezelken,
« 'k Zal al doen wat ik kan.
Ik kan wel dansen,
Ik mag wel dansen :
Dansen is onze regel wel,
Begyntjes en kwezelkens dansen wel. »

---

76. — TE KIELDRECHT, TE KIELDRECHT.

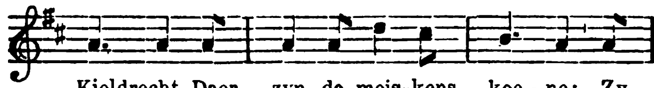
Begeleiding van FL. VAN DUYSE.
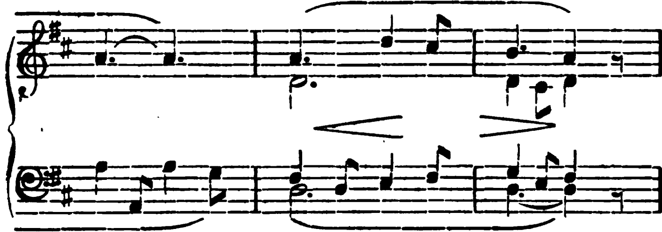
Niet te snel.
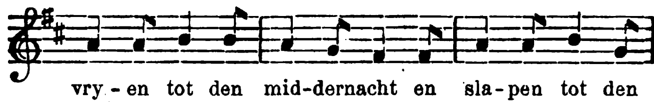
f
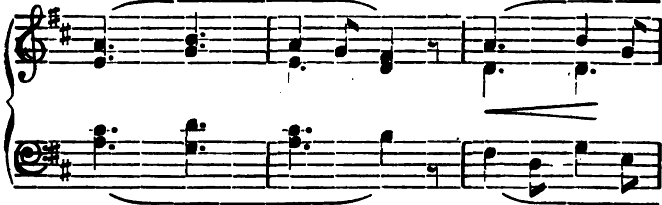
Te Kieldrecht, te
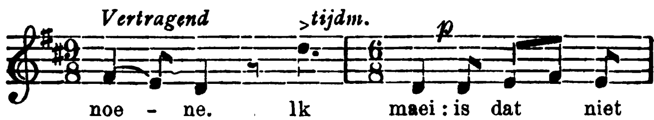
p

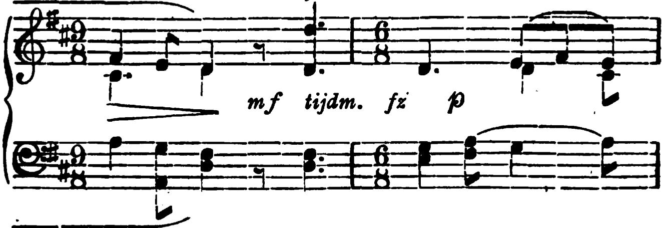

Kieldrecht, Daer zyn de meis-kens koe - ne; Zy
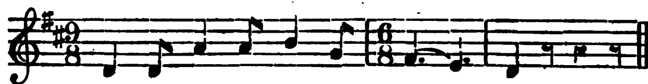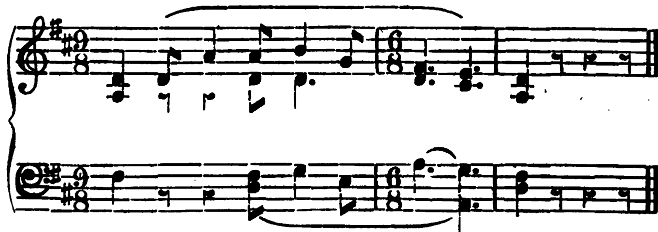

vry - en tot den mid-dernacht en sla-pen tot den

Vertragend
tijdm.
p
noe - ne. Ik maei : is dat niet

mf tijdm. fz p

1. Te Kieldrecht, te Kieldrecht,
Daer zyn de meiskens koene;
Zy vryen tot den middernacht
En slapen tot den noene.
Ik maei : Is dat niet fraei?
En slapen tot den noene.

2. Als ze opstaen, als ze opstaen,
Dan kyken ze in de wolken;
Zy zeggen : « Wel hoe laet is 't al?
Myn koe staet ongemolken. »
Ik maei : Is dat niet fraei?
Myn koe staet ongemolken.

3. Als ze uitgaen, als ze uitgaen,
Komt haer de koster tegen :
« Wel, koster, zeg hoe laet is 't al?
Wat uer is 't daer geslegen? »
Ik maei : Is dat niet fraei?
Wat uer is 't daer geslegen?

4. « Het uer dat daer geslegen is,
Dat kunt gy wel bemerken;
De hoogmis is al lang gedaen
En 't volk komt van der kerken. »
Ik maei : Is dat niet fraei?
En 't volk komt van der kerken.

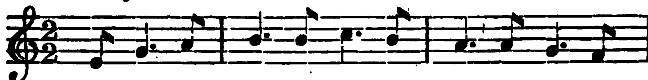
5. En als zy komen in de wei,
Zy zeggen : « Koeiken blare!
Ik ben hier met myn lieveken,
En zal u dat niet varen? »
Ik maei : Is dat niet fraei?
En zal u dat niet varen?

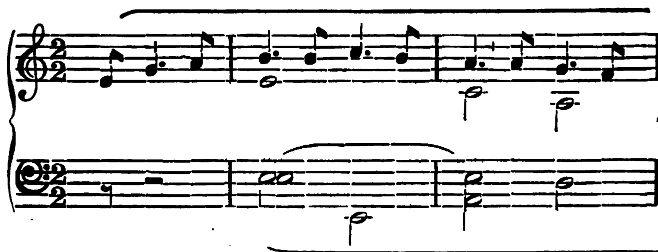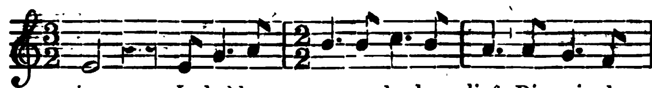
---

77. — DIE NACHTEGAEL DIE SANC EEN LIET.

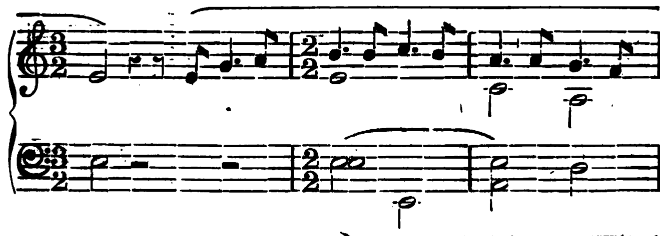
Begeleiding van Fl. Van Duyse.
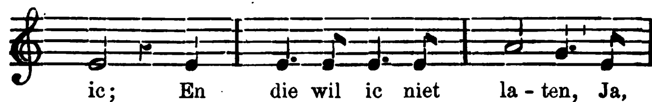
Matig.
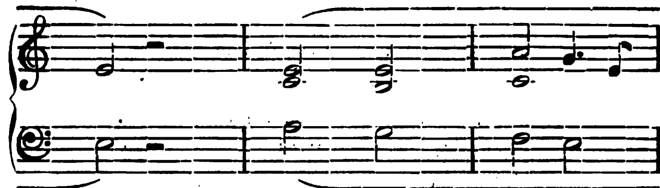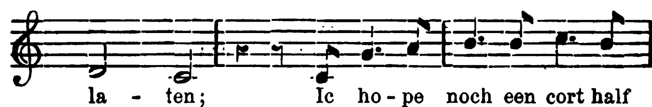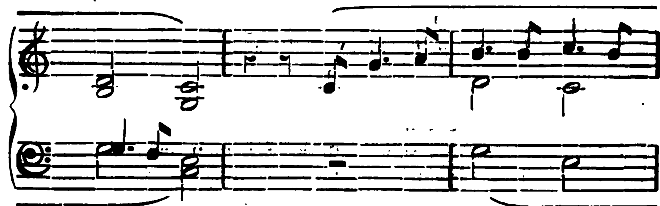

ic; Ic hebber een ver-ho-len lief, Die vri-de
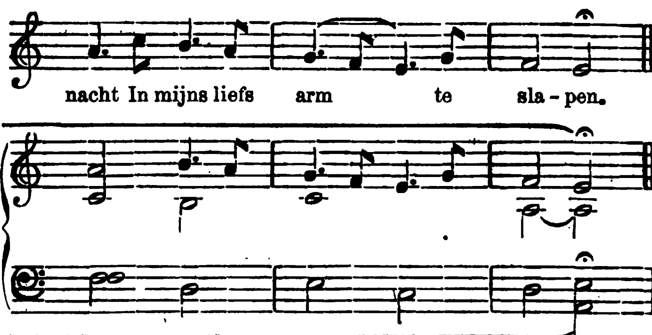

ic; En die wil ic niet la-ten, Ja,

la - ten; Ic ho-pe noch een cort half

1. « Die nachtegael die sanc een liet,
   Dat leerde ic;
   Ic hebber een verholen lief,
   Die vride ic;
   En die wil ic niet laten,
   Ja, laten;
   Ic hope noch een cort half nacht
   In mijns liefs arm te slapen. »

2. Die moeder van den bedde spranc,
   Ontstac haer licht;
   Si vant haer joncste dochter op
   Haer bedde niet :
   « Waer is si nu ghegangheh,
   Ja, ganghen?
   Nu is mijn joncste dochter wech,
   Met een so vremden manne. »

3. — « Hi en was mi also vremde niet,
   Hi hat mi lief;
   Hi voerde mi al over die hei,
   Hi misdede mi niet.
   Hi voerde mi over der heiden,
   Ja, heiden;
   Daer twee schoon liefkens samen gaen,
   Hoe node ist dat si scheiden.
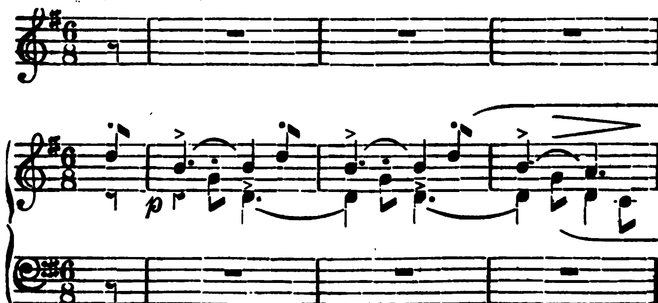
4. « Daer twee goe liefkens tsamen aen
Den danse gaen,
Hoe vriendelic dat si haer oochskens op
Malcander slaen
Ghelijc der morghen sterren,
Ja, sterren.
Mijn herteken is van sulker aert :
Bruin oochskens sie ic gheren.

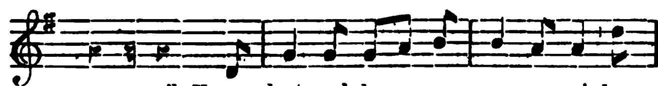
5. « Mijn herteken is veel wilder dan
Een wilt conijn;
Dat en mach niemant temmen dan
Die liefste mijn;
Dat en mach niemant temmen,
Ja, temmen,
En waer die alder liefste mijn;
Dat is so fraeien gheselle!
Och, waren alle duvels so,
En ic voer in der helle! »
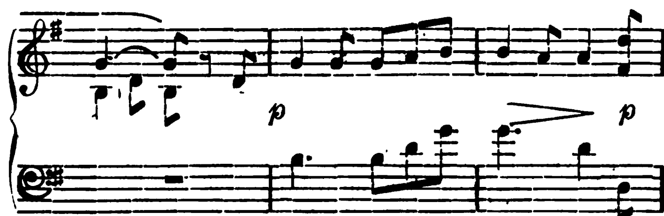

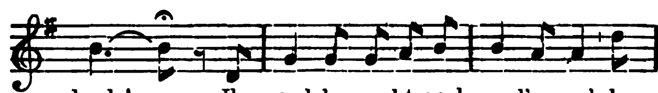
78. — 'K KWAM LESTMAEL DOOR EEN GROENE WEI.
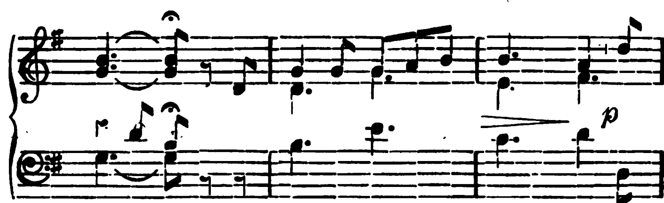
Begeleiding van FL. VAN DUYSE.

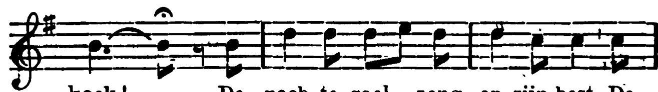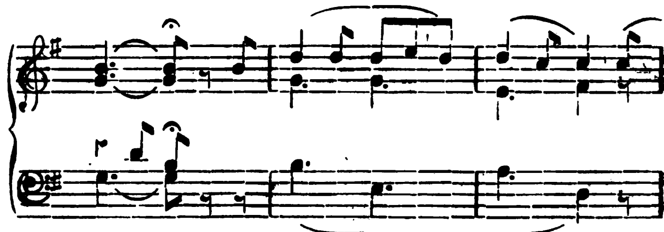

'k Kwam lestmael door een groe-ne wei, koe-

p
p

koek ! Ik vond den nachtegael aen d'een zy', koe-

p

koek ! De nach-te-gael zong op zijn best, De

koekoek riep uit zij-nen nest: Koekoek, koekoek, koe-

p

koek! Koe - koek, koe-koek, koe - koek!

Vertragend

1. 'k Kwam lestmael door een groene wei, koekoek!
Ik vond den nachtegael aen d'een zy', koekoek!
De nachtegael zong op zijn best,
De koekoek riep uit zijnen nest :
Koekoek, koekoek, koekoek!

2. Terwijl dat deze vogel zong, koekoek!
Hoord' ik een stem die beter klonk, koekoek!
Een zoete stem die zong zoo fijn;
Het scheen een Venus-dier te zijn.
Koekoek, koekoek, koekoek!

3. Een paerken zong daer met plezier, koekoek!
En Cupido speelde op de lier, koekoek!
Hy speelde en danste een menuet,
De koekoek die riep altijd meê :
Koekoek, koekoek, koekoek!

4. Want Cupido, dat aerdig kind, koekoek!
Hy schiet het wild daer hy het vindt, koekoek!
Hy nam zijn pijlken op het lest,
En schoot den koekoek uit den nest.
Koekoek, koekoek, koekoek!

5. De koekoek stierf daer in de wei, koekoek!
En in den nest zoo bleef een ei, koekoek!
En uit dat ei kwam binnen 't jaer
Een jongsken schoon gelijk zijn vaêr.
Koekoek, koekoek, koekoek!
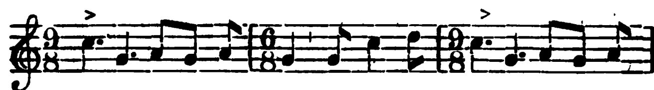
---

79. — DAER GING EEN PATER LANGS HET LAND.
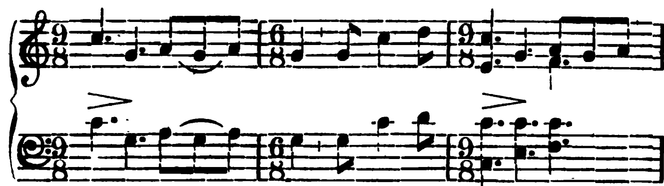
Begeleiding van Fl. Van Duyse.

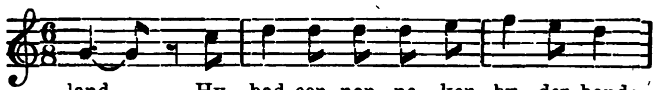
Opgewekt.
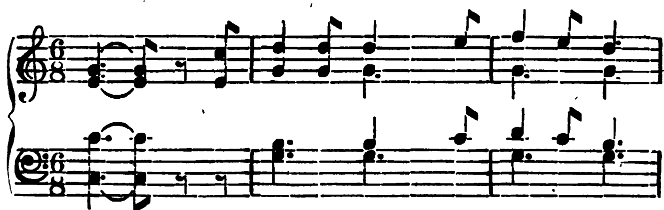
Daer ging een

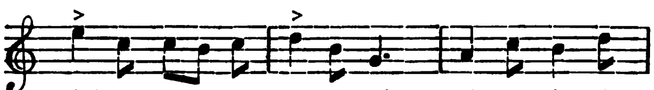
f *mf*
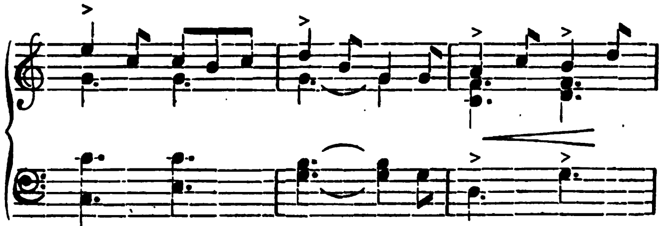

pa-ter langs het land, Daer ging een pa-ter langs het
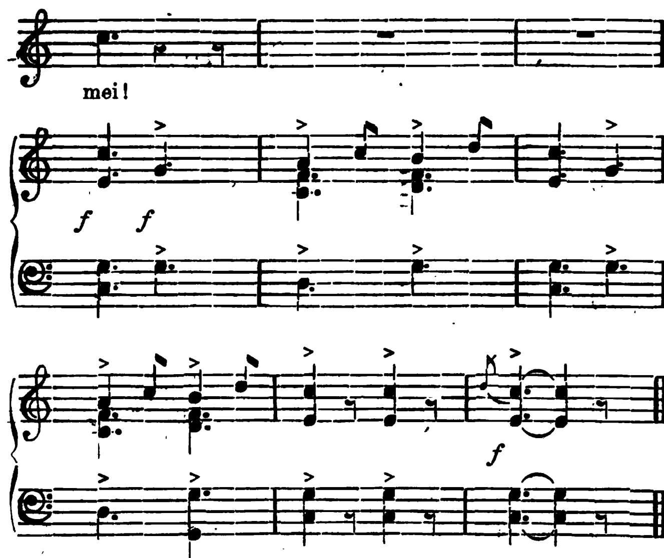

land, Hy had een non - ne - ken by der hand;

Hei, 't was in de Mei zoo zei, Hei, 't was in de

1. Daer ging een pater langs het land, (*2 maal*)
Hij had een nonneken by der hand.
Hei, 't was in de mei zoo zei,
Hei, 't was in de mei!

2. Sa, pater, gy moet knielen gaen, (*2 maal*)
Maer, nonneken, gy moet blyven staen!
Hei, 't is enz.

3. Sa, pater, spreid uw zwarte kap, (*2 maal*)
Daer uwe heilige non op stapp'!
Hei, 't is enz.

4. Sa pater, geef uw non een zoen! (*2 maal*)
Dat moogdy nog wel driemaal doen!
Hei, 't is enz.

5. Sa, pater, hef uw nonneken op, (*2 maal*)
En dans weêr vrolyk met uw pop!
Hei, 't is enz.

6. Sa, pater, gy moet scheiden gaen, (2 *maal*)
Maer, nonneken, gy moet blyven staen!
Hei, 't is enz.

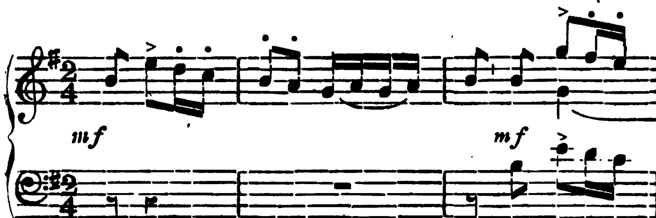
7. Sa, nonneken, wil nu kiezen gaen, (2 *maal*)
En neem een' anderen pater aen!
Hei, 't is in de mei zoo zei,
Hei, 't is in de mei!
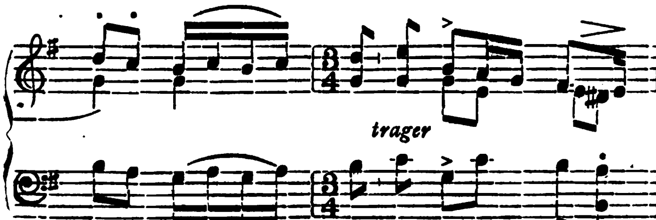

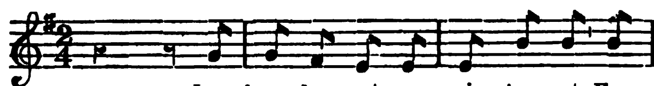
80. — JAN BROEDER VRYT EEN MEISJE ZOET.
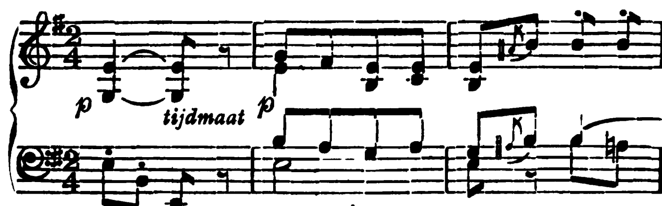
Begeleiding van FL. VAN DUYSE
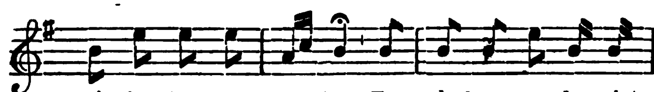
Vertellend.
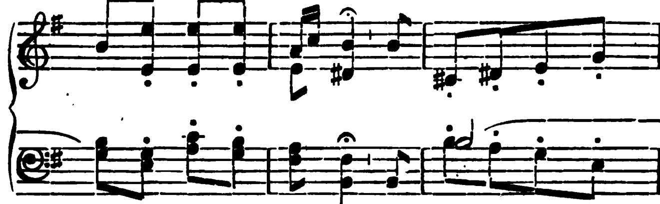

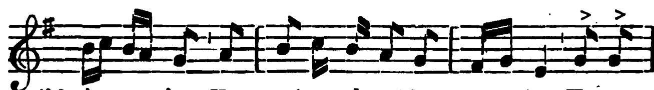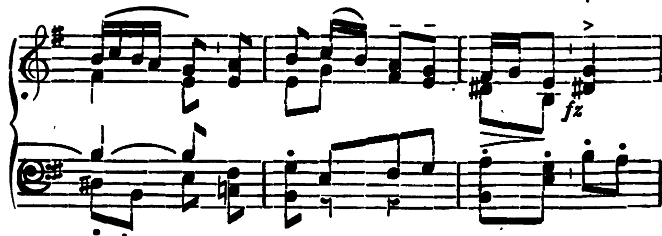

Jan broe-der vryt een meis - je zoet, Een
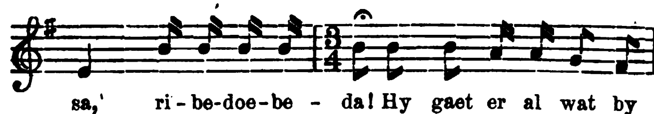

p
tijdmaat
p
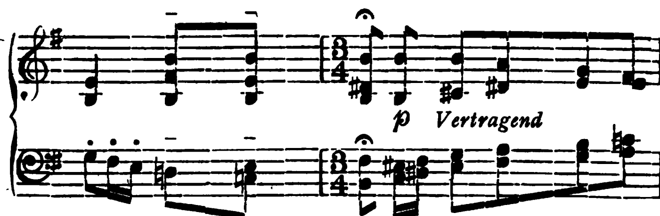

meis-je bo - ven ma-ten ; En, als haer va-der niet
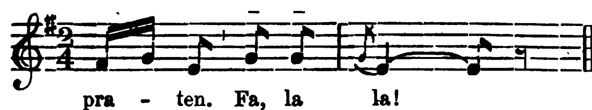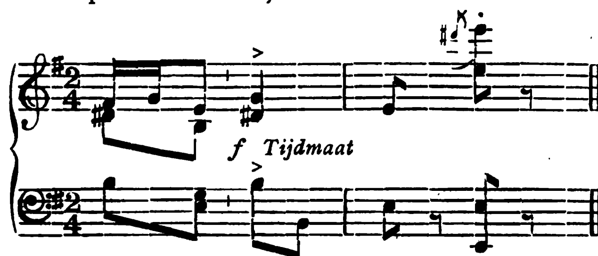

t' huis en is, Hy gaet er al wat by pra - ten, Hopsa-

fz

1. Jan broeder vryt een meisje zoet,
Een meisje boven maten;
En, als haer vader niet t' huis en is,
Hy gaet er al wat by praten.
Hopsasa, ribedoebeda!
Hy gaet er al wat by praten.
Fa, la la!

2. Het werd nu twalef van den nacht,
De klokken luidegen alle;
Dat meisje tegen Jan broeder sprak :
« Ga, en lees nu uw getyen.
Hopsasa, ribedoebeda!
Ga, en lees nu uw getyen.
Fa, là la! »

3. — « Myn getyen en lees ik niet,
De tyd is al lang vergane;
'k Ben liever al by myn zoete lief
Dan by die inwoners alle.
Hopsasa, ribedoebeda!
Dan by die inwoners alle.
Fa, la la! »

4. Jan broeder over het kerkhof kwam,
De preekheer die kwam hem tegen;
De preekheer tegen Jan broeder sprak :
« Waer hebt gy van nacht gebleven?
Hopsasa, ribedoebeda!
Waer hebt gy van nacht gebleven?
Fa, la la! »

5. — « Waer ik van nacht gebleven ben?
Dat en zal my nooit berouwen :
Ze dronken daer bier en ze tapten daer wyn,
En ze spraken daer al van trouwen.
Hopsasa, ribedoebeda!
En ze spraken daer al van trouwen.
Fa, la la! »

6. Jan broeder in het klooster kwam,
De inwoners badegen allen;
De eene tegen den anderen sprak :
« Jan broeder zal worden gevangen.
Hopsasa, ribedoebeda!
Jan broeder zal worden gevangen.
Fa, la la! »

7. Als Jan broeder dat had verstaen,
Dat hy zou worden gevangen,
Met den eenen sprong hy de venster uit,
En hy liet zyn kappe daer hangen.
Hopsasa, ribeboedeba!
En hy liet zyn kappe daer hangen.
Fa, la la!

8. Als hy een eind wegs geloopen had,
Toen keek hy nog eens omme;
Hy riep : « O kap, gy duivelskap,
Gy en krygt my niet weêromme.
Hopsasa, ribedoebeda!
Gy en krygt my niet weêromme.
Fa, la la! »

9. Die dit liedeken heeft gedicht,
En ja ook heeft gezongen,
Hy was een pater en hy heetege Jan,
En hy heeft zyne kap ontsprongen.
Hopsasa, ribedoebeda!
En hy heeft zyne kap ontsprongen.
Fa, la la!
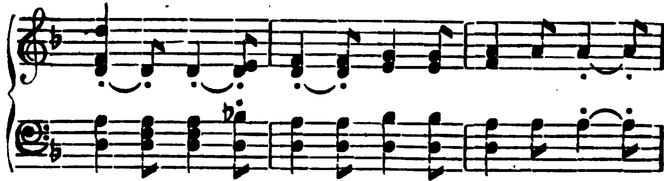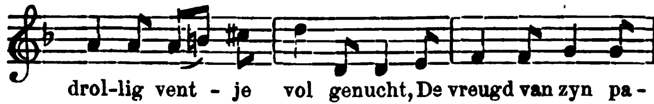
---

81. — PIERLALA.
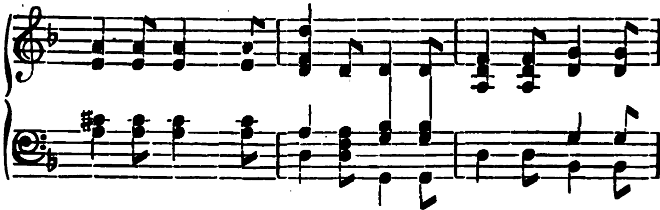
Begeleiding van J. C. M. van Riemsdijk.

Komt hier al' by, aen-

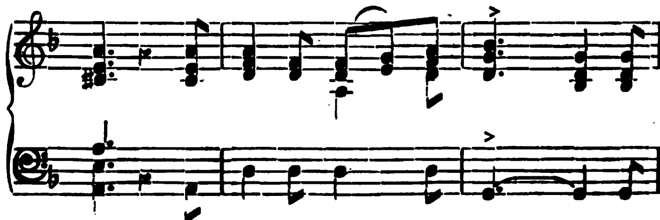

hoort dees klucht: Het is van Pier-la - la, Een
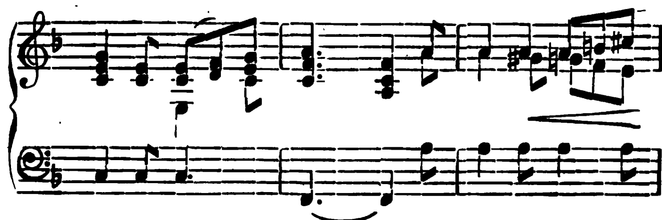

drol-lig vent - je vol genucht, De vreugd van zyn pa -
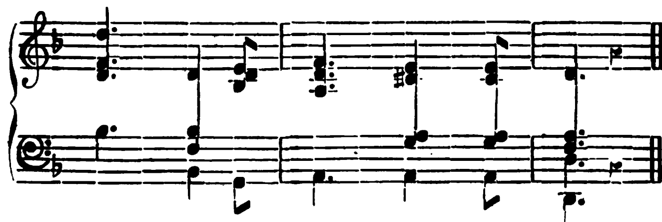

pa. Wat in zyn le - ven is geschied, Dat

1. Komt hier al' by, aenhoort dees klucht :
Het is van Pierlala,
Een drollig ventjen vol genucht,
De vreugd van zyn papa.
Wat in zyn leven is geschied,
Dat zult gy hooren in dit lied :
't Is al van Pierlala, sa sa!

2. Zoo zeer was Pierlala bemind
Van vaertje en moertje t' saem;
Zy zegden : « Hoor eens, lieve kind,
Ons eengen erfgenaem,
Gy word haest meester van ons goed;
Daerom ziet wel toe wat gy doet! »
— « 't Is wel, » zey Pierlala, sa sa!

3. « Papatjen, maek u maer van kant,
Dat ik uw schyven heb;
Ik zal my draegen heel galant
Gelyk een water-snep.
'k Wil met den bek in 't nat ook zyn,
Altyd verheugd in bier of wyn;
't Moet op! » zey Pierlala, sa sa!

4. Maer als nu was den vader dood,
Och armen, Pierlala
Die heeft zyn vrienden al genood
Op 't uytvaerd van papa.
Hy hielt niet veel van lekkerny,
Hy gaf ze t' eten pap en bry :
« 't Is bon, » zey Pierlala, sa sa!

5. De vrienden smeirden daer in huys,
Voorwaer zoo lange, tot
Hy docht : nu wil ik dit gespuys
Weêr voeren naer hun kot,
Eer ick raeke al myn schyven kwyt,
Want 't is, ma foi, al meer dan tyt.
« Adieu! » zey Pierlala, sa sa!

6. Als Pierlala nu was alleen,
Wilde hy uyt vryen gaen;
Hy docht : ik zal zoo wel getween
Als maer alleen bestaen;
En, ziende een meysjen na den zwier,
Vroeg : « Wilde trouwen, loddelijk dier?
Zeg jae! » zey Pierlala, sa sa!

7. « Ik hebbe geld en goed genoeg
Voor u, » zey Pierlala;
Waer op dat aerdig meysjen loeg
En zeyde aenstonds : « Jae,
Maer, 'k wil dat gy my preuve doet
En blyk van uw opregt gemoed. »
« Sa, komt! » zey Pierlala, sa sa!

8. Dus Pierlala bood geld courant
En trouwde met de bruyd;
Hy hield ook bruyloft heel plaisant;
Maer 't was haest blydschap uyt,
Als hy alomme wierd gevraegd
En van haer crediteurs geplaegd.
« Dat 's kael! » zey Pierlala, sa sa!

9. Daervan wierd Pierlala zoo dul,
Dat hy raekte op den loop
En met zyn makkers in den krul
Liep zuypen stoop by stoop.
Als hy dan t' huys kwam vol en zat,
Hy gaf zyn wyf een schop in 't gat.
« Hou daer! » zey Pierlala, sa sa!

10. Omdat dit hem stak in den kop,
Heeft hy veel geld verteert;
Maer als zyn schyven waeren op,
Sprak hy : « Ik ben geleerd
Hoe dat van trouwen komt profyt;
Ziet daer, ik ben myn schyven kwyt.
't Is op! » zey Pierlala, sa sa!

11. Als hy had al zijn geld verbruyd,
Dan wist hy geenen raed;
Als hy om troost ging, elk was uyt :
Dan stak hy zich soldaet.
Maer, als hy exerceerde dan
En aenleyd op een halven man :
« Poef, paf! » zey Pierlala, sa sa!

12. Als Pierlala stond op schildwagt
Met zyn gelaeden roer,
Hy zag in 't duyster van den nagt
Den duyvel of zyn moer;
Hy riep al bevend : « Qui va là? »
Maer 't spook en vraegde daer niet na.
« O dood! » zey Pierlala, sa sa!

13. Hij klom van angst op eenen boom,
En hy viel op den grond;
Ja, zoo vol schrik en grooten schroom,
Liep hy van daer terstond;
Zag een weirdinneken in haer deur
Met eenen witten voorschoot veur :
« Hier in! » zey Pierlala, sa sa!

14. « Ja, tap al gauw een kanne bier
Of wel een pinte wyn!
Want ik ben door een leelyk dier
Geraekt in angst en pyn. »
't Weirdinneken zette hem by het vier
En kookte een zuypken met plaisier.
« Sa bon! » zey Pierlala, sa sa!

15. Want Pierlala die deelde geld,
Zyn moeye die was dood;
Hy docht : ik ben nu weer hersteld
En raeken uyt den noot;
Waer ik uyt de soldaetery!
Maer hoe zal ik nu raeken vry?
« 'k Weet raed, » zey Pierlala, sa sa!

16. Als hy dat zuypken g'eten had,
Sprak hy : « 'k Ben nog meer krank!
't Is aen myn hart, 'k en weet niet wat,
'k En leef geen ure lang! »
Hy maekte dan zyn testament
Aen al de vrienden die hy kent.
« Ik sterf, » zey Pierlala, sa sa

17. Alsdan wierd Pierlala gekist
Met bey zijn billekens bloot;
Want niemand anders docht of wist,
Of Pierlala was dood.
Hy werd begraven met den trom,
De klokken luyden al bim bom bom.
« 't Gaet fraey, » zey Pierlala, sa sa!

18. Als men dan naer de kiste kwam,
Elk zey : « 't Is Pierlala! »
Men hem al van de baere af nam
En leyden by zyn papa.
De vrienden zeyden al : « Kom, kom
De dooden en komen niet wederom! »
— « Ik wel! » zey Pierlala, sa sa

19. Als hy nu was in 't graf, den tyd
Van omtrent een halve uer,
De vrienden gingen meer verblyd
Als droef te saemen deur;
Hy schupte 't deksel van de kist
En kroop er uyt dat 't niemand wist :
« Ik leef! » zey Pierlala, sa sa!

20. En Pierlala ging recht naer huys
En vond zyn naeste bloed
En vrienden, met een groot gedruys,
Daer twisten om zijn goed.
Hy greep den bessem met 'er haest;
Al die hem zag, stond zeer verbaesd :
« Hier uyt! » zey Pierlala, sa sa!

21. Als Pierlala nu was hersteld,
Verzoende hy met zyn vrouw;
Hy kwistte voorts niet meer zyn geld,
Maer leefde in liefde en trouw;
En als 'er van zyn volk nog kwam
Hem vragen : « Zyde op ons nog gram? »
— « Dat 's uyt! » zey Pierlala, sa sa!

22. Maer als de vrienden hem consuys
Flatteren kwamen, dan
Zey Pierlala : « Ik ben hier t' huys,
Voorwaer als eerlyk man;
Als ik zocht troost in mynen nood,
Niemand gaf my een bete brood :
Foert, foert! » zey Pierlala, sa sa!

23. En was er iemand stout genoeg
Van nog te komen na,
Om hem te vragen, laet of vroeg :
« Jaegd weg! » zey Pierlala.
Dus leefde hy voords in peys en vrê
Tot een exempel van de stê.
« 't Was best! » zey Pierlala, sa sa!
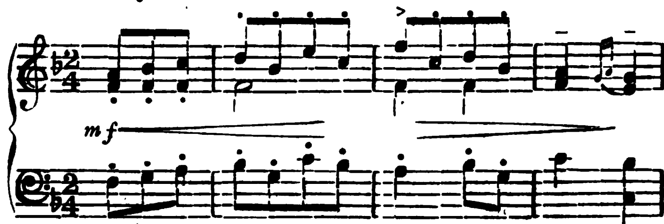
24. Dus, vrienden, die dees raere klucht
Hebt g'hoort van Pierlala,
Volgt hem in 't goed doen met genucht,
Maer niet in 't kwisten na;
Wilt gy in vrede leven hier,
Met Pierlala verlaet den zwier.
Scheyd uit! met Pierlala, sa sa!

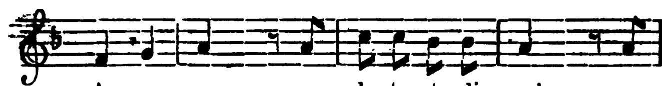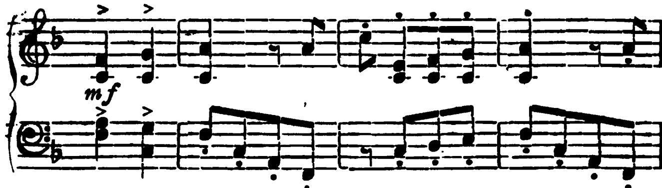
---

82. — A, A, A, VALETE STUDIA.
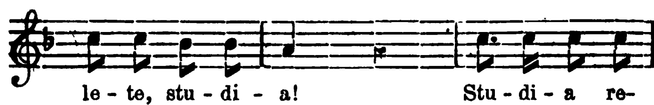
Begeleiding van Fl. Van Duyse.
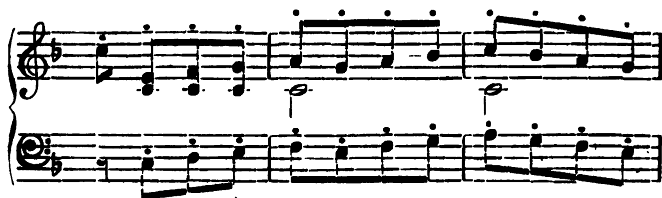
Vroolijk.
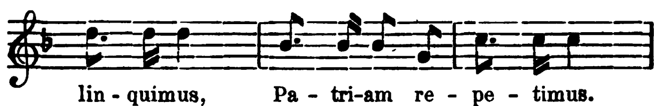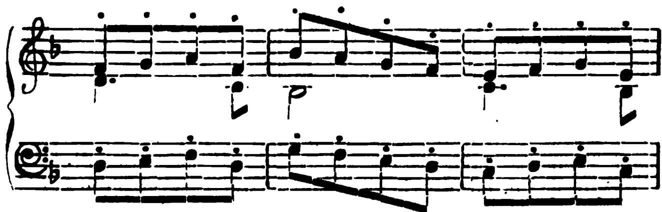

A, a, a, va - le-te, stu-di - a! va-

mf

le - te, stu - di - a! Stu - di - a re-

lin - quimus, Pa - tri-am re - pe - timus.

A, a, a, va - le-te, stu-di - a, va-

Vertragend.

le - te, stu-di - a, va-le-te, stu - di - a.

Vertragend.

1.

A, a, a, valete, studia!
Studia relinquimus,
Patriam repetimus.
A, a, a, valete, studia!

2.

E, e, e, ite, miseriae!
Instant nobis feriae,
Tempus est laetitiae.
E, e, e, ite, miseriae!

3.

I, i, i, vivant philosophi!
Studiosi parvuli
Etiam sunt bibuli.
I. i, i, vivant philosophi!

4.

O, o, o, nil est in poculo :
Repleatur denuo!
Nummi sunt in sacculo.
O, o, o, nil est in poculo.

5.

U. u, u, ingente spiritu
Celebramus epulas!
Cras habemus ferias.
U, u, u, ingente spiritu.

6.

Y, y, y, kom schenk en drink met my;
Want wy zijn hier niet gekomen
Om te slapen of te droomen.
Y, y, y, kom schenk en drink met my.

---

83. — IO VIVAT!

Begeleiding van Fl. Van Duyse.

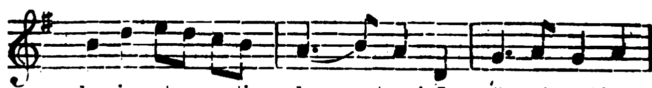
Matig.

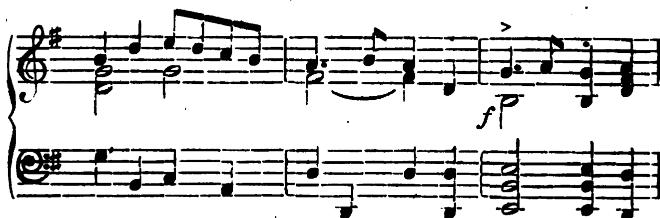
I - ö vi-vat! I - ö vi-vat! Nos - trorum sa-ni-

mf
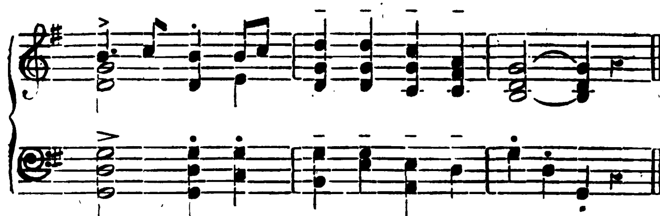
tas! Hoc est a - mo-ris po - cu-lum! Do-

mf

1.

Iö vivat! iö vivat!
Nostrorum sanitas!
Hoc est amoris poculum!
Doloris est antidotum!
Iö vivat! iö vivat!
Nostrorum sanitas!

2.

Iö vivat! etc.
Dum nihil est in poculo,
Jam repleatur denuo!
Iö vivat! etc.

3.

Iö vivat! etc.
Nos iungit amicitia,
Et vinum praebet gaudia.
Iö vivat! etc.

4.
Iö vivat! etc.
Est vita nostra brevior,
Et mors amara longior.
Iö vivat! etc.

5
Iö vivat! etc.
Osores nostri pereant!
Amici semper floreant!
Iö vivat! etc.

6.
Iö vivat! etc.
Jam tota Academia
Nobiscum amet gaudia.
Iö vivat! etc.

84. — KLEIN, KLEIN KLEUTERKEN!

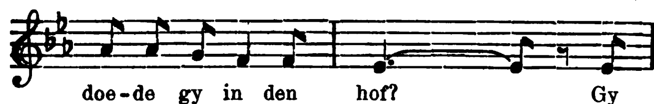
Begeleiding van **Fl. Van Duyse.**
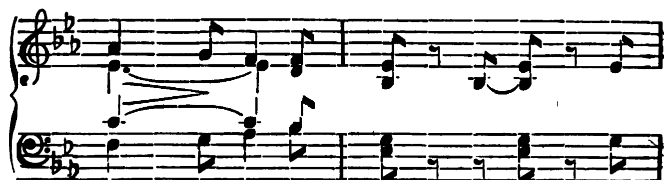
Niet te snel.
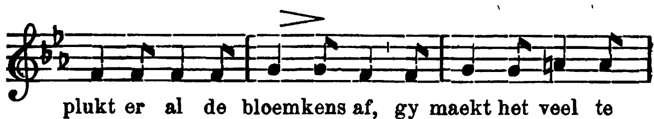
mf
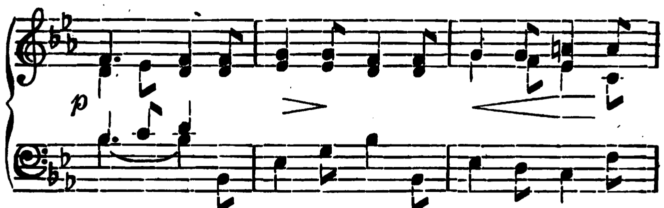
Klein, klein kleu-ter-ken, wat
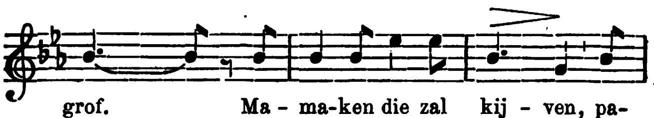
p
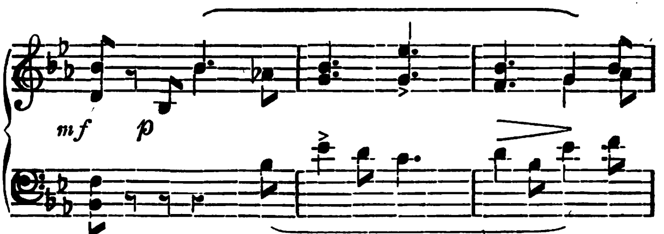

doe-de gy in den hof? Gy
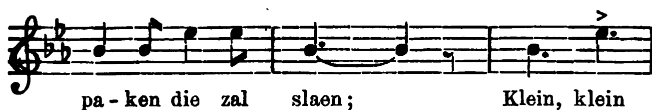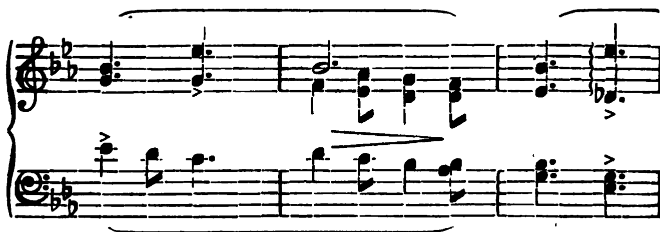

plukt er al de bloemkens af, gy maekt het veel te
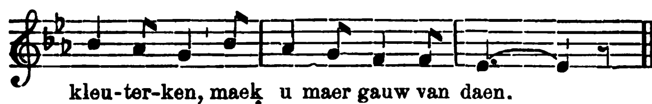

p
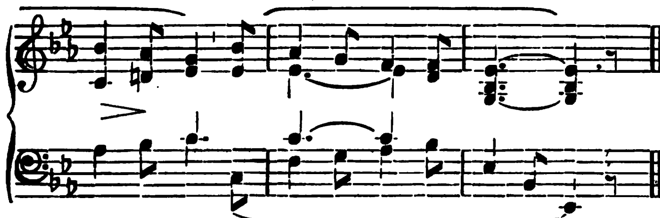

grof. Ma - ma-ken die zal kij - ven, pa-

mf
p

Klein, klein kleuterken! wat doede gy in den hof?
Gy plukt er al de bloemkens af, gy maekt het veel te grof.
Mamaken die zal kijven, papaken die zal slaen;
Klein, klein kleuterken, maek u maer gauw van daen.

85. — JAN MYNE MAN ZOU RUITER WORDEN.

Begeleiding van **Fl. Van Duyse.**
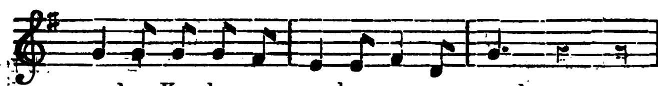
Vroolijk.
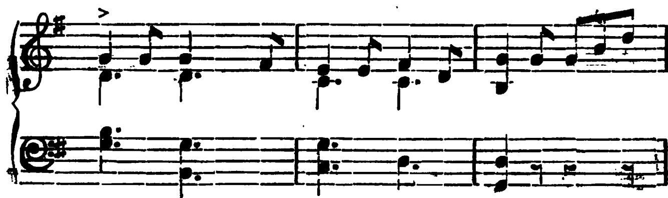
f

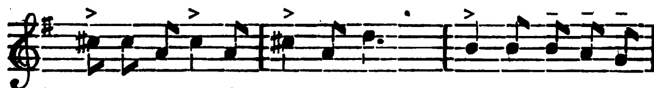
Jan my - ne man zou rui - ter
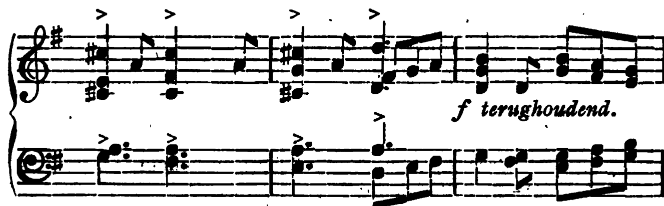
p

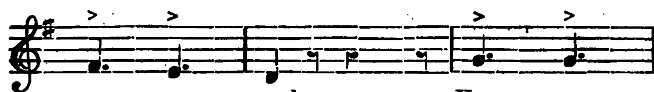
fz
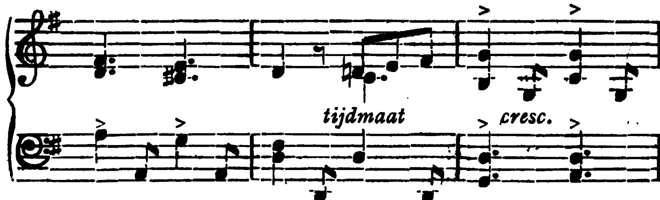

-worden, Kon hy ge - ra-ken aen een peerd :
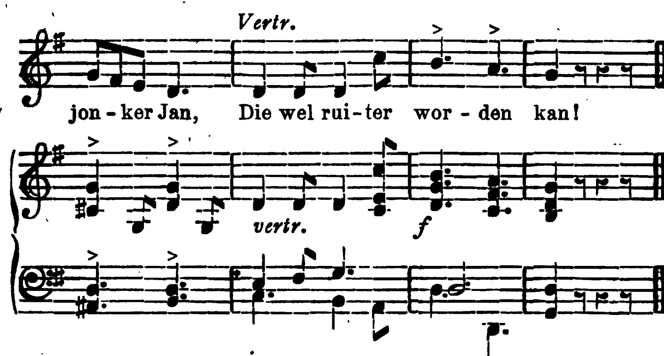

'k Pak-ke den brandel uit den heerd, Daer heeft Jan myne

f terughoudend.

man een peerd. Hup - sa,

tijdmaat
cresc.

1. Jan myne man zou ruiter worden,
Kon hy geraken aen een peerd :
'k Pakke den brandel uit den heerd,
Daer heeft Jan myne man een peerd.
Hupsa, jonker Jan,
Die wel ruiter worden kan!

2. Jan myne man zou ruiter worden,
Kon hy geraken aen een zaêl :
'k Breek een ei, 'k geef hem de schael,
Daer heeft Jan myne man een zaêl.
Hupsa, jonker Jan,
Die wel ruiter worden kan!
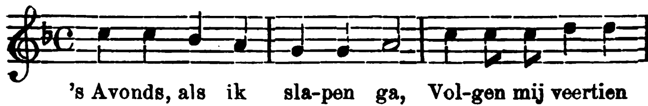
3. Jan myne man zou ruiter worden,
Kon hy geraken aen 'nen toom :
'k Neem myn hemde en 'k scheur den zoom,
Daer heeft Jan myne man 'nen toom.
Hupsa, jonker Jan,
Die wel ruiter worden kan!
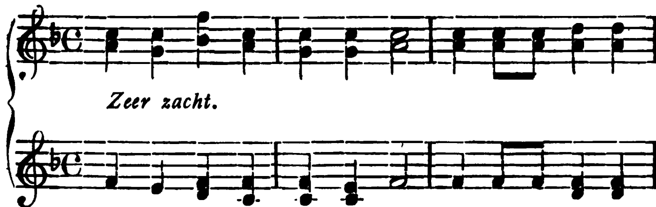
4. Jan myne man zou ruiter worden,
Kon hy geraken aen een spoor :
'k Breke 'nen pot en 'k geef hem d'oor,
Daer heeft Jan myne man een spoor.
Hupsa, jonker Jan,
Die wel ruiter worden kan!
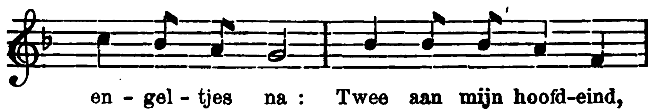
86. — 'S AVONDS ALS IK SLAPEN GA.
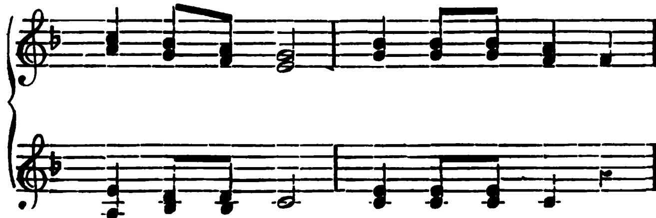
J. J. H. Verhulst.

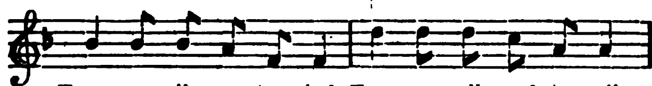
Vroom en kinderlijk.
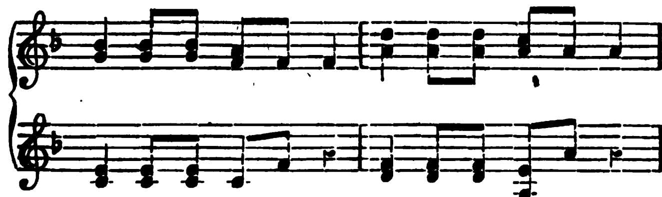

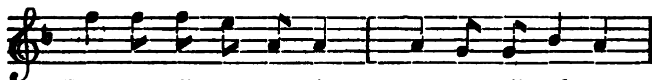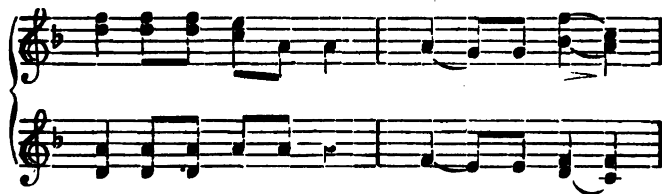

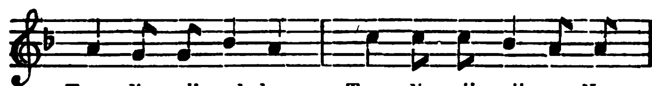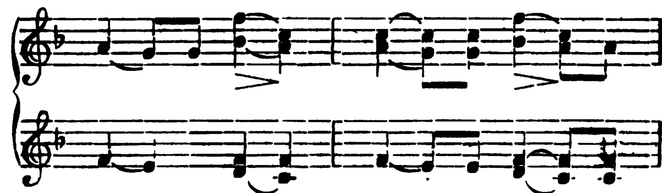

Twee aan mijn voe-ten-eind, Twee aan mijn rech-ter-zij,

Twee aan mijn lin-ker-zij, Twee die mij dek-ken,

Twee die mij wek-ken, Twee die mij wij-zen Naar

'8 he - mels Pa - ra - dij - zen.

'8 Avonds, als ik slapen ga,
Volgen mij veertien engeltjes na :
Twee aan mijn hoofdeind,
Twee aan mijn voeteneind,
Twee aan mijn rechterzij,
Twee aan mijn linkerzij,
Twee die mij dekken,
Twee die mij wekken,
Twee die mij wijzen,
Naar 's hemels Paradijzen.

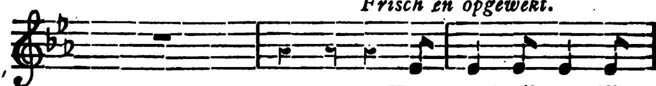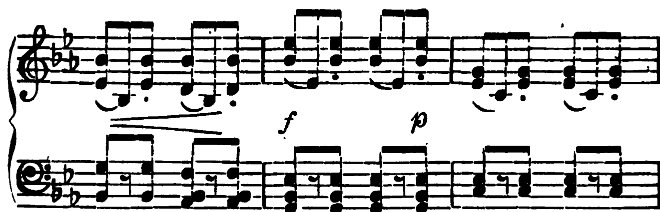
---

87. — HOP, HOP! MIJN VROOLIJK HOBBELPAARD!
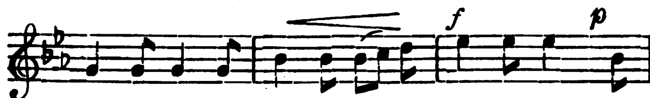
J. P. Heije. J. J. H. Verhulst.

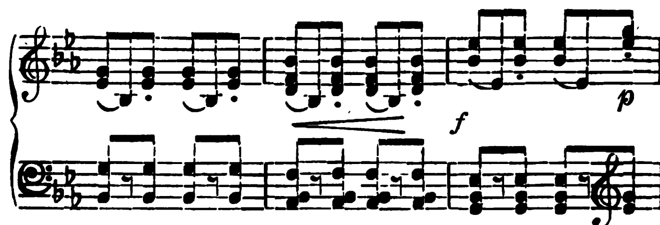
Snelle en hobbelende beweging.

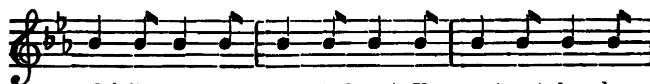
p
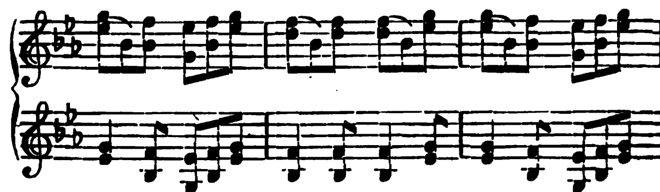

Frisch en opgewekt.
Hop, hop! mijn vroolijk

f
p

f
p
hob-belpaard! Nu moet gij rij - den met een vaart; Want,

p
f

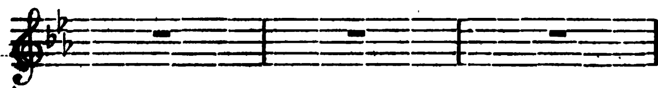

och! ik heb zoo'n groo - te haast, Ik moet wat ha - len
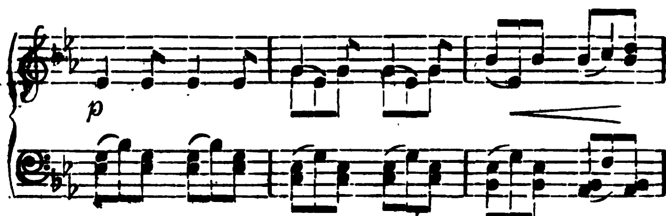

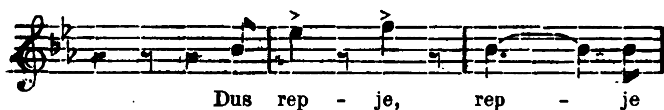
van hiernaast. Daar is door moe-der, om de pret, Een
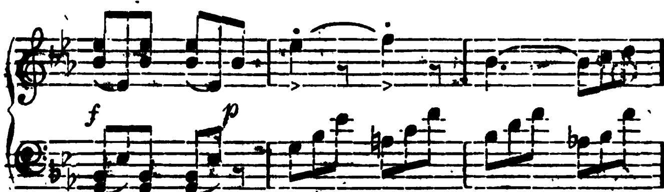
bord met ker-sen neer-ge-zet, En als ge nu niet

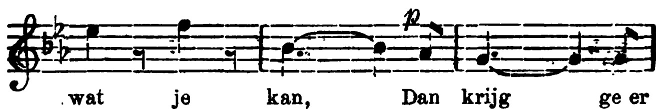
voort en maakt, Misschien was 't bord dan leeg ge-raakt.

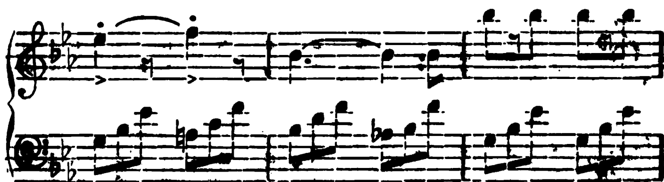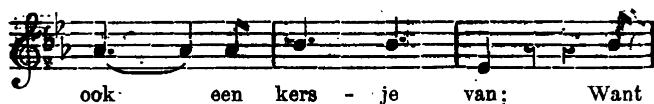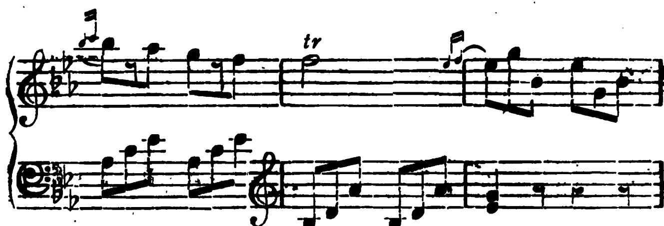

Dus rep - je, rep - je
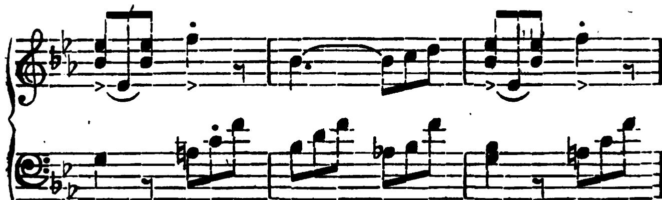

wat je kan, Dan krijg ge er
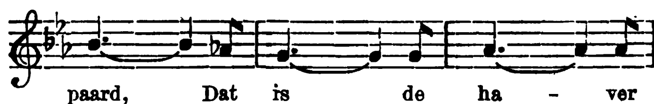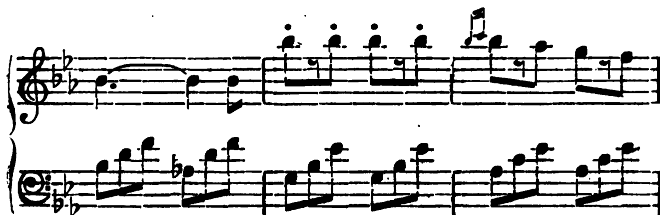

ook een kers - je van: Want

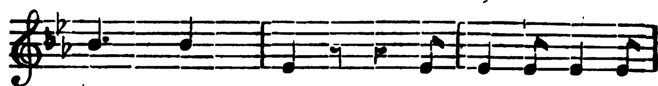

tr

va - der zeit: « Een vlij - tig
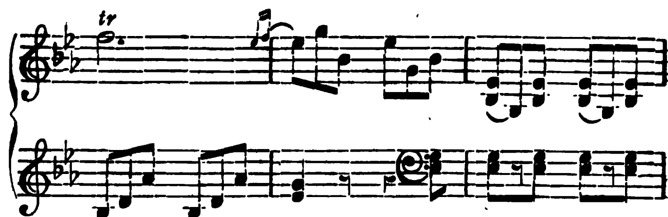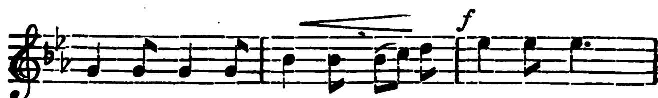

paard, Dat is de ha - ver
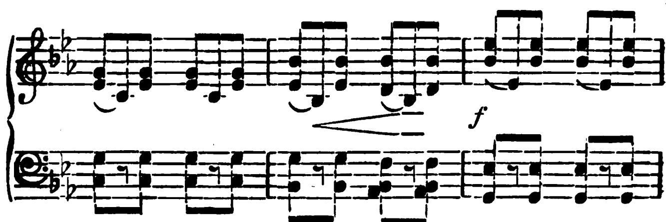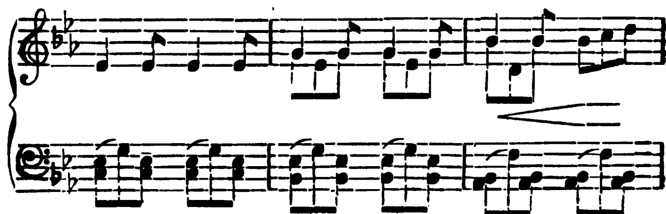

dub - bel waard. „ Hop, hop! mijn vroo-lijk
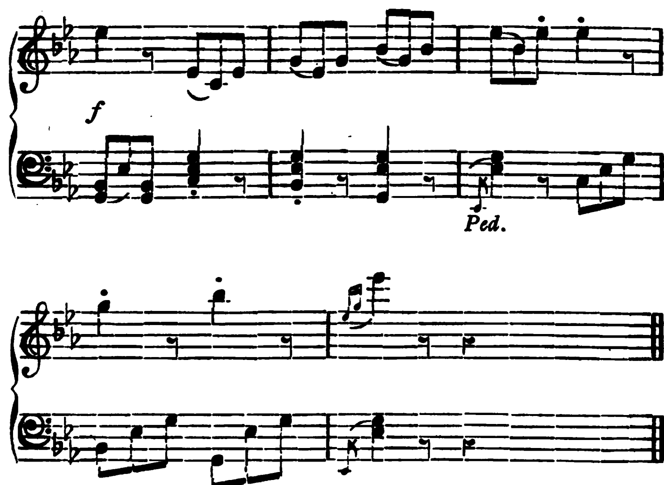

hob-belpaard! Nu moet gij rij - den met een vaart!

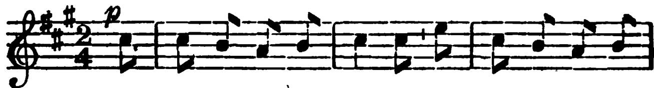
Hop, hop! mijn vroolijk hobbelpaard!
Nu moet gij rijden met een vaart;
Want, och! ik heb zoo'n groote haast,
Ik moet wat halen van hiernaast.
Daar is door moeder, om de pret,
Een bord met kersen neergezet,
En als ge nu niet voort en maakt.
Misschien was 't bord dan leeg geraakt.
Dus repje, repje wat je kan,
Dan krijg ge er ook een kersje van;
Want vader zeit : « Een vlijtig paard
Dat is de haver dubbel waard. »
Hop, hop! mijn vroolijk hobbelpaard!
Nu moet gij rijden met een vaart!

———

88. — IK MOET U TOCH REIS ROEMEN.

J. P. Heije. J. J. H. Verhulst.
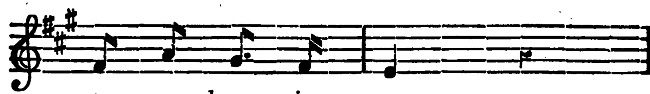
Matig snel.
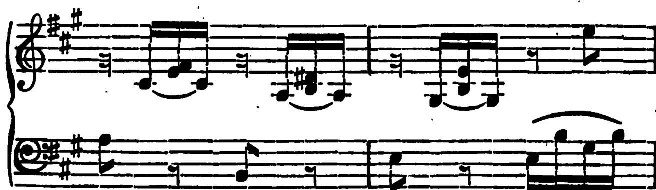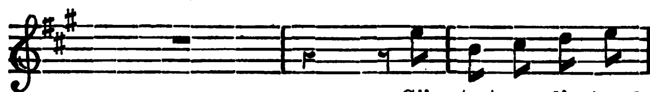

Ik moet u toch reis roemen, Mijn klei-ne bo - ter-
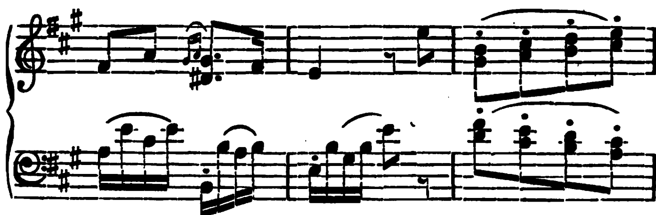
p

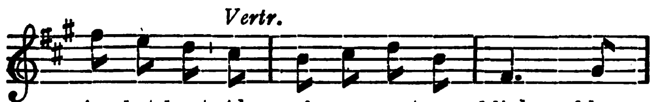
blôm! Al ke - ken de an - dre bloe - men Daar

nog zoo knor - rig om;
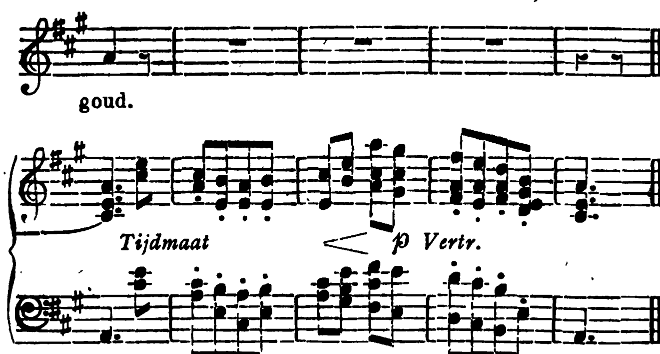

Gij staat zoo glinstrend

Vertr.
in het hout, Als - of ge waart van klink - klaar

Vertr.

1. Ik moet u toch reis roemen,
Mijn kleine boterblôm !
Al keken de andre bloemen
Daar nog zoo knorrig om;
Gij staat zoo glinstrend in het hout,
Alsof ge waart van klink-klaar goud.

2. De bloempjes in de potten,
De bloempjes in de kast,
Die hebben maklijk spotten,
Zij worden opgepast;
Gij staat in alle wind en weêr
En groeit en bloeit toch evenzeer.

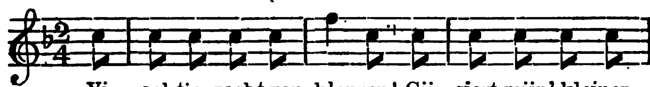
3. Ik kon wel van u leeren,
Heeft vader mij gezeid :
Meer dan de mooiste kleêren
Siert ons tevredenheid;
Zoo dat een arm en dankbaar kind
Verdient, dat men het dubbel mint.
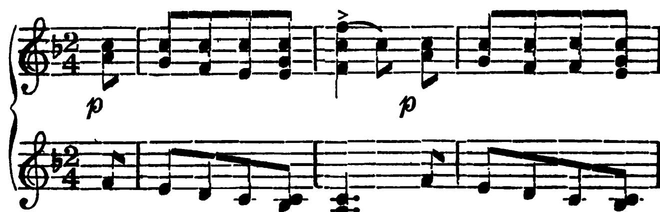
89. — VIOOLTJE, ZACHT VAN KLEUREN!
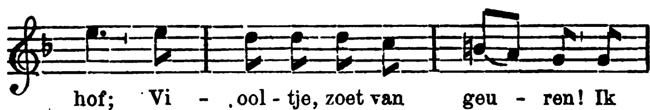
J. P. HEIJE. J. J. H. VERHULST.
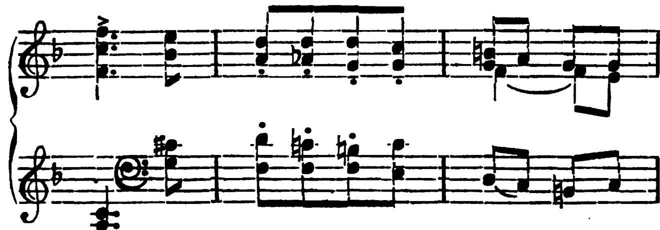
Gematigd snelle beweging, zeer natuurlijk.
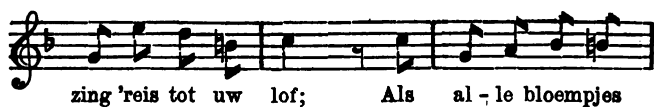
Kinderlijk.
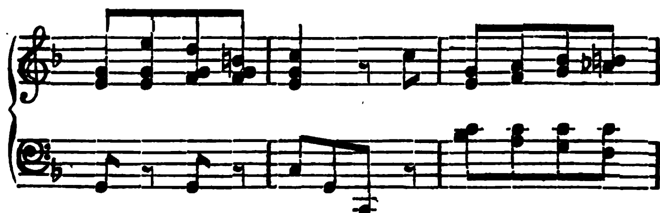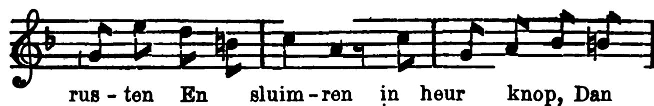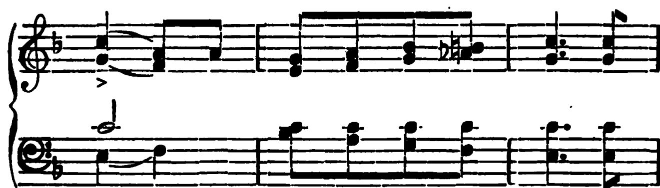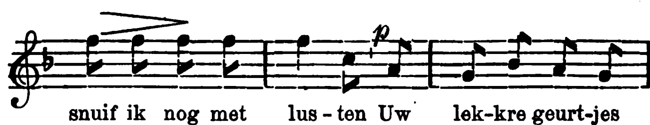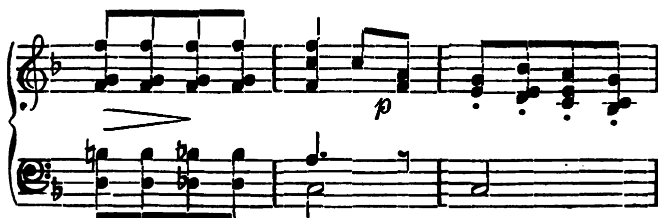

zing 'reis tot uw lof; Als al - le bloempjes
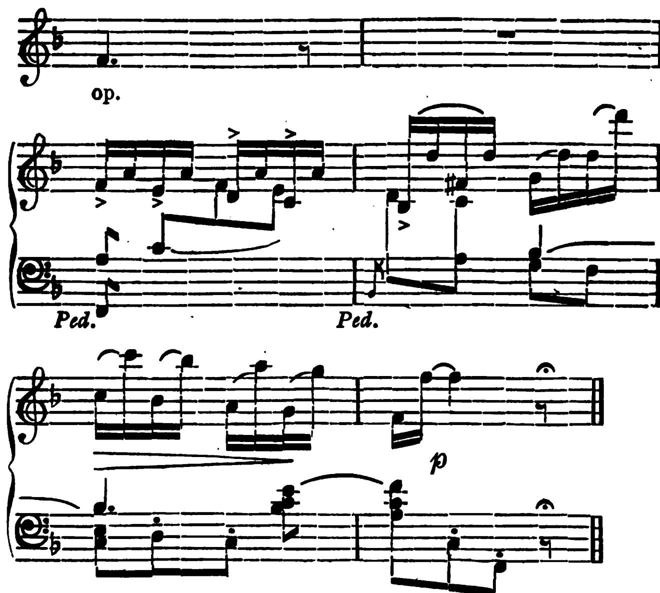

rus - ten En sluim - ren in heur knop, Dan

p
snuif ik nog met lus - ten Uw lek-kre geurt-jes

p

1.

Viooltje, zacht van kleuren!
  Gij siert mijn' kleinen hof;
Viooltje, zoet van geuren!
  Ik zing 'reis tot uw lof;
Als alle bloempjes rusten
  En sluimren in heur' knop,
Dan snuif ik nog met lusten
  Uw lekkre geurtjes op.

2.

En daarom steek uw kopje
  Gerust maar uit het gras,
Zoo goed alsof je een knopje
  Van roos of lelie was.
Ei, waarom weg te schuilen,
  Mijn kleine hartedief?
Zeg, waarom zou je pruilen?
  Ik heb u net zoo lief!

3.

Wie lieflijk is van wezen
  En needrig van gemoed —
Dat heb ik laatst gelezen —
  Is dubbel schoon en goed :
En daarom, zedig bloempje!
  Zing ik 'reis tot uw' lof,
En prijs u als het roempje,
  Het roempje van mijn' hof.

90. — KRIJGSMARSCH.

Uit de Kindercantate : De Wæreld in!

Julius de Geyter. Peter Benoit.

(♩ = 84)

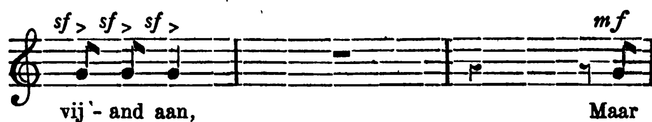
Met geestdrift.
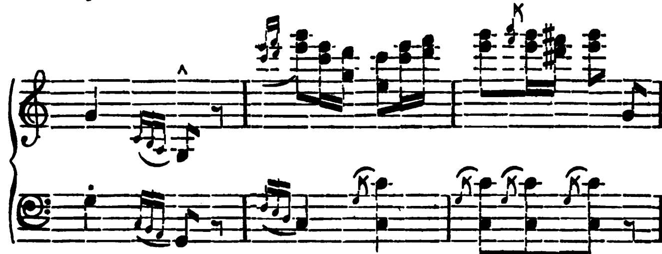
ff f
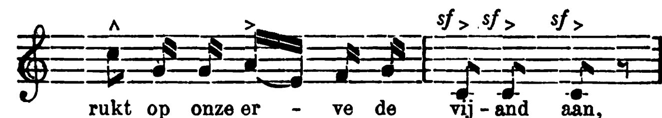
mf
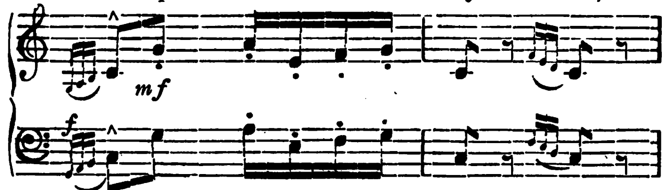
Maar rukt op on-ze er-ve de

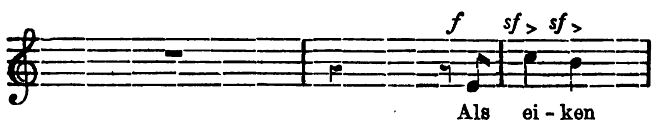
f
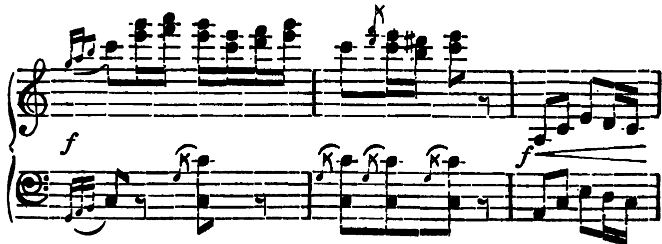

sf > sf > sf >
mf
vij - and aan,
Maar

sf > sf > sf >
rukt op onze er - ve de vij - and aan,

mf
f

f
sf > sf >
Als ei - ken

f
f

zul - len wij staan, Als ei - ken

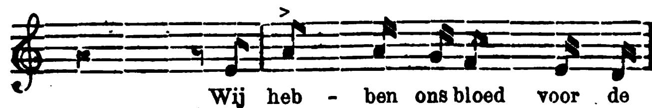
zul-len wij staan, Als hel-den zul-len wij
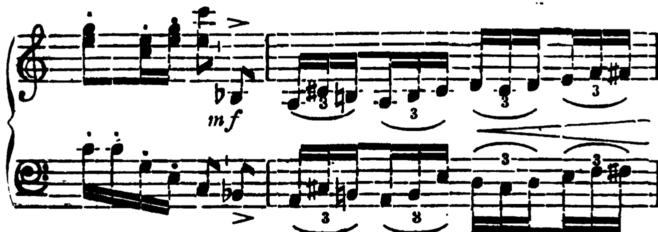
kampen! Als hel-den zul-len wij kam-pen! Als
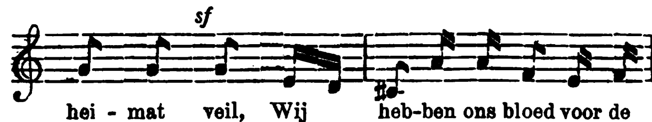
ei - ken zul - len wij staan, ja staan
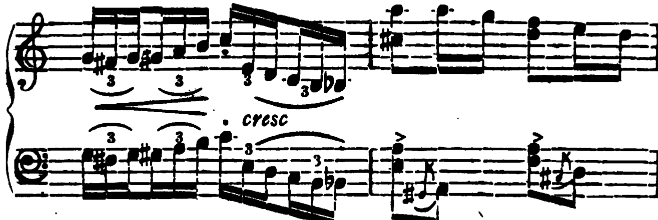
Als
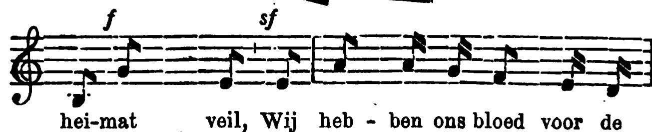
hel-den zullen wij kam-pen!
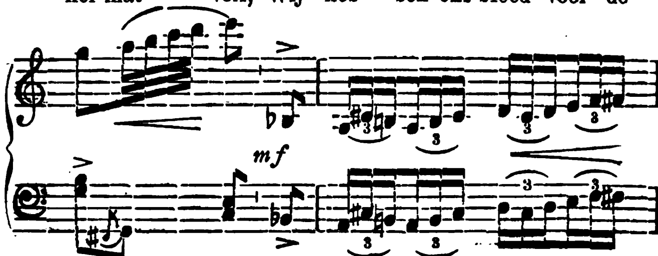

Wij heb - ben ons bloed voor de

mf

sf
hei - mat veil, Wij heb-ben ons bloed voor de

cresc

f
sf
hei-mat veil, Wij heb - ben ons bloed voor de

mf

sf f f

hei - mat veil, Wij heb-ben ons bloed voor de

cresc

f f f sf

hei-mat veil : Man-nen zijn 't schild van

tr tr

p f

sf sf

vrij-dom en heil, Man-nen zijn

sf tr tr

f f tr

sf sf sf rit

'tschild van vrij - dom en

tr sf

tr

1.

heil! Maar

2.

heil!

Langzaam.

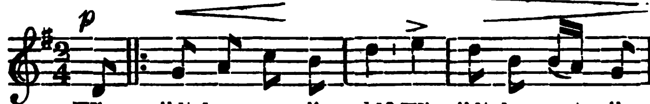
Maar rukt op ons erve de vijand aan,
Als eiken zullen wij staan,
Als helden zullen wij kampen!
Wij hebben ons bloed voor de heimat veil :
De man is het schild van vrijdom en heil!
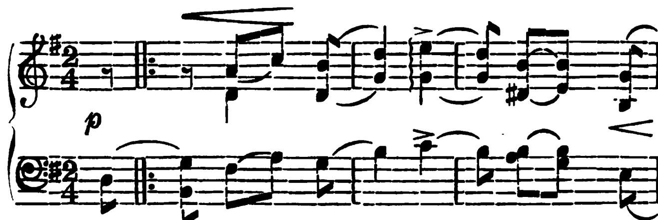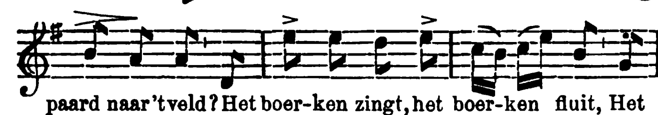
---

91. — LIED VAN DEN BOER.
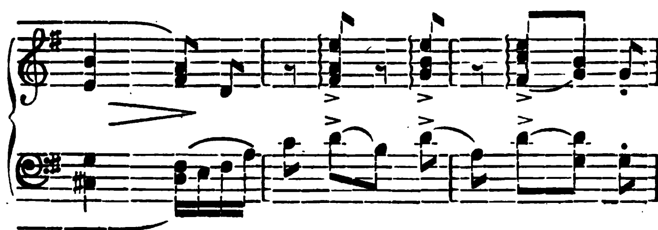
JAN VAN DROOGENBROECK. JAN BLOCKX.

Liefelijk, niet snel.
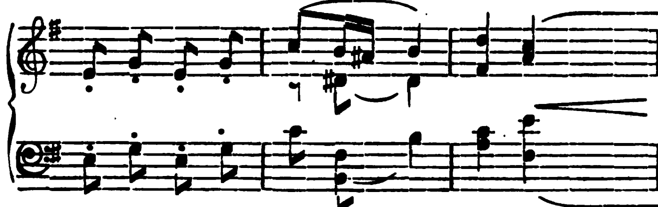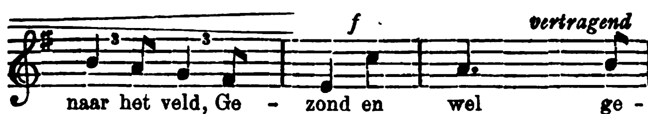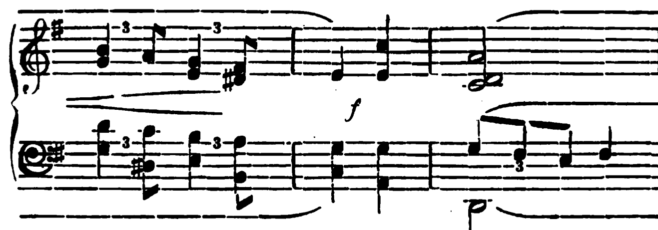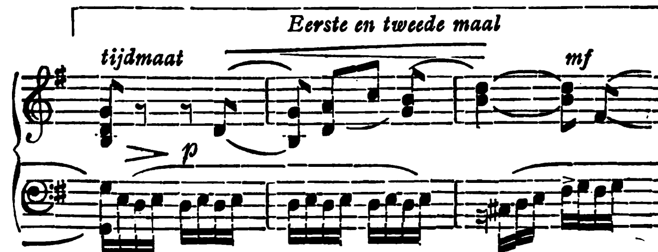

mf
paard-je springt en loopt voor - uit. Zoo gaan zij

f
vertragend
naar het veld, Ge - zond en wel ge -

f
p

tijdmaat
Eerste en tweede maal
steld.

Eerste en tweede maal
tijdmaat
mf
p

Eerste en tweede maal

(2de strophe) Wat
(3de strophe) Wat

p

Om te eindigen

teld!

Om te eindigen

ff

1. Wie rijdt daar naar zijn veld?
Wie rijdt daar met zijn paard naar 't veld?
Het boerken zingt, het boerken fluit,
Hét paardje springt en loopt vooruit.
Zoo gaan zij naar het veld,
Gezond en welgesteld.

2. Wat doen zij op het veld?
Wat doen nu man en paard op 't veld?
Zij werken daar van 's morgens vroeg,
De boer bestuurt zijn paard en ploeg.
Wat doen zij op het veld,
In arbeid en geweld?

3. Wat staat er op dat veld?
Wat staat er op dat korenveld?
Daar groeit nu graan in overvloed,
Daar ziet gij wat het werken doet
Van boer en paard op 't veld,
— Al wordt het niet geteld!

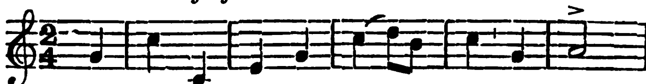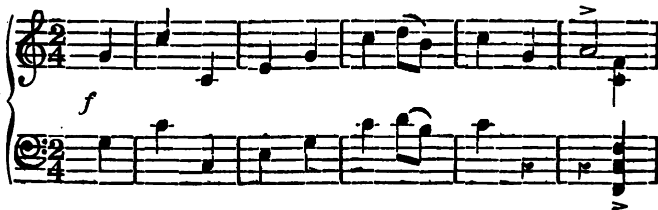
---

92. — WIJ REIZEN OM TE LEEREN.
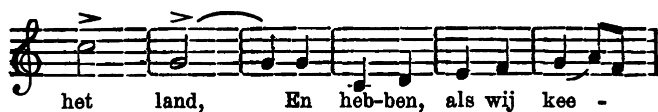
(Reislied.)
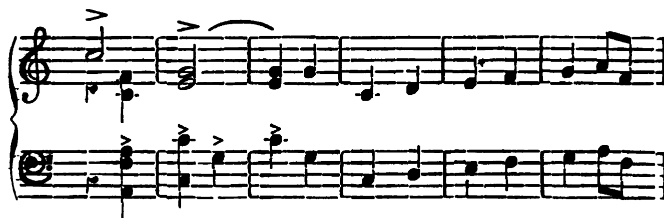
Julius de Geyter. Peter Benoit.

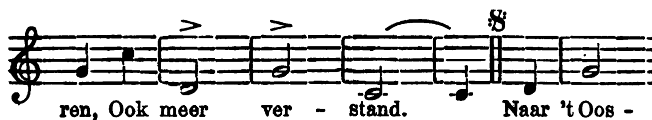
Marschbeweging.

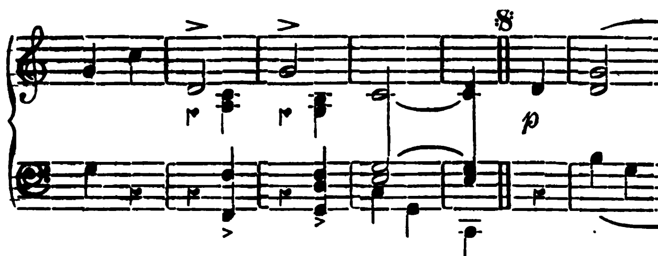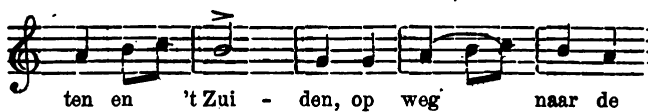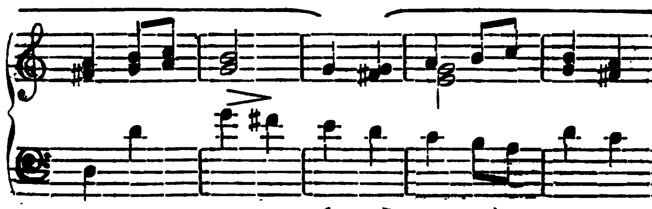

het land, En heb-ben, als wij kee -
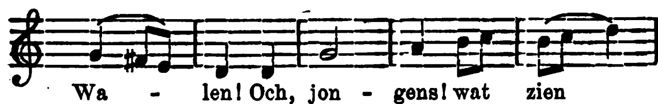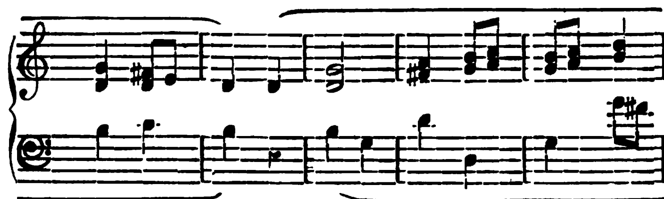

ren, Ook meer ver - stand. Naar 't Oos -
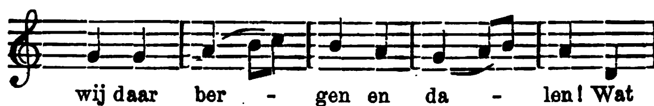

p
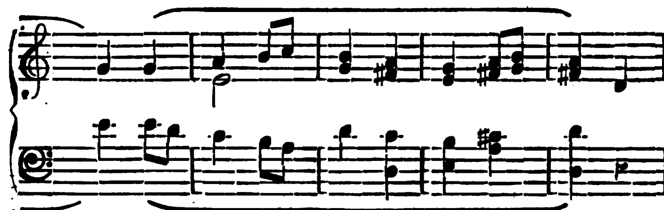

ten en 't Zui - den, op weg naar de
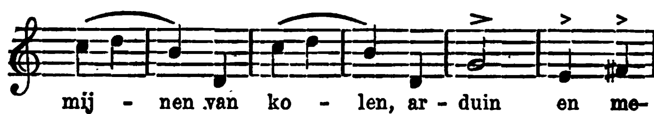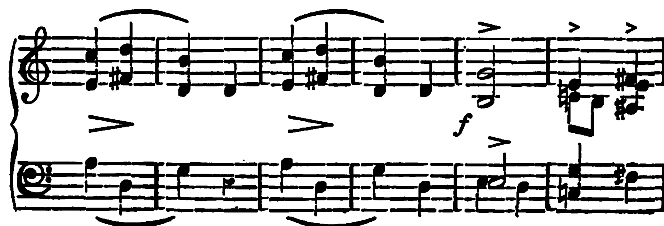

Wa - len! Och, jon - gens! wat zien

wij daar ber - gen en da - len! Wat

mij - nen van ko - len, ar - duin en me-

f

vertr.

taal! Dat geeft ook de zie - len wat ij -

f *fp* *f vertr.*

tijdmaat
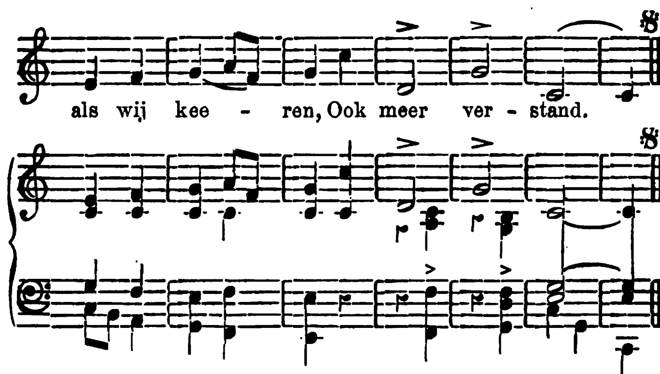
zer en staal.... Wij rei-zen om te lee -

f *f tijdmaat*

vertr.

ren Door heel het land, En heb-ben,

vertr.

1. Wij reizen om te leeren
Door heel het land,
En hebben als wij keeren,
Ook meer verstand.

Naar 't Oosten en 't Zuiden, op weg naar de Walen!
Och, jongens! wat zien wij daar bergen en dalen!
Wat mijnen van kolen, arduin en metaal!
Dat geeft ook de zielen wat ijzer en staal.

2. Wij reizen enz.

Komt West naar de zee door de Vlaamsche landouwen!
Komt Noord naar de Schelde om er schepen te aanschouwen,
Die stoomen en zeilen, omsprenkeld van schuim,
Met vlaggen in 't want en met schatten in 't ruim!

3. Wij reizen enz.

Hoe weeft men het kleergoed waarmede wij pronken?
Fabrieken, wat kracht doet uw wielen zoo ronken?
Hoe schept men het gaslicht, hoe giet men het brons?
Geen werkhuis in 't land, of 't gaat open voor ons!

4. Wij reizen enz.

Maakt reizen verstandig, ook vrij maakt het reizen :
In Brussel heeft 't volk als de koning paleizen;
In Gent Artevelde, den vader des lands;
In Antwerpen Rubens, zijn roem en zijn glans.
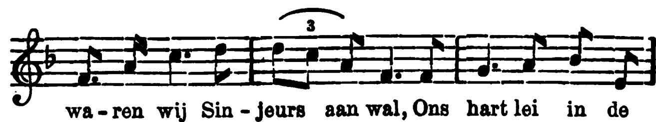
93. — DE KABELS LOS!
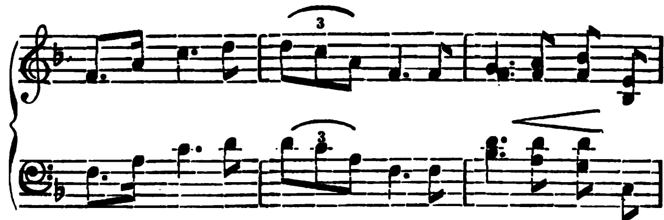
J. P. Heije. J. J. Viotta.

De kabels los, de
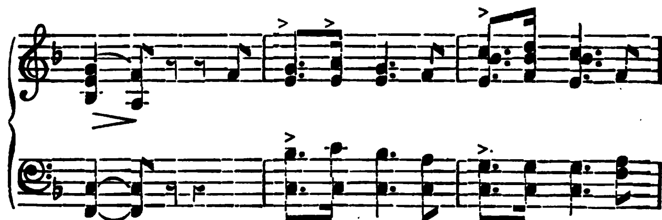
f *mf*
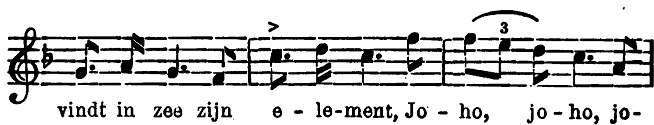
zei - len op, Dat gaat er op een va - ren; Al
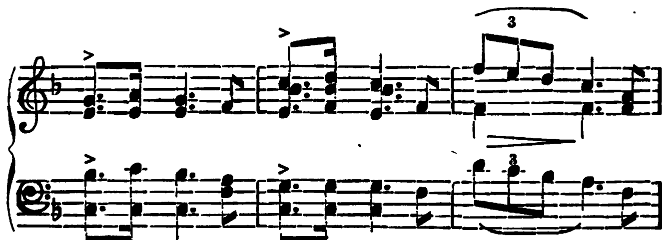

3
wa - ren wij Sin - jeurs aan wal, Ons hart lei in de
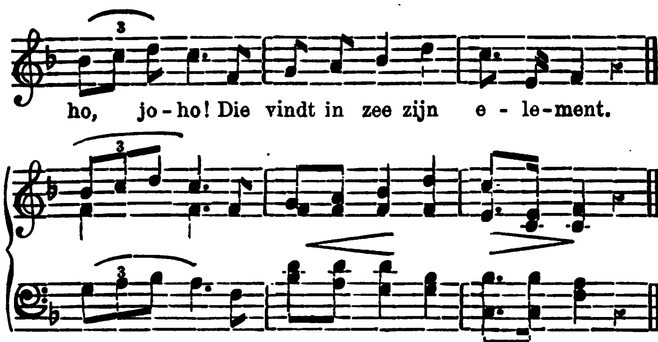

3
3

ba - ren : Een Hollandsch kind, dat is be-kend, Die

3
vindt in zee zijn e - le-ment, Jo - ho, jo - ho, jo-

3
3

1. De kabels los, de zeilen op,
   Dat gaat er op een varen;
Al waren wij Sinjeurs aan wal,
   Ons hart lei in de baren :
Een Hollandsch kind, dat is bekend,
Die vindt in zee zijn element,
   Joho, joho, joho, joho!
Die vindt in zee zijn element.

2. En zijn wij zoo geen banjers meer
   Als in verleden dagen,
Toen ieder voor Jan Compânie
   Een flikker had geslagen :
Toch zeilen wij op iedre zee
Zoo goed nog als de beste meê,
   Joho, joho, joho, joho!
Zoo goed nog als de beste meê!

3. Hoezee dan, jongens, in het want!
   De handen uit de mouwen,
Laat Duitscher, Noor of Engelschman
   Niet klimmen in je touwen.
Dan kan je varen zonder peil,
Al blies de Nikker in het zeil,
   Joho, joho, joho, joho!
Al blies de Nikker in het zeil!

AANHANGSEL.

Nadat het eerste deel van het *Nederlandsch Liederboek* van de pers was gekomen, heeft de heer FL. VAN DUYSE in het *Nederlandsch Museum* (Ad. Hoste, Gent), afleveringen van 15 December 1891 en 15 Januari 1892, eene verhandeling over het *Wilhelmus* en tevens eene nieuwe lezing van dit lied laten verschijnen.
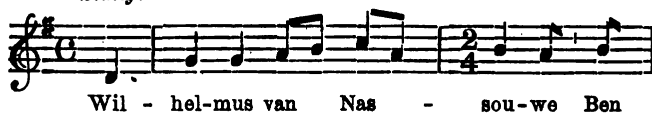
Wij denken hier deze lezing als aanhangsel te moeten opnemen.
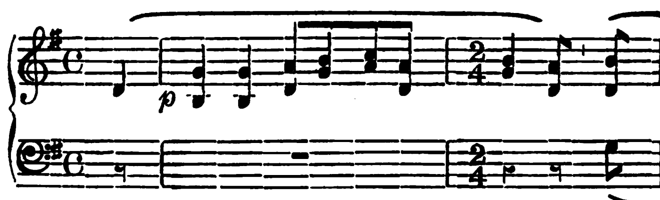
WILHELMUS VAN NASSOUWE.

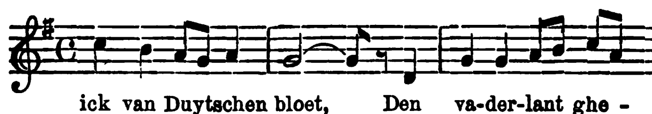
(Oude wijs. — Tweede lezing.)

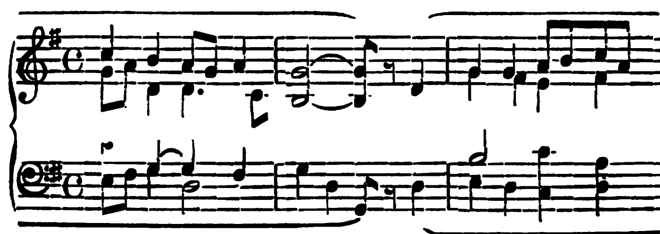
Begeleiding van Fl. van Duyse.

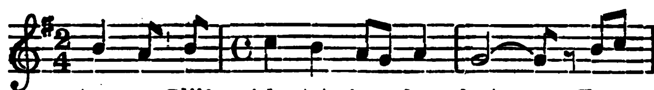
Statig.
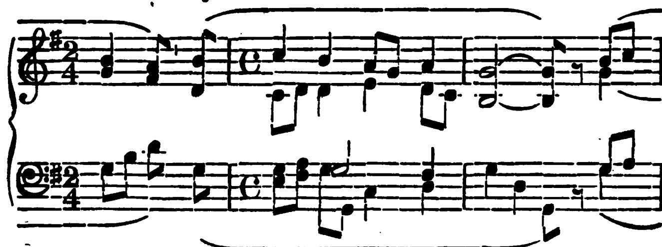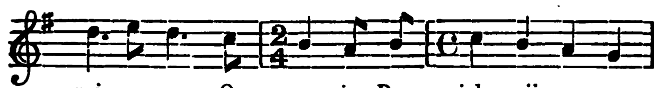

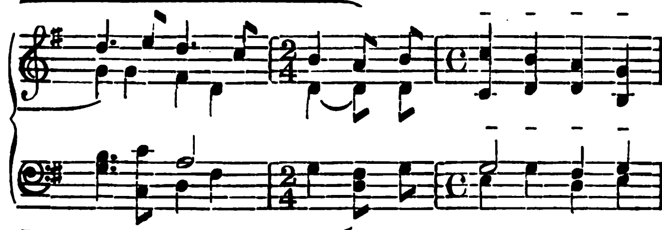

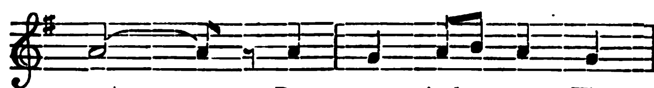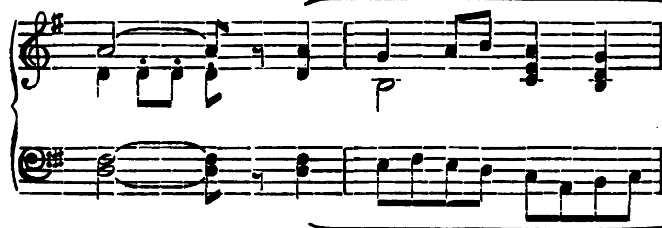

trou-we Blijf ick tot in den doot. Een

prin-ce van O - ran-gien Ben ick vrij on-ver -

veert, Den co - ninck van His -

paen-gien heb ick al - tijt ghe-eert.

vertragend

1.

Wilhelmus van Nassouwe
Ben ick van Duytschen bloet,
Den vaderlant ghetrouwe
Blijf ick tot inden doot.
Een prince van Oraengien
Ben ick vrij onververt,
Den coninck van Hispangien
Heb ick altijt gheëert.

2.

In Godes vrees te leven
Heb ick altijt betracht,
Daerom ben ick verdreven,
Om landt, om luyd ghebracht :
Maer Godt sal my regeren
Als een goed instrument,
Dat ick sal wederkeeren
In mijnen regiment.

3.

Lijdt u, mijn ondersaten,
Die oprecht zijn van aert,
Godt zal u niet verlaten,
Al zijt ghy nu beswaert :
Die vroom begheert te leven,
Bidt Godt nacht ende dach,
Dat hy my cracht wil gheven,
Dat ick u helpen mach.

4.

Lijf en goet al te samen
Heb ick u niet verschoont,
Mijn broeders, hooch van namen,
Hebbent u oock vertoont :
Graef Adolff is ghebleven
In Vrieslandt, inden slach.
Sijn siel int eeuwich leven
Verwacht den jongsten dach.

5.

Edel- en hooch-gheboren
Van keyserlicken stam,
Een vorst des Rijcks vercoren,
Als een vroom christen man,
Voor Godes woort ghepreesen
Heb ick vrij onversaecht,
Als een helt sonder vreesen
Mijn edel bloet ghewaecht.

6.

Mijn schilt ende betrouwen
Sijt ghy, O Godt mijn Heer,
Op u soo wil ick bouwen
Verlaet my nemmermeer :
Dat ick doch vroom mach blijven,
U dienaer taller stondt,
Die tyranny verdrijven,
Die my mijn hert doorwondt.

7.

Van al die my beswaren
End mijn vervolghers zijn,
Mijn Godt wilt doch bewaren
Den trouwen dienaer dijn :
Dat sy my niet verrasschen
In haren boosen moet,
Haer handen niet en wasschen
In mijn onschuldich bloet.

8.

Als David moeste vluchten
Voor Saul den tyran,
Soo heb ick moeten suchten
Met menich edelman :
Maer Godt heeft hem verheven,
Verlost wt alder noot,
Een coninckrijck ghegheven
In Israel seer groot.

9.

Na tsuer sal ick ontfanghen
Van Godt mijn Heer dat soet;
Daer na so doet verlanghen
Mijn vorstelick ghemoet :
Dat is dat ick mach sterven
Met eeren in dat velt,
Een eeuwich Rijck verwerven
Als een ghetrouwe helt.

10.

Niet doet my meer erbarmen
In mijnen wederspoet,
Dan datmen siet verarmen
Des conincks landen goet,
Dat u de Spaengiaerts crencken,
O edel Neerlandt soet :
Als ick daer aen ghedencke,
Mijn edel hert dat bloet.

11.

Als een prins op gheseten
Met mijner heyres cracht,
Vanden tyran vermeten
Heb ick den slach verwacht,
Die by Maestricht begraven,
Bevreesde mijn ghewelt;
Mijn ruyters sachmen draven
Seer moedich door dat velt.

12.

Soo het den wil des Heeren
Op die tijt had gheweest,
Had ick gheern willen keeren
Van u dit swaer tempeest :
Maer de Heer van hier boven,
Die alle dinck regeert,
Die men altijt moet loven,
En heeftet niet begheert.

13.

Seer prinslick was ghedreven
Mijn princelick ghemoet,
Stantvastich is gebleven
Mijn hert in teghenspoet,
Den Heer heb ick ghebeden
Van mijnes herten gront,
Dat hij mijn saeck wil reden,
Mijn onschult doen bekant.

14.

Oorlof, mijn arme schapen,
Die zijt in grooten noot,
U herder zal niet slapen
Al zijt ghy nu verstroyt:
Tot Godt wilt u begheven;
Sijn heylsaem woort neemt aen,
Als vrome christen leven,
Tsal hier haest zijn ghedaen.

15.

Voor Godt wil ick belijden
End zijner grooter macht,
Dat ick tot gheenen tijden
Den coninck heb veracht:
Dan dat ick Godt den Heere,
Der hoochster Maiesteyt,
Heb moeten obedieren
Inder gherechticheyt.

INHOUDSTAFEL[1]

BALLADEN EN VERHALENDE LIEDEREN.

---

(1) Al de stukken werden opgenomen met vriendelijke toestemming van dichters en componisten of hunne erfgenamen, voor zooveel zij eigenaars gebleven zijn, of van de rechthebbenden, indien de eigendom op anderen is overgegaan. In dit laatste geval wordt, in deze tafel, de tegenwoordige eigenaar vermeld met bijvoeging, waar 't behoort, van den titel des bundels, waaruit het stuk werd overgedrukt. Zie verder in het eerste deel : *Een woord vooraf*, blz. VI.
Bij de opgave aldaar van de eigenaars, die ons bereidwillig uit hun fonds lieten putten, moeten wij nog den naam van den heer G. H. VAN ECK ('s Gravenhage) voegen, wiens toestemming slechts na de verschijning van het eerste deel van het *Nederlandsch Liederboek* werd gevraagd en bekomen.

MINNELIEDEREN.

LUIMIGE LIEDEREN.

STUDENTENLIEDEREN.

KINDERLIEDEREN.

WANDEL- EN MATROZENLIEDEREN.

AANHANGSEL.

